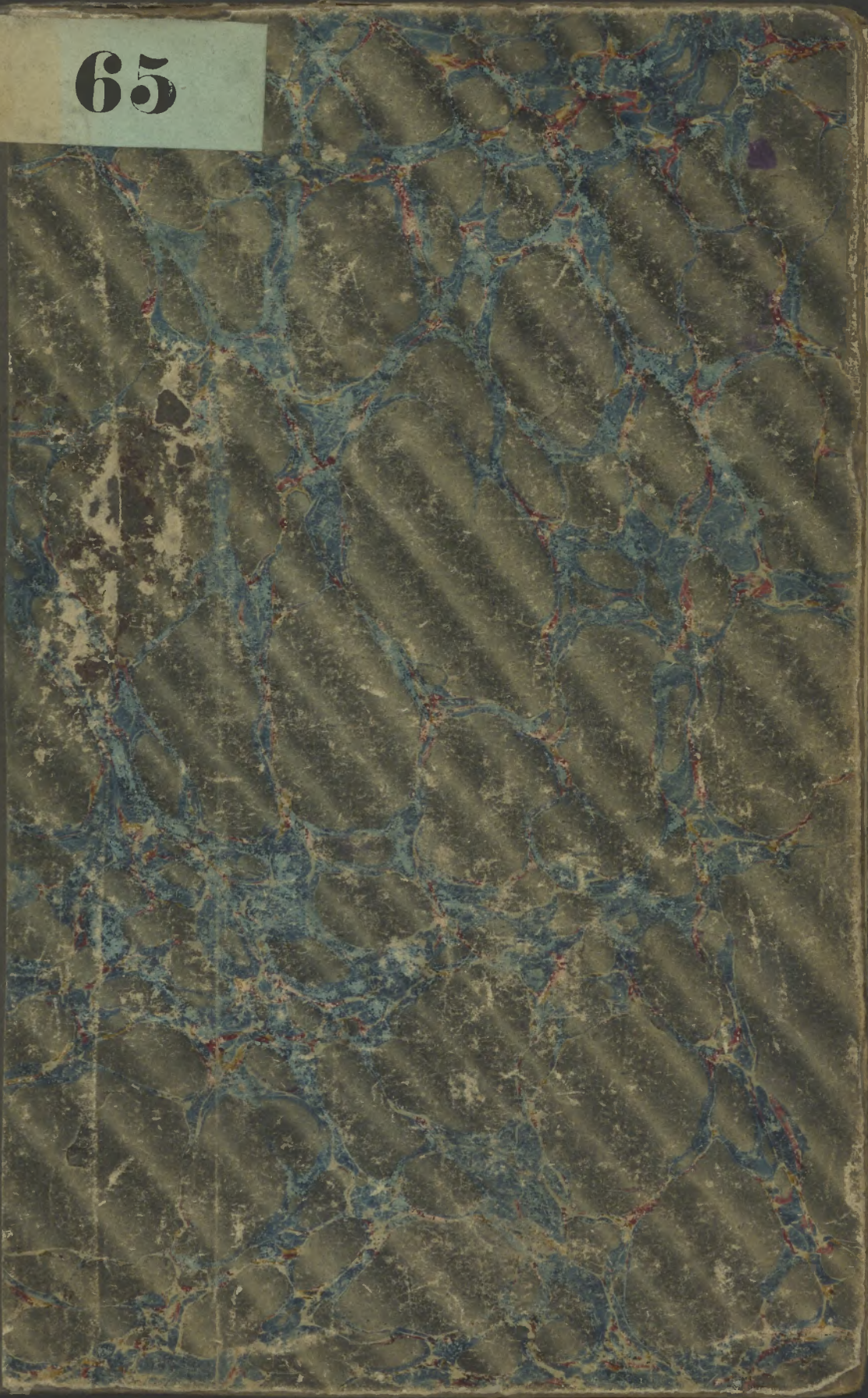
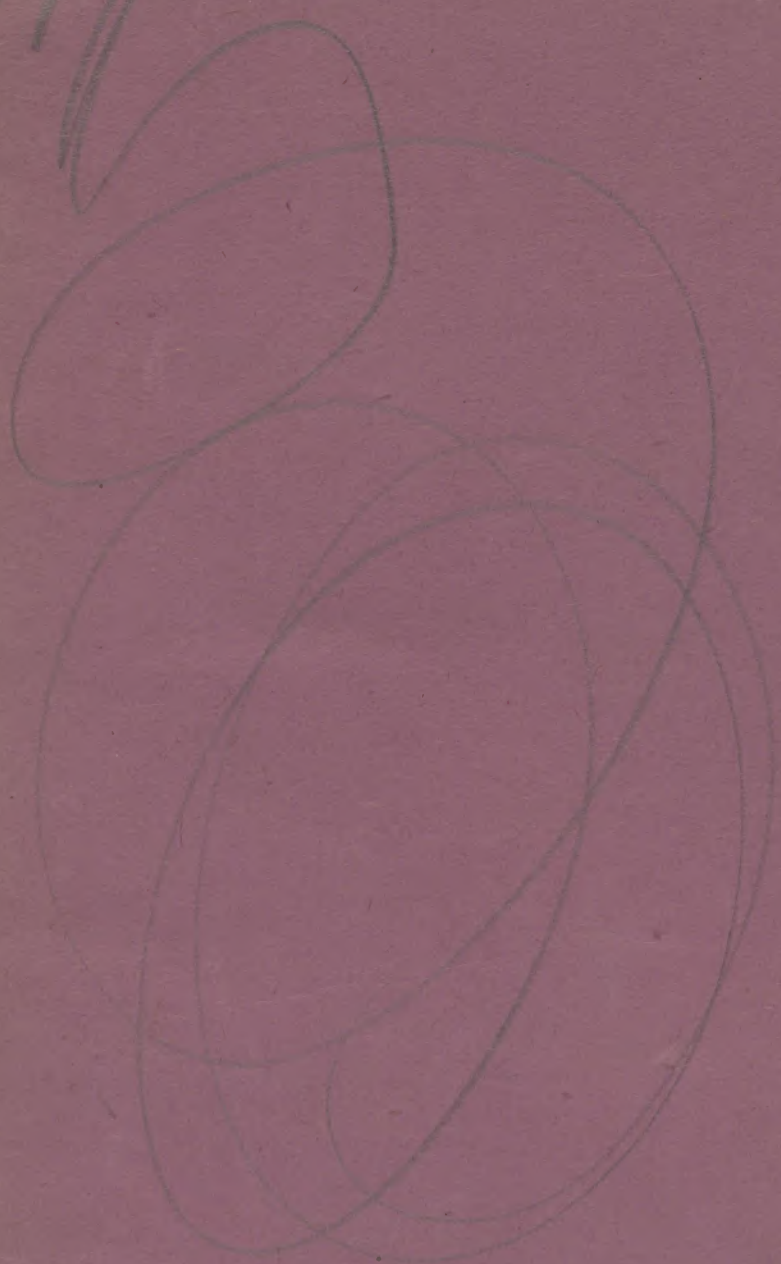

65

W, 65.

[Faint, illegible handwriting]

$\frac{4}{2}$

ԷՍՐԱՐԸ ԳԵՊՐԻՍԹԱՆ

ԷՍԷՐԸ

ՔԵՐՈՎՔԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՅՔԵԱՐ ԿՈՋԷԹԱՍԸՆՏԱՆ ՄՈՒԻՐԷՃ

ՏԵՐՍԱԱՏԷԹ

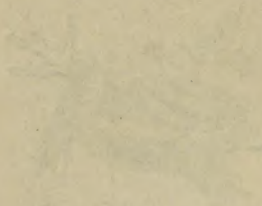
1881

London

PRINTED BY RICHARD CLAY AND COMPANY, BUNGAY, SUFFOLK.

1881

THE NATIONAL ANTHROPOLOGICAL ARCHIVES

THE NATIONAL ANTHROPOLOGICAL ARCHIVES

1881

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԲԵՏԷՐ ՎԷ ԳԸՁ

Լօնորա շէհրինին , շիմոիքի Լընտըն Պրիճ նամ քէպիր քէօրրիւսինին , բարլամէնթօ ճիհէթինտէ , ըրմաղըն պօյունա կէօրիւլէն ճէսիմ թիւնճարկէ Էպնի-
եէլէր եէրինտէ , եազմագտա օլտուղումուզ հիքեայէնին թարիսի օլան 1736—
48 սէնէլէրինտէ , պիր թագըմ , պիրիպիրինտէն այրը ախշապ Էպնիեէլէր պու-
լունուպ , պունլարըն քէպիրլէրինտէն պիրիսինտէ , պիր գաշ սէնէտէն պէրու
քիմսէ իգամէթ իթմէմէքտէ իքէն , Ամէրիգատան ավտէթ իթմիշ օլան Ճօն
Բարգըր նամընտա պիր ատէմ , մէզքիւր Էպնիէյի սաթըն ալմըշ , վէ պիր մըզ-
տար մէրամէթ խիպ թամիր իթտիրտիքտէն սօնրա , պէրապէրինտէ պուլունան
պիր կէնճ գըզը վէ պիր տէ իսթիյար խըտմէթ քեարը իլէ , մէզքիւր խանէտէ
եէրլէշմիշ իտի :

Պու զաթ , Ամէրիգանըն Օհայօ վէ Միսիսիբի մահալլէրինտէ մուամէլա-
թը թիւնճարկէտէ պուլունուպ , պէօյիւք պիր սէրվէթ բէյտա իթմիշ , վէ րա-
հաթ պիր էօմր կէշիւմէք իւզլիէ , քէնտի վաթանը օլան Խնկիլթէրրայա ավ-
տէթ իթմիշ տիր տէյի իթիմատ օլունմագտա իտի :

Փագաթ հիշ պիր քիմսէ իլէ կէօրիւլմէմէքտէ , վէ խանէսինտէն տախի
բէք նատիրէն տիշարը չըգմագտա օլտուղումնտան , վուգուֆճը Էհալի , անճագ
գուլագտան գուլագա տէվր իթմէքտէ օլան հիքեայէլէրտէն պաշգա , պու զա-
թըն ահվալը հագըգէսի իւզէրինէ , խօշնուտ օլանագ պիր մալիմաթ ալամա-
մագտա իտի :

Անճագ , մէրգումուն զայէթլէ սէրթմէշրէպ , վէ թիթիւլիգան պիր ատէմ
օլտուղու , կէրէյի կիպի թէվաթուր պուլուպ , տիլպէրլիյի իլէ , կէօրէնլէրին
կէօղլէրինի դամաշտըրմագտա օլան վէ հէնուզ օն ալթը չաղլարընտա պուլու-
նան գըզընը , տտէթա մէզքիւր խանէտէ հապս իտիպ , պէլքի իքի իւշ այտա
պիր , քիլիսէյէ կէօթիւրմէք իշիւն սօգաղա չըգարմայա անճագ րազի օլմասըն-
տան , վէ խանէնին գարուսունտան քիլիսէեէ գատար , վէ եինէ քիլիսէտէն
տախի , խանէնին գարուսունա գատար , գըզըն պիր թարաֆընտա իիսթիյար
խըտմէթճի , վէ տիկէր թարաֆընտա տախի քէնտիսի , զապթիյէ չավուշլարը
կիպի ըիֆագաթ իթտիքլէրինտէն , մէզքիւր թէվաթուրլար թագվիյէթ պուլ-
մագտա իտի :

Պիզ վուգուֆճու Էհալիյի , քէնտի մէրագլարը տէրտինտէ պըրագարագ , պիր
բազար սապահըսը , մէրգումանըն քիլիսէտէն ավտէթ իլլէմէլէրինտէն սօնրա ,
անլէրին արգասընտան , խանէնին տէրունինէ կիրէլիմ :

Ճօն Բարդըր , Ֆէվգէլատէ պիր իսթիսնախլէթ օլարագ , քէնտի գըզընը թէք-
րարէն խանէ տէրուչինատ , իսթիյար խըամէթճի իլէ հասսս իթտիքտէն սօնրա ,
քէնտիսի թէքարէն պըրագըպ տիշարը չըգտը :

Կէնճ գըզ վէ իսթիյար խըամէթճի , պիր միւտտէթ պիրիպիրլէրինն եիւ-
զիւնէ պագտըգտան սօնրա , իսթիյար ատէմ , միւքէտտէր սուրէթտէ , քէլս-
մա ազազ պիրլէ ,

—Մատմուազէլ Բօզ , արթըզ թէհամմիւլիւմ թիւքէնիյօր , տէտի : Պու
ճանավար ատէմ , նիհայէթ պիշարէ վալիտէն կիպի , սէնի տախի թազէ թազէ
թոփրաղա կէօմէճէք տիր : Արթըզ պու հալէ պիր նէթիճէ վէրիվէլի տիր :

—Ճէյմս . բէտէրիմ իչիւն պէօյլէ նալաեըզ սէօզլէր իթմէնի իսթէմէմ հէր
նէ տախի օլսա , պէնիմ բէտէրիմ տիր . էմրինէ քէմալի սատագաթլա իթաաթ
իթմէլիյիմ : Պէն հալիմտէն մէմուռնում :

—Մատմուազէլ , օ մէլայիքէ վալիտէն տախի , պանա այնի նասիհաթը վէ-
րիր իտի . ֆագաթ քէնտի գէվճէսինէ օլան նատիր իւլ էմաւլ սատագաթ վէ
մուհապպէթի , անըն խըշմընը թէսքին իլէմէյէ մուվաֆֆագ օլամասըլար , վէ
պիշարէնին մէզարա կիրպ գուրթուլտուղու կիւն , աղլամաեան կէօզ գալմամը
օլտուղու հալտէ , բէտէրինն կէօզլէրի ըսլանմատը պիլէ : Մատմուազէլ Բօզ .
չիմտի , քէնտիմի աթէչէ վէ սուլա սթմաղըզըմը էմր իթտիյինտէ , պիր տագը-
գա պիլէ թէրէտախի իթմէյէճէյիմի պիլիրսին . ֆագաթ հէր նէ եարսան զապթ
իտէմէտիյիմ պիր տուլղուեու , պէեանտէն կէրի տուրամամ վէսսէլամ : Բէտէ-
րին , վալիտէնին գաթիլի օլմուլ տուր . պուռու սէօյլէմէսէմ բաթլաեանաղլամ :
Էկէր քէնտիմի զապթ իթտիյիմ պիր ճիհէթ վար իսէ , օ տա , սէնտէն պաշգա
հիչ պիր քիմսէ հուղուրունտա պու սահիհլիլի մէյտանա չըգարմամըլ օլտուղում
տուր . չիւնքի Ամէրիգատա չօզլարըն մալիմիւ օլան պու պարպարըզըն , Լօնտ-
րատա տախի ֆաշ օլմասը , սէնին հալի իսթիգպալինէ տօզանըր : Պու զալիմ
ատէմ , մէլայիքէ կիպի գարընըն մէզարա ինտիրտիքտէն սօնրա , գըզընը տա-
խի անըն եանընա կէօնտէրմէյէ չալըչեօր . ֆագաթ Պասպ ճէյմս սաղ օլտըզ-
ճա , պու շէյ վուգու պուլմաեանագ տըր :

—Ճէյմս , էֆէնտինէ գարըլ պու եօլտա հագարէթլէրտէ պուլուռնմագ , սէ-
նին համիյէթինէ տիւշմէզ :

—Մատմուազէլ , էկէր պէնիմ տիւնեա իւղէրինտէ պիր էֆէնտիմ վար ի-
սէ , օ տա պէնիմ զամիր վէ վիճտանըմ տըր :

—Բէք ալէա , պէնի , բէտէրիմէ գարըլ իսեանա թահրիգ իթմէք , զամիր
ու վիճտանընա մուվաֆըզ կէլէպիլիեօր մու :

—Բէտէրին ; էվվէլա քէնտի բէտէրիլիգ վաղիֆէսինի իճրա իթսին , քի էվ-
լատը տախի , էվլատըզ ֆագիլէթինի իճրայէ մէճպուր օլտուռն :

—Ֆագաթ պէն քէնտիմ , բէտէրիմին հալիտէն խօշնուտ պուլունտուգճա ,
սանա պիր սէօզ տիւշմէզ . պէն պիր կիւնտէն պիր կիւնէ , անըն հալիտէն
սանա չիքեայէթ իթմի՛շմիյիմ :

—Մատմուազէլ Բօզ , սէն վալիտէնէ շաեան պիր գըզ սըն . ա՛հ պէնիմ
եիւրէյիմ կիպի պիր եիւրէյէ մալիք օլան պիր բէտէր էվլատը օլմալը իտին :

— Պիհուտէ՛ ահլար իլէ եիւրէյիսի թիւքէթմէ, պէնիմ պիծէնապ տօսթում . վէ էկէր պէնի մէմուռն գըլմագ խթէրսէն, բէնա խտէրիմ սանա, Պապա ճէյմս, պէնիմ հուզուրումտա, բէտէրիմէ գարչը սէօլլէր սէօյլէմէմէյէ տիգգաթ էթ . վէ իլթէ սանա պու խըտմէթիսին բէչին պիր միւքեաֆաթը օլմագ իւզրէ պիր բուսէ թագտիմ իտէրիմ :

Նէվճիւան գըլ, գար կիպի պէյապ վէ լէքէօիզ աննընը, իխթիյար ճէյմսէ տօղրու ուզաթար, վէ վալիտէսինին պու սատըգ խըտմէթ քեարը, իխթիյարլանմըչ տուտագլարընը, մէրգումէնին թաղէ վէ պիկիւնահ աննընա տօգանտըրտը :

— Ա՛հ Մատմուաղէլ, պէնիմ իւզէրիմէ վազ իլլէմիչ օլտուզուն վապիֆէնին ինրասը, բէք միւչքիլ օլանագ տըր . պիր մէլայիքին, պիր շէթան բէնչէսի տլթընտա իլլէնճէ շէքիպ շապալանմասընա թէհամիւլ իթմէք էլիմտէ օլմագաճագ կիպի կէօրիւեօրում :

— Վալիտէմ, քէնտի աղիզ բուհունու թէսլիմ իլլէտիյիստէ, Բօգումուն սէատէթի հալինի սանա էմիլյէթ իտէրիմ տէմէտիմի, ճէյմս : Սէատէթի հալիմէ, մահչէր կիւնիւնտէ մէսուլուն, պէնիմ աղիզ տօսթում . վէ պէնիմ սէատէթի հալիմ տախի, բէտէրիմին ալիսհինտէ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէմէսինէ մէրպութ պուլունմագտա տըր : Անլատըն մը շիմտի :

— Մատմուաղէլ Բօզ, սէն օլ վագըթ տահա շօնուգ հալտէ պուլունտուղունտան, վալիտէնին սօն սէօլլէրիսի, ֆիքրիստէ պիր էյիճէ մուհաֆագա իտէմէմիչսին . իմտի հազըր սըրասը կէլմիչ իքէն, անլէրի սանա թէքէրիւր իտէչիմ : Բէտէրին, պու գուզու կիպի գատընը, խէնալ օլունմայաճագ տէրէճէտէ մանէվի էլլէթլէր իլէ էրիթտիքտէն սօնրա, վիճուտիսի աախի խըրբալամայա պալայըպ, նիհայէթ պիր շօգ հագարէթլէրտէն սօնրա, սէնին գարտաչըն Բօպէրիսի նալայըգ հարէքէթլէրիսի գարչը պիր տէֆա սըլլանտըրը իչիւն, վահչիճէ տէօյիւպ մէրգումէյի նէրտիվէնտէն տախի աչաղը ամտըղընտա, գաթէն մանէվի զաաֆընտան մահվ օլմագ տէրէճէլէրիսի կէլլէն վիւճուտի պու սօն գարպա տահանմայըպ, էճէլ տէօչիսիսի տիւշաիւ . գալիմ բէտէրին, սօն սաաթլարընտա օլտուն մէրգումէնին եանընա վարմագ իսթէմէտի, վէ պու շէհիտ գատըն, քէնտի աղիզ բուհունու թէսլիմ իթմէսինէ անճագ ազ պիր վագթ գալարագ, պէնի հուզուրունա շաղըրտը . սէն տախի հէնուզ սէքիզ եաչընտա պուլունտուղուն հալտէ, վալիտէնին տէօչիսի եանընտա օթուրմուչ իտին, վէ սաաթլարըն, նէ՛ տէհչէթլի սաաթլար օլտուղընտան գիլխապէր պուլունմագտա իտին :

Պապա ճէյմս, պուրանըգտա, պուբուչմուչ օլան եումբուզունու, կէօզլէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ անը աչաղը ալտըղընտա, բսլաքըղըն բարըլտըսը միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Պէսպախիթ գատըն, պէնի եաթաղընըն եանընտա օթուրմանա տավէթ իթտի . պէն տախի տիզ իւզէրիսի կէլտիմ . պատէհու, սէնի պէնիմ գունաղըմա վէրէրէք, «պու պիկիւնահ մասումումու սանա էմանէթ պըրագըրըմ պէնիմ աղիզ տօսթում,» տէտի, «սէն պունուն սէատէթի հալինէ վէ հալի իսթիգպալինէ մէսուլ օլանագսըն, հուզուրունա շըգանագ օլտուղում Ալլահ ինտիստէ : Սէնտէն պէնի պիր եէմէն թալէպ իթմէմ պէնիմ սատըգ ճէյմսիմ, եալընըզ

պիր վատին քեաֆի տիր . էօլմէք իւզրէ օլան պիր սէֆիլ վալիտէնին պու սօն արգուսունու իճրա իթմէյէ սէօզ վէրմէ՞ դմիսին :»

Օլ գատար գանլը մուհարէպէլէրտէ ասլա ֆութուր կէօսթէրմէմիլ օլան եիւրէյիմ , պու դայիֆ զարպա տաեանամասը , Մատմուաղէլ Րօզ . քէնտիմի թութուպ պիր ճէվապ վէրմէհէ չօդ ճահտ իթտիմ , ֆազաթ պօղազըմ գուրու-մուչ իտի . նիհայէթ քէնտիմի թութամաեարազ , ասլա պիր ճէվապ վիրէմէք-տիդին , չօճուզ կիպի աղլամաեա պաղլատըմ , վէ վալիտէնին ազիզ էլլէրինի էօ-բէրէք , եալընըզ սէնի գուճաղըմըն իշինտէ սըգմաեա իզթիտարըմ օլապիտի :

Սէֆիլ վալիտէն , քէնտինէ սօն տէֆա պիր զօր վէրէրէք , «թէչէքբիւր իտէրիմ ձէյմս» տէտի , «արթըզ բահաթ էօլէպիլիրիմ . չիւնքի սէվկիւլիւ Րօ-զումուճ տիւնեա իւզէրինտէ մէրտ պիր համիսի պուրունաճազ տըր : ձէյմս , պէն պու ֆանի տիւնեայը թէրք իթտիքտէն սօնրա , սէֆիլ գօճամըն եանըն-տան ա՛սլա այրըլմամալըսըն . նէ չարէ , թապիաթընը պիրիսին , էլինտէ տէյիլ տիր , եինէ քէնտի սէրթմէչըրէպլլիյինտէ տէվամ իտէճէք տիր . ֆազաթ պէնիմ խաթըրմ իշիւն շիմտիյէ տէկին հէր կիւճլիւյէ գաթլանմըլ օլտուղուն կիպի , եի-նէ պէնիմ բուհուճուն խաթըր իշիւն , վէ Րօզումուճ սէասէթի հալի իշիւն այնի հալլէրէ գաթլանմազըլընըր ղէճա իտէրիմ : Գօճամըն , վէ Րօպէրթիմին իսլահը հալլէրի , վէ պէնիմ տէ բուհուճ իշիւն տուա էթ ձէյմս» : Ազիզէ գատըն , պունչարը սէօլլէտիքտէն սօնրա , սօն տէֆա պիր տահա պուս իթ-մէքիլիմ իշիւն , արթըզ սօումաղա եիւզ թութմուչ օլան պէյապ էլլինի պանա թադտիմ իթտի , վէ պիր արա կիւճ հալ իլէ ընչկըրըզըմ թութարազ , «Րօ-զուն իշիւն հէր շէյի իճրա իթմէյէ , վէ իզթիզա օլտուղունաա , ճանըմը պիլէ ֆէտա իթմէյէ եէմին իտէրիմ» տէտիմ , վէ սէնի , թէքրարէն վալիտէնին գու-ճաղընա թէսլիմ իտէրէք , աղլամամը սէթր իթմէք իւզրէ , մէրգուճէնին արգա թարաֆընա կէչտիմ :

Պունչար պիրէր պիրէր խաթընա կէլմէեօրմու մատմուաղէլ : Ազիզէ գա-տըն բուհունու թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա , սէնի թէքրարէն գուճաղըմա ալլպ օտա գաբուսունտան տիշարը չըգտըղլմտա , պադտըմ քի բէտէրին , ֆութուր-սուղ սուրէթտէ քէնտի օտասընա կիրէեօր իտի . իքիմիդին տէ կէօզ եաղլարըն-տան , իշին հալինի անլատը , վէ եալընըզ , «ձէյմս , հանըմըն էօլսիւ մի , Ալ-լահ բուհունու գապուլ էլլէյէ» տէտի , վէ քէնտի օտասընա կիրէրէք , գա-բույու գաբատը : Անլատըն մը Մատմուաղէլ . էվվէթ , քէնտի գուրպանը իւ-զէրինէ պիր նազար պիլէ իթմէք իսթէմէտի : Ա՛հ , ինսանլա՛ր , ինսանլար :

Պու տէֆա , արթըզ Րօզ տախի քէնտինի զապթ իտէմէյէրէք , տիւզ իւս-թիւ տիւչտի , վէ կէնճ գըզ իլէ իիթիեար խտմէթքեար , իքիսի պիրտէն աղ-լամադտա իսիլէր :

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Պ Ի Բ Վ Ի Զ Ի Թ Ա

Բօզ վէ ձէյմս , հանըմ վէ խրտմէթ քեար , պիր միւտտէթ թէքմիլ սիւ-
քիւթ իչինտէ պուլունուպ , եալընրգ Բօզուն նաղիք , վէ Պապա ձէյմսին
գապա ընչկըրըգ սէսէրի , պիր նէվի մուզիգա ահէնկի կիպի , պու ազիմ սուս-
լուղու գաթ իթմէքտէ իտիլէր :

Նսկէհան գարունուն չալընմասը , պու հալին թէպտիլինէ սէպէպ օլտու :
Բօզ , բէտէրինին ալտէթ իթմիլ օլմասը զաննը իլէ , չիւնքի օնտան պաշգա
պիրիսինին խանէյէ կիրմէսինի ասա մէմուլ իտէմէզ իտի . ալէթ թանիլ կէօզ
եալլարընը սիլէրէք գարույու ալմաղա գօշտու . Պապա ձէյմս իսէ , հուզուրա
չըգաճագ հալտէ պուլունմատըղընը պիլտիլինտէն , օ տախի տիկէր թարաֆտան
այլէ աճէլէ , քէնտի սէվկիլիւ մէքեանընա , եանի շարապ մախգէնինէ սըղընտը
Պապա ձէյմսին , նատիրիւլէմալ ալէա խասսէլէրի իլէ , էօնիւնիւ պլմագ
գապիլ օլամայան իքի գուսուրու սախի վար իտի :

Է՛հ տիւնեատա գուսուրու գուլ պուլունմասը գապիլ մի տիր :

Իխթիյարըն մէզքիւր իքի գուսուրլարը , շունլարտան իպարէթ իտի :

Իյի շարապա օլ գատար միւպթէլա շուլունմագտա իտի քի , էֆէնտիսինին
տայիմա ալէա ճինս շարասլլար իլէ տօլու պուլունան մախգէնի , ձէյմս իչիւն
տայիմի պիր իսքեան մահէլիլ օլտուգտան պաշգա , եաթաղը տախի օրատա սէ-
րիլմիլ իտի :

Հէր կիճէ պիր իքի սաաթա գատար սիշարը չըգմաղա տա մէղունիլէթի
պուլունտուղունտան , պու վաղըթը տախի , Լօնարանըն ատի մահալլէրինտէն
պիրիսինտէ պուլունան Սօպըր՝ Հօլ նամ մէյխանէտէ կէչլրիլ իտի :

Իխթիյար խրտմէթ քեար , պու վազիֆէլէրինի օլ տէրէճէ ասքէրիճէ պիր
տօղրուրուղա իճրա իտէր իտի քի , քէնտիինի էվտէ արանան միւճէրրէտ շարապ
մախգէնինտէ , վէ տիշարտա արանան տախի հէր հալտէ Սօպըր՝ Հօլ մէյխանէ-
սինտէ պուլաճաղընա , քեամիլէն էմին օլապիլիլ իտի .

Տիկէր գուսուրու տա , քէնտի ասքէրլիլի հէնկեամընտա , Ամէրիգատա
վէ սայիր մահէլլէրտէ իճրա իլէմիլ օլտուղու պիհատըրըղլարը , րաաթ կէլէնէ
վէ հաթթա քէնտիսինտէն բարա տիլէնէն տիլէնճիլէ պիլէ , էկէր տիլնէր իսէ ,
սաաթլարճա օթուրուպ նագլ իլլէմէք իլլէթի իտի :

Պապա ձէյմս , էօլտիւլիւ սաաթընա գատար , պու իքի իլլէթին էլինտէն
գուրթուլամատը :

Բօզ , բէտէրինի գարըլլամագ իւմիտի իլէ գարույու աշարընտա , պիրտէն
պիրէ շաշըրարագ , պիր իքի ատըմ կէրի կիթտի :

— Մատմուաղէլ , տէտի , սատէ ֆազաթ զայէթլէ կիւզէլ կիինմիլ , վէ
թուալէթիստէ հիչ պիր գուսուր պուլունմանան պիր տէլիգանը , շարգատընը
չըգարըպ , նէզաքէթի քեամիլէ իլէ Բօզը սէլմալտըգտան , վէ պիր ստըմ ա-
լարագ գարուտան իչէրի կիրտիքտէն սօնրա , Մ . ձօն Բարգըրըն խանէսի պո՛ւ
մու տուր :

— Է վկայեթ էֆէնտի . ֆագաթ քէնտիսի պուրատա օլմայրպ տիշարը չըգմըլ տըր . էկէր պիր էմրինիզ վար իսէ , քէնտիսի կէլտիլյնտէ թէպլիզ իտէրիզ :

— Մատմուաղէլ , պիզգաթ քէնտիսինի կէօրմէք արզուսուստա իտիմ . Ամէրիգատան պազը մալիւմաթ քէնտինէ թէպլիզ իտէճէյիմ :

— Էօյլէ իսէ իչէրի պուսուրուն , պիրազ ըահաթ իթսիլինիգտէ , բէտէրիմ տէ կէլիր :

— Սիզ , Մ . ճօն Բարգըրըն քէրիմէսի՞ միսինիզ :

— Է վկայեթ էֆէնտի :

— Էօյլէ իսէ , պիրատէրինիզտէն կէլէն սէլամլարը սիղէ թէպլիզ իթմէքէ քէնտիսի միսթէիսիր ատտ իտէրիմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտի : Ճէյմս , նէ՞րէտէսին , էֆէնտիլի տիվանխանէյէ կէօթիւր , Բօպէրթտէն պիզէ խապէրլէր կէթիրմիլ տիր :

Ճէյմս , եումրուզու իլէ պըրզլարընը սիլմէքտէ օլտուզու հալտէ , մախգէնին գաբուսուստան տիշարը չըգտըղընտա , արգասընտան պէօյլէք պիր շամաթա վէ դըրըմըլ շիչէ սէսլէրի կէլաի . պիշարէ իթիլյար Բօզուն սէսինի ալտըղընտա , թէլալընտան էլինտէքի շիչէյի էօյլէ պիր շարըգ սուրէթտէ ըահա գօյմուշ իտի քի , շիչէ մուվաղէնէսինի թութամաեարագ պազգա շիչլէր իզգէրինէ տէվրիտի , վէ ճնլար իլէ պէրապէր , թաշլարըն իզգէրինէ եուվարլանա ըազ , հէրսի պիրտէն խուտէխաշը օլտուլար :

Իթիլյար խըտմէթքեար , տէօքիւլէն շարապլարըն գօգուսուսու ալտըղընտա , էլլէրինի պաշընա կէօթիւրտիւ , ֆագաթ տէրագապ քէնտիսինի թորլաեարագ , Վալիր շէյ եօզ մատմուաղէլ , տիւչէնիլէր , զաթէն դըրըգ պօշ շիլլէր իտիլէր , » տէսի :

« Խայրը ճէյմս , պէն սանա օնու սիւալ իթմէյօրսւմ . էֆէնտիսին , Ամէրիգատան , Բօպէրթտէն , մէքթուպլարը վար տըր , բէտէրիմի կէօրմէք իթէեօր , տիվանխանէյէ չըգար քի , օրատա ըահաթ իթսին : Պուսուրուն էֆէնտի , եօգարրեա թէչրիֆ իտին :

Պահա ճէյմս , աքէրէ գօմանտա վէրիլյօր կիպի , էլլի իլէ , պիր աղամէթլէ նէրտիվէնի կէօթէրէրէք , քէնտի էօնիւնէ տիւլմէսինի , մէրզուս տէլիգանըեա իշօրէթ իթտի :

Միւսաֆիր սաթի , նէգաքէթլի սուրէթտէ Բօզա սօլրու էլիլէրէք , իթիլիար խըտմէթճիսին էօնիւնէ տիւլտիւ , վէ նէրտիվէնտէն եօգարը չըգմանա պաշլատըլար :

Օն աէքիզինճի ասըն իպթիսալարընտա տէրքեար օլան կուսթօ իւզրէ , ֆագաթ բէք կիրանպահա օլմանան էչեալար իլէ տէօչէնիլ , վէ ըրմաղըն իւզէրինէ նազըր տիվանխանէյէ կիրտիքլէրիտէ , ճէյմս , աքէր նէօպէթճիսի կիպի , դարունուն իշ թարաֆընտա նօգթա տուրտու , վէ միւսաֆիր տէլիգանըլ , քիմսէնին իքրամըլ մէմուլ իտէմէյէճէյինտէն , քէնտի պաշընա պիր գօլթուգ սանտալիլէ ինթիխապ իտիլ , իւզէրինէ օթուրմանա մէնպուր օլտու :

— Տօսթում , գանն իտէրիմ քի , էֆէնտիսինի չօզլուգ տիշարը չըգմազ . շիւնքի հէք նէրէտէ քի քէնտիսինի սիւալ իթտիմ իսէ , խանէսինտէն պազգա պիր մահէլլատ պուլամանազըմը խապէր վէրտիլէր :

— Էվվէթ Էֆէնտիթ . չօգլուգ տիշարը չլլգմազ :

— Էյ պուրատա նա՞սըլ էյլէնիր . ճանը սըգըլմա՞ց մը :

— Սիւալ իթտիյիմ էօգ :

— Մատմուազէլ քէրիմէսի տախի չօգլուգ տիշարըտա կէօրիւնմէզ զանն իօ տէրիմ .

— Էվվէթ կէօրիւնմէզ :

Տէլիգանլը միւսաֆիր , Պապա ձէյմսին քէսիք քէսիք ճէվապլարընտան մէյեուս օլարագ , պիր արա սիւքիւթի միւրաճճազ ատտ իյէտի իսէ տէ , էֆէնտի կէճիքտիյիտէն , վէ ատէթա պիր սանէմ (արճան) կիպի գարչըսընտա սիւքիւթլէ տիքիլիպ տուրմուշ օլան իիթիյարտան պաշգա , կէօրիւնմէք քիմսէ պուլունմատըղընտան , ճան սըգընթըղընտէ տէֆ իթմէք իչիւն , թէքրարէն իիթիեարըն տիլիսի աշմսեա պիր թէճրիւպէ իթմէյէ մէճպուր պուլունտուղունու կէօրտիւ . վէ պու տէֆաքի մանօլրասը , Պապա ձէյմսին զայիֆ թարաֆլարընտան պիրիսիսի դահիրէ չըգարմըլ օլտուղունտան , ֆիւթուհաթա նայիլ օլտու :

— Տօսթոււմ , թավր ու հարէքէթիւնտէն էօյլէ քէչֆ իտիյօրում քի , վաթանըմըզ շէրէֆիւնէ հիսսէտար պուլունմուշ օլան գահրաման ասքէրլէրիմիլ սիւքիւտէ էքէյիճէ էօմր կէչիրմիշ օլմասըն :

— Էվվէթ , տէլիգանլը Էֆէնտի . վէ խայլիճէ շէրէֆիւ մուհարէպլէրտէ Պապա ձէյմսին տէ , քէնտի հատտիւնէ կէօրէ խըտմէթլէրի պուլունմուշ տըր :

— Հա՞նկը թարաֆլարտա , ասքէրիճէ խըտմէթլէրիւնի պէօյիւք զըսմը վազը օլմուշ տըր :

— Հանկը՞ թարաֆլարտա մը , հէր թարաֆտա տէյիւն , տէլիգանլը Էֆէնտի , հէր թարաֆտա . հէմ գարատա վէ հէմ տէնիգտէ , Ֆրանսըղլարա , Սպանիալլարա , Հօլանտալլարա , պիւթիւն տիւնեաեա գարչը , կիւվէրթէ իւզէրլէրիւնտէ , վէ օլպալարտա , տաղլարտա , գալէալարտա , նէ՛ ազիմ մուհարէպլէրտէ պուլունմուշում . ա՛հ , տէլիգանլըլըզ տէվրի . հալէա գուրչունլարըն վէ կիւլլէրիւն , տէօրթ թարաֆըմըզտան կիւրլէյիպ կէչմէլէրիւնի իչիտիեօրում կիպի , զանն իտէրսին քի տէլիգանլըլըզ գանըմ , տամարլարըմտա իսեանէ գալըրեօր : Ա՛հ տէլիգանլը Էֆէնտի , էկէր պիր կիճէ , Սօղըր՞ Հօլ նամ մէյիսանէէթ թէչքիֆէ թէնէզզիւլ իտէրսէնիլ , Պապա ձէյմսին , սիզի թէհայեիւրտէ պըրազանագ էքէյի գահրամանճա հիքեայէլէրի պուլունմապիլիր :

— Սօղըր՞ Հօլ մը տէտիսիլ . անլատըմ , անլատըմ , Սէյնթ Բօլ քիլիսէսիւնին արգա սօգազլարընտան պիրիսիստէ , օ իսմ իլէ պիր մէյիսանէ պուլունմադտա տըր : Բէք ալէա Պապա ձէյմս , պու կիճէտէն իթիպարէն , մուհարէպէ սէրկիւզէլթլէրիւնի տիյնէմէք իչիւն , իֆթիլարէն մէզքիւր մէյիսանէտէ սէնի պէքլէյէճէյիմ . ֆագաթ սաաթ գա՞շ սուլարընտա օրատա պուլունտուրուն :

— Մատմուազէլ Բօզ վէ բէտէրի , քի օ տախի շարապը , պէնիմ կիպի պիր ազ զիեատէճէ սէվէր , ազլամ գարանլըլը պասթըգտա եէմէք եէրլէր՝ վէ իքի սաաթ սօնրա տախի եաթաղա կիւրլէր . օնտան սօնրա , պազը կիճէ պէն տախի , Սօղըր՞ Հօլ մէյիսանէսիւնէ կիտէրէք , պազէն պիք , վէ պազէն իքի ,

վէ պագէն տախի, էկէր Պապա ձէյմսին մուհարէպէ հիքեայէլէրինի տիյնէմէ-
եէ պիր մէրագլը պուլունուր խէ, իւշ տէօրթ սաաթ օրատա վագըթ կէշլրի-
րիմ: Ֆագաթ, տէլիգանլը էֆէնտի, նէ՛ դատար թէէսսիւֆ օլունաճագ շէյ-
տիր քի, շօգ տէֆա, անճագ պիր սաաթտան սօնրա, եինէ էվէ ալտէթ իթ-
մէեէ մէճպուր պուլունուրուրում. քիմսէտէ էվլէլքի դան գալմամը տըր վէս-
սէլամ:

— Ֆագաթ պու գանա մալիք պուլունամագտա օլանլար, գանն իթտիյին գա-
տար ազ տէլիլէր Պապա ձէյմս, վէ պէն, օնլար թարաֆընտան վէքեալէթէն
մէմնունիյէթլէ սէնին հիքեայէլէրինի տիյնէմէեէ գօշաճաղըմ պու ախլամ, գա-
րանլըգ պասթըգտան թամ իքի սաաթ սօնրա, Ֆագաթ պաշընա կէլէն ասքէ-
րիճէ վուգուաթլարըն էն խըղըսընտան պէտ իյլէմէլիսին, չիւնքի պիրազ թէ-
համիլիլիմ գըսաս տըր, սապր խտէմէմ. սէն տէ, պու ախլամ այնի վագըթտա
մէգքիւր մէյլսանէտէ պուլունմաեա սէօզ վէրթրմիսին:

— Սէօզ վիրմէ՛ք նէ տիմէք տիր. իմգա, սէնէտ վէրթրիմ. վէ պու հի-
քեայէլէրի տիյնէտիյնտէ, բէք մէմնուն գալաճաղընա, վէ արթըգ հիշ պիր
ազլամ եագամը պըրագմագ իսթէմէյէճէլինէ տէ սէնի թէէմին իտէրիմ: Պու
վատիմիղէ թագվիյէթ վէրմէք իշիւն արթըգ պիրէր շարապ գատէհի պօշաթ-
մամըգա բազի օլուրսուն ա:

— Խայր տօսթում, թէշէքքիւր իտէրիմ:

— Իշթէ պու օլմատը. հէնուզ թէշքիլ իթմիշ օլտուղումուզ գավի տօսթ-
լուղումուզու շիմտիտէն պօղմաեա պաշլատըն. պէն պու եօլտա շէյլէրի հազգ
իթմէմ:

— Բէք ալէա տօսթում. իսթէտիյին կիպի օլունն:

Պապա ձէյմս, քէնտի մուհարէպէ հիքեայէլէրինէ, պէօյլէ պիր մէրագլը
ապօնէ եագալատըղընտան, վէ պիրազ արասը կէճիքմիշ պուլունան շարապ
վիղիթասընա տախի թէքարէն նայիլ օլտուղունտան, սէվինճինտէն նալի օլ
տէրէճէտէ շաշըմըշ իտի քի, ազ գալտը իքի տէֆա նէրտիվէնտէն աշաղը տիւ-
շիւօր իտի. վագաա պու գագալարը սավուշտուրտու իսէ տէ, թէլաշընտան
նալի, մախգէնտէքի շարապ ֆըշըլարընտան պիրիսինի դապթ իտէմէեէրէք տէ-
վիրտի, վէ քէնտիսի տէ ալթընտա գալարագ, տավրանրպ աեաղա գալգանա
գատար, ֆըշըտաքի շարապըն նըսֆը, պաշընտան աշաղը, իւղէրինէ պօշա-
նըպ, պիշարէ իիթիեար, ասայիշի հալի իպգա իտիպ քէնտիսի պուլտուղուն-
տա, հալէա ճէպլէրինտէն, սաշլարընտան, վէ բաշլարընտան շարապ ագմագ-
տա իտի:

Թամ օ սըրատա, սօգագ գարուսունուն շիտտէթլէ շալընըը, իշլէրին
պիւսպիւթիւն շըզկըտան շըգմալարընա սէպէպ օլտու:

Օ հալտէ էֆէնտիսինին գարըսընա նէ՞ սուրէթլէ շըգմալը իտի:

Գարունուն արգա արգայա շալընըը, պիշարէ իիթիեարըն պիր բլան հա-
ղըրլամասընա տա մէյտան պըրագմատը. իմտի գօշուպ գարույու աշաղընտա,
օ հալինտէ, էֆէնտիսի իլէ գարըը պէ գարըը պուլունտուլար:

Ճօն Բարգըը, հէր վագըթ ատէթիստէն օլտուղու իւզրէ, թէրա պիր չէհրէ

իլէ գարուտան իչերի կիրտի , վէ տէօրթ թարաֆը պիւրիւմիւշ օլան շարապ գօգուսունտան , վէ իսթիյար թըտմէթ քեարըն հալինտէն հէր շէյի անլաեղպ , զազապընը տիշարըյա վիրմէյէ հազըրլանտը իսէ տէ , Պապա ձէյմսին բայլաշօ վարի հալ ու հէյեէթինէ քէնտիսի տէ կիւլմէսինի զապթ իտէմէտի :

Պէլքի պու իլք տէֆասը իտի քի , ձէյմս , էֆէնտիսինին կիւլմէսինի կէօր մէյէ նայիլ օլմուշ իտի :

ձէյմս , շաշըրտըղընտան , եօգարըտա պիր միւսաֆիր պուլունմուշ օլտու ղունու , էֆէնտիսինէ խապէր վէրմէյէ տէ ունութմուշ իտի :

ձօն Բարգըր , հիշ պիր շէյտէն խապէրի օլմաեարագ , տօղրու տիվանխանէեէ կիրտիյինտէ , նակէհան գարըրընտա պիր էճնէպի կէօրէրէք , քէմալի թէանհիւպիւնտէն նաչի , գարունուն եանընտա տուրա գալտը :

Միւսաֆիր տէլիգանը իսէ , շարգասընը չըգարարագ , պիր իքի ատըմ իւլէրու տօղրու կէլտի , վէ եէրէ տօղրու էյիլէրէք , Բարգըր սէլամալտը :

ձօն Բարգըր , սօուգ պիր թավը իլէ , մէզքիւր սէլամա մուգապէլէ իթ տիքտէն սօնրա , պու իքի զաթլար , պիր միւտտէթ , տիհանլարընտան ասլա պիր սէտա չըգարմաեարագ , պիրպիրլէրինին եիւղիւնէպագտըլար . ֆագաթ նէ՛ մանէպը պիր պագըլ իլէ :

Իլք էվվէլ սիւքիւթիւ գաթ իտէն Բարգըր օլտու :

— Էֆէնտի , էվվէլինտէն խապէր վէրմէքսիզին , խանէմէ թէշրիֆինիզէ թէանհիւպ իթմէքտէյիմ :

— Մէճպուրիյէթ թահթընտա պուլունմագտա իտիմ :

— Սէպէպինի անլաեապիլիթմիլիմ :

— Չիւնքի էվվէլինտէն խապէր վէրսէմ , պէնի գապուլ իթմէյէճէք իտինիզ :

— Ֆագաթ պունու պիլտիյինիզ հալտէ , զօր իլէ խանէմտէն իչերի կիրտի նիզ . վէ պէլքի տէ , տիշարտա պուլունանագ վագթիմի գօլլամագտա իտինիզ :

— Իհթիմալ տըր էֆէնտիմ :

— Սէրպէսթլիյինիզտէն թէչէքքիւր իտէրիմ :

— Էսքի տօսթլար իչիւն , իլթիֆաթըն լիւղումու եօգ տուր :

— Բէք ալէա , մատամ քի սէօլէյէճէքլէրինիզի տիյնէմէեէ մէճպուր պուլունմագտայըմ , պիր ան էվվէլ պաշլաեղպ պիթիթմէնիզի ըրնա իտէրիմ : Պու եուրուն օթուրուն :

ձօն Բարգըր , միւսաֆիրի , եինէ էվվէլքի օթուրմուշ օլտուղու գօլթուգ սանտալիէսինտէ օթուրմաեա տավէթ իթտիքտէն սօնրա , քէնտիսի տախի պաշ գա պիր սանտալիէ ալարագ օթուրտու . ֆագաթ գարու թարաֆընը քէնտիյէ սազլաեարագ , հէր նէվլի վագալարա գարըլ , միւսաֆիրին ֆիրար իտէճէք եօլունու գաթ իթմէյէ աշիքեար պիր զայրէթ կէօսթէրմէքտէ իտի :

Միւսաֆիր , Բարգըրըն պու հարէքէթի սէպէպինի ֆէհմ իտէրէք , կիւլիւմսէմէեէ պաշլատը , վէ քէնտիսի տախի իհթիմալտէն պուլունան հէր նէվլի վուգուաթա գարըլ քէնտիսի մուհաֆագա իլլէմէք իւզրէ , պիրազ ուզագնա պուլունան պէօյիւճէք պիր թրարէղայը էօնիւնէ տօղրու չէքէրէք , իհթիեաթէն քէնտիսինէ սիւքիւր ալտը :

— Պուստուրուն էֆէնտի , սիղէ պէքլէեօրում , տէտի Ճօն Բարզըր , պիր թէհամմիւլիւղլիք հարեքէթի իլէ :

— Պոզնտան տէօրթ սէնէ մուգատտէմ . . . :

— Էֆէնտի , մասալ տիյնէեէճէք վազթիմ եօզ տուր , էսասը մատտէ նէ իրէ օնու օճօյլէյին :

— Էսասը մատտէտէն պահս իտիեօրում . րէճա իտերիմ պիրազ թէհամմիւլիւղլի օլուն :

— Բէք ալէա , մատամ քի տիյնէմէեէ մէճպուր պուլունմագտայըմ , սէօյլէյին պագալըմ :

— Պուստան տէօրթ սէնէ մուգատտէմ , Ամերիգատա , Միսիսիքիտէ , Էհլի րըզ վէ նամուսլու պիր թիւճճար պուլունուպ , քիւրք ախգուլթասընտա քէսպի շէօճրէթ իթմիլ իտի իսէ տէ , տէտիյիմ վազըթլարտա , մալիյէճէ հալի տիշարտան կէզրիւնտիւլի կիպի քարլազ օլմանըպ , իֆլազընա տա , պէլքի չօզլուգ պիր յէյ գաբմամըլ քտի : Պու թիւճճար , նակէհան զէնկիւլէնտի , ֆագաթ ալէմ , զաթէն քէնտիսիսի պէօյլէք պիր քէրվէթ սահիպի զանն իթտիյինտէն , հագիգաթէն էլէ կէշիթմիլ օլտուգու սէրվէթին ասըլ մէնպալընը արամագ , քիմսէնին պիլէ ֆիքրիստէն կէշմէմիլ իտի :

— Պու հիհէթին , պանս աախի հիլ պիր լիւզումու եօզ տուր :

— Հիքէայէմին տէվամընտա , լիւզումունու թաստիգ իտէճէքսիսիլ : Պու սէրվէթին սըրընը պիլէն պիրիսի վար իտի :

— Աճայիպ :

— Չանն իտերիմ , մէրազընըլ թահրիք օլմանա պաշլատը , էֆէնտի :

— Սէօյլէեին , տէվամ էտին պագալըմ :

— Պու էհլի րըզ վէ նամուսլու թիւճճարըն մանէթինտէ , Թօմ Հարրիսըն նամընտա պիրիսի պուլունուպ , քիւրք իշիթիասը իլիւն , տիշարը մահէլլէրտէ տօլաշըր , վէ անճագ սէնէտէ իքի իւլ տէֆա էֆէնտիսիսինն էանընա կէլիր իտի : Պիր տէֆաքի կէլիլինտէ , Հիստիսթանտա վէֆաթ իտէն ուզագ պիր ազրապասընտան , քիւլիյէթլի պիր մէրաս ախղ իթտիյինտէն , արթըզ իլտէն շէքիվէք , վէ րահաթ պիր էօմր կէշիթմէք իւզրէ , մէզքիւր մէպլազը , էմիլիէթի քէպմիլքէսինն ճէլպ իթմիլ օլան էֆէնտիսինն էմանէթ պըրագտը , վէ պագը շախի իլլէրինի թէսվիյէ իտիպ ալտէթ իթմէք մագսէտի իլէ , թէքրարէն ուզագ պիր մահալէ կիթտի . էախօտ էօյլէ տէլի զանն ու թէվաթուր օլտու : Թօմ Հարրիսըն մէպլազը մէզպուրու էֆէնտիսինն էմանէթ պըրագմըլ օլտու . զուճու , էալընըզ քէնտի եէկէնի վէ վարիսի օլան Յիլմիսիլ Հարրիսընա պիլտիրմիլ իտի :

Պու սըրպատա , Ճօն Բարզըր , տիգգաթլը սուրէթտէ միւսաֆիր տէլիզանլընն երիզիւնէ պագտը : Ֆագաթ մէրգում տէլիզանլը , պունուն ֆարգընա վարմամըլ կիպի քէնտի հիքեայէսինի , աթիտէքի սուրէթտէ տէվամ իլլէտի :

— Թօմ Հարրիսընն տիշարը կիթմէտի թէվաթուր պուլտուգտան իքի կիւն սօնրա , Յիլմիսիլ Հարրիսըն , ուզագ պիր մահէլլտէն ալտէթ իթմէքտէ իքէն , օրմանլար իլիլինտէ , զայէթլէ շէտիտա պիր ֆուրթունայա թուրթուտու : Կէօք

կիրարկութիւնը , շիմէք , սաղանագ կիպի եաղմուր , վէ պու եաղմուքարտան հասըլ օլան սէլլէր , Յլէմինկի , մաղարա կիպի պիր տէլիքտէ սըղընմանա մէն պուր իթտիլէր , վէ հավանըն շիտտէթի տէվամ իտիպ , Յլէմինկ , սուռգտան տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ , կիճէյի մէգքիւր մաղարա տէլիյինտէ կէշիրմէ-
կէ մէնպուր օլտու : Հավանըն շիտտէթի տէհչէթլի պիր հալ քէսպ իտիպ , պիւթիւն օրման աթէշ ալմը կիպի , շիմէքքէր տէօրթ թարաֆտա բարլամագ-
տա , վէ Յլէմինկ , կէրէք կէօք կիրարկութիւնտէն , վէ կէրէք եապանի հայ-
վանլար գօրգուսունտան , կիճէնին գարանլըղնտա , ուեանըգ պէքլէմէքտէ ,
վէ շիմէքքէրին Քըլանգավի բարլամասընա տիգգաթ իթմէքտէ իտի . պու բա-
րըլարըրըն իշինտէ , նակէհան կէօղիւնէ պիր շէյ իլիշտի . պիր արա պու
շէքլ , պիր ինսան հէյեթի քէսպ իթտի , վէ շիմէքքէրին արգա արգայա էթ-
րաֆա սաշմագտա օլտուգլարը ըլըղըն եարտըմը իլէ , հագիգաթէն շու շէքլին
պիր ինսան շէքլի օլտուղու , ֆագաթ սըրթընտա պուլունան պղըր եիւքիւն
ալթընտա գօլայլըգա հարէքէթ իտէմէյիպ , բէք աղըր սուրէթտէ , վէ պիր
պիր թարաֆա , վէ պիր տէ տիկէր թարաֆա սալլանմագտա օլտուղու միւշա-
հէտէ օլունտու : Յլէմինկ , տէրհալ թիւֆէնկինէ տավրանտը , թիւֆէնկ պօշ
օլտուղունտան , տօլտուրմալը իտի , ֆագաթ պարութունու եօղատըղընտա ,
ըսանմըլ օլտուղունու կէօրէրէք , հիշ գըմըլտանմագսըղըն , վէ սալա սէս չը-
գարմագսըղըն , տուրտուղու եէրտէ իշին նէթիճէսինի գօլլամանա գարար վէր-
տի : Մէգքիւր ինսան շէքլի , կիթտիքճէ եաղլաշմագտա օլտուղունտան , պիր
արա թա Յլէմինկին եաղընընտան կէշմէքտէ իքէն , պիր տէֆա տահա բար-
լանեան շիմէք ըլըղը , պու աթէմին ճէմալինի օրթանեա չըգարտը , վէ Յլէմինկ
քէմալի տէհչէթ իլէ կէօրտիւ քի , եիւքիւն ալթընտա պուլունան ատէմ , օլ
էհի ըրղ վէ նամուսըլ թիւճճար իտի , վէ աշաղը սալգըմըլ օլան պիր ինսան
պաշընտան տախի անլատը քի , օլ սըրթընտաքի եիւք տախի , պիշարէ թօմ
Հարրիսընըն , եանի քէնտի տայըսընըն ճէսէտի իտի : Յլէմինկ հէր վագըթտան
զիեատէ իհթիյաթլա տավրանմանըն սըրասը օլտուղունու իյի պիլմէքտէ իտի .
չիւնքի թիւճճարըն էլինտէ , պիր ուղուն ավ գամասը բարլամագտա օլտուղու
հալտէ , քէնտի եանընտա պարութը ըսլանմըլ պիր թիւֆէնքտէն պաշգա սիլահ
պուլունմամագտա իտի , վէ հէմ տէ արթըգ հէր պիր շէյ օլմուշ պիթմիլ օլտու-
ղունտան , մէյտանա աթըլըպ տա քէնտիսինի պօշ եէրտէ թէհիքէեէ գօյմասընըն
ասլա լիզումու պուլունմամագտա իտի : թիւճճար վէ գուրպան , պու սու-
րէթլէ զայպ օլուպ կիթտիլէր . Յլէմինկ իսէ , կէրէք տայըսընըն անըսընտան ,
վէ կէրէք հէյեճանը գալպիւնտէն , վէ ալէլիուսուս ըսլանմըլ , սուռգ ճիեէրինէ
կէշմիլ վէ իւգէրինտէ ինսանլըգ հալի գալմամըլ օլտուղունտան , մաղարանըն
աղըղնտա , օ հալտէ եէրէ սէրիլիպ քէնտինի զայպ իթտի . հէլէ քի պուլուն-
տուղու մահալ շէհրին եաղընլարընտա օլտուղունտան , ֆէրտասը կիւնիւ օրա-
լարտան կէշէն էհի սէվապ զաթլար , մէրգումու մախսուս պիր խանէեէ կէօ-
թիւրմիւլէր , ֆագաթ օ կիւնտէն , թամ իքի այ աղընը պաշընա կէթիրմէք
գապիլ օլամամըլ իտի :

— Սագըն պու տէսիյինիլ հիքեմյէ , խասթալըղընըն գօրոնտան իլէրի

կէմիչ խէեալի պիր կէօրիւնիւ Օլմասըն : Պաղը խասթալըզարըն պու հալի
օլապիլիր :

— Խայր էֆէնտի . Ֆլէմինկին կէօրտիւլիւ պիր խէեալ էսէրի օլմասըղը
չունտան տախի աչիքեար տըր քի , իքի այ սօնրա ազլը պաղընա կէլտիլինտէ ,
մէրգոււմ նամուսլու թիւճճարըն , արթըգ թիւճճարըղը թէրք խտիպ Ինկիլթէր-
րայա ալտէթ իթմիչ օլմասը խասպէրինի ալմը խտի , վէ պիչարէ Թօմ Հարրիսը-
նըն տախի , օ կիւնտէն շիմտիեէ տէկին հիչ պիր հաեաթը էսէրի կէօրիւմէմիչ
տիր :

— Եյ Ֆլէմինկ օնտան պէրու նէ՞ եարմը տըր պագալըմ . պու սըրընը
հիչ քիմսէյէ աճմատը մը :

— Խայր . չիւնքի արատըղը ատէմտէն պաչգա հիչ պիր քիմսէյէ , քէնտի
սըրընը էմնիլէթ խտէմէզ խտի : Ինկիլթէրրայա կէլմէք իւզրէ , Ամէրիգատաքի
իչլէրինի սըրասընա գօյմալը , վէ ալէլտուսուս բարա թէտարիք իթմէլի խտի
պուչար իչիւն տէօրթ պէչ այ պօշ վագըթ կէչիրլտի , վէ նիհայէթ պիր եիւք
կէմիսի իլէ եօլա չըգմայա մուվաֆիազ օլտու խէ տէ , եօյտա պիր գուր-
սան կէմիսի էլինէ տիւչէրէք , իւչ սէնէտէն զիյատէ մահպուս գալըր . ֆա-
գաթ շիւքըլէր օլտուն , պու պէլլիլէրին քեաֆֆէսի տախի միւնտէֆի օլտու-
ղունտան , նիհայէթ իւլ էմր Ինկիլթէրրա իւլքէսինէ աեազ պասմայա , վէ խա-
քիրայի ալիլէրի հուզուրունա չըգմաեա նայիլ օլմուչ տուր :

— Իմտի , օ տէտիլինիզ Ֆլէմինկ Հարրիսըն , սիգսինիզ աիմէք տիր :

— Էվլէթ էֆէնտիմ , սասըգ գուլունուլ տուր :

— Վէ , օ զիքր իթտիլին զէնկին քիւրք թիւճճարընը պուլմագ , Թօմ Հար-
րիսընը վարիսի սէն օլտուղունու պիլտիրմէք , վէ ճինայէթ էսրարընը մէյտա-
նա չըգարմագ թէհտիտի իլէ , անըն կէօղիւնիւ գօրգուտուպ , մէրամընը իճրա
իթմէք էմէլինտէսին :

— Իհթիմալ տըր էֆէնտիմ :

— Եյ պու զաթը պուլմաեա մուվաֆիազ օլտունուլ մը :

— Էվլէթ էֆէնտիմ :

— Գիմ իմիչ պու զաթ , վէ նէրէտէ պուլունուր :

— Իսմի ճօն Բարզըր տըր , էֆէնտի , վէ շիմտի պու տագըգուտա տախի ,
գարըմտա պուլունմագտա տըր :

— Պէնմիլիմ :

— Էվլէթ սիգսինիզ . Թօմ Հարրիսընըն , եանի տայըմըն գաթիլի . վէ պէ-
նիմ հագըմ օլան օ քիւլլիլէթլի միրասըն տախի զասպ խտիճիսի սիգ սինիլ էֆէնտի :

— Պու մուխաթարալը սըրընըլ իլէ խանէմէ կիրտիլինիգուէ , էմըր պասի-
րէթէ գարըլ հարէքէթ իթմիլսինիլ :

— Իհթիմալ տըր , էֆէնտի :

— Վէ պուրատան տիչարըյա սաղ չըգմայաճագսըն Ֆլէմինկ Հարրիսըն , տէտի
Բարզըր , նակէհան եանընտան պիր թասպանճա չըգարըլ , Ֆլէմինկին անընա
տօղրուլթարագ :

Ճագաթ պիրտէն պիրէ էլի տիթրէմէեէ պալալըպ , թասպանճայը եավալ

եալաշ աշաղը ինտիրմէյէ պաշլատը , չիւնքի թէհայեիւր օլունահագ պիր չէ-
վիքլէվիքլէ , քէնտի խասմի տախի այնի սանկիյտէ քէնտի աննընա տօղրու պաշ-
գա պիր թապաննա կէօսթէրմէքտէ խտի :

Բարգըր , նէ եօլտա պիր ատէմ իլէ իշի օլտուղունու անլատրգտա , սէօյ-
լէեէճէյինի տէ եարահաղընը տա շաղըտը :

Պէշ տագըգա գատար , իքի խասիմիէր , էլլէրինտէ պիրէր թապաննա պու-
լունտուղու հալտէ , ասլա տիհանլարընտան պիր սէօլ պիլէ չըգարմատըլար :

Պու պէշ տագըգա , տէհչէթլի պիր տէվր գատար հիւքմ իթտի :

Յլէմինկ , նիհայէթի կէմէեէճէք օլան պու սիւքիւթի գաթ իտէրէք , «էվ-
վէլա սիզ սիլահ չէքտիսիզ , թէրքի սիլահ իթմէք պէնտէն էվվէլ սիզ տիւշէր ,
էֆէնտի , թապաննանըղը եէրինէ գօյուն » տէտի :

Բարգըր , պիր մէյեուսիյէթ ալէամէթի իլէ իթաաթ իթտի . անըն արգա-
սընտան , Յլէմինկ տախի , սիլահընը եէրինէ գօյտու :

—Մէրամընըղ նէ՞ տիր , չիմտի պէնտէն նէ՞ իսթէրսիսիզ տէյի , տիթրէս
մէքտէ օլան պիր սէս իլէ , ճօն Բարգըր սիւալ իլլէտի :

—Սիզտէն , չօգ աղըր շէյլէր թալէպ իտէճէք իտիմ էֆէնտի :

—Սօնրատան էֆքեարընըղը թէպաիլ մի իթտիսիզ :

—էվվէթ էֆէնտի :

—Չօգ ալիճէնապ իմիշտիսիզ :

—Ֆաղաթ պիր շարթ իլէ :

—Պու շարթընըղը անլայապիլիմիլիմ :

—Չաթէն պունու սիզէ թէպիզ իթմէք իշիւն պուրայա կէլմիլիմ :

—էօյլէ իսէ , գըսա սուրէթտէ սէօյլէյին :

—Պու սապահա կէլինճէյէ գատար , տայըմըն թէքմիլ միրասընը սիզտէն
կէրույէ թալէպ իթմէք , վէ ճինայէթիսիզի սիզէ սավֆ իտէրէք , եալընըղ , է-
պէտի պիր ճէղա օլմագ իւզրէ , սիզի տիլէնճիլիք հալինէ ինտիրմէք նիեէթին
տէ խտիմ :

—Պու նիյէթիսիզին թէպտիլի սէպէպլի նէ տիր :

—Պու սապահ քիլիսէյէ կիտէր իքէն , եանընըղտա պուլունան պիր մէլա-
յիքէնին թէէսիրի :

—Ֆիքրիսիզտէն , պու մէլայիքէ , պու շէյթանը գուրթարահագ տըր տէտի-
սիզ , էօյլէ տէյիլ մի :

—էվվէթ , չիւնքի շէյթանըն ճէգասընա մէլայիքէ տախի միւշթէրէք պոք-
լունահագ խտի :

—Իլթիֆաթընըղտան թէշէքքիւր իտէրիմ :

—Բէրիմէնիզին տիլպէրլիլի , իւզէրիմէ օլ տէրէճէ թէէսսիր իթտի քի , քի-
լիսէտէն ավտէթիսիզէ տէկին , տուրտուղում եէրտէ մըլալանըղ գալտըմ , վէ
ավտէթտէ , պու մէլայիքէյի պիր տէֆա տահա կէօրմէյէ նայիլ օլարագ , վիւ-
ճուտիմի , ատէթա պիր տիթրէմէ ալտը , վէ պու ալթիւսթիլիլիմ պիրաղ թէս-
քին օլտուղտա , տէօրթ սէնէտէն պէրու ալէյհիսիզտէ պէսլէմիլ օլտուղում զա-
րագ վէ ինթիգամ տուղուլարըմըն , ալէագա աթէշիմին շիտտէթիստէն էրիմէք
տէ օլտուղունու հիսա իթտիմ :

— Վէ պէնտէն ախղը ինթիդամ իթմէք նիյէթի իլէ գարունու շալմայա կէլւ մէքտէ օլուուղուն հալտէ , պիրտէ նակէհան , քէնտինի պանա կիւվէյի թագտիմ իթմէքիւք մէնպուրիյէթի թահթընտա պուլտուն . էօյլէ տէյիլ մի :

— Միւսասատէնիդ իլէ , տիդ իւղէրինէ կէլէրէք , պու իհասնը սիզտէն թալէպ իտէճէք իտիմ :

— Թէէսիւֆ իտէրիմ :

— Նէ՞ սէպէպլէ :

— Զիւնքի , թէքիֆինին իճրասը միւմքին տէյիլ տիր : Բօղ , ապա տիւն-եայա կիրմէյէճէք , պունուն իչիւն եէմին իթմիլիմ : Վէ եէմինիմի , հէր նէ տախի օլա , կէրի ալան առէմլէրտէն տէյիլիմ :

— Սէպէպիւնի սիւալ իյլէմէյէ միւսասատէ պույուրո՞ւրմուսունուդ :

— Նի՞չին սէօյլէմէյիմ . սիդ քէնտի էֆքեարլարընըղ , սէրպէսթճէ սէօյլէմէք ճէսարէթիտէ պուլունտուղունուդ հալտէ , պէն սիզտէն աշաղը գալմագ իսթէքս եէպիլիթիմիլիմ : Բօղ պիր մանասթըրա կիրէճէք տիր , քի թէքմիլ վարիտաթըմ Բօպէրթէ գալըն :

— Ֆագաթ քէրիմէնիդ պունա բաղի օլո՞ւեօր մու :

— Օնուն ըիզասընա հաճէթ եօգ տուր :

— Ֆագաթ պու իթտիյինիդ պարպարլըգ տըր :

— Էֆքեարընըղը ճէրհ իթմէմ :

— Ֆագաթ պու ինսանիյէթէ գարչը տըր :

— Պու զաննընըգ տա գարչը կէլմէմ .

— Ֆագաթ պէն պըրագմաեանաղըմ քի պու պարպարլըգ իճրա օլտուն :

— Պունտա եանըլմագտասընըգ տօսթում . պիլիրիմ քի Ամէրիգատաքի ճի-նայէթիմի մէյտանա շըգարմագ թէհսիտի իլէ պէնի գօրգուլմագ իսթէեէճէք-սին . ֆագաթ պու խուսթուտա պիհուտէ թէլաչարա կիրմէեէ հաճէթ եօգ տուր : Շայէտ սէն օ վուգուաթը իսպաթ իտէպիլտէն պիլէ , օլ վագըթ հէմ թէքմիլ վարիտաթըմ սանա կէչէճէք , վէ հէմ տէ պէն գաթլէ հիւքմ օլունա-ճաղըմտան , Բօղ տախի , հէմ ֆագըր , վէ հէմ տէ պիր գաթիլ էվլատը օլմուշ օլաճագ , վէ պու հալտէ սէնին իլէ էվլէնմէքտէն իտէ , քէնտիսինի սաղ սաղ տէնիդէ աթմագլըգը միւրաճճահ ատտ իտէճէք , վէ սէն տախի պիր գաթիլ գըղը իլէ էվլէնմէեէճէքսին . պուրպարընը սէն պէնտէն չօգ ալէա պիլիրսին . վէ մատամ քի , Բօղա պու տէրէճէտէ ալէագա իթմիլ պուլունտուղունու իք-րար իտէեօրսուն , անըն էօյլէ պիր տէհչէթլի հալէ տիւչար օլմասընա սէպէպ օլմագլըղըն օլ գատար միւմքինսիւղ տիր քի , էկէր թօմ Հարրիտըն մէգարտան շըգըր պա , հաքիմլէր հուգուրունտա եագամա սարլըսա պիլէ , հէքսիտէն էվ-վէլ սէն քէնտին մէգքիւր ճիւնայէթի ինքեար իտէճէքսին , վէ պիչարէ թօմ , տավասընը դայպ իտէճէք տիր : Ճօն Բարգըր , սէնին պու էֆքեարընտան սօն-րա , հէր վագըթտան զիեատէ էմին պիր հալտէ տիր , Յլէմի՛նկ էֆէնտի , մէ-րագ իթմէ : Էկէր էվլէնմէք իսթէրտէն , պաչգա գարուեա պագ . Ճօն Բարգըր սաղ օլտուգճա , քիմնէ անըն կիւվէյիսի օլմագլըգ շէրէֆինէ նայիլ օլամագ :

Տլէմինկ մուհարէպէյի դայպ իթմիլ իտի :

Յիւմինկ պու դարսոյիպ նէ վինտէն պուլունան ինսան, վէ թապիաթըն խաթիհնտէ
օլան բէտէր հուղուրունտա , կէօղլէրինի աշաղը ալտը . վէ պիր աղ վագըթ տիւ-
չիւնտիւքտէն սօնրա , «էֆէնտի , պուլունտուղունուզ հալին աղըլըղընը քէշֆ
խտէմէյօթսունուզ» տէտի . «սիզ եալընըզ պիր տէլիգանընըն սաքին թէֆէքքիւրլէ-
րինի հիսապա ալըեօրսունուզ . կէօրիւնիւր քի , սիզ միւտտէթի էօմրիւնիւզտէ ,
ալէագա աթէշի կէօրմէմիչսինիզ . պու աթէշին եագընը թարաֆը տա վար տըր ,
սագընընը . պունուն իչիւն . սիզի արիզ ու ամիզ միւթալէայա միւհիւն կէօ-
րիւյօրում , վէ սօն պիր վազիֆէ իճրա իյլէմէք մագսէտի իլէ , սիզէ թամ պիր
այ տիւչիւնէճէք մէօհլէթ վէրրիւմ : Ճօն Բա'րգըր , թամ կէլէճէք սյըն պու
կիւնիւնտէ , վէ պու սաաթընտա , սիզին սօն ճէվապընըզը ալմայա կէլէճէյիւմ .
էյի տիւչիւնիւն : »

Յիւմինկ սէօղլունիւ պիթիւրիւր պիթիւրմէզ աեաղա գալգտը , վէ պիր էլի
թապանճասընը հըրֆը խտէն ճէպինտէ օլտուղու հալտէ , տիկէր էլինէ տախի
չարգասընը ալտը , վէ պիր իքի ատըմ իլէրի կէլտիքտէն սօնրա , «էֆէնտի ,
էօնտէն սիզ պուեուրուն , պէնտէնիզ աշաղը ինէճէք եօլու ունութտում» տէտի :

«Պու իհիթիյաթլարա արթըզ լիւզում եօզ տուր , իքիմիզ տէ , պիրիպիրի-
միզին նէ եօլտա ատէմ օլտուղունու անատըզ» տէյի ճէվապ վէրտի Բարգըր ,
վէ Յիւմինկին էօնիւնէ տիւչիւպ , իքիսի պիրտէն տիւլանխանէտէն տիշարը չըգ-
տըլար , վէ նէրտիվէնտէն աշաղը ինտիլէր :

Թամ պու սըրատա , տիվանխանէնին թա եանընտա պուլունուպ , քիլէր
տէյի գուլանըլմագտա օլան քիւչիւք պիր օտատա , պիրիսինն եէրէ տիւչմէ-
սի սէսի կիպի պիր սէս իչիթիլտի , ֆագաթ Բարգըր վէ Յիւմինկ , սօգազ գաս
բուսու էօնիւնտէ պուլունտուղլարընտան , պու եօգարքի սէսի իչիթէմէտիլէր :

Պապա Ճէյմս , թուալէթիւնի սըրասընա գօյաճագ վագըթ պուլտուղունտան ,
սէրպէսթճէ օրթաեա չըգմը , վէ տաքէր նէօպէթճիսի կիպի , սօգազ գարու-
սունուն պիր թարաֆընտա սանէմվարի տուրարագ , էֆէնտիսինն վէ միւսա-
ֆիրիւնն , քէմալի թէվազղու իւզրէ պիրիպիրլէրի իլէ վէտալաչմալարընը կէօրէ-
րէք , պու մուհապպէթ էսէրի իւզէրինէ սէվինմէքտէ խտի :

Սօգազ գարուսու , հէնուզ միւսաֆիրին արգասընտան գարանմագտան ,
իւթիյար խըտմէթ քեար , էֆէնտիսինտէն կիզլի սուրէթտէ մէրգումա պիր կէօզ
իլարէթի գալտըրմաեա մուվաֆֆագ օլտու , վէ ալտըղը ճէվապ իլարէթիւնտէն
մէմնուն կէօրիւնմէքտէ խտի :

Պու իլարէթիւն մանէասը , օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլտուղունտան , պէ-
եանընա հաճէթ եօզ տուր :

Պապա Ճէյմս , քէնտի գահրամանըզլարընը նազլ իթմէք իւզրէ , կիճէ
Սօգըր՝ Հօլ մէյխանէսինտէ մէրղում իլէ պուլուչաճաղը իւզէրինէ սէվինմէքտէ
օլտուղու կիպի , Յիւմինկին տախի , մէգքիւր մէյխանէտէ Պապա Ճէյմս իլէ
կէօրիւչէպիլէճէյիւնէ մէմնուն օլաճագ սէպէպի պուլունմագտա խտի :

Ճագաթ պիրիպիրինքիւնտէն նէ՝ գատար ուզագ սէպէպլէր :

Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ՍՕՊԸՐՄ ՀՅՈԼ

Շիմտի, վէ խայլի վազըթտան պէրու, Լօնտրա շէհրի մէյխանէլէրինտէ, հալի վազթի եհրինտէ էսնաֆի թագըմը բէք նատիր կէօրիւլիւպ, մէյխանէճիլէրին միւլթէրիլէրի, հէման քեաֆիթէն, էհալինին էն աոտի գըսմընտան իպա-րէթ իսէ տէ, հիքեայէսինի եազտըղըմը թարիխտէ, ճէնթիլթիլէր իշիւն պիլէ, մէյխանէլէրտէ իշ ու իշրէթ աեւպ սաեըլմատըղընտան, էն աոտի շէօբճիւտէն էն միւթէպէր էսնաֆա վէ թիւճճարա վարտնա գատար, հէր քէս գարմագա-րըշ, բէքէլէր իւզէրինտէ վէ թրաբէզալար էօնիւնտէ շարապ մուհապպէթի ի-տէպիլիլէր իտի:

Անճագ մէյխանէլէր տախի ալ շօգ սընըֆա թագսիմ օլմուշ օլտուզարըն-տան, եալընըզ խըրսըզ վէ գանլըլարա մախսուս օլանլարը թէֆրիք իտիլմիշ կի-պի իտիլէր. քէզալիք պուշլարըն, պիր տէ կիւեա եիւքսէք սընըֆը օլուպ, միւթէպէր սէրխօշարա մախսուս պուլընմագտա, վէ պիր տէ օրթա սընըֆը պուլընուպ, պու տախի նէ բէք աոտի, վէ նէ տէ բէք միւթէպէր աոտ օլու-նան գէվաթա այիտ թանըլմագտա իտիլէր:

Սօղըր՝ Հօյ մէյխանէսի, պու սօնրաքի սընըֆտան իտի:

Ճիլէմինկին, ձօն Բարգըրա վիզիթա վէրմիշ օլտուզու կիւնիւն ախշամըր, գարանըզ պասթըգտան իքի պուշուզ սաաթ սօնրա, մէզքիւր մէյխանէեէ կի-րէնլէր, թէքմիլ գաննաթէլէրի վէ թրաբէզալարը գապթ օլմուշ կէօրէրէք, եա աեազ իւսթիւ տուրմաեա, վէ եախօտ տէսթկեաճ էօնիւնտէ պիր իքի գատէճ պօշալթտըզտան սօնրա, աիշարը չըգմաեա մէճպուր պուլընանագալար իտի:

Եանի, Սօղըր՝ Հօյ, թէքմիլ եիւքիւնիւ ալմըշ իտի:

Պիր թարաֆտա քեաղըտ օյնանմագտա, աիկէր պիր թարաֆտա եիւքսէք սէսլէր իլէ Լագըրտը իտիլմէքտէ, շարապ գատէհլէրի պիրիպիրինէ վուրըլմագտա, թապիլէրին կիտիպ կէլմէլէրի վէ պիր ճախա իլէ կէթիլթիլէրի իշկի շիշէլէրի-նի վէ պարտագլարընը, շամաթալը սուրէթտէ թրաբէզալարըն իւզէրինէ եեր-լէշտիրսէլէրի իլէ, կիւրիւլտիւլէր պիր գաթ տահա ֆաղա պուլմագտա, վէ շարգիլէր, մանիլէր, վէ պազէն տախի քիւֆր սէսլէրի, պու գարմագարըշըը իքմալէ վարտըրմագտա իտիլէր:

Փալապալըղըն վէ գարըշըգլըղըն իշինտէ, արատըղըմը պիր գաթը, եանի Պապա Ճէյմսի պուլմագ, պիրազ կիւճճէ կէօրիւնէճէք իսէ տէ, հէր մուամէ-լէսինտէ, սաքէրիճէ պիր սօզըրուլըգտան շաշմանան տօսթումուզ, տէսթկեա-հըն թա գարըշընտա պուլընան պուճագտան պաշգա պիր եէրտէ տախի օ-թուրմատըղընտան, վէ մէյխանէ միւլթէրիլէրինին քեաֆիթէսի տախի, Պապա Ճէյմսի մէրագընա ըխայթէն, տայիմա մէզքիւր քէօշէյլ պօշ պըրագմագտա օլտուզարընտան, քէնտինի օրատա պուլմագաղըմըզա, սալա շիւքհէ ճայիզ տէ-եիլ տիր:

Ճիլվագը, իիթիյար խըտմէթքեար, էօնիւնտէ պէօյիւք պիր գապ շարապ

վէ եանընտա տախի Ֆլէմինկ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ , քէնտի շէճաաթը ասքէրիսէտի նազլիսէթիսին բէք միւհիմմ նօգթալարընտա պուլունմագտա տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Սապըզ մէշուր ճէնքճի , վէ էլէէվմ Բարգըրըն խըտմէթքեարը պուլուննան Պապա ձէյմս , պիղիմ կէօրտիւյիւմիւզ օըրատա , իքի էլլէրինի քէմէրվարի թրարէզանըն իւզէրինէ տաեաթմըլ օլտուղունտան , մէյտանը մուհարէպէտէ պուլունան պիր քէօբրիւյիւ , Ֆլէմինկէ թարիֆ իթմէքտէ իտի տէյի անլարըմագտա իտի . ֆագաթ նակէհան էլլէրինտէն պիրիսինին պաչգա պիր խըտմէթէ լիւզումու կէօրիւլտիւյիւնտէն մի , եօգաա մուհարէպէ հէնկեամընտա քէօբրիւնիւն նըսփը երգըմըլ օլմասընտան մը , քէմէրին նըսփը եէրինտէն գալգարօ պատէհու , շարապ դանաթաաը , ձէյմսին պօշանմըլ էլի իլէ եէրինտէն գալգարագ , նըսֆ քէօբրիւնիւն գարըլսընա վաղ օլունտու . կէօրիւնիւր քի , պու տախի քէօբրիւնիւն գարըլսընտա պուլունան պիր գալէյի կէօսթէրմէք իչիւն իտի . պունըն արգասընտան , գատէհլէր տէ հարէքէթէ պաչլաեըպ , կէօրիւնիւշէ նէղարէն , պունլար տախի , սիւարի եախօտ բիյտտէ ալայլարընըն մանօլրալարընը իզհար իթմէքտէ իտիլէր . ֆագաթ պիչարէ իխթիւար , պիր էլի քէօբրիւտէ պաղլանմըլ օլտուղունտան , եալընըգ տիկէր էլի իլէ , գալէայը , սիւարի վէ բիւեատէ ալայլարընը , վէ Թրըլարը , հէբսինի պիրտէն գօմանտա իթմէսէ մէճպուր պուլունմագտա իտի :

Ինսան գուտրէթիսին մա ֆէվգիստէ օլան պէօյլէ պիր ազիմ իճրաաթա , նիհայէթ , պիր տէրէճէյէտէք տաեանըլապիլիր իտի . վագա Պապա ձէյմս , քէնտի իխթիեարըլընա տախի պագմաեարագ , պու տէրէճէյի տէ թէճալուզ իթմէսէ գայրէթ իթմէքտէ իտի : Տագաթ պիր արա , հէր նասըլ իսէ , ճանըլ գանն օլունճագ պիր քէրթէտէ քէնտիսին իճրա իյլէմիշ օլտուղու պէօյիւք պիր գահրամանըլընը միւսաֆիրինէ անլաթմագ իւզրէ , էլինի կէօյիւնէ կէօթիւրիւպ քէնտիսին կէօսթէրմէք իսթէտիյինտէ , ալայլարը իզհար իթմէքտէ օլան պարտագլարըն պիրիսի , իսեան պանտէրասընը քիւլատ իտէրէք եուվարլանմաեա պաչլատը , վէ Պապա ձէյմս տէրհալ պունու գապթ իտէյիմ տէր իքէն , թէլաշընտան նաշի էլի իլէ գալէայը տախի տէվիրտիյինտէն , արթըգ իքի էլի իլէ ուղրաշմաեա մէճպուր օլտու , վէ վիւճուտի տէ գօլլարընըն իմտատընա եէթիչէյիմ տէր իքէն , միւվագէնէսինի թութամաեարագ , թրարէզանըն իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ թրարէզա , գանաթա , շարապ գատէհլէրի , վէ հէբսինին արգասընտան տախի Պապա ձէյմս քէնտիսի , պիւյիւք պիր կիրիւլթիւ իլէ , տէսթկեահըն էօնիւնէ եուվարլանտըլար :

Պիչարէ իխթիւար , տէրհալ սէրիլտիյի եէրտէն պաչընը եօգարը գալտըրարագ , մէյեուսիյէթլէ պիր քէրրէ մէյտանը մուհարէպէսէ կէօզ կէզտիրտի . քէօբրիւ մահվ օլմուշ , օլ միւնթագամ գալէա , Պապիլօն գուլէսի կիպի եէր իլէ եէքսան օլմուշ , վէ սիւարի վէ բիատէ ալայլարը թէքմիլ գըլըճտան կէչիբիւլիւշէր , վէ մէյտանը մուհարէպէ տախի , ալ գանլէրէ պօեանմըլ իտի :

Ֆլէմինկ տէրհալ էէրինտէն ֆըրլանըպ , պիչարէ ճէնքճիսին իմտատընա եէթիչտիյինտէ , մէյտանէտէ պուլունան միւշթէրիլէրին քեաֆֆէսի տախի ,

մազրուպ օլան դահրամանա հիւրմէթէն անաղա գալգմըլար իտի :

Թրաբէզա տէրհալ տիւղէլթիլիպ , ետրինէ ետրէշտիրիլտի , վէ Պապա Ճէյմսին բերլանիեթի տէ թամիր օլունտուգտան սօնրա , էվվէլքինտէն տահա ալէա վէ տահա պէօյիւք պիր գալէա իլէ , ետնի սիւարի վէ բիատէ ալայլարը տախի մէյտանը մուհարէպէեէ վազ օլունտուլար իսէ տէ , արթըգ իսթիւհար ճէնքճինին , պիր միւտտէթ մուհարէպէյի թազէլէմէյէ խահիլի գալմամըլ իտի :

Իմսի , մուհարէպէնին սօնունա պէքէյէն տիրլոմասի , քէնտի նէօպէթ սըրասընա նայլ օլտու :

— Պապա Ճէյմս , տէտի Յլէմինկ , հէր կիճէ ուղուն միւտտէթ պուրասա վազըթ կէշիրմէեէ միւսաստէն օլո՛ւր մը :

— Էվվէթ տէլիգտնըլ էֆէնտի . ֆագաթ աֆվ իտէրսինիզ , շիմսիյէ տէկին իսմինիզի պէեանէ հիմմէթ իթմէտիյինիզտէն

— Իսմիմ Յլէմինկ տիր :

— Էվվէթ Յլէմինկ էֆէնտի . էկէր եարըն ախշամ տախի պուրասա թէշրիֆ իտէրսէնիզ , հէր ախշամ օլսա տահա էլի օլուր ա , օլ վազըթ , պու ախշամքինտէն զիեատէ էհէմմիեթլի մուհարէպէ հիքեայէլէրմի տիյնէեէպիլիբօսին . հա՛յ ագսի պարտագ . պու ախշամքի հիքեայէմին էն խըզըլ վազթինտէ իշին սօումասընա սէպէպ օլմալը՛ մը իտի :

— Պէյիս եօգ տուր . եարըն ախշամ թամամլարսընըզ :

— Էվվէթ , գուսուր պըրագմագ օլապիլը՛ր մի եա :

— Էֆէնտինին , իսթէտիյին վազըթ պուրասա կէլմէքիյինէ միւսաստէ իթ . միշ օլմասը իշիւն մէմնունում :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ . նէ եարաեըմ , պէն տէ եարընըզ հալտէ էվտէ սըզըլըրմ :

— Էվվէթ , էրքէն եաթմագտա օլտուգլարընը սէօյէտին . աճայիպ հալ , հէր կիճէ տէ օ վազըթ եաթըլը՛ր մը :

— Յլէմինկ էֆէնտի . սիզէ պիր շէյ սէօյէյիմ , ֆագաթ սէօզ մասլէյնիմիզտէ գալսըն . էֆէնտիմ տախի շարապը պէնիմ կիպի պիրաղ շօգճա իշէր իսէ տէ , պէնիմ գատար տաեանամատըղընտան , եէմէքտէն իքի սասաթ սօնրա պաշընը ետրէ վուրուր :

— Ֆագաթ մատմուաղէլ տախի էրքէն եաթար տէեօրսունուղ , օ տա սէրխօշ օլմագ ա :

— Սէրխօ՛շ մու , մէկէրչի մէլայիքէլէր սէրխօշ օլուրլա՛ր մը :

— Կէօրիւնիւշէ նէզարէն , մատմուաղէլի շօգ սէվիևօրսունուղ :

— Սէվմէք տէ սէօ՛ղ միւ . պիր իշարէթի իլէ քէնտիմի Լօնարա Գուլէտիւնին թէրէսինտէն աչաղը աթմասը քէնտիմէ իֆթիխար ստտ իտէրիմ :

— Օ տա սէնի էօյլէ սէվէ՛ր մի :

— Պէնիմ , քէնտիսինի օ տէրէճէտէ սէվմէքտէ օլտուղումտան իֆթիխար իթտիյինի , պիր գաշ տէֆա պանա , եանի քէնտի սաստըլ խըտմէթքեարընա պէեան իյէմիշ տիր . պանա պուլնտան զիեատէսի ֆագլա տըր :

— Պէլքի մատմուազէլի էֆէնտինտէն զիեատէ սէվէրօին :

— Ֆլէմինկ էֆէնտի , օրալարընը գարա . ֆազաթ էկէր պիր կիւն Պապա ձէյմսէ պիր էմրի հագգ վագը օլուր իսէ , Բօզ , տիւնեա իւզէրինտէ եալընըզ գալանագ վէ սէֆիլ օլանագ տըր : Պուռու , սէնտէն պաշգա տահա հիչ պիր քիմսէեէ սէօյլէմէմիշիմ . սանա տա սէօյլէմէմիշիմ կիպի պէլլէ :

— Հէլէ պիրէր շարապ տահա աթալըմ , Պապա ձէյմս , մէրագ էթմէ , եալընըզ տիւնեատէն կէօշ էտէնլէրին տիւնեա իւզէրինտէ քիմսէսի օյմագ > ինսան , տիւնեատա եաշատըգնա եալընըզ գալմագ . խուսուսի իլէ մատմուազէլ Բօզ կիպի , տիւպէր վէ սէրվէթ սահիպի պիր գըզ :

— Հէր շէյի սիզէ սէօյլէեէմէմ Ֆլէմինկ էֆէնտի , տէտի իխթիեար ձէյմս , պըլըզընտան ագան շարապ տամլալարընը եումրուզու իլէ սիլէրէք . ֆազաթ էսրար գալէալարընըն անտիթարը թէսլիմ իտիլէճէյինէ շօզ պիր շէյ գալմամըզ օլտուզու , հալինտէն պիր իյիճէ միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

— Բէտէրինին , բէք տէ խօյլանանագ առէմ օլմատըզընը գուլագտան գուլագա պէն տախի իչիթմիշիմ . ֆազաթ արթըզ մատմուազէլ Բօզուն , քէնտի համիսինի թէստիլ իտէճէք վագթի եագլալմըջ տըր . վէ հանէթ վա՛ր մը տիմէեէ քի , գօճալար , բէտէրլէր դատար սէրթ օլամագլար . էլպէթտէ մատմուազէլ իլէ էվլէնմէք արզուստենտա պուլունան քիպարզատէլէր էքսիք սէյիլ տիր , վէ պէլքի տէ , պունլարտան պիրիսի , մէրգումէնին նագարընա նայիլ օլմանա մուվաֆիֆագ օլմուշ տուր :

— Հը՛ . մատմուազէլ Բօզ , տահա բէտէրինտէն պաշգա հիչ պիրիտի իւզէրինէ տիւշունմէմիշ տիր պիլէ :

Էկէր Պապա ձէյմս պու սըրատա , տիգգաթլը սուրէթտէ Ֆլէմինկին եիւզիւնէ պագմըջ օլտա , պու սօն սէօլլէրինին , անըն իւզէրիւէ նէ ֆէրահպախշ պիր թէէստիր հուսուլէ կէթիլմիշ օլմասընը միւշահէտէ իտէճէք , վէ Ֆլէմինկին , օ կիճէսի քէնտիտի իլէ մէմուռնէն կէօրիւմէք իսթէմէսինին , մուհարէպէ հիքեայէլլէրի տիյնէմէքլիքտէն բէք ուղագ պիր մագսէտէ մէսնի պուլունմուշ օլմասընը քէշֆ իտէպիլէճէք իտի :

Ֆազաթ բաղպէթլու գարիունումուզ տախի թագտիր իտէրլէր քի , Պապա ձէյմսին , պուրալարընը ֆարգ իտէճէք հալի գալմամըջ իտի :

Ֆլէմինկ , Բօզ Բարգըրըն հէնուզ հիչ պիր մաշուգու պուլունմատըզընը Պապա ձէյմսին աղզընտան պու սուրէթլէ գաբարագ , սէվինճինի թութաման եանագ պիր հալլէ կէլտիքտէն սօնրա , արթըզ քէշֆիեաթը տահա զիեատէ իլէրու կէօթիլմէքլիլի , քէնտի ֆէնը հարպիեէսի իչիւն էմրի պասիրէթին խարիճինտէ ատա իթտիյնտէն , քէնտի բէֆիգի իլէ վէտալաշտը , վէ ֆէրտասը կիճէսի , թէքրարէն մէզքիւր մէյիսանէեէ կէլիպ , քէնտի մուհարէպէ սէրկիւզէթլէրի հիքեայէսինին տէվամընտա մէմուռնէն հագըր պուլունանագընը վատ իտէրէք , Պապա ձէյմսի մէմուռն վէ թէսէլլի գըլտըգտան սօնրա , Սօյըզ՝ Հօլմէյիսանէսինի թէրք իլլէտի :

ՏԷՕՐՏԻԻՆ ՃԻԻ ՊԱՊ

ՊԱՊԱ ՃԷՅՄՍԻՆ ՄԱԽՁԷՆԻ

Յիլէմինկ , իշին թապիի հալի իլէ , հէր կիճէ , մուսայեէն վաղըթաա , Սօ-
 պըր Հօլ վիլիթաարնա պիր հաֆթա դատար տէվամ իթտիքտէն , վէ իթիեար
 ձէյմս իլէ , ատէթա պիր բէտէր վէ էվլասլըգ մուհապպէթի տէրէճէսինտէ ,
 միւնասէպաթընա թաղվիեէթ վէրտիքտէն սօնրա , արթըգ հէր պիր մուամէլա-
 թը էվլէլիեէլէրինի իքմալ իթմիլ ատա իտէրէք , քէնտի կիլլի հիւճում բլանը-
 նը մէվգըի իճրտէէ վաղ էլլէեէճէք վաղթին եէթիլմիլ օլմասընա հիւքմ էլլէտի :

— Պապա ձէյմս , պանա մախտուս օլան պաղը կիլլի սէպէսլէր , արթըգ
 պու մահէլլէ կէլմէքլիլմէ մանի օլանաղլար տըր : Պուռուն իշին բէք թէէսս-
 սիւֆ իթմէքտէյիմ :

— Յիլէմինկ էֆէնտի . դարա մուհարէպէլէրիմ հիքեայէսինի աղ չօգ տիյ-
 նէտիքտէն սօնրա , տէնիլ մուհարէպէլէրիմին հիքեայէսինտէն մահրում գալ-
 մաղլըլըն , չօգ աճընաճաղ շէյ տիր :

— Նէ՛ չարէ Պապա ձէյմս , պէնիմ տախի , մէյեուսլէթիմտէն նաշի քէն-
 տիմի թաշտան թաշա չարրաճաղըմ կէլիեօր . ֆադաթ թէհամմուլ էլլէմէեէ մէճ-
 պուրում :

— Պուռնա պաշգա պիր չարէ պուլաճաղմընը :

— Ա՛հ , էօյլէ պիր շէյ օլաա , չօգ մէմուռն օլանաղ իտիմ :

Յիլէմինկ , պիր կիճէ , պէօյիւք պիր ութալըլա , վէ Պապա ձէյմսի պիր
 էլիճէ սէրիսը իթտիքտէն սօնրա , անըն աղընտան , քէնտիսի իշին բէք է-
 հէմիեէթի պուլունան պաղը պիկիւնահ սըրրլար ալմըլ իտի :

Շէօյլէ քի , ձէյմսին էֆէնտիսի ձօն Բարղըր , հէր կիճէ , գարանլըգ պաս-
 թըգտան իքի սաաթ սօնըրա եաթաղա կիրէր , վէ շէվֆաղ աթմաստըգճա , պիր
 տահա եաթաղընտան չըգմաղ իտի . ֆադաթ Բօզ , պաղը կիճէ ույգուսու կէօ-
 թիւրմէտիլինտէն , վէ խանէնին իշինտէ պաշգա կէօրիլշէճէք ատէմ տախի
 պուլունանտըլընտան , աշաղը ինէր , Պապա ձէյմսին եաթաղ օտասը օլան շա-
 րապ մախգէնիէ կիրէր , վէ պաղէն պիր իքի սաաթ գտտար իթիեար խըտ-
 մէթքեար իլէ էլլէնիպ վաղըթ կէշիլիլ իտի :

Մատուաղէլ Բօզուն , բէք տէ նատիրէն վուգու պուլմանան պու վիլի-
 թասը , Պապա ձէյմսի բէք մէմուռն գըլմաղտա իտի . ֆադաթ պաղը տէֆա
 քէնտիսի իլէ պէրապէր պիր իքի գատէհ տախի շարապ էլլէեէ , վէ հաթթա
 բէք քէյֆիլ օլտուղու սըրատա , գատէհ թօքասը տախի իթմէեէ թէնէղվիլ
 իթտիլինտէ , արթըգ Պապա ձէյմս , քէնտի մէվգըլընը , Չին իմքէրաթօրըլու
 իլէ պէճայիլ իթմէեէ պիլէ բաղի օլմաղ իտի :

Յիլէմինկ պու թէֆէրրուաթլար տիյնէտիկինտէ , կիւճ հալ իլէ հէեէճանը
 գալլիինի դապթ իտէպիլիլ իտի . ֆադաթ իքի իւլ ախաամտան պէրի իտի քի ,
 պու ճիհէթլէր իւլէրինէ , քէնտի բէֆիգիինէ հիշ պիր շիւսհէ վիրմէմէք իշին ,
 Բօզա տայիր արթըգ պիր լուղէթ պիլէ աղընա ալմամըլ իտի :

Անճազ , գուրմուշ օլտուղու բլանըն իճրասընա նէ թարաֆտան միւսպաշէ-
րէթ իտէճէյիննէ գարար վէրմիշ իտի իսէ տէ , եադայր էլէ վէրմէմէք իշիւն ,
պէօյիւք էնտիշէ իշիւնտէ պուլունմագտա իտի :

Յագաթ վուգուաթ , եախօտ պախթը , քէնտի արգուսընըն իճրասընը իս-
թէտիինտէն զիեատէ իլէրու կէօթիւրտիւ :

— Տուր պագաեթմ , Յլէմինկ էֆէնտի . պունա պիր շարէ պուլմաեա ճահտ
թէմէլիյիմ : Ա՛հ , պիր վագըթ , գօմանտանլարըն մուհարէպէ միւշքիւլլէրի հալ-
լիննէ թէտպիրլէր տիւշիւնէն Օնպաշը ճէյմսին ազլը , նէ՞րէտէսին :

— Պապա ճէյմս , տօղրուսունու իսթէրսէն , պէն հիշ պիր շարէ կէօրէմէ-
եօրում : Պու կիճէտէն պաշգա , պիր տահա պու մահէլլէ կէմէքիլլիմ գապիլ
տէնիլ . ֆագաթ մուհարէպէ սէրկիւղէշթլէրինին պագըսընտան մահրում գալ-
մագլըղըմ տախի , պանա շօգ աղըր կէլէճէք տիր : Ատէթա պու ֆէլաքէթէ
տաեանճաճ գուտրէթիմ պուլունմաեանճաճ տըր տէյի կէլիեօր պանա : Հէլէ
պիր շարապ տահա աթ պագալըմ :

Պապա ճէյմս , զիհինի թորլամագ իշիւն , արգա արգայա իքի գատէհ
պօշալթտը , վէ սօն գատէհ էլիտէ օլտուղու հալտէ , պիր միւտտէթ , մէյիսա-
նէնին գարարմիշ թալանընա պագաըգտան սօնրա , « Հա՛ շիմտի եօլունու պուլ-
տում » տէեէրէք , էլինի էօյլէ պիր սէվինճլէ աննընա տօղրու կէօթիւրտիւ քի ,
գատէհի եէրէ գօյմամըլ օլտուղունու տա ունութմուշ պուլունտուղունտան ,
էլինին եէրիննէ , գատէհի աննընա վուրտու :

Պու զարպըն շիտտէթի , պիշարէ իսթիեարը պիր իքի տագըգա գատաթ
սէրսէմէթտի , վէ Յլէմինկին օվալամասը իլէ , աճրսը պիր ազ կէշտիքտէն
սօնրա ,

— Չարարը եօգ սուր էֆէնտի , տէտի , պու գաֆա գուրլունլար կէօրմիւշ
տիւր , գատէհին նէսի՞ օլուր . էլվէրիւր քի մուհարէպէյի գագանտըմ . սանա
ասլա պիր միւշքիլ օլմաեանճաճ վէ իքիմիդէ տախի բահաթ սուրէթտէ , պիրիւ-
պիրիմիզլէ , կիճէ սապահլարա գատար գօնուշաճագ պիր թարիգ պուլտում :

— Չօգ մէմուռն օլտում Պապա ճէյմս , էլինի շէքիպ էօրմէմ կէլիեօր : Յա-
գաթ սէօյլէ պագալըմ , պուլտուղուն թարիգ նէ՞ տիր :

— Սէն պիր սանտալ թէտարիք իտէպիլի՞րմիսին :

— Իսթէրսէն պիր ֆրգաթօն տա պուլուրում :

— Բէք ալէա , կիճէլլէրի , ֆագաթ դարանըգ պասթըգտան իքի պուշուգ
սաաթ սօնրա , վէ մահիթապ օլմատըղը սըրալարտա , սանտալըն իլէ , ըրմագ
թարաֆընտան պիզիմ խանէեէ կէլիսին , վէ պէնիմ մախղէնիմտէ , իսթէտիյին
գատար շարապ , վէ արգու իյլէտիյին գատար մուհարէպէ հիքեայլէլէրի պու-
լուրուռն : Նա՛սըլ , Պապա ճէյմսին պու պուլուշունա տէեէճէյին վա՞ր մը տըր :

— Սահիհէն պու բէք ալէա թէրթիպ տիր , տէտի Յլէմինկ , սէվինճիտէն
շաշըրըպ եագաճը էլէ վիրմէսիննէ բէք ազ պիր շէյ գալարագ : Սէն շու շարա-
պը տախի աթ սագալըմ , ֆագաթ աննընը սագընմաեա ունութմայասըն : Սաղ-
լըղընա՛ , Պապա ճէյմս . ճէնապը Հագգ , սանա տահա զիեատէ զիհն աշըգ-
լըղը իհսան պուեուրտուն : Յագաթ պիր շէյ տիւշիւնիւեօրում քի , մագսէտի-
միգէ էնկէլ օլաճագ տըր :

— Ինկէլ օլաճագ նէ՞ վար :

— Սէն , կէչն ախշամ տէտին քի , մատմուաղէլ Րօղ , պազը կիճէ սէ-
նինէ պէրապէր կէօրիւշմէեէ կէլիր տէյի : Եա պիր կիճէ պէն մախգէնտէ պու-
լունտուղու՛մ հալտէ , մատմուաղէլ իւսթէ կէլիր իսէ , պէնիմ հալիմ նէ՞ օլուր .
սօնրա եագաեը նա՛սըլ գուրթարապիրիւրիմ :

Պապա ճէյմս , պու էօղրիւն հագգըլ օլտուղունու կէօրէրէք , պիր շա-
րէ արամագ իւզրէ , շէնէսինի ալուճունա ալտը , վէ պէշ տագըգա գատար
մէյեուսիյէթլէ , շարապ գանաթաարնա պագտըգտան սօնրա ,

— Պունուն տա եօլունու պուլտում , տօսթում , տէտի : Եարապ Ֆըշըլարը-
նըն իշինտէ , պիր պօշ Ֆըշըլ թէտարիք իսէրիմ , վէ իկթիեաթէն , սէն մէզ-
քիւր Ֆըշընըն թա եանրնտա օթուրուպ , էօյլէ պիր զաֆիլէթէ կէլտիյիմիդտէ ,
տէրագապ Ֆըշընըն իշինէ կիրէր վէ օրատա սագլանըրսըն : Պունտա իշ պի-
թէր : Նա՛սըլ . էյի պո՛ւլմատըմ մը :

— Եաշա՛ , Պապա ճէյմս , եաշա : Ինկիլթէրրա տէվլէթի սէնի պիր ժէնէ-
րալ իթմէմէսի իլէ , հէմ սանա վէ հէմ տէ վաթանա կիւնահ օլմուշ տուր :
Եարըն ախշամտան պէտէն , մախտուս պիր սանտալիլէ կէլիպ սէնի պուլաճագըլմ :

— Հա՛ պագ , հէր շէյի էվլէլինտէն տիւշիւնմէլի . պէն տայիմա , ըրմաղըն
իւզէրինէ պագան արգա գարույու , սաաթ իքի պուշուգտա աշըգ պըրագըրըմ,
վէ սէն սէսիզճէ եանաշըպ , իշէրի կիրէպիրիսին : Անճագ պէնճէ Ֆէվգէլատէ
պիր վագա զուհուրի իլէ , կէլմէբլէյին միւնասէպէթ ալմատըղընտա , պունու
նա՛սըլ պիրէճէքսին : Պուրասընը տա , Պապա ճէյմս էվլէլինտէն տիւշիւնմէլի
տիր : Մախգէնիմին , ըրմաղըն իւզէրինէ պագան իքի բէնշէրէսի վար տըր .
սէն տայիմա , իքի բէնշէրէտէն տախի ըլըգ կէօրիւնմէսինէ տիգըաթ իտիպ կէլ-
մէլիսին . եօգ էկէր պիր բէնշէրէսի , բէրտէ եախօտ սայիր պիր շէյ իլէ էօր-
թիւլմիւշ օլուպ , եալընըգ պիր բէնշէրէսինտէն ըլըգ կէօրիւր իսէն . անլամա-
ըսըն քի , Պապա ճէյմս իլէ օ կիճէ կէօրիւշմէքիք միւմբին օլամաեաճագ տըր :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , պէնիմ աղիլ տօսթում . եարըն կիճէ , գարանըգ
պասթըգտան թամ իքի պուշուգ սաաթ սօնրա , հիքեայէնին տէվամընա վէ շա-
րապընըն տախի տատընը պագմաեա կէլէճէյիմ :

— Բէք ալէա , պիր գատէհ տահա պօշալթալըմ տա , պիր միւտտէթ ի-
շիւն , արթըգ Սօղըր՞ Հօլու , պօշպօղաղ միւշթէրիլէրինէ թէրք իսէլիմ :

Յիլէմինկին , նէ տէրէճէտէ մէմունիեթլէ գագուտան տիշարը շըգմասը ,
վէ պիր կիճէ , Րօղ Բարգըրը , իխթիեարըն մախգէնիտէ ըասթ կէթիրիպ ,
քէնտինի եագըպ գալուրմագտա օլան ալէաղա աթէշինի մէրգումէյէ պէեան
էյլէմէյէ պիր ֆուրսաթ պուլաճագըլ խիւլէասը , վէ պունտան նէչէթ իտէն իւ-
միս վէ գօրգուսու , թարիֆէ հաճէթ շէյլէր տէյիլ տիր :

Թապիլի սուրէթտէ , մէմուլ օլունտուղու իւզրէ , Յիլէմինկ , հէր կիճէ ,
պահրիյէ գարագօլ սանտալը կիպի սաքէրիճէ պիր տօղրուլուգլա , ճօն Բարգը-
ըն խանէսինին ըրմագ թարաֆը գարուսունա եանաշմագտա , վէ իքի իւշ սա-
աթ Պապա ճէյմսին մախգէնիտէ , մէրգումուն մուհարէպէ սէրկիւզէլթլէրինի
թիյնէմէեէ տէվամ իթմէքտէ իտի : Յագաթ , եարըմ սաաթ , վէ պէլքի պէշ

տաղըքս սօնրա պղղէ, տիյնէտիղի շէյլերին նէ օլտուղու քէնտինէ սիւալ օւ
լունաս, հիչ պիր ճէվապ վիրմէյէ միւզթէտիր տէյիլ իտի :

Պիր հաֆթա, միւթէմատիէն պու հալ տէվամ իտիպ, հալ պու քի Ֆը-
լէմինկին ասըլ մագստի ճիհէթինտէն հէնուզ հիչ պիր ըջբ դուհուր իթմէտի :

Ֆուգաթ թէհամմիւլին սօնու խայր տըր :

Սէքիղինճի կիճէսի, Պապա ճէյմս, պահրլյէ մուհարէպէլէրինտէն պիրիսի
նագլիեթինին էն իըզըլը եէրինտէ իքէն, նակէհան սէօզինիւ գաթ իտիպ,
կէօղլէրի վէ էլլէրի իլէ իշարէթլէր գալտըլմասա պաշլատըղընտա, Ֆլէմինկ
իշին հալինի անլատարազ, հէման արգասընտաքի պօշ ֆըչընըն իշինէ կիրտի :

Պապա ճէյմս, վէ քէնտի միւստֆիրի, թամ վագթինտէ տավրանմըլար
իտի. չիւնքի պիր սագըգա վագըթ կէշտիյինտէ, եագաեը էլէ վէրէճէքլէր
իտի :

Ֆլէմինկին, ֆըչընըն իշինէ եէրլէշմէսի իլէ պէրապէր, մախպէնին գա-
րուսու տախի աշըլտը, վէ ուզուն պօյլու պէեազ սանէմ կիպի պիր շէքը, գա-
րուտան իշէրի կիրտի :

Բօզ Բարգըրըն պէեազ կէճէլիք էսվապը, մլրգումէնին աշըգ գօլլարըն-
տան, վէ կիյտիյի պէեազ բապուն իշինտէքի չըպլազ անազլարընտան զիեատէ
պէեազ տէյիլ իտի, վէ էկէր եանագլարը իւզէրինտէ կէօրիւլէն բէմպէ բէն-
կին միւտախէլէսի օլմասա, միւճէրրէտ պիր հիքմէթէ մէպնի հարէքէթ իթ-
մէքսէ օլան պիր մէրմէր սանէմին գարուտան իշէրլյէ կիրմիշ օլմասընա հիւքմ
օլունաճագ իտի .

Պապա ճէյմս, պէօյիք պիր էնտիշէ իշինտէ օլարագ, մալիւմ օլան ֆը-
չըեա տօղրու պիր կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնրա,

— Օթուր մատմուազէլ Բօզ. անագտա տուրմա տէտի, կիճէնին պու վագ-
թինտէ, շու իխթիեար տօթունու մէմուն գըլմագ իշիւն պու սաքին մահէլլէ
թէշըրիֆին, նէ՛ ալիճէնապ պիր եիւրէք էսէրի տիր :

— Թէշէքբիւր իտէրիմ ճէյմս, ֆուգաթ պէօյլէ մէտհիեթլէրտէն խօշլան-
մատըղըմը պիլտիյին հալտէ, եինէ ինատընը իտէրսին. Ալլահալէմ, պիր կիւն
պու շէյ իշիւն սէնին իլէ պօզուշաճագըլ :

— Հագըն վար տըր մատմուազէլ, իխթիեար տուտազլար արասընտան
չըգան մէտհիեթլէր, սէնին ալիճէնապ եիւրէյինէ վէ տիլպէր ճէմալինէ պիր
հագարէթ ատտ իտիլմէլի տիրլէր. վէլի ահտլարա մախսուս օլաճագ պէօյլէ
պիր իմթիեազը, պէն քէնտիմ դասպ իլլէմէեէ չըգըշտըղըմտա, պունտան տա
պէօյիւք քիւսթախըգ օլո՛ւր մու :

— Պէնիմ ազի՛զ տօթունմ, սէնին սատագաթըն, վէ պէնիմ իւզէրիմէ օլան
մուհապպէթին, պանա քեաֆի տիր. պէն կէնճ լիսանլարտան մէտհիեթ իշիթ-
մէք իշիւն տիւնեայէ կէլմիշ տէյիլիմ ճէյմս, պունն սէն պէնտէն. պլէա պի-
լիրսին. Ալլահըն էմրինէ իթաաթ իթմէլի :

Կէնճ գըլ, էլլէրինի կէօղլէրինէ կէօթիւրտիւ :

— Մատմուազէլ Բօ՛ղ, Պապա ճէյմս սաղ օլտուգճա, սէն պէտպաթիթ օ-
լամազօրն տէօրում սանա. սէօյլէ էմր էթ, պիր տագըգալըգ պիր մէսուտի-
եթին իշիւն պիւթիւն տիւնեայա գարըլ իլանը հարպ իտէյիմ :

— Պէնիմ իչիւն տիւնեանըն ըահաթընը պողմա , պէնիմ գահրաման տօսթում , տէտի Րօզ , եաշ տանէլէրի հէնուզ ճէմալի իւզէրինտէ տուրմագտա իւքէն կիւլումսէմէյէ պաշլայարագ : Պու կէչիճի ալթիւսթիւլիմէ աֆիլ էթ ճէյմըս . պիհուտէ կէրտէ սէնին տէ եիւրէյինի սեազա գալտորտըմ . տուր պիրէր շարապ իչէլիմ տէ պարըշարմ :

Րօզ պոււնու սէօյլէտիքտէն սօնրա , սեազա գալգարագ , ըաֆըն իւզէրինտէ պուլունան իքի ատէտ պօշ գատէհլէրի ալմասը իլէ , Յլէմինկին սաքին պուլունտուզու ֆըշըեա տօղրու իլէրուլէմէսի պիր օլտու :

Յլէմինկ , զաթէն Րօզուն մախղէնէ կիրմիշ օլտուզու տագըգատան պէրու , ֆըշընըն ուֆաճըզ պիր տէլիյինտէն , քէմալի հայրէթլէ պու նէվճիվան գըզըն տիւլէրլիյինի թէմաշա իթմէքտէ , վէ հայրէթիւտէն նաշի , պիր նէվի տալկընըղա տիւշար օլմուշ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի :

Պագաթ Րօզուն սեազա գալգըպ քէնտի ֆըշընըն տօղրու կէլտիյինի կէօրիւր կէօրմէզ , ազլը պաշընա կէլէրէք , նէ թէհիլքէլի պիր հալտէ պուլունմուշ օլտուզունու միւշահէտէ իյլէտի :

Պիր արա , նակէհան ֆըշըտան տիւշարը չըգըպ , քէնտի սուլթանընըն չըպլագ վէ տիւլէրի սեազլարընա գաբանմաեը , վէ եիւրէյինին աթէշինի մէյտանա տէօքիւպ , մէրհամէթինի թալէպ իլէմէքիլի տիւշիւնտիւ . ֆագաթ պու ճէսաթէթի պուլմասը :

Հէլէ քի Պապա ճէյմս աթիգ տալրանարագ , Րօզուն եօլունու քէստիյինտէն , Յլէմինկ սօլուգ ալմաեա մէյտան պուլտու :

— 0 ֆըշը պօշ տուր մատմուաղէլ . հէմ սիզ պէնիմ միւսաֆիրիմ օլտուզունուգտան , իքրամ պանա տիւշէր . սիզ ըահաթ եէրինիղտէ օթուրուն :

Իխթիեար խըտմէթճի , պու սուրէթլէ ֆուրթունանըն էօնիւնիւ տլարգտան սօնրա , եանընտաքի ըաֆտա պուլունան պիր շիշտէն գատէհլէրի սօլտուրտու , վէ Րօզուն արգասընտան քէնտիտի տէ գատէհիինի պօշալթտըգտան սօնրա , «պու տա սէնին սէատէթի հալին իչիւն մատմուաղէլ Րօզ» , տէեէրէք պիր գատէհ տահա աշըրտը , վէ պունա տա գանաաթ իթմէյէրէք , պու տախի , ֆիքրիմտէքինին աշգընա տէեէրէք , պիր իւշիւնճիւ գատէհ տահա տէվիրտի :

Արթըզ Պապա ճէյմսին քէյֆի , սօն տէրէճէսինէ վասըլ օլմուշ իտի . ֆագաթ տիւնեատէ թէքմիլ մէսուտիեթ պուլունմամասը տարպը մէսէլի , պու միւնասէպէթլէ պիր գաթ տահա թագվիեթ պուլաճագ իմիշ :

Շէօյլէ քի , Յլէմինկ թէլաշ իլէ քէնտինի ֆըշընըն իչինտէ կիղլէմէք զայլէսինէ տալարագ , շարգասընը տիւշարըտա ունութմուշ իտի :

Պապա ճէյմսին օլ քէյֆի սըրասընտա պու արսըզ շարգա , նակէհան Րօզուն կէօղիւնէ իլիլմէլի՞ պի իտի :

Կէնճ գըզ ուզանըպ շարգաեը էլինէ ալտըզընտա , Յլէմինկին , պիր բազար սապահըը քէնտի խանէլէրինէ կէլմիշ օլտուզունտա , պաշընա գօյմուշ շարգասը օլտուզունու թանըըր :

Քէնտիտի մախղէնին գարուսուընտան իչէրի կիրտիյինտէ , Պապա ճէյմսին թէլաշը , վէ իլք սէօլլէրինտէ պիր ազ բէթէլէմէսի , շարապ տօլտուրմագ իւզ-

րէ պօշ ֆըչըյա տօղրու իլէրուլէտիյինտէ , իխթիեարըն պիրիպիրինէ կէշմէսի , վէ իքիտէ պիրտէ , մէրգուժուն , արգասընա տէօնէրէք պօշ ֆըչընա պագմա սը , պու շարգա մատտէսի իլէ պիրուշտիրիտիյինտէ , Բօզ կիպի ֆէթին , վէ շէտիտ մուգավէմէթինէ գարըն օլարագ քէնտիսի տախի ալէագա աթէշինէ գաբըմը պիր գըզ իշիւն , պէօյիւք թէֆէքքիւրէր սերմայէսի օլապիլիլիլէր իտի :
Փագաթ Բօզ , եիւզիւնտէն հիշ պիր շէյ պէլի իթմէտի իսէ տէ , Պապա ձէյմսին վէ Ֆլէմինկին եիւրէքլէրի տիթրէմէնէ պաշլամը իտի :

— Պու քիմի՞ն շարգասը տըր , ձէյմս :

Պիչարէ իխթիեար , պու զալիմ սիւալէ գարըն քէնտիսինի միւտաֆնաեա հազըրլամագ իշիւն , դան թէր տէօքմէքտէ իտի :

— Մատմուաղէլ , հիշ . . . թօաֆ պիր շէյ օլտու . . . տուր քի սէօյլէյիմ . . . պու շարգա իշիւն սիւալ իթմէեօրմըսըն . . . պէնիմ շարգամ տէյիլ սիր . . . քիմին օլտուղունու սէօյլէյիմ մի . . . պու շարգա . . . շարգա տըր . . . ամա պէն կիյմիշ տէյիլ իտիմ . . . :

Բօզ , իխթիեարըն պու հալի իւզէրինէ արթըգ քէնտիսինի թութամաեա րագ կիւլմէյէ պաշլատըղընտա , պիչարէ ձէյմս , մէյեուսիյէթլէ պիր շարգանըն իւզէրինէ , վէ պիր տէ Ֆլէմինկին ֆըչըսընա պագըպ տուրմագտա իտի :

— Պու շարգա իշիւն սիւալ իթմէեօրմուսուն , մատմուաղէլ . պագ նէ օլտու : Պու ախամ , պիր տէլիգանլը իլէ Սօղըր . Հօլ մէյիանէսինտէ իտիք . պիրագ շարասը չօգճա աթմըլ օլմալընըգ քի , եանլըլըգլա անըն շարգասընը պաշլամ գօեարագ պուրաեա կէլմիլիմ , թօաֆ շէյ տէյիլ մի :

Պապա ձէյմս , իշին իւսթիւնիւ պու սուրէթլէ էօրթմէյէ մուվաֆֆագ օլտուղունտան բէք մէմնուն օլարագ , կիւեա իշին թօաֆլըղը իւզէրինէ կիւլէեօր կիպի , գա՛հ գա՛հ կիւլմէյէ պաշլատը :

Փագաթ պու քէյֆի տախի ուղուն սիւրմէտի :

Բօզուն շու աթիտէքի սիւալի իւզէրինէ , նակէհան կիւլմէսինի գաթ իտէրէք , տիւշիւնճէ կէրէյի կիպի քէնտիսի սարտը :

— Բէէք ալէա Պապա ձէյմս , ֆագաթ սէնին քէնտի շարգան տա պունտա տըր :

Հագըգաթէն , ձէյմսին հասըր շարգասը , դանն իտէրսին քի էֆէնտիսինէ գաստ իթմէք էֆքեարը իլէ , շարապ ֆըչըլարընտան պիրիսի իւզէրինտէ եէրլէշմիշ իտի :

Պիչարէ Պապա ձէյմս , պիր իքի տէֆա մէյեուսիյէթլէ , իւշ սէնէտէն պէրու քէնտիսինէ էմէքտարըղգ իթմէքտէ օլան հասըր շարգասընըն եիւզիւնէ պագտը :

— Արթըգ սէնի նէ գատար րահաթսըղ իթտիմ իսէ էլվէրի պէնիմ սատըգ տօսթում . Ալլահա ըմարլատըգ . Ֆագաթ պագ քի եարըն սապահ տէլիգանլը տօսթուրու կէօրիւպ , շարգասընը քէնտիսինէ իատէ իտէսին . չիւնքի կէօրիւնիւշէ նէգարէն , պիչարէնին վաշը աշըգ գալմըլ օլմալը տըր . վէ պաշգա տէֆա պու եօլտա պիր շագա իթմէմէնէ տիգգաթլը օլ . կիճէլէր խա՛յր օլտուն :

Բօզ , մախզէնին գաբուսունտան տիշարը չըգտըգտան սօնրա , ապա էյ-

լէնմէյիպ , տօղբու քէնտի օտօսընա չըգար . վէ գարանլըգտա , բէնչէրէյի ա չըպ աչաղը պագսուղընտա , կէօքը ըչըղընըն միւսաատէ իտէպիլտիյի գատար , էթրաֆը սիւզտիյինատէ , խանէնին էօնիւնտէ սանտալ կիպի պիւ շյա պուլուն սուղունու կէօրտի :

Օն օն պէշ սագըգա գատար , եէրինտէն գըմլտանմայըպ , մէղքիւր սան սալը գօլլատըգտան սօնրա , խանէնին արգա գարսուու իչինտէ իքի ասէմ կէօրիւնտիւլէր . պունլարտան պիրիտի սանտալա կիրիպ , ուսուլճաճըգ սըըլար . տիկէրի տախի միւմքին մէրթէպէ սէսիզճէ գարույու գարսեարագ իչէրի կիրտի :

Պունու միւթէագըպլէն , մախզէնտէ իշիտիլէն պիր կիւրիւլտիւ , վէ գըըլլան շիչէլէրին սէտի , իչէրիյէ կիրէնին , Պապա ճէյմս օլտուղունու խպաթ իթտիլէր . շիւնքի պիր վնդըթտան պէրու մախզէնտէ պու եօլտա իխթիլպար էքսիք օլմաեղպ , զանն իտէրտին քի , նէ գատար ֆըըլլար վէ շիչէլէր վար իտէ , քեաֆֆէսի պիրտէն Պապա ճէյմսէ գարըը իսեանա չըգմըլլար իտի :

Կիւն օլմագ իտի քի , պիր գազա վուգու պուլմաըն , վէ պիչարէ սապըգ ասքէր չալուչու , պիր տիւրիւ ասայիշի հալի իպգա իլլէմէեէ վէ քէնտի հիւքմիւնէ իթաաթ իթտիրմէեէ մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի :

« Իչէրի կիրէնին Պապա ճէյմս օլտուղունա շիւրհէ եօգ տուր » տէտի Բօգ քէնտի քէնտիսէ , « ֆագաթ շու սանտալ իլէ կիտէն քի՞մ տիր . աճէպա սահիհէն Ֆլէմինկ քէնտիսի՞ մի տիր , եօգոս պիր պաշգասը մը տըր . էկէր Ֆլէմինկ քէնտիսի իտէ , պունուն , Պապա ճէյմսին պօշպօղաղըգլարընը տիյնէմէք իչիւն , թէհլիքէտէն խպի օլմաեան պէօյլէ կիզլի վիղիթալարա ըաղի օլմաեանագը ա շիքեար տըր . իմտի պաշգա պիր մագսէտի օլմալը տըր : Ա՛հ պէտպպիթ եիւրէք , պու աթէշ սէնի եագաճագ , ֆագաթ ալէվինի կէօրէն պուլունմաեանագ տըր : Ա՛հ , վալիտէ՛մ , վալիտէ՛մ , Բօգունուն սէատէթի հայինի , սէնին սատըգ խըտմէթքեարընա էմնիյէթ իթտին , վէ պու խըտմէթքեար . մէմուլ իթտիյինին խարիճինտէ պիլէ պանա ֆէտաքեարլըգ իթմէքտէ , վէ պէնիմ իչիւն էօլմէեէ հաղըր պուլունմագտա տըր . ֆագաթ սէնին գըղընըն սէատէթի հալինին էօյլէ նաղիք ճիհէթլէրի մէյտանա չըգմըլ տըր քի , պունուն էօնիւնիւ ալմագ , եախօտ անը խօշնուտ իթմէք , պիչարէ իխթիեարըն էլինտէ տէյի տիր . Ազիպ Ալլահ , սահիպսիզ վէ պէտպպիթ պիր գըղա սէն մէրհամէթ էթ » :

Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ՊԷՏՊԱԽԹ ՊԻՐ ԱԼԷԱԳԱ

Ֆերտասը կիճէտի , թապիսթը իլէ Բօգուն ուլգուսու կէօթիւրմէտիյինտէն , գարանլըգտա , բէնչէրէնին էօնիւնտէ օթուրմուչ , վէ կէօրէպիլտիյի շատար , ըրմաղըն պօյունա սաղկըն տալկըն պագմագտա իտի :

Չանն իտէրտին քի , օ կիճէնին գարանլըղը , վուգու պուլաճագ տէհչէթլի մէնղարէյի պիր իյիճէ սէթր իթմէք իւզրէ , հէր վագըթտան զիեաստէ իտի ,

Կէօք եիւզիւ , զայէթլէ սըգ պուլութլար իլէ գար գարա քէսիլմիշ , վէ

չէտիտ պիր ֆուրթունա դուհուրինի թէհտիտ իյլէմէքտէ իտի :

Պիր տէ նակէհան կէնն գըզըն եիւրէյի աթտը :

Գարանըզըն իչինտէ պէյի պէյիսիզ պիր շէյ , սուսուոն եիւրինտէն իլէ-
րու կէլմէքտէ իտի :

Պիր իքի տագըզա կէչմէգտէն , ուֆագ պիր սանտալ , սէսիզնէ խանէնին
էօնիւնէ եանաշտը , վէ իչինտէն պիր ատէմ չըգարագ , եավաշնաճըզ , աչըզ
գարուտան իչէրի կիրաի , վէ զայոյ օլտու :

Պու ատէմին , Ֆլէմինկ Հարրիսըն քէնտիսի օլտուդունա շիւպհէ ճայիզ
տէյիլ իտի :

Բօզ Բարգըր , եիւրէյինն շարբընթըսընը զապթ իտէպիլէնէք սիր կիպի ,
էլինի սըզը սըզըյա կէօյսիւնէ տաեաթտը :

Սէֆիլ զըզըն եիւրէյինտէն նէլէր կէչմէքտէ իտի :

Եարլմ սաաթ գասար պու սուրէթլէ պէօյիւք պիր հէեեճան իչինտէ տէ-
վամ իթտիքտէն սօնրա , Բօզ Բարգըր աեաղա գալգտը , վէ տիզ իւզէրինէ կէ-
լէրէք , քէնտիսինի ձէնապը Հադգըն մէրհամէթինէ , վէ վալիտէսինին ըուհու
հիմայէսինէ թէսլիմ իյլէտի :

Պատէհու թէքրարէն աեաղա գալգարագ , օտասընտան տիշարը չըգտը ,
վէ նէրտիվէնտէն ուսուլճաճըզ աշաղը ինմէե պաշլատը :

Նէրէյէ կիթմէքտէ իտի :

Պուսու քէնտիսի տաիսի պիր իյիճէ օլիլէմէյիպ , մըխնասըզ կիպի քէնտինի
չէքէն պիր գուվլէի ազիմէե իթաաթ իյլէմէքտէ իտի :

Բօզ էօյլէ պիր ուսուլէթլէ աշաղը ինտի քի , մախզէնին գարուսունա վա-
սըլ օլտուդունտա , կէրէք Պապա ձէյմս , վէ կէրէք Ֆլէմինկ , քէնտի եիւրէք-
լէրի սուլթանընըն , անճաք քէնտիլէրտէն իքի ատըմ ուզագըլգտա պուլուն-
տուդունու ալա ֆիքրլէրինտէն պիլէ կէչիւրմէտլէր :

Կէնն գըզ , պիր միւտտէթ գաբունուն ուֆաճըզ պիր տէլիլինտէն իչէրի
պագմագտա , վէ էլլէրինտէ պիրէր գատէհ շարագ պուլունտուդու հալտէ պի-
րիպիլլէրի իլէ լաֆա տալմըլ օլան իքի տօթլարըն միւքեալէմէսինի տիյնէմէք-
տէ իտի :

Ֆագաթ պու կիճէ , իլթիեար ձէյմս , ֆէվգէլատէ սուրէթտէ իչէթէ տալ-
մըլ օլուպ , Բօզուն , քէնտիլէրինի տիյնէմէքտէ օլտուդու սըրատա , իչլէր օ
հալէ կէլմիշ իտի քի , իչտիյի գատէհի եէնիտէն տօլտուրտուդունտա , շիչէնին
վէ գատէհին աղըզլարընա իմթիզարճ պուլտուրամաեարագ , գատէհէ տօլտուրուեօ-
րում տէյի զանն իթաիյի շարասըլ , կէօյսիւնտէն աշաղը տէօքմէքտէ իտի . վէ
պիր միւտտէթ սօնրա , արթըզ գատէհ տօլմուլ օլմալը զանը իլէ , «էյիլինէ
Ֆլէմինկ էֆէնտի» տէեէրէք պօշ գատէհի աղըզնա կէօթիւրտիւ , վէ շարագը
իչմիշ զանը իլէ , պըբըզլարընը սիլմէք իչիւն եումրուդունու տաիսի օթարաֆա
կէօնտէրտի :

Ֆլէմինկին կիւլիւմէմէքտէ , վէ ասլա իչի շագարմաեարագ , մէմուն
կէօրիւնմէքտէ օլտուդունու , Բօզ միւշահէտէ իյլէտիլինտէ ազ թէաճիւպ իթ-
մէտի : Ֆագաթ ազ վագըթտան իչին ասըլ սէպէպինի անլանաճաք իտի :

— Պապա ձէյմս , մատմուաղէլ Բօզուն տիւն ազաւմ շիւրհէ իթմիշ օլտուղու շարգա վուգուաթընտան տօլայը , սէնտէն գաթի պիր իրզահայթ իսթէմէք իւզրէ պու կիճէ տախի պուրայա կէլմէեէ սէօզ վէրմիշ օլտուղունու սէօյլէտին . ֆագաթ ճէվապընը հազըրլատըն մը :

— Տօղրուսունու սէօյլէյիմ մի Յլէմինկ էֆէնտի , իշ օլաճաղընա վարաճազ . պէնտէ պուսուն իւզէրինէ տիւշիւնէճէք հալ գալմատը : Արթըզ պու իշի սանա հէվալէ իտէրիմ , իսթէտիյին կիպի պիր շէյ ուլաուր սէօյլէ վէսսէլամ :

— Պէն մի սէօյլէյիմ Պապա ձէյմս . ֆագաթ ասըլ մատտէ , պէնիմ պուրայա կէլմէքլիյիմ մատմուաղէլտէն սէթը իթմէքլիյին իւզէրինտէ օլտուղու հալտէ . . .

Յլէմինկին սէօյլիւ ազընտա գալտը :

— Էֆէնտի , պուրայա թէշրիֆ իթտիյինիզի պէնտէն կիղլէմէյէ հաճէթ եօզ տուր , տէտի Բօզ Բարգըր գարուտան իշըրի կիրէրէք . պուսուն իշիւն պէնիմ պիշարէ ձէյմսիմի մէյեուս գըլմամալըսընը :

— Մատմուաղէլ , աֆվընըլ տիլէրիմ , տէտի Յլէմինկ բէբլէեէրէք :

— Պէն տախի . . . պէն տախի աֆվ . . . տէեէրէք , պիշարէ ձէյմս , Յըլէմինկին սէօյլիւնէ տէվամ իտէճէք իտի իտէ տէ , կէնճ բէֆիգիինին , շարապը իշինէ գօյմուշ օլտուղու ճիւզի աֆիօնուն թէէսիրինէ արթըզ մուգալմէթ իտէմէեէրէք , արգասընա տօղրու տէվրիտի , վէ իքի շարապ ֆըշըսը արասընտա սէրիլիպ գալտը :

— Թէլաշ իթմէյին մատմուաղէլ . պիլիրիմ պու քիւսթաիլըլմա ալֆի իթմէեէճէքսինիլ , վէ պէն տէ ալֆի օլունմայա շայան տէյիլիմ . էմր իտին շիմտի քէնտիմի սուեա աթարագ , միւսթահազգ օլան ճէզամը քէնտի էլիմ իլէ շէքէյիմ . ֆագաթ պաշգա տիւրլիւ եարմագ էլիմտէ տէյիլ իտի . աղըր աղըր , վէ իշքէնճէլի պիր էօլիւմտէն իտէ , պիր տէֆատա գուրթուլմագ տահա էվլէա տըր : էմր իտին մատմուաղէլ :

Յլէմինկ պուսուն սէօյլէեէրէք աւաղա գալգտը , վէ գարուեա տօղրու պիր իքի ատըմ իլէրի վարարագ , ալթիւսթիւյինտէն նաշի գըզարարագ տիլպէրլիյինէ պիր գաթ տահա բէֆլագ վէրիլմիշ օլան Բօզուն եիւզիւնէ պագտը :

— Սէն բէտէրիմին , վէ սատըզ ձէյմսիմին տօսթու պուլունտուղուն հալտէ , խանէմէ կէլմէքլիյին իշիւն նէ՞ սէպէպլէ տարըլաճաղըմ , էֆէնտի :

— Ա՛հ մատմուաղէլ , բէտէրինիզին տօսթլուղունու գաղանմագ շէրէֆինէ նայիլ օլամատըմ . վէ քէնտիսի կիւնտիւզ վագթի , պէնի քէնտի խանէսինտէն գօվմուշ օլտուղու հալտէ , կիճէ գարանըլընտա խըրսըզ կիպի քէնտի խանէսինէ կիրմէքլիյիմ պիր ճինայէթ տէյիլ մի տիր :

— Իհթիմալ տըր քի , պուսուն հագգըլ շըգարաճագ սէպէպլէրինիզ տէ վարտըր :

— Հագգըլ սէպէպլէ՛ր մի . պիլիքի սէպէպի տախի , ասըլ էսաստանտա գիեատէ պէօյիւք պիր ճինայէթ տիր :

— Էկէր իշ պէնիմ էլիմտէ իտէ , հէր նէ տախի օլսա շիմտիտէն ալֆի իտէրիմ , Յլէմինկ էֆէնտի : Պու պապտէ քէնտիինիզէ պիհուտէ սըզլէթլէր վէրմէ-

ին . Էլ վէրեր քի Պապա ձէյմս , քէնտիսի պու վիզլիթ անըզա բուի բիզա կէօս
Թէքմիշ տիր :

— Էլ վէթ մատմուղէլ . վէ պու իհասնընա մուգապիլ օլարագ , շարապը
նըն իշինէ աֆիօն գաթմաեա չէ քինմէ միշիմ տիր . պու ճինայէթիմէ տէ պիր
էօգր պուլունապիլի՞ր մի :

Ճագաթ զէվալլը ինթիեարա պիր հալ վագը օ՛լմասըն :

— Խայըր մատմուղէլ , օլ սլապտէ ասլա մէրագ իթմէյին , պիր իքի սա
պթա գատար ; պաշընա պիր աղ սօուգ սու տէօքիւլտիւլունտէ , թէքրարէն
ագլը պաշընա կէլիր :

— Էյ պիշարէ ինթիեարա պու օեուեու իթմէքտէն միւրատընըզ նէ՞ իտի ,
տէտի Բօզ կիւլէրէք , վէ նազիք էլլէրի իլէ , էյիլիլ Պապա ձէյմսին պուրուշ
մուշ աննընը օխչսեարագ :

— Ա՛հ մատմուղէլ , սէպէպինի սէօյլէմէեէ ճէսարէթ իտէմէեօրում , հիտ
աէթլէնէճէքսինիգ . հուզուրունուզտան գօվաճագսընըզ : Մէյեուսիյէթիմ էսէ
րի օլան պու քիւթաիւլըղմա սվֆ իթմէեէճէքսինիգ :

— Պու գատար պէօյիւք պիր ճինայէթ մի տիր :

— Շիմտի սիզ քէնտիսիգ հիւքմ իտէճէքսինիգ , մատմուղէլ : Տիւն կիճէ
տախի պէնտէնիգ պուրատա իտիմ , շու ֆըշընըն իշինտէ կիզլէնիպ սագլանմըշ
իտիմ . սիզ շարգամը կէօրէրէք , Պապա ձէյմսէ պագը սիւալլէր իթաինիգ . պու
կիճէ տախի , պունուն թէքմիլ իյզահաթընը ալմագ իշիւն թէքրարէն պու մախ
զէնէ կէլէճէյինիգի , ինթիեարա պէյան իյլէմիշ իտինիգ . օ տախի , պու սապահ
շարգամը պանա կէթիրօյի սըրատա պու վուզուաթը պանա պիլտիրտիյինտէ ,
ֆիքրիմտէն միւհլիք պիր թէֆէքքիւր կէշտի . ինթիյար տօսթումու , աֆիօն իլէ
սէրսէմէտիպ , մախզէնէ կիրտիյինիգտէ , սիզին իլէ եալընըզ պուլունմագ , վէ
արթըզ թէհամմիլիւմին խարիճինէ չըզմըշ օլան ալէազա աթէշիմի հուզուրու
նուզա տէօքէրէք , աետղարընըզա դարանմագ վէ մէրհամէթիինիգէ սըզընմագ
իսթէտիմ : Մատմուղէլ , թապիաթըմա մախսուս օլան պու տէրէճէ սէրպէսթ
լիքլէ , սէֆիլ հալիմի սիզէ պէեան իթտիքտէն սօնրա , էօլիւմիւմէ եախօտ հա
եաթըմա հիւքմ իտէճէք իլք վէ սօն սէօղիւնիւզէ միւնթագըր պուլունմագ
տաեըմ :

Ֆլէմինկ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , ճէլլատըն էօնիւնտէ տիզ
չէօքէր կիպի , պու տիլպէր գըզըն հուզուրունտա տիզ իւզէրինէ կէտի , վէ
կէօղիւնիւ եօգարը գալտըրմաեա տախի ճէսարէթ իտէմէեէրէք , Բօզուն աղ
զընտան չըզաճագ սիճիլինէ պէքլէմէքտէ իտի :

Իքի տագըզա գատար Ֆլէմինկ պու հալտէ տուրտու . ֆագաթ հիշ պիր
ճէվապ ալմամտըղընտա , պաշընը եօգարը գալտըրմաեա մէճպուր օլտու . վէ
պու սիւքիւթիւն սէպէպինի անլատը :

Պիշարէ գըզ , սէսսիզճէ աղլամագտա իտի :

Բօզուն պու հալիտէն Ֆլէմինկ ճէսարէթ ալարագ , « Ա՛հ , պու եաշ տա
նէլէրինիգին հէր պիրտի , պէնիմ կիպի պիրէր սէֆիլ տէլիգանըլարըն էօմրիւ
սլահասը տըր . աճէպա պունլար , մէսուտիյէթիմէ պիր ալէամէթի սէմալի՞ մի

սլանազար , եօզաս մեղարմա պիր թեսէլլի մի պախշ խոխօրլար» տէտի , վէ ճէսարէթիին պիր տերէճէյէտէք իլերու կէօթիւրէրէք , Բօզուն եիւզիւնիւ գաւրամագտա օլան էլլէրինտէն պիրիսինի աշաղը ալար , վէ տէրունի աշգ իլէ , աթէշ քէսիլմիշ օլան տուտագլարընը , պու մէրմէր կիպի պէհաղ վէ սոււզ էլին իւզէրինէ տօգանտըր . ր :

Բօզուն էլի կէրի չէքիլմէտի , ֆագաթ Յլէմինկին սըզը սըզըեա թութմուշ էլի իլինտէ տիթրէմէքտէ իտի :

Նիհայէթ , պիշարէ գըզըն աղըը աշըլարագ , ինճու կիպի Եաշ տանէլէրի տիլպէր եանագլարը իւզէրինտէ բարլամագտա օլտուղու հսլտէ , Յլէմինկին աթէշինի տահա զիեատէ գըզարբաճագ սիյահ կէօզէրինի անըն իւզէրինէ չէվիրտի , վէ ,

— Եաշա տօսթում , եաշա : Մէկէրչի պէօյլէ պիր պիտուշ ճէսարէթին իլին սէնի էօլիւմէ հիւքմ իտէճէք գատար զալիմ եէրինէ մի գօյմագտասըն պէնի , տէտի :

— Ֆագաթ եաշատըղըմը պիլմէք իլին , աեագլարըն եանընտան պէնի աեըրմամաեա հիւքմ իթմէլիսին . չիւնքի էօյլէ օլտուղու հսլտէ , էօմրիւմիւ պախշ իթմէքիլիինի պիր ֆայիտէսի պուլունմաեաճագ տըր . պու կիճէ պուրատան տիշարեա , եա մէմնուն չըգմայըեմ , եա մէյեուս . վէ մատմուաղէլ , էմին օլուն քի , պու մէյեուսիյէթ՝ մէսուտ իթմէեէ միւզթէտիւր պուլունտուղուն Ֆըլէմինկ իլին , խէհալ օլունան էն տէհչէթլի նէթիճէլէրի հուսուլէ կէթիրէճէք տիր :

— Մէմնուն օլ տօսթում . հագըմտա հիսս իթմէքտէ օլտուղուն ալէագա , վէ պու ալէագա ուղրունա ֆէտա իյլէտիյին մէնֆատթը աղիմէլէրին , գաթէն մալիւմիւմ օլմուշ տուր : Ֆագաթ , հէյ վա՛հ , Յլէմինկ , պու աթէշ իքիմիդի տախի եագըպ խարապ իտէճէք տիր տէյի կէօրիււօրում :

Յլէմինկ , սէվինճիտէն նէ եագաճագընը շաշըրարագ , արթըգ քէնտի նիւշանըընը աոտ իյլէմէեէ մէզուն պուլունտուղու պու գըզըն չըպագ վէ ծիլպէր աեագլարընա գաքանտը , վէ Բօզ մէրգումուն գօլունտան թութուպ աեագա գալտըրտըղընտան , իքիսինին տէ արթըգ աեագ իւսթիւ տուրմաեա թագաթլարը գալմատըղընտան , օթուրմաեա մէճպուր օլտուլար :

Պապա Ճէյմս իսէ , խըրլամա կիւրիւլտիւսիւնի պրագմըշ իտի :

— Բէք ալէա , պէնիմ տիլպէր Բօզում . արթըգ սանա պու սըֆաթը վէրմէքիլիմէ միւսատտէ իտէճէքտին ա : Հագընտա օլան ալէագամ իլին մալիւմիւն օլան ֆէտաքեարըղըմ հա՛նկըսը տըր :

— Բէտէրիմէ , պէնիմ խաթըրմ իլին ալֆ իթմիշ օլտուղուն , վէ սէնին հագըն օլան թէքմիլ վարիտաթըմըզը պիզէ պաղըշլատըղըն տըր :

— Սէն պունլարը նէտէ՞ն պիլիւօրսուն :

— Իլք տէֆա խանէմիզէ կէլիպ , բէտէրիմլէ տիվանխանէտէ իթտիյինիզ միւքալէմէյի տիյնէտիւմ . պէյնիինիզտէ վուգու պուլան մէնզարէյի տէ կէօրտիւմ : Ա՛հ օ նէ տէհչէթլի տագըգա իտի . իքիսիլին տէ էլինտէ բարլամագտա օլան թագանճալարը կէօրտիւլիւմտէ , տէհչէթիմտէն պաղըրաճագ իտիմ .

Ֆազաթ տիրիմ թուրուտու : Սօնրա , հազգըմտա հիսս կյէմիշ օլտուղուն աւ
 լէագանըն շիտտէթիւնի բէտէրիմէ պէհան իթտին , վէ օ տախիթէ քլիթիւնի բէտտ
 իթտի . պատէհու , պիր այ տիւշիւնէճէք մէօհիլէթ վէրէրէք կիթտին . Ֆազաթ
 պու տէհչէթլի հալլէր , պէնիմ կիպի զայիֆ պիր դըզըն թէհամմիլիւ տախի-
 լինտէ օլմատըղընտան , սիյ աշաղը ինտիղիւնիգտէ , պէն տախի տըթըգ քէնտի-
 մի զայպ իտէրէք , պուլունտուղում ուֆաճըգ օտանըն իչինտէ պաեըրպ տիւշ-
 տիւմ : Շիմտի իգրարըն սըրասը պանա կէլմիշ տիր Յլէմինկ . օ կիւնտէն պէ-
 ըու կիճէլէրի ույգու կէօզիւմէ կիրտիյի եօգ , հէր վաղըթ սէնին իւզէրինէ տիւ-
 շիւնմէքտէ , վէ էօնիւնիւ ալմատա գուտրէթիմ պուլունմատան պու զայիֆլիլիմ
 իչիւն , քէնտիմի թայօրպ կյէմէքտէ իտիմ : Յլէմինկ , սէնին հազգըն օլան ախ-
 ղը ինթիգամ հիսսիեաթընը , վէ սէնի բրէնս կիպի կէշինտիմէյէ , վէ պէնիմ
 կիպի եիկիբսի ճարիյէ պէպէմէյէ քեաֆի օլան պիր վարիտաթ հուգուգունու
 ֆէտա իթմէքլիլին , սէֆիլ Քօղունուն մուհապպէթիւնէ գընտա օլունաճագ շէյ
 տէյիլ տիր : Պունտա , մուճէրրէտ Ալլահըն բարմաղընը միւշահէտէ իթմէքտէ-
 յիմ . իմտի պէնիմ Քօղում շըղըրմայա պէնտէն միւսատաթ իսթէտիլին կիպի ,
 պէն տախի , քէմաի աշղա , սէնի , պէնիմ Յլէմինկիմ թէսմիյէ կյէմէքլիլիմէ
 իզն վէրմէնի բէճա իտէրիմ :

Պու իքի պիշարէ կէնճէրին , չօգտան պէրու սինէլէրինտէ հըֆղ իթմէքտէ
 օլտուղլարը աթէշի մէյտանա աէօքմէլէրի իլէ հիսս կյէտիքլէրի ֆէրահըգ ,
 վէ իքիսինին տախի մէմուլին խարիճինտէ օլան մէսուտիյէթլէրի , ուզուն սիւ-
 բէմէտի :

Ճօն Բարգըր , քէնտի գուլարը օլան զալիմ շէթանլար թարաֆընպան
 ուեանտըրըրպ , գըզընը շաղըրտը . Ֆազաթ սէս վիրէն օլմատըղընտան , մէր-
 գումէյի ուեանտըրմագ իչիւն , օտատընա կիթտի :

Քօզ եաթաղընտա տէյիլ իտի . վէ բէնչիլրէ տախի աշըգ պուլունմագտա
 իտի : Ճօն Բարգըրըն թապիլի միւվէսվիլիլի , պունա միւսատաթ իթմէտիլինտէն
 հէման գօշուպ , բէնչէրէտէն տիշարբեա պաղմատա պաշլատը :

Էվվէլ էմրտէ , գարանլըզըն շիտտէթիւնտէն հիշ պիր շէյ կէօրէմէտի իսէ
 տէ , կէօզլէրի եապաշ եապաշ գարանլըզա ալըշարագ , նիհայէթ գարունուն էօ-
 նիւնտէ պաղըր պուլունան սանտալը կէօրտիւ :

Ճօն Բարգըր , քէմալի զաղոսլա օտատընա ալտէթ իալպ , տիվարտան ա-
 շաղը ասըը պուլունան իքի աաէտ թապանճալարընը էլինէ ալտը , վէ սէստիգճէ
 նէրտիվէնտէն աշաղը ինմէք իսթէտի իսէ տէ , նէրտիվէնին իլք աեաղընը գա-
 րանլըգտա զայպ իտէրէք , տիւշտի :

Քօզ վէ Յլէմինկ , նէրտիվէնին իւզէրինտէքի կիւրիւլիլիւ սուլտուղա-
 րընտա , ալթիւսթ օլուպ , Քօզ հէման բարմաղը իլէ գարուեու կէօթէրէրէք ,
 «Աման գաշ բէտէրիմ կէլիեօր» տէտի :

Յլէմինկ հէման եէրինտէն ֆըրլանլալ , քէմալի աշգ իլէ Քօզա սարըրը ,
 վէ իլք տէֆասը օլարագ քէնտի նիշանլըսրնտան պիր բուտէ ալտըգտան սօնրա ,
 ըրմաղըն իւզէրինէ ալըլան գարուեա տօղրու գօշմտա պաշլատը , վէ պէօյիւք
 պիր շէվիքլիքլէ քէնտիլի սանտալըն իչինէ աթտը իսէ տէ , սանտալ պաղըր օլ-

տուղուհունտան իրինի չէօզմէեէ ուղրաշորընտա , ձօն Բարգըր հալլիյէ եէթիշտի :
Րօզ , բէտէրինին էլինտէ բարլանեան թապանճալարը կէօրտիւխնտէ , «Ա-
զիզ բէտէրիմ , գապահաթըլ պէն իմ , պէնի էօլտիւր տէյի պաղըրարազ » ա-
նըն էօնիւնէ աթըլտը , վէ քէնտինէ սարըլտը :

Պիշարէ գըզըն կէօզիւ իսէ արգասընտա օլուպ , տուրտուգլարը եէրտէն
կէօրիւնէն սանտալըն իշինտէքի շէքլի կէօզէթմէքտէ իտի :

Գարանըղըն իշինտէ պէլլի պէլլիտիզ կէօրիւնէն շու շէքլ , աեազ իւթիւ
նանտալըն իրի իլէ ուղրաշմագտա իքէն , արգա արգանա բաթլանեան իքի թա-
պանճա օէսի իլէ պէրապէր , պու շէքլ արգա իւթիւ ըրմաղըն իշինտէ տէվրի-
լէրէք , նապէտիտ օլտու :

Րօզ տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ , թապանճալարը հէնուզ էլինտէ
թիւթմէքտէ օլան բէտէրինի պըրագըպ , սանտալա տօղրու գօշտու , վէ իշինտէ
աթըլմասը իլէ պէրապէր , բէտէրի տախի արգասընտան եէթիշիպ , պիշարէ Ֆը-
լէմինկին արթըզ սէօքիւպ գուրթուլմագ տէրէճէլէրինէ կէթիւրմիշ օլտուղու իրի
պօշա սալը վէրտի , վէ գըզ վէ բէտէր ըրմաղըն օրթասընա տօղրու աշըլտըլար :

Ձէվալը Ֆլէմինկտէն իսէ , հիշ պիր էսէր կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պու սըրատա , ուլու ըրմաղըն ազընթըսը , սօն տէրէճէտէ պիր շիտտէթ
քէսպ իթմիշ , վէ հալա տախի , պիր միւտտէթտէն պէրու կէօսթէրմէքտէ օլ-
տուղու թէհտիտի իճրայէ գօնարազ , շիմէքլէր վէ կէօք կիւրլէմէլէրիլէ պէ-
րապէր , սաղանազ կիպի պիր եաղմուր եաղմանա պաշըլմաը իտի :

Թապիւթըն պու արպէտասը իսէ , սէֆիլ Րօզըն եիւրէլինի իսթիլա իտէն
հէեէնան հուզուրուտա հիշ նէվինտէն պիր շէյ օլուպ , պիշարէ գըզ , սէրսէմ-
լէնմիշ պիր հալ քէսպ իտէրէք , մաշուշ կիպի , Ֆլէմինկին վուրուլուպ նապէ-
տիտ օլտուղու մահալէ պագըպ տուրմագտա իտի :

Վահշի բէտէր , պու նազիք մախլուգուեն սաշլարընտան գալրանարազ ,
եապանի պիր սէս իլէ ,

—Սէօյլէ պագանըմ , մաշուգուենուն իսմի նէ^օ տիր . սէօյլէ բէզիլ էվլատ ,
տէտի :

—Ալիճէնապ պիր եիւրէեէ թէպլիմ օլան գըզ , բէզիլ օլամազ , բէտէրիմ .
իքիմիզին տախի պի կիւնահ օլտուղուենա եէմին իտէրիմ : Պիշարէնին դարգ օլ-
տուղու թարաֆա կիտէլիմ , ազիզ բէտէրիմ , պէլքի քէնտինի պուլմայա , վէ
գուրթարմայա տախի մուվաֆֆագ օլուրուզ : Ա՛հ ազիզ բէտէրիմ , պու պիր
ճինայէթ տիր :

—Սէն պանա Փաղիլէթ տէրպլէրի վէրմէքտէն էվվէլ , շու ալչագ տտէմին
իսմինի սէօյլէ պանա :

—Բէտէրիմ , օ տտէմ ալչագ պիրիսի օլմատըգտան պաշղա , ալիճէնապըղըն
տախի պալէասընտա պուլուենտուղուենու սանա իսպաթ իթմիշ տիր : Ա՛հ սէֆիլ
Ֆլէմինկ , պէտպալթ տաշըն կիպի սէնին էօլիւմիւն տախի բէտէրիմին էլի իլէ
վուգու պուլանագ , վէ օլ զիյգըլմէթ էօմրիւն , պէնիմ սէպէպլիմ իլէ թէլէֆ
օլանագ իմիշ :

«Ֆլէմինկ . . . Ֆլէմինկ Հարրիսըն . . . » տէտի ձօն Բարգըր , քէնտի

քէնտուրէ սէօյլէր կիպիւ Հագըգաթէն թէհլիքէլի պիր խասիմ իմիշին. ֆագաթ արթըզ մէհարէթինի էօթէքի տիւննատէ խթիմալ էլէեէճէքսին : Բէգի'լ գըզ , սէն տախի , պէօյլէ պիր շարգըն իլէ միւննատէպէթ բէյտա իթմէք , վէ եէտի գաթ եէրէ կէօմիւլէճէք սըրըլարա վագըֆ օլմագ խթէտին , ֆագաթ պու սըրը , մահֆուզ պուլունտուղու եիւրէյի բարալայանագ պիր զէհլը տիր , նասըլ քի սէնին ալչագ մաշուգունուն տախի եիւրէյինի բարալատը : կէօրիւնիւր քի , ազ վագըթ զարֆընտա , պիրիպիրինիզէ ֆէվգէլատէ պիր մուհապպէթ պաղլամըշ սընըզ . իմտի սիզի պու սուրէթլէ պիրիպիրինիզտէն անըմագ կիւնահ տըր : Բօզ , պէնի սօն պիր գանտան գուրթարմագ իշլուն , էմր խտէրիմ սանա քի , քէնտիինի շիմտի , շու սանտալըն իշինտէն ըրմագա աթաան . հայտէ սատըզ մաշուգէ , սէնին Ֆլէմինկին վէ վալիտէն , սանա պէքէեօրլար :

Ճօն Բարգըր , քէնտի հիւքմիւնէ պիր գուվլէթ տախի վէրմէք իշլուն , պիշարէ գըզըն սաշլարընտան չէքիպ , էօյլէ պիր սուեա տօղրու չէքիշտիրտի քի , ազ գալտը սանտալ տէվրիլէճէք իտի :

Օլ հէնկեամտէ բարալայան պիր շիմէյին շաֆըր , գաթիլին վահշի տուրուշունու , վէ պիարէ գուրպանըն մազլում հալինի , Բաֆայէլէր ֆըրշաորնա պիր սէրմայէ իթթիխազ իթտիրէճէք իտի :

Սահիպսիզ վէ սէֆիլ գըզ , կէօլէրինի պիր տէֆա եօգարը գալտըրարագ կէօյէ տօղրու պագտը . ֆագաթ կէօք եիւզիւնիւ գաբլամըջ օլան զիֆիր կիպի գարանըզ պուլունթլարտան պաշգա պիր շէյ կէօրէմէտի , պատէհու , Ֆլէմինկին սուեա տիւշիւպ դարգ օլտուղու թարաֆա պագտը . օ թարաֆտա տախի պօշլուգտան , վէ ազընթը սէսինտէն պաշգա պիր շէյ պուլունմամագտա իտի :

Պիշարէ գըզ , քէնտի վալիտէսինտէն , վէ քէնտի Ֆլէմինկինտէն , պու տիւնեա իւզէրինտէ արթըզ քէնտինէ հիշպիր էսէր գալմամըջ օլտուղունու կէօրտի . վէ զալիմ բէտէրինին թէքրարէն սաշլարընը թագեիգ իտէրէք աճէլէ իթմէքտէ օլտուղունու միւշահէտէ իլէտիյինտէ :

«Վալիտէմ , Ֆլէմինկ , վէ քէնտի թարաֆըմտան սանա ալֆ իտէրիմ , սէֆիլ բէտէր , Ալլահ տախի ալֆ պուլուրսուն» տէտի , վէ էլէրինի կէօքսիւնէ գօյարագ , տալիպարըն իշինէ աթըլտը :

Պիր տագիգա սօնրա , սէֆիլ գուրպանտան , հիշ պիր էսէր գալմամըջ իտի : Ճօն Բարգըր , հէման քիւրէքէրէ սարըլուպ , պէլքի գըզը բէշիման օլուր տէ , սանտալըն պիր ուճունու եագալար գօրգուսու իլէ , ալէթ թաճիլ խանէնին եօլունու էլէ ալտը :

Պէշ տագըզա սիւրմէզտէն էվլէլ , գըյըեա եէթիշէրէք , սանտալը թէքրարէն օրստա պաղլատը , վէ խանէտէն իշէրի կիրէր կիրմէզ , իք իշի , Պապա Ճէյմսին մախգէնինէ պիր վիզիթա վիրմէքիլի օլտու :

Իյիթիեար խըտմէթքեար , սէրիմիշ օլտուղու էվլէլքի հալինտէ , խըրլամայա տէվլամ իթմէքտէ իտի :

«Պու ալէա» տէտի Բարգըր քէնտու քէնտույէ , «Պու մաշուշուն հիշ պիր շէյտէն մալիւմաթը եօգ տուր» :

Պատեհու քէնտի օտարնա շրգարագ , մօմու եադտը , վէ պիր սանտալիէ
իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ էլինի աննընա կէօթիւրտիւ :

Պաշը աթէշէր իշինտէ իտի :

Իմտի թէքրարէն ոյազա դալգարագ , օտանըն պիր քէօշէսինտէ պուլունան
գանաթանըն ոււեոււու , պիր լէյէն իշինէ պօշալթտը , վէ պաշընը պու ոււեա
սօգարագ պիր միւտտէթ էօյլէճէ տուրտուգտան սօնրա , պաշընըն հէրարէթի
պիր պզ թէսքին օլարագ , թէքրարէն , կիտիպ մէգքիւր սանտալիէ իւզէրինէ
օթուրտու :

«Պու իշ պիրագ մէշագգաթլը օլոու ամա , նէ՛ շարէ . էլվէրիր քի սօնու
խայր օլուն» տէտի . «Իշթէ պունա , պիր թաշ իլէ իքի գուշ վուրմադ տէր-
լէր . հէմ ճինայէթլէլիմին էսարը մահվ օլտու , վէ հէմ տէ , արթըգ Բօպէր-
թիմ , թէքմիլ պու սէրվէթ իմէ պիրիճիք վարիս օլանագ տըր : Անճագ պիր գաշ
կիւն , պու կիճէքի վուգուաթ իւզէրինէ սէօյլէլիլէճէք . Բարգըրըն գըղը պիրիտի
իլէ գաշմը տէնէճէք , ֆագաթ սօնրատան , պիր քէօրրիւ տիպինտէ եախօս սայիր
պիր մահէլտէ , պոււլարըն նաշարը պուլունանագ . արթըգ հէր քէս քէնտի
զիհնինի եօրարագ , կէօնակէօն պուլուշար իտէճէքլէր , ֆագաթ աարլ էասօր-
նը պուլամանեանագլար . Ճօն Բարգըր սախի , պիր արա թէէսալիֆ կէօթէր-
տիքտէն սօնրա , պաշտան շրգմըլ օլան պէօյլէ պիր գըղըն , քէնտի պէլասընը
պուլունըլ օլմաը իլէ թէսէլի պուլմուշ կիպի կէօրիւնէճէք . պատեհու հէր շէյ
խիթամ շուլանագ տըր : Եալընըլ պէնիմ մաշուշ խրտմէթ քեարըմ թէսէլի պու-
լամանեանագ , վէ ինթիգամընը , պէնիմ սէֆիլ շարապ ֆըշըլարըմտան ալանագ
տըր : Է՛հ արթըգ րահաթ պիր ույգու ուեուեապիլիէճէլիմ . շու արսըլ Յլէմին-
կին խանէմէ կէլտիլի կիւնտէն պէրու , պէօյլէ պիր րահաթ ույգուեա միւհ-
թան պուլունմագտալըմ . . . : Ֆագաթ տուր պագաեըմ . էլի խաթըմա տիւշ-
տիւ , սանտալըն , պէնիմ խանէմին գաբուսու էօնիւնտէ պուլունտուղու , իւզէ-
րիմէ չիւհէ տավէթ իտէպիլիր . կիտիպ անը սէօքմիլ , վէ աղընթընըն էլինէ
թէսլիմ իթմէլիլիմ քի , Բօզ վէ Յլէմինկին նաշէլէրի կիպի , իսթէտիլի եէրէ
կէօթիւրտիւն :»

Ճան Ֆարգըր , քէնտի քէնտինէ պուլարը սէօյլէտիքտէն սօնղրա , տէր-
հալ թէքրարէն անաղա դալգտը , վէ նէրտիվէնտէն աշաղը ինտի :

Մագաթա գարիունըլ քիլարտըմըլ , քէնտիլէրի տախի իլիճէ թէֆէքքիւր իտէ-
պիլիլէր քի , քէնտինի պիւսպիւթիւն էմին պիր հալտէ գանն խաէն պու ալ-
շաք գաթիլի սանտալըն նմպէտիտ օլմուշ օլտուղունու կէօրտիլիւնտէ , նէ՛
տէհէլէթի հալէ տիւշար օլտու :

Էվիլէ էնրտէ , Բարգըր , քէնտի կէօղլէրինէ ինանմադ իսթէմէտի . հալ
պու թի հագըգաթը հօղ , թէքմիլ տէհէլէթի իլէ մէտունտա տուրմագաա իտի :

Քէնտիսի սանտալը գալիճէ պաղլամըլ օլտուղունուճն , քէնտի թի նմինի
սէօքքիլի պիւսպիւթիւնէ պիւսպիլ տէլիլ իտի :

Իմտի , պաշգա պիրիտի պունու սէօքմիլը իտի :

Մագաթ պու պաշգա պիրիտի քիճմ իտի :

Ճօն Բարգըր , գօշուպ իխթիեարն մախղէնինէ կիրտի :

Հալ պու քի , Պապա ճէյմս , աֆիօնուն թէէսիրի թահթընտա , վէ մէվ գըսընը ասլա տէյիլթիրմէմիլ օլտուզու հալտէ յաըրամասընա , քէմպի սատա գաթլա վէ ասքէրիճէ պիր տօղրուլուղլա , տէվամ իթմէքտէ խտի :

Ա. Լ. Թ. Ը. Ն. Ճ. Ը. Պ. Ա. Պ

Գ. Ա. Պ. Ր. Ս. Թ. Ա. Ն

Րօզ Բարգըրն , վէ Յլէմինկ Հարրիսընըն , Թամիզ նէհրինտէ թէլէֆ վէ նապէտիտ օլմալարընտան պէրու ալթը սէնէ կէլմիլ խտի :

1746 սէնէսի սօն պահար կիճէլէրինին պիթիսինտէ , ինկիլթէրրանըն Իքինճի Ճօրճ գրալ հազրէթլէրի , քէնտի գրալիչասը Անսրախ Բրէնսէսի Գարօրին Վիլհէլմինա իլէ , հէնուզ սէրայըն տիվանիսանէսինտէ օթուրուպ , Սպանիալըլարըն տէնիզ իւզէրինտէ ինկիլիզ սէֆինէլէրինէ վէրքթլէրի խասարաթ իւզէրինէ միւքեպլէմէ իթմէքտէ իքէն , գարուտա նէօպէթճի տուրան եալէք , գըրալիչանըն պիրատէրի Րօտօլֆ տ'Անսրախըն հուզուրա չըգմազ միւսնատէսի թալէպ իթմէքտէ օլտուզունու , գըրալ հազրէթլէրինէ պէնան իլլէտի :

«Րօտօլֆ հէք տազըգա սէրպէսթճէ իլէրի կիրմէտէ մէզուն տուր» տէտի գըրալ , կիւլիւմանէտէրէք գըրալիչանըն եիւզիւնէ պազարազ . «Կէօրինիւր քի հալէա պիրատէրին քէնտիին Հանօվրատա զանն իթմէքտէ տիր : ինկիլթէրրա սէրայընտա , ֆամիլէա ազալարը իչիւն թէլչիֆաթա պազըլմասըղընը , հալէա Րօտօլֆա անլատամատըն մը , Վիլհէլմինա » :

Գըրալիչանըն ճէվապ վէրմէսինէ վազըթ գալմտեանիւզ , Րօտօլֆ , պաշը աչըզ վէ պէօյիւք պիր թէլչալ իլչինտէ պուլունտուզունու աչիքեպլ կէօսթէրէն պիր հալ իլէ իլչերի կիրտի :

«Աման Ալլա . Րօտօլֆ , սէվկիլիւ պիրատէրիմ , պու նէ հալ քոթր , նէ օլտուն» տէյի սիւալ իլլէտի գըրալիչա , տիւչարը տէհչէթ օլարագ , վէ օթուրու տուզու եէրտէն աեաղա գալգըպ , գարընտաչընըն եանքնա գօշարագ :

— Ա՛հ , քէնտիսի էրէյիճէ ճէսուր զանն իթմէքտէ խտիմ . տէտի Վօտօլֆ , հէնէճանը գալպինտէն լուզէթլէրի քէսիք քէսիք սէօլլէտէրէք :

— Սէն քէնտին ճէսուրլուզունա էմին տէյիլ խէն , պիլ օլ պապտէ սէնի թէլէմին իպէսիլիրիզ , Րօտօլֆ , տէյի ճէվապ վէրտի գրալ . հաթթա պիզ պու խաւսուտա օ տէրէճէտէ էմինիզ քի , Սպանիալըլարա , եաթօտ Ֆրանսըլլարա գարըն սէվգ օլունաճագ իլք օրտունուն գօմանտանըղընը սանա վէրմէյէ գարար վէրիտօր խտիք :

— Հալմէթլու էֆէնտիմ , գըլըճ , գուրըն վէ կիւլլէ հուզուրունտա , Անսրալարըն ասլո եիւզլէրինի չէվիրմէմիլ օլտուզլարըն ալլը ումում պէնան խտիլ մէքտէ օլմասը իլէ միւքթէթիր պուլունմագտայըմ , վէ թաթթըն ալինիզ ուզրունա

բէտէրիմին նամընա քիր կէթիրմէեհէճէք ֆէտաքերարըզլարտան ինթինապ իլէ-
մէեհէճէկիմի, զաթը հաշմէթմէապլէրինիզ տախի թաստիզ պուեուրուրսունուզ
էֆքեարը իլէ, քէնտիմի մէսուտ ատտ իթմէքտէյիմ. ֆագաթ էօյ է հալէր
վար տըր քի, պուելարա գարըը կէլմէք, ինսան գուտրէթինին մաֆէվգինտէ
պուլունուեօր: Միւտտէթի էօմրիւմտէ, գօրգու տէնիլէն շէյին նէ օլտուղունու
պիլմէմիշ օլտուղում հալտէ, պու կիճէ, տէհշէթիմտէն ազլըմը զայ իտէճէյիմէ
պիր շէյ գալմատը:

«Սէօյլէ պագալըմ, սէօյլէ, նէ՞ հալ կէլտի պաշընա» տէտի գըրալ, քէն-
տիտի տախի աեաղա գալգըպ, Բօտօլֆուն եանընա վարարագ, վէ րէնիկ սօլ-
մուշ տէլիգանընըն պիր էլի գըրալիչանըն տիթրէմէքտէ օլան էլի իշինտէ պու-
լունտուղու հալտէ, մէրգումուն տիկէր էլինի տախի քէնտիտի թութարագ:

— Հէյէճանըմա ազֆ պույուրուն գրալ հազրէթլէրի. ֆագաթ իլին հալի
մալիւմիւնիւզ օլտուղտա, պանա հազգ վէրէճէյինիզէ էմինիմ:

Պու կիւն ախշամ իւսթիւ, պահրիյէ նէգարէթինտէ, Համիլթըն իլէ կէօ-
րիւշմէքտէ իտիմ: մէրգումուն եանընտա, թանըմատըղըմ պիր իւշիւնճիւ զաթ
տահա վար իտի:

«Թամ վագթինտէ կէլտին Բօտօլֆ», տէտի Համիլթըն էլիմի թութարագ,
պու զաթ իլէ, տիւն կիճէ, Լօնտրա Գուլէսինին արգա թարաֆընտա պուլու-
նան, վէ Բօմալըլար վագթինտէն գալմըլ զանն օլունան էսքի մէգարիսթան
թարաֆընա զիեարէթ իթտիք: Չօգտան պէրու, պու մէթրուզ սթիզ գապ-
րիսթան իւզէրինէ տէհշէթլի հիքեայէլէր սէօյլէնմէքտէ իտի: Էհալինին սա-
տէտիլլիի իւզէրինէ կիւլէրէք, խալգըն տէհշէթինի մուճիպ օլան շու գապրիս-
թանը, պիզ քէնտիմիզ տախի կէօրմէքիլիյէ թապիլի պիր մէրագտա պուլուն-
տուզ: Տագաթ, եէմին իտէրիմ սանա Բօտօլֆ, պու վուգուֆճուլուղուն մալի,
ազ գալտը քի պիզէ տախի չօղա օթուրաճագ իտի: Սէն կէլմէզտէն, էֆէնտի
իլէ հալէա անըն իւզէրինէ սէօյլէշմէքտէ իտիք: Պիլիթիմ Բօտօլֆ, պիզ խալ-
գըն սաատէտիլլիի իւզէրինէ կիւլմիւշ օլտուղումուզ կիպի, սէն տախի պիզիմ
իւզէրիմիզէ կիւլէճէքտէն: Իսթէտիլին գատար կիւլ պիրատէր, ֆագաթ էկէր
պէնիմ իւզէրիմէ զէրրէ գատար էմնիեթիին վար իսէ, սէն տախի պիր կիւն
մէրագընտան նաշի պիզիմ տիվանէլիլիմիզի թէքէրրիւր իթմէքլիքտէն սագըն:»

Համիլթընըն պու սէօզլէրի իւզէրինէ հագըգաթէն կիւլմէմի զապթ իտէ-
մէտիմ: կէօրմիւշ օլտուղլարը շէյլէրին նէ օլտուղունու պիտտէֆաթ քէնտիտի-
նէ սիւալ իլէտիմ, ֆագաթ ճէվապ վիրմէքլլիի րէտտ իթտիլիտէն, եագասընը
պըրագտըմ, վէ քէնտիմի, աալա էհէմմիեթ վիրմէմէքտէյիմ կիպի կէօսթէրտիմ:

Հալ պու քի, մէրագ պէնի սարմըլ օլտուղունտան, թէհամիլլիիքլիքլէ, կի-
ճէ գարանըղընա պէքլէմէքտէ իտիմ. չիւնքի րիվայէթ օլունան տէհշէթլի
հալէր, տայիմա կիճէլէրի վուգու պուլուր իմիշ:

Համիլթընտան վէ քէնտի րէֆիգիտէն սյըլըլըգտան սօնրա, կիտիպ էս-
վապլարըմը տէլիշթիրտիմ. պիր չիֆթ թապանճա, վէ գըլըճըմը, մանթօմուն
ալթընա կիզլէտիմ, վէ վագըթ տահա էրքէն օլտուղունտան, կրաս Մարքէթ-
տէ պիր մէյլսանէեէ կիրիպ, իշէրտէն տախի պիրագ ճէպխանէ թէտարիք
իթտիմ:

Նիհայեթ , թէքմիլ գարանիւրգ պատթըգտա , Լօնտրա Գուպէսինին եօլունու
էլէ ալտրմ , պատէհու սօլա սարարադ , ինսիզ աղանըգլարըն իչինտէն , թախ
մինէն թասալվուր էլէտիլմ օլ աթիգ գապրիսթանա սօղրու իլէրուլէմէե
պաշլատրմ :

Արթըգ գարանիւրգ օ տերէճէյէ կելմիշ իտի քի , թա եանըմտան պիր ա
տէմ կէշտէ պիլէ , Փարգ իթմէք միւմքիւնսիզ իտի . Ղաթէն օ թարաֆլարտա
ինսանա րասթ կելմէք տէ , գապրիսթան տէհէթի մէյտանա չըգալը պէրի ,
գապիլ տէյիլ իմիշ :

Պիր միւտտէթ գարանիւրըն իչինտէն պէօյլէճէ եօլունմա տէվամ իթմէքտէ
իտիմ . թապանճալարըմ տախի , թէթիքլէրի աչըգ օլտուղու հալտէ , էլիմտէ
պուլունմագտա իտի :

Պիր տէ նակէհան կէօղիւմէ պէեազ պիր շէքլ իլիշտի :

Թապանճամը մէգքիւր շէքլէ սօղրու նիշան ալտրմ իսէ տէ , աթէշ իտէ
ճէք վագըթ գալմանարադ , պու շէքլ մահվ օլտու :

Պունու միւթէագըպէն , սաղտան , ուլտան , էօնտէն վէ արգատան , տէհ
շէթի Փըօըլտը սէպէրի կելմէեէ պաշլատը , վէ հէր հանիլը թարաֆըմա տէօն
մէքտէ իտիմ իսէ , մէգարլարտան աեաղա գալգան պէեազ էօլիւլէրտէն պաշ
գա պիր շէյ կէօրէմէմէքտէ իտիմ :

Պանա էօյլէ կելտի քի , պունլար պէնիմ եիւզիւմէ կիւլէրէք , թէքրարէն
մէգարլարը իչինտէ Ղայյ օլմագտա , վէ սօնրատան եինէ կէօրիւնմէքտէ , վէ
շէքլէրի տախի տէհէթի ճալլէրէ թէպտիլ օլմագտա իտի :

Իքի իւշ տէֆա աթէշ իթմէեէ հաղըրլանտըմ , ֆագաթ բարմագլարըմ ի
թաաթ իթմէտիլէր :

Նիհայեթ , տամարլարըմտա , գանըմըն սօումաղա պաշլամըշ օլմասընը հիս
թմէեէ պաշլատրմ :

Տուրտուղում եերտէ մըիլանմըշ գալմըշ իտիմ , վէ նէ իլէրի վէ նէ տէ
կէրի հիշ պիր ատըմ ալմանա իգթիտարըմ գալմամըշ իտի :

Պիր արա տալկընըղմը տէֆ իտիպ քէնտիմի թորլամագ իսթէտիմ . վէ հէր
նէ օլուր իսէ օլտուն , եէնիլմէք իսթէմէտիլմտէն , պիր տէֆա աթէշ իթմէեէ
գարար վէրտիմ , ֆագաթ աման Ալլահ , հալէա տիթրէմէքտէյիմ . . . էլիմ
տէ թապանճա գալմամըշ իտի :

Պունուն իւզէրինէ , արթըգ գուվվէթիմին սօն ըըըլը տախի սէօնէրէք ,
տէհէթիմտէն նէ եարանաղըմը շաշըրտըմ , անճագ շու գատարընը պիլմէքտէ
յիմ քի , պէն գօշմագտա իտիմ , վէ հատտ ու հիսապա կելմէյէն պէեազ շէյ
թանլար տախի պէնի գօվալամագտա իտիլէր . վէ պիր արա պանա էօյլէ կելտի
քի , պունլար թա գուլաղըմըն եանընա գատար կէլէրէք , եավաշ ֆագաթ տէհ
շէթի սէսլէր չըգարմագտա , վէ պու սէպէրտէն պիր շէյ անլաշըլմայրպ , ան
ճագ պաղէն Քիլմարնօգ , Պալմէրինօ , վէ Լօվանըն իսմլէրի պէեան իտիլմէքտէ
իտի տէյի կելտի պանա :

Իմտի արթըգ հիշ պիր շէքք վէ շիւբհէմ գալմատը քի , պու պէեազ շէք
լէր , գաթլ օլունան մէգքիւր իւշ լօրտլարըն , վէ եիւզ էլի նէֆէր թէվպի

լէրինին բուհլարը իտիլէր , վէ քէնտի դաթլ օլունմալարընը իրատէ իտէն գըս
րալըն խանէտանընտան պուլունտուղում իչիւն , պէնիմ մահվումս ուղարաշմագ-
տա իտիլէր :

Նէ դատար վագըթ պէօյլէ տիվանէճէ գօշտուղումու պիլմէմ :

Թապաննալարում , գըլընըմ վէ շաբգամ մահվ օլմուշ իտի : Պաւ հալտէ ,
ուղագտա կէօրտիւղում պիր ըլըղը կէօքտէն ինմիշ պիր իհասն ստտ իթտիմ :

Ըլըղըն մահէլինէ վարտըղումտա , պիր եիւք արապասը սխըրը օլտուղունու
կէօրտիւմ . նէ իսթէտիլէր իսէ վիրէրէք պիր պէյկիր քիրալատըմ , վէ քէնտի-
մի սէրայա աթտըմ :

Շիւքըլէր օլունն , գուրթուլտում , ֆագաթ հալէա տիլլէրիմ թութմայօր ,
միւսաատէ պուեուրունն պիր աղ օթուրայըմ :

Գըրալ վէ գըրալիչա , Բօտօլֆունն գօլթուղալըննա կիրէրէք , պիր գօլթուգ
սանտալիէ իւղէրինէ օթուրթտուլար :

Պիչարէ տէլիգանլընըն եիւրէյի , հալէա պէօյիւք շիտտէթլէ , գալգըպ ին-
մէքտէ իտի :

Գըրալ վէ գըրալիչանըն տախի եիւրէքլէրինի իսթիլա իտէն տէհչէթ , եիւղ-
լէրինին ընկիտէն աշիքեար օլմաեա պաշլատը :

Նիհայէթ գըրալիչա տաեանամայըպ , «Աման Ալլահ պու նէ՛ վագըթտա
եալընօրուգ . պունլար , ձէնապը Հագգըն զագապը էսէրլէրի տիր . տիղ իւ-
գէրինէ կէլիպ կիճէ կիւնտիւղ տուա վէ նիյաղ իլլէմէեէ պաշլամալընըղ ,» տէ-
յի պալըրսը :

«Փագաթ պու իւշ լօրալարըն վէ թէվապիլէրինին գաթլի , բարալմօնթօ .
նուն տա ըէյի իլէ վուգու պուլտու» տէտի , գըրալ տախի , պիր մէյեուսլիյէթ
ալէամէթի իլէ :

Պիր միւստէթ , գըրալ , գըրալիչա վէ Բօտօլֆ , տէրին թէֆէքքիւրլէրէ
վարտագ , տիվանխանէտէ տախի , գապրիսթանլարա մահսուա ագիմ պիր սուս-
լուգ հիւքմ իթտի , վէ եալընը պու իւշ գէվաթլըն , թահրիգ օլունմուշ վէ նի-
զամսըղ սուրէթտէ սօլուգ պլըլարը սէսլէրի , պու սիւքիւթէ սէքթէ վէրմէք-
տէ իտիլէր :

Օն աագըգա դատար պու հալ տէվամ իթտիքտէն սօնրա , գըրալ քէնտի-
նէ պիր զօր վէրէրէք , գաբունունն տիշարըսընտա տուրան նէօպէթճի եալէրի
չաղըրտը , վէ ֆերտաը սապահ էրքէնաէն , Համիլթընըն վէ Տիւգ աը Գըմ-
պէրթնտինն սէրայա շաղըլմալարընը էմր էթտի . պատէհու Բօպէրթէ տէօնէրէք ,
«Աղիզ տօթում , եիւրէյինի բահաթ թութ . եսընն վէ եախօտ նիհայէթ
օ պիր կիւն , պու էսրար մէյտանա չըգըպ , թէլաշըն թէսքին օլանագ տըր ,»
տէտի :

Փագաթ պու թէէմինաթլա , նէ Բօպէրթին , նէ գըրալիչանըն , վէ նէ տէ
պիղղաթ գըքըլըն քէնտիինն տախի զէրրէ դատար եիւրէքլէրի լահաթ օլմա-
տըղը , եիւղլէրինտէն աշիքեար միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Օ կիճէ , իւշիւնիւն տախի ույգուսու կէօթիւրմէտի :

Ֆերտաը սապահըր , գըրալ վէ գըրալիչա հաղրէթլէրի , հէնուգ եաթաղ-
տա քէէն , Բօպէրթ , Համիլթըն , վէ Տիւգ աը Գըմպէրլէնտ , տիվանխանէ տէ

օթուրուպ, գապրիսթանըն էսրարը իւզէրինէ միւքեաղէմէ իթմէքտէ խտիլէր :

Տիւգ տը Գըմպէրլէնտ, Բիլմարնօգ, Պալմէրինօ, վէ Լօվա լօրտլարըն վէ պիր գաշ եիւզ նէֆէր թէվապիլէրինին խեանընտա, վէ պատէհու մէրգու-ման իւշ լօրտլարըն վէ եիւզ էլի նէֆէր ասըլարըն գաթիլնտէ, պէօյլէք պիր օեուռն օյնամըշ օյտուդու կիպի, էհալիյէ գարշը տախի օյ տէրէճէլէրտէ շէտիտ հարէքէթլէրտէ պուլուռնմագտա խտի քի, քէնտիսինէ, պէյն էլ խալգ, Գասապ իւնվանը վէրիվիշ խտի :

Փագաթ պու թաշ եիւրէքլի ատէմ, Բօտօլֆուռն վէ Համիլթընըն գապրիս-թան հիքեայէլէրինի տիյնէտիյինտէ, գանը կէրէյի կիպի սօումուշ կէօրիւնմէք-տէ խտի :

Նիհայէթ նէօպէթճի եավէրին իսթարը իւզէրինէ, պու իւշ զաթ աեաղա գալգտըլար, վէ պիր տագըգա սօնրա, գըրալ վէ գըրալիշա հաղարաթը, իշէրի կիրտիլէր :

Բէսմի թէշրիֆաթ պիթտիքտէն սօնրա, գըրալ վէ գըրալիշա եէրլէրինտէ օթուրմուշ օյտուգլարը կիպի, զաթը հաշմէթմէպլէրինին պիր իշարէթի իւզէ-րինէ, Բօտօլֆ, Համիլթըն, վէ Գըմպէրլէնտ տախի, պիրէր գօլթուգ սան-տալիէ իւզէրինէ օթուրտուլար, վէ պիր նէվի տիվանը հարպ գուրուլտու :

Իւք էվլէլ գըրալ հաղրէթլէրի, մէճիլիսի քիւշատ իյլէտի :

— Գըմպէրլէնտ, պիգիմ աղիգ վաթանըմըղըն բայիթախթընտա, վէ սէրա-յըմըղըն թա եանը պայընտա վուգու պուլան շու գապրիսթան էսրարընտան մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր :

— Էվլէթ հաշմէթլու էֆէնտիմ. զաթէն պէյն էլ խալգ տէվէրան իտէն թէվաթուրլարտան, իշին հալի իւզէրինէ աղ շօգ մալիւմաթըմ վար խտի. Բօ-տօլֆ վէ Համիլթըն, պու մալիւմաթըմը իքմալ իթտիլէր :

— Բէք ալէա, պուռնա գարշը նէ՞ Եօլտա հարէքէթ իթմէք էֆքեարըն-տասըն :

— Հիշ պիր հարէքէթ իթմէմէք էֆքեարընտայըմ :

— Նէ՞ սէպէպլէ :

— Պիրինճի սէպէպիմ օ տուր քի, շիմալիյէ տէկին պու վուգուաթտան հիշ պիր մաղարթաթ հուսուլէ կէլմէմիշ օյտուգտան պաշգա, մէմալիքիմիղին շու հալի հէյէճանընտա, էհալիսին զիհնինի մէշղուլ իտէճէք պէօյլէ պիր զարսու-սըղ վուգուաթըն տէվամընը, մուզիրր ատտ իթմէտիքտէն պաշգա, ֆայիտէտէն տախի խալի ատտ իթմէմէքտէյիմ :

— Պու բէք զայիֆ պիր պիւրհան տըր :

— Իքիինճի պիւրհանըմ տահա զիեատէ գուվլէթլի տիր հաշմէթլու գըրալըմ :

— Պու գուվլէթլի տէտիյին պիւրհա՞ն հանկըսը տըր :

— Կիճէ վաղթի, պու միւսիպէթլու աթիգ գապրիսթան իւզէրինէ հարէ-քէթ իտէճէք տէօրթ քիշի պուլամամ :

— Պո՞ւ նէ տիմէք, ասքէրիմիգ Եօ՞գ մու տուր, Գըմպէրլէնտ :

— Էֆէնտիմիգ, գուլուռնուգտան, Բօտօլֆտան վէ Համիլթընտան զիեատէ ճէտուր ասքէրլէր պուլուռնմաղ տէյի իֆիթիխարէն իթիմատ իյլէմէքտէյիմ. ֆարզ

իտէլիմ քի պէնտէնիզ , հեր շէյի կէօզէ ալարագ , ասլընտան պիր մաղարրաթը օլմանան պէօյլէ պիր էսրարըն մերքէզինէ գընամ իտէյիմ . ֆագաթ պիր տէֆա սիւալ պուեուրուն . պու էֆէնտիլէր , պէնիմ իլէ պէրապէր պու մուխաթարալը իշէ թէշէպիւս իլլէմէյէ , վէ Մաաղալլահ , պիզէ պիր հալ վաղը օլտուղունտա , զաթը հաշմէթմէապլէրինիզի , վէ գըրապիշա հազրէթլէրինի , քէնտի էն սատըգ գուլլարընտան մահրում գըլմանա , ըաղի օլմագ իսթէյէճէքլէ՞ր մի . սիւալ պուեուրուն :

Գըրալ հազրէթլէրի , մէյուսանէ , Րօտօլֆուն վէ Համիլթընն էիւզիւնէ պագտը :

Իքիս տախի , հիշ պիր ճէվապ վէրմէեէրէք , էօնլէրինէ պագմագտա իտիլէր :

«Խայըր պունա պէն տէ ասլա ըաղի օլմամ ,» տէտի գըրապիշա , սիւշարը տէհշէթ օլուպ , Րօտօլֆուն էիւզիւնէ պագարագ :

— Բէք ալէա , տէյի իլավէ իյլէտի գըրալ . սիզին , քէնտինիզի պէօյլէ պիր թէհլիքէեէ վաղ իլլէմէնիզի , պէն տէ էյի կէօրմէեօրում : Ֆագաթ Գըմպէ՛րլէնտ , սիզտէն հիշ պիրինիզ տախիտէ օլմանարագ , մըգտարը քեսֆի ասաքիր սէվք իտէպլիլրսինիզ :

— Էլվէթ էֆէնտիմիզ . ֆագաթ գօմանտանլարը հիշ պիր շէյ կէօրէմէտիք տէեէրէք ավտէթ իտէճէքլէր տիր :

— Սնա՛յիպ , տիմէք քի պու տէհշէթ ասքէրէ տախի սիրայէթ իթմիշ տիր :

— Կիւնտիւզ վագթի հիշ պիր էսեր կէօրիւմէտիյինտէն , կիճէլէրի մէգքիւր գապրիսթան իւզէրինէ հարէքէթ իտիլմէսի սէօղիւ օլտուգճա , զապիթանըմը գըն չօղու , էիւզլէրինի էօթէյէ չէվիլմէքտէ տիրլէր . վէ պաշգա միւհիմմ իշլէրիմիզ տէրքեար պուլընտուղու սըրատա , ասլէն պիր մաղարրաթը կէօրիւմէմիշ օլան պէօյլէ պիր խէեալաթլա ասքէրին զիհնինի մէշղուլ իթմէք , պէնճէ իյի կէօրիւմէմէքտէ տիր : Պունունլա պէրապէր , զաթը հաշմէթմէապլէրինիզ էմրի իլէ , քեսֆիէմիզ տախի քէնտիմիզի աթէշէ աթըպ թէլէֆի նէֆո իյլէմէեէ հազըր պուլընտուղումուղտան , էմրինիզէ միւնթաղըրը :

Գըմպէրլէնտ , գըրալ հազրէթլէրինի թէրէտտիւտինի կէօրտիւքտէն սօնրա , պու սօն սէօղլէրի իլավէ իլլէմէքլիյի միւնասիպ կէօրմիւշ իտի :

— «Հագգըն՝ վար տըր , Գըմպէ՛րլէնտ , տէտի գըրալ պիրագ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա ,» պիզ քէնտի վագթիմիզի վէ պէհատըր ասքէրիմիզի , պէօյլէ վահի վէ խէեալի իլլէրէ հասր իթմէմէլիյի . . . պիզիմ պաշգա միւհիմմ մէշղուլ իլլէթիմիզ վար տըր : Ինշալլահ մէմալիքիմիզին հեր թարաֆընտա , աստիլի հալ պէրքէմալ տըր :

— Սատըգ գուլլարըրըն վարիտաթընտան մատա , հէշ շէյ աղ չօգ էմնիյէթ թահթընա կիրմիշ տիր :

— Սատըգ գուլլարըմըն վարիտաթը , նէ՞ սէպէպլէ թէհլիքէ թահթընտա պուլընմագտա տըր :

— Հաշմէթլու գըրալըմ , իլլէրին հալինի հիշ պիր սուրէթլէ հուզըրունըլտա կիզլէմէք զայիֆլիլինտէ պուլընմատըրըմը իգրար պուլըրուրսունուզ տէյի

ի թիմատ ի տէրիմ . իշթէ պու գապիլտէն օլարագ , պէեանէ ճէսարէթ իյլէրիմ քի , կէրէք նէֆսի Լօնորատա , վէ կէրէք էեպլէթլէրտէ , հէման հէր կիճէ խանէսի սօյուլմանան պիրէր սատըզ լօրտ գուլունուզ պուլունմամագտա կիպի տիր . պունու սէթր իթմէք հիչ պիր սուրէթլէ գապիլ տէյիլ տիր :

— Ֆագաթ պու բէք աղըր պիր մատտէ տիր :

— Տահա զիեատտէ աղըրըզ վիրէն պիր ճիհէթի տէ վար տըր :

— Աման Ալլահ :

— Էվվէթ , հալմէթլու էֆէնտիմիզ . սօեուլան գօնազլարըն հէման քեաֆֆէսի տախի , պիլա իսթիսնա , գաթլ օլունան լօրտլարըն գաթլինտէ մէտիսալլէրի պուլունմուզ օլան լօրտ գուլարընը խանէլէրի տիրէր :

— Տիմէք տիր քի , պու պիր բօլիթիզանա ճինայէթ էսէրի տիր :

— Պէնտէնիզ տէ , էֆքեարընըզա մէյեալ պուլունմագ շէրէֆինէ նայիլ օլմուշում տուր :

— Պու տէտիյին սահիհ օլամազ Գըմպէրլէնտ :

— Ինքեար գապուլ իթմէյէն եէնի պիր իսպաթլա թաստիզ իտէպիլիրիմ :

— Սպնա եանյըլ մալիւմաթ վէրմիշ օլմալը տըրլար :

— Մօն վուգուաթ իշիւն , խարիճտէն մալիւմաթ ալմանա իհթիեանըմ գալմատը :

— Տիմէք քի սէն պիննէֆա քէնտին թաստիզ իթմիշսին :

— Զաթը հալմէթմէապլէրի քէնտիլէրի տախի , շիմտի թաստիզ իտէպիլիլէր : Պու սապահ , էմրը գըրալինիզ մուճիլինճէ , սէրայա կէլմէք իւզրէ եաթաղըմտան գալքաղըմտա , էլիմէ սօուզ պիր շէյ սօգանտը . հէման կէօզիւվու օթարաֆա չէվիրտիյիմտէ , նէ՞ կէօրսէմ իյի տիր . . . սօլու պիր թապանճա . . . : կիլլի պիր էլ իլէ , զանն իտէրսինիզ քի պալըմ օ պիր թարաֆա չէվիլէտի . . . : Օ թարաֆըմտա տախի , նէ՞ կէօրսէմ իյի տիր . . . աշըզ պիր գամա պուլըրըն իքիսի տախի , եաթաղըմըն պիրէր քէնարընա վազ օլունմուշար իտի , վէ իւզէրլէրինտէ տախի գըրմըզը սիճիմ իլէ պաղը , վէ գըրմըզը միւրէքքէպ իլէ եազըլը պիրէր գալըն քեաղըտ պուլունուպ , իշին էարարընը մէյտանա չըգարմագտա իտի :

Գըմպէրլէնտ , սէօզիւնիւ պիթիրտիքտէն սօնրա , էլինի ճէպինէ սօգտու , վէ գըրմըզը միւրէքքէպ իլէ եազըլը , վէ գըրմըզը շէրիտ իլէ պաղը իքի գըթա քեաղըտ չըգարըպ , գըրալըն էլինէ թէսլիմ իթտի :

Մէգքիւր քեաղըտարտան իքիսի իւզէրինտէ տախի « Բէճարնօզ , Պալէրէնօ վէ Լօվա Երփուրը Բարաֆընդոն , Իննօթ Գաթիլլէրինէ սէլամ , » տէյի եազըլմըլ իտի :

Բօտօլֆ , Համիլթըն վէ Գըրալիչա , աեաղա գալգարագ քէմալի տէհչէթլէ , կէօզլէրինի գըրալըն էլինտէ պուլունան մէգքիւր իքի քեաղըտ բարչալարը իւզէրինէ տիքտիլէր :

— Գըմպէրլէնտ , պու գապրիսթան իշինէ պէյնգէմէզ , պու ճինայէթին ֆայիլէրի պուլունմալը , սանա թէքմիլ մէգուլիլէթ վէրիրիմ , տէտի գըրալ պիր հիտտէթ ալէամէթի իլէ :

— Թէչէ քքիւր իտէրիմ հալմէթլու գըրալմ :

— Սանա պաշգա պիր քէտէր տօղանմատը եա :

— Եալընըղ , խանէմտէ պուլունան զիգըլմէթ էչեալարըն քեաֆֆէսի տա-
խի գալարըլմը , վէ պօշանմըղ օլան պիր միւճէֆֆէր գութուսու իւղէրինէ տա-
խի պաշգա պիր քեաղըտ եարըշտըրըլմը իտի :

— Պու քեաղըտըն իւղէրինտէ տախի եաղը վա՞ր մը իտի :

— Էվվէթ էֆէնտիմիզ : Պոանլար սիլին Գոարանլարընըն էհիէեանը զարու-
բէլէրինէ ուրֆ օլանանգար , տէյի եաղըլմը իտի :

Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Ր Օ Պ Է Ր Թ Բ Ս Ր Գ Ը Ր

Հէնուզ 23 եալընտա պուլունան Րօպէրթ Բարգըր , Ամէրիգատա հէր ի-
չէ կիրիպ չըգտըգտան , պիր միւտտէթ կէօնիլլիւ ասքէրի օլուպ , թօրնու միւ-
լազիմիլի իթտիքտէն , պիր գաշ տէֆա հարաքեաթը նապէճասը վէ պիր գաշ
տէֆա տախի պօրն սէպէպի իլէ մահպէտէ կիրիպ չըգտըգտան , վէ նիհայէթ
բէտէրինին պիր տօսթա էմանէթ պըրագմըղ օլտուղու քիւլլիյէթլի մէպլաղը եէ-
յիպ պիթիրտիքտէն սօնրա , պիր թաղըմ եէնի պօրնլար իլէ ինկիլթէրրայա
ավտէթ իթմիչ , վէ իքի այտան պէրու բէտէրինին խանէսինտէ պուլունմագ-
տա իտի :

Պիր ախլամ , պիրիպիրլէրինէ բէք լաեըղ պուլունան պու բէտէր վէ էվ-
լատ , աթէչին գարըշտընտա օթուրուպ , էլլէրինի ըըթմագտա իքէն , բէտէր
Բարգըր , պիր մուպահասա գարուսու աչըպ ,

— Րօպէրթ , ինչալահ արթըզ թէքմիլ պօրնլարըն թէսվիյէ օլունուպ պիթ-
տի , վէ ալէմ հուգուրունա չըգմագըղընը մէնն իտէն պիր սէպէպ գալմատը ,
տէտի :

— Ազիզ բէտէրիմ . թէէսսիւֆ իտէրիմ քի , հէնուզ պու իգպալէ նայիլ
օլամանեանաղըմ :

— Նէ՞ , հալէա արգանտան կէղէճէք ատէմ գալմը՞ն մը տըր :

— Հէյ վա՛հ , էն պէօյիլիւ արգատա գալմը տըր :

— Աման Ալլահ , պու նէ՞ սէօզ տիր : Րօպէրթ , պէնի քիւլ իւնթիւնէ՞ մի
օթուրթտուրանագըն :

— Խայըր , պաշգա պիր շէյ տիւչիւնմէքտէյիմ . կիրէք սէնի վէ կիրէք
քէնտիմի , շու պէլիյէլէրտէն գաթիէն գուրթարմագ իչիւն , չօգ տէյիլ , տն-
ճագ պիր տագըղալըզ պիր ճէսարէթէ միւհթան պուլունմագտայըմ . . .

Րօպէրթ պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա , ալէթթանիլ էլիլի ճէպիլնէ սօզ-
տու , վէ պիր թապանճա չըգարըպ , տէրհալ թէթիլիլի շէքտի վէ աղընը ա-
չըպ թապանճանըն պօրուսունու պօղաղընա տօղրուլթտու :

— Րօպէրթ չըլարտըն մը տէյի պաղըրտըր բէտէրի , եէրինտէն սըչրաեըպ

անաղա դալգարագ , վէ Բօպէրթին գօլունու սըզը սըզը թութարագ :

—Նէ՛ չարէ , աղիզ բէտէրիմ , պուռնլարըն քեաֆֆէսի տախի պէնիմ խէօ
թալարըմըն նէթիճէլէրի տիրլէր . պուռ խէթալար պիր ճէզայա մուհթամ սորը-
լար , վէ քէնտիմին հիւքմ իյլէտիյիմ ճէզայը , քէնտի էլիմ իլէ իճրա իյլէմէնէ
ճէսարէթիմ պուռնանճագ սորը տէյի մէմուլ իթմէքտէյիմ , տէտի Բօպէրթ մէյ-
եուսանէ , գօլլարընը աշաղա սալգարագ :

Տէրինի կէօրէն պիր կէօզ , Բօպէրթին պու սուի դաստ թէհտիտի , պիր
սախթէ մանօվրատան իպարէթ օլտուղունու գօլայճա ֆէհճմ իտէպիլիր իտի :

—Տահա նէ՞ գատար մէպլաղա միւղայիգան վար սորը Բօ՛պէրթ :

—Պին լիրատան զիեատէյէ :

—Բէք ալէա , եարըն ախշամ , պուռ պին լիրայը տախի ախպ իտէճէքսին
Բօ՛պէրթ , ֆագաթ արթըզ պուռնտան սօնրա ազլըն պաշընա կէլիպ պուռ ճահիլ-
լիքլէրի թէրք իտէճէյինէ պէնի թէէմին իտէպիլի՞րմիսին :

—Էկէր շարթ իլէ պուռ իհսանը իտէճէք իտին իսէ , գարար վէրմիշ օլտուռ
ղում շէյտէն պէնի մէնն իյլէմէն զայիտ շէյ իտի :

—Բօպէ՛րթ , տայիմա օ սէրթ էվլատսըն :

—Նէ՛ չարէ , թապիեաթըմ պուռ սորը :

—Պիլա շարթ , եարըն ախշամ պին լիրանը վէրէճէյիմ :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ , տէտի Բօպէրթ էլինտէքի թապանճայը եանընտա
պուռնան պիր սանտալիյէ իւղէրինէ գօեարագ :

Ճօն Բարգըր , պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա , օղլունուն էլինտէն թութ-
տու , վէ քէնտիինէ պիր զօր վէրիպ կիւլիւմէմէյէ պաշլաեարագ ,

—Բօպէ՛րթ , պէնի տիյինէ տէտի . արթըզ տիւշիւնիւպ մէրագ իտէճէք պիր
շէյին գալմատը եա . պուռնտան սօնրա , ըահաթ պիր էօմր կէշիրէպիլիրսին .
Ինկիլթէրրա գուճարխանէլէրի , վէ գարըլարը , Ամէրիգատա պուռնանլարտան
լիլ տիրլէր . անճագ , էմրի պասիրէթի էլտէն պըրագմա : Շիմտի սէնտէն պաշ-
գա վարիսիմ եօգ տուր . կէրէք սօղըղըմտա իքիմիգէ պիրտէն , վէ կէրէք
պէն էօլտիւքտէն սօնրա եալընըզ սանա , բրէնսվարի պիր էօմր կէշիրէճէք
գատար սէրվէթիմիզ վար սորը : Անլատը՛ն մը Բօպէրթ , եալընըզ չըզկըտան
տիչարըեա չըզմամաղա պագմալը տըր : Ֆագաթ պուռ մէսուտ հալին իգմալի
իչիւն գուսուր գալմըզ պիր շէյ վար սորը :

—Օնու տա թէմամլաեաճագմըրըզ , ազիզ բէտէրիմ :

—Պու շէյ սէնին էլինտէ օլաճագ տըր :

—Էկէր գապիլի օլաճագ պիր շէյ իսէ , շիմտիտէն օլմուշ պիթմիշ կիպի
ատտ իտէպիլիրսին :

—Իշթէ օրասը պիր ազ շիւբհէլի տիր :

—Նէ՞ սուրէթլէ :

—Բօզու վէ Ֆլէմինլի , իքիսինի պիրտէն քէնտի էլիմ իլէ թէլէֆ իթտի-
յիմի պիլիրսին :

—Էվլէթ , պուռնու պանա սէօլլէմէնէ հիմմէթ իթտին :

—Ֆագաթ պիր շէյ վար քի , օնու սէօլլէմէտիմ :

— Բէք ալէա , օնու տա շիմտի սէօյլէ :

— Բօպէրթ , Ֆլէմինկին սաղ գալմըջ օլմասընա շիւբհէմ վար սըր :

— Նէօ սէօյլէտօրսուն , տէտի Բօպէրթ , քէմալի տէհչէթլէ օթուրսուղու ետրտէն Փըրլանըպ աեաղա գալգարագ :

— Թէլաչ էթմէ , Բօպէրթ . պէն տէ պու ճիհէթտէ էմինիմ . շիւնքի օ վուգուաթտան պէրու ալթը սէնէ կէշմիշ օլտուղու հալտէ , Ֆլէմինկտէն հիշ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ տիր :

— Էօյլէ իտէ նի՞շիւն դօրգմագտասըն :

— Օրասընը պէն տէ պիքէմէտօրում . Փագաթ Բօղու վէ մաշուգունու թէ-լէֆ իթտիյիմ կիճէտէն պէրու , պու գօրգու պէնի սարմըջ օլուպ , հիշ պիր սուրէթլէ ըահաթըմը պուլամաեօրում . կիճէլէրի ուլգու տէնիլէն շէյի ունուլթ-մուշ կիպիյիմ . շու էրիմիշ հալիմտէն տախի քէշֆ իտէմէտօրմուսուն : Վագըթ կէշտիքճէ , պու գօրգու տախի թէսքին օլուր իւմիւտինտէ իտիմ . Փագաթ ագ-սիսի օլարագ , կիւն պէ կիւն թէսքին օլանագ ետրտէ , տահա զիեատէ աղա-մէթ քէսպ իթմիշ տիր : Հէր սաաթ , պանա էօյլէ կէլիեօր քի , Ֆլէմինկ պիր պէօրիւք սսքէր պաշընա կէշմիշ օլտուղու հալտէ , խանէմիզի պասմահա տավ-րանմագտա տըր տէյի : Ա՛հ Բօպէրթ , Մաազալլահ , էօյլէ պիր շէյ վուգու պուլտուղունսա , հալիմիզ նէօ օլանագ տըր : Պունու տիւշիւնտիւքճէ ազըմը զայ իտէճէյիմ կէլիեօր :

— Ֆագաթ պու սարըլը պիր շիւբհէ տիր :

— Խայըր Բօպէրթ բէք տէ սարըլը տէյիլ տիր :

— Գուրշուն իլէ վուրուլտուգտան սօնրա , Թամիզ նէհրինին ազընթըսը ի-չինտէ տախի զարգ օլան պիր ատէմ , արթը կիւնէշ եիւլիւ կէօրմէյէ նայիլ օլապիլթը մի . վէ հէմ տէ , պու միւմքինտիզ շէյ սահիհէն վուգու պուլմուշ օլսա պիլէ , հիշ ալթը սէնէտէն պէրու պունտան պիր էսէր կէօրիւլմէմէսի գապիլ՞ մի տիր :

— Իշթէ պանա թէսէլլի վիրէն խուսուս տախի պու տըր . Փագաթ պիր շէյ վար , օ խաթըրմա կէլտիքճէ , թէսէլլի մէսէլլի քեսաֆիքէսի տէ մահլ օ-լուեօրլար :

— Օ տէտիյին շէյ հանկըսը տըր :

— Բօղու պօղտուգտան սօնրա , սանտալ իլէ պուրսայ ալտէթ իթտիյիմտէ , սանտալը սըզը սըզընա աշաղըտա պաղլամըջ օլտուղումու բէք ալէա պիլիրիմ : Բօպէրթ , պիր սաաթ սօնրա պու սանտալ նապէտիտ օլմուշ իտի . . . նապէ-տիտ . . . : Շիմտի անլաեօրմուսուն իշին հալինի :

— Հագըգաթէն պուրատա իշ աղըրլաշըեօր :

— Սանա պիր շէյ սէօյլէյիմ մի Բօպէրթ . Ֆլէմինկ հաեաթտա տըր . պու-նու պիլմէլիյիլ :

— Բէք ալէա , պունուն իւզէրինէ նէօ տիւշիւնիւեօրսուն :

— Մէրգումու արաեըպ պուլմագ :

— Պու նէ՛ աճայիպ շէյ . օ պիզի արայըպ պուլանագ իքէն , պի՞գ մի անը արամալըեը :

— Էվլէթ պու զարայիպ նէվինտէն պիր շէյ տիր . ֆագաթ պու պու տրր :

— Պէնիմ ազլում պու իչի արմատը վէսսէլամ . սահիհ տիր քի , սանտալըն նապէտիտ օլմուշ օլմասը , Յլէմինկին սաղ դալմըշ օլմասընա շիւբհէ վերտիրր . ֆագաթ էկէր հաեաթտա իսէ , ալթը սէնէտէն պէրու հիշ պիր էսէրի կէօրիւլմէմիշ օլմասընա նէ՞ սուրէթլէ ազըլ էրտիրիլէպիր :

— Պունունլա պէրապէր , Բօպէրթ , հէր հալտէ Յլէմինկին արգասընտան տիւլմէեէ մէնպուր պուլունմագտայը . էկէր հաեաթտա իսէ , իւչիւմիզ պիրտէն պու տիւնեատա եաշաեամայըզ . պիրիսի կիթմէլի . անլատըն մը Բօպէրթ , պիրիսի , եսնի Յլէմինկ կիթմէլի տիր . եօզ էկէր հաեաթտա տէյլլ իսէ , պունու պիր էյիճէ թահզըզ իտիպ , օնտան սօնրա արթըզ էմնիլէթ իւզրէ եաշամայըբըզ :

Իքի Բարզըրլար , եսնի պապա վէ էվլթտ , պէշ տագըզա գատար անլա պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագմաեարադ , սիւքիւթ իւզրէ թէֆէքքիւր տէրեալարընա տալմըշ դալտըզտան սօնրա , բէտէր Բարզըր , նակէհան էլինի Բօպէրթին տիզինէ վուրարազ ,

— Պունուն իչիւն ալէա պիր թէնպիր պուլտում , Բօպէրթ , տէտի :

— Սահի՞հ մի սէօյլէեօրսուն :

— Էվլէթ , պու կիւն , շիմտի , Լօրտ Գըմպըրլէնտէ կիթմէլիլիզ . Ամէրիգատան կէթիրմիշ օլտուղում թալսիլէնամէլէր , մուճաիլէյհին հուզուրունտա իլի դապուլիլէթ պուլանաղըմըզա շիւբհէ իտէճէք էէր պըրագմազլար :

— Պունտան նէ՞ մուհասսէնաթ հուսուլէ կէլէճէք :

— Սէնի խաֆի դապիլիլէ օֆիլեալը նասպ իթտիրէճէլիմ :

— Նէ՞ մագսէա իլէ :

— Մագսէտիմի անլաեամատըն մը . սէն պիր քէրրէ խաֆի դապիլիլէ օֆիլէեալը օլտուգտան սօնրա , սէրայտան թուլթ , թա գուլիպլէլէրէ , վէ էէր ալթը իզպլէլէրէ վարանա գատար , հէր էէր սէնին իչիւն աշըզ օլմուշ օլուր . մայէթիւնտէ պիր թագըմ տախի կիզլի մէմուրլար պուլունտուղու հալտէ , սէնին թաս պիլի իլիւզարըզըն , էկէր Յլէմինկին եա էօյիւմիւնտէն վէ եախօտ հաեաթընա տան պիր էսէր էլտէ իտէմէզ իսէ , տիւնեատա հէր շէյ պօշ իմիշ տէյէճէլիմ :

— Հագզըն վար սըր աղի՞զ բէտէրիմ . պու ճիհէթի իլի տիւլիւնտիւն . ֆագաթ էվլէլէճէ , պանա վէրմէքլիլի վատ իթմիշ օլտուղուն պին լիրայը հիմմէթ իթմէլիսին քի , արթըզ պաշգա տիւլիւնէճէք պիր շէյիմ գալմաեալ , ճոն ու թէն իլէ , Յլէմինկին եա ճէհէննէմ վէ եախօտ ահրէթ եօլու իզիլի գօվալամաեա թէշէպպիւս իտէլիմ :

— Մէզքիւր ազլէ իչիւն , գաթէն սանա սէօզ վէրմիլիմ Բօպէրթ , արթըզ օնուն սէօզիւնիւ թէքէրրիւր իլէմէեէ հաճէթ եօզ տուր : Եալընըզ , սէն տասի , էկէր Յլէմինկ հաեաթտա իսէ , հէր նէրէտէ օլուր իսէ օլտուն անը պուլուպ , հէր հալտէ , վէ քիմսէ փլէ կէօրիւլմէսինէ մէյտան պըրագմաեարադ , վիւճուտիսի օրթատան դալտըրմալըսըն . ֆագաթ մէրգում իլէ եիւզ պէ եիւզ կէլմէքլիքտէն սագընմանը սանա իթթար իտէրիմ Բօպէրթ , կէօյիւս կէօյիւսէ ուղրալըլաճագ ստէմ տէյլլ տիր . պագ քի արգասընտան վէ գարանլըզտա իչ

կէօրէսին : Շայնտ պու դաթլին մէյտանա չըգսա տախի , մէմուրիեթիւնին թա-
պիեաթընտա պու եօլտա վուգուաթլար շարէսիդ օլտուղունտան , հիչ քիմսէ
սանա իլիլիք իտէմէզ . սէնին տայլում պիր էօղրիւ շէրին պուլունապիլիւ :

—Պու իլի պէնտէն պիլ , ազիդ բէտէրիմ :

—Եէմին իթմէլիսին Րօպէրթ :

—Բէք ալէա եէմին իտէրիմ :

—Խա՛յըր , էն սէվկիւլիւ մաշուգանըն իսմինէ եէմին իթմէլիսին քի , Ֆը-
լէմինկ հէր նէրէտէ էլինէ տիւշէ , քէնտիսինի սաղ պըրագմատեանագսըն տէյի :

—Ֆագաթ պիհուտէ եէրտէ , Գաթէրինիսին նամը աղիվինի թաճիդ իթ-
մէեէ նէ՞ հանէթ վար սըր :

—էն սէվկիւլիւ մաշուգանըն իսմի Գաթէրի՞ն մի տիր , Րօ՛պէրթ . էկէր
քէնտիսի տախի իսմի կիպի տիլպէր իսէ , սէնի թէպրիք իտէրիմ , վէ նամը ա-
ղիլինին թաճիդ օլմասընա պիր թագմինաթ օլմագ իւզրէ , շու կիրանպահա
եիւզիւլիւ տախի , քէնտինէ թագտիմ իտէրիմ :

Ճօն Բարզըր , աեաղա դալգըպ , քէնտինէ մախսուս օլան օյմալը պիր ա-
ղըր սանաղըընը աշար , վէ իլինտէն ղայէթ կիւզէլ պիր եիւզիւք չըգարարագ ,
Րօպէրթէ տօղրու ուզաթտը :

Րօպէրթ պիր մէմուռնիյէթ ալէամէթի իլէ եիւզիւլիւ բէտէրինին էլինտէն
այմանա տավրանտը իսէ տէ , Ճօն Բարզըր , էլինի կէրի շէքէրէք , «էվլէլ
եէմինինի իճրա էթ ,» տէտի :

Րօպէրթ Բարզըր , էլինի եիւրէյի իւզէրինէ վաղ իտէրէք ,

«Մարկէրիթիսին տիլպէր պաշը իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , Ֆլէմինկ
Հարրիսըն էկէր հաեաթտա իսէ , հէր նէրէտէ տախի օլսա քէնտիսինի պու-
լուպ մէյտանա չըգարանաղըմ , վէ քիմսէյէ պիր սըրը վիրմէսինէ մէյտան պը-
րագմագսըըն , անը վուրուպ թէլէֆ իտէճէյիմ » տէտի :

—Նա՞սըլ , ազիդ բէտէրիմ , շիմտի խօշնուտ օլտո՞ւն մու : էկէր Ֆլէմինկ
Հարրիսըն , իլք տէֆասընտա , եախօտ քէնտի նիշանլըսընըն բէտէրի էլի իլէ
էօլմէյէ մուվաֆիֆագ օլամամըլ իսէ , իքինճի տէֆաքընտա , եանի քէնտի նի-
շանլըսընըն գարընտաշը էլի իլէ պու իհսանա նայիլ օլանագ տըր :

—էօյլէ իսէ , պէն տախի մէմուռնէն պու հէտիյէմի , Մարկէրիթինէ իթա
իտիպ , եարըն տախի սէնին իսթէտիյին մէյլաղը սանա թէպիմ իտէճէյիմ . սէն
տէ խօշնուտ օլտո՞ւն մը Րօպէրթ :

—էվլէթ սէվկիւլիւ բէտէրիմ , թէշէքքիւր իտէրիմ : Ալլահ պէօյլէ պիր
բէտէր վէ էվլատը , պիրիպիրինտէն աեըրմասըն :

Ֆէրտասըր կիւնիւ , Րօպէրթ պիր թագըմ առի գարըլար իլէ , բէտէրինտէն
ալմըլ օլտուղու թէրպիյէյէ շաեան պիր գաշ կիւնիւք էօմը կէշիւմէք իւզրէ ,
անըն պին լիրասընը տախի ճէպինէ սօլտուրտուգտան սօնրա , ֆէրտասըր կիւ-
նիւ , պու էհլի ըրգ եատիկեարլար , քէմալը մահճուպիեթլէ , լօրտ Գըմպէր-
լէնտին հուգուրունա չըգտըլար . վէ Րօպէրթ , Ամէրիգատա իճրա իթտիկի ա-
քէրիճէ խըտմէթլէրի իւզէրինէ պաղը խօշնուտ օլունանագ մալիմաթլար վէր-
մէյէ մուվաֆիֆագ օլարագ , խաֆի ղապթիյէ օֆիշեալըըր մէմուրիյէթինէ նա-
յիլ օլտու :

ՍԷ Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ԹԵՂԼԻՔԵԼԻ ՊԻՐ ԷՃՆԵՊԻ

Բօպէրթ Բարգըրըն, խաֆի զապթիյէ միւլագիմլիյինէ նասպընտան պէրու
իքի այ միւրուր իթմիշ, վէ կէրէք Լօրտ Գըմպըրլէնտ, վէ կէրէք ձօն Բար-
գըր, պու միւհիմմ մէմուրիեթտէն հէնուզ պիր սէմէրէ կէօրէմէմիլլէր իտի :

Անճագ պու կէնճ օֆիլէալ, Լօրտը միւշարիլէյհէ պաշգա պիր ճիհէթտէն,
վէ բէտէրինէ տախի, Յիլէմինկ մատտէսինտէն, իւմիտ վէրիճի պիր թագըմ
սէօղլէր սէօյլէմէքտէ իտի իսէ տէ, քէնտի իւմիտլէրինէ էսասօլան նօգթալար
իւղէրինէ մէրգումուն սիւքիւթինի պօզմագ, գապիլլ օլամամըլ իտի :

Բօպէրթ, պու խուսուստա օլան հէր սիւալլէրէ, «չխմտիքի հալտէ պիր
չէյ սէօյլէյմէմ, Ֆադաթ աղ կիւնտէն միւհիմմ մալիւմտթլար էտինէպիլլէճէք-
սինիզ» տէյրէք գաշամագ եօլլարը արամագտա իտի :

Պիր կիճէ, լօրտ Գըմպըրլէնտ, քէնտի խանէսինտէ, պազը միւհիմմ էվ-
րագլար իլէ մէշղուլ պուլունմագտա իքէն, խատէմէլէրտէն պիրիսի օտասընըն
գարուսունու աշարագ, Բօպէրթ Բարգըրըն հուզուրա շըգմագ միւսաստէսի
թալէպ կլլէտիյինի խապէր վէրտի, վէ հէնուզ էֆէնտիսինտէն ճէվապա պէք-
լէմէքտէ իքէն, արգասընտան Բօպէրթ քէնտիսի գարուստան իլէրիլէ կիրտի :

—Օթուր պագալըմ Բօպէրթ, տէտի լօրտ Գըմպըրլէնտ, էլինտէքի քեա-
ղըտլարը տիրիւպ պիր թարաֆա գօեարագ . պու սօուգ կիճէտէ, գար վէ
թուֆանա պագմագսըղըն, պուրաեա կէլմիշ օլտուզուուն միւճէրրէտ բէք միւ-
հիմմ սէպէպիլլ օլմալը տըր : Սէօյլէ պագալըմ տօթում, Գապրիսթան էարարը
եախօտ խաֆի խըրսըղլար պէօլիյիւ իւղէրինէ պանա պիր ըլըգ քէօչսի կէօս-
թէրմէք իշիւն պու զահմէթի շէքտին իսէ, մուգապիլիւնտէ խօշնուտ օլունա-
ճագ միւքեաֆաթա նայիլ օլաճաղընա էմին օլապիլիրսին :

—Էֆէնտիմ, պու պապտէ պիր գաշ կիւն տահա սիւքիւթէ մէճպուր պու-
լունտուզում իշիւն, աֆիլընըլը թալէպ իտէրիմ :

—Էօյլէ իսէ նէ՞ սէպէպլէ պէօյլէ պիր շիտտէթլի հալատա, վէ կիճէնին
պու վագթիւնտէ գալգըպ պուրաեա գատար կէլտին :

—Սիզտէն պիր իհսան թալէպ իթմէք իշիւն :

—Պունու եարընա պըրագամագ մը իտին :

—Եարընա պըրագըլաճագ իշ տէյիլ տիր :

—Էօյլէ իսէ պօշ վագըթ կէշիրմէեէլիմ, սէօյլէ պագալըմ նէ՞ իմիշ իսթէ-
տիյին :

—Լօնտրա Գուլէսի մուսթահֆըզ պէօլիւյիւնտէն, իսթէնիլտիլի գատար ա-
սաքիրին տէրհալ իտարէմէ թէսիւմ իտիւմէսի իշիւն, պիր էմընամէնիզի թա-
լէպ իտէրիմ :

—Նէ՞ գատար վագըթ իշիւն :

—Սապահ օլանա տէկին :

—Սէպէպիլի սիւալ իտէպիլլըմլիլիմ :

Բօպէրթ ասլա պու սիւալէ ճէվապ վերմէքսիզին Էօնիւնէ պագտըզնտա , լօրտ Գրմպըրլէնտ , պիր իքի տէֆա սօշ Էէրինէ մէրգուսուս Էիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա , գալէմի Էլիւնէ սլտը , վէ Բօպէրթին իսթէտայի Էմրնամէյի Էազըպ մէօհրլէտիքտէն սօնրա , մէրգուսուս քէնտինէ ուզաթմըլ օլտուզու Էլիւնէ թէսլիմ իյլէտի :

--Սէնին Էարար քէրտէնի Էրըթմադ գապիլ օլամայօր Բօպէրթ , պու հարէքէթին , սէնի Էա քէք պէօյիւք մէմուրիեթլէրէ գատար իլէրի կէօթիւրէճէք , Էախօտ նէֆէսինի մոհպէստէ ալտըրաճագ տըր : Ինչալլահ Էվվէլթի տէտիլիմ թարիգատ պուլունմուշ օլուրսուն :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ Լօրտ հաղրէթլէրի . պէնտէնիզ ազիզ վաթանըմ իչիւն Էլիմտէն կէլէն հէր նէվի ֆէտաքեարլըղա հաղըրմ , վէ անա կէօրէ հարէքէթ իթմէքտէյիմ տէյի իթիմատ իտէրիմ , արթըգ սօն հիւքմ , խաքիրայիլէրինէ այիտ տիր . պէնտէնիզ վազիֆէմի իճրա իտէյօրում :

Բօպէրթ Բարգըր , Էէրէ սօղրու Էյիլիպ Լօրտը միւմալիլէյհի սէլամլատըգտան սօնրա տիշարը չըգաը :

Ուայն Գըք մէյիանէսի , Սօղըր՝ Հօլ կիպի , Էօնտրանըն օրթա սընըֆ մէյիանէլէրինտէն պիլիսի իտի :

Փագաթ ճէմիլէթի պէչէրիլէնին թէհիլքէլի ազալարընտան չօղլարը , մէղքիւր մէյիանէնին գայտը հայաթ միւլթէրիլէրի պուլունմագտա տըրլար տէյի պիր ըիվայէթ վար իտի :

Պունուն իչիւն , գապթիլէ պէօլիւքլէրի , չօղլուգ Ուայն Գըք մէյիանէսի գարուսունտան իլէրի պագմագլըղը հազը իթմէզլէր իտի :

Բօպէրթ Բարգըրըն , Լօրտ Գրմպըրլէնտին հուզուրունա չըգմըլ օլտուզու կիճէսի , Ուայն Գըք , հէր վազըթքի կիպի իընճախընճ տօլմուշ օլուպ , պիր քէօչէտէ տախի , Էանընտա հիչ ըէֆիգի պուլունմատըղը հալտէ , գապա սագալը , վէ շարգասընը թա կէօզլէրինէ Էնտիրմիշ պիրիսի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պիր արա , մէյիանէ գարուսունտան իլէրիլէ , Էօնտէն պիր միլքիլէ մէմուրու , վէ արգատընտան տախի իքի աքքէր նէֆէրլէրի կիրտիլէրի կէօրիւտիւքտէ , մէյիանէ տէրունիստէ հիւքմ իտէն սէս կիւրիւթիւսիւ , նակէհան մահվ օլուպ , աղիմ պիր սուսլուգ հիւքմ իթմէյէ պաշլատը , վէ հէր քէս , աղ տէֆա վագը օլան պէօլէ պիր վիզիթաի աքքէրիլին նէթիճէսինի կէօրմէք իւզրէ , պէօյիւք պիր մէրագ իզհար իթմէքտէ իտիլէր :

Մէմուր , վէ իքի աքքէրլէր , մէյիանէնին օրթա Էէրինէ վատըլ օլտուզլարընտա , պիրիպիրլէրի Էանընտան այրըտըլար , վէ մուհարէպէ ըլանը Շուզրէ իւչ զօլա թագսիմ օլարագ , պալէտտէ գիքր իթմիշ օլտուզումուզ , գապա սագալը Էապանճընըն օթուրմուշ օլտուզու թարաֆա տօղրու իլէրուլէմէյէ պաշլատըլար :

Մէրգումա պիր գաշ ատըմ գալտըգտա , մէմուր , իքի նէֆէր աքքէրլէրի պիր իշարէթ գալտըրըպ , քէնտիսի տախի կիլինմիշ օլտուզու գալըն մանթօտու ալթընտան պիր աչըգ գըլըճ չըգարտը , վէ իւչիւ պիրտէն Էապանճընըն իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր :

Մէյխանէտէ պուլունանլարըն պազըլարը գորգուլարընտան վէ պնդըլարը տախի մէրագլարընտան , քեաֆֆէսի պիրտէն սեաղա գազըպ , վուգու պուլան արպէտոյա տիգգաթ իթմէք իսթէտիլէր իսէ տէ , կէրէք պէօյիւք գաբուտան վէ կէրէք արգասաքի պաղչէ գաբուտունտան տախի նակէհան իչէրիսե հիւճուժ իտէն ասքէր գալապալըղը իլէ , գարկաշալըգ տահա զիեատէ ճէսամէթ քէսպ իտէրէք , եալընը պիր թրաքէղանըն եօգարը Ֆըրլամասընը , վէ պուլուն զարպընտան , էվվէլքի իքի նէֆէր ասքէրլէրին քէնտի թիւֆէնքլէրի իլէ պէրապէր սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվրիտիքլէրինի , վէ պիր թազըմ գարմագարըլ թիւֆէնք տէմիրլէրինին պիրիպիրլէրինէ չաթըլմասը սէյլէրինի , ասքէրլէրին պաղըլմասընը , վէ պիր արա պիրիպիրլէրինի իթիշտիէրէք վէ չըղնաեարագ էօթէ պէրի գօշուլմալարընը կէօրէպիլէրէք , քէնտիլէրի տախի նէ եարաճագլարընը շալըրտըլար , վէ ումուժ պիր գարկաշալըգ սըր հիւքմ իթմէեէ պաշլայըպ , օրթալըգ մահչէր կիւնիւ հալի քէսպ իլլէտի :

Էվվէլճէ իչէրի կիրէն իքի նէֆէր ասքէրլէր իլէ պէրապէր պուլունան մէմուր , պաշը ալըգ , սաշլարը գարմագարըլ օլմուշ , վէ քէնտիտի տախի հիտտէթիտէն գըր գըրմըղը քէսիմիշ օլտուղու հալտէ , պաղըրարագ ասքէրլէրէ էմր վիրմէքտէ , վէ քէնտիտի տախի էօթէ պէրու , եապանի կիպի գօշուլմագտա իտի :

Պիր տէ նակէհան մէյխանէնին օրթա եէրինտէ տուրուպ , էլիտէ ալըգ գըլըճ պուլունտուղու հալտէ , ասքէրինին պիր մըգտարընը արգա գաբուտան , վէ պիր մըգտարընը տախի պէօյիւք գաբուտան տիշարը , վէ էճնէպիլի գօվալամաեա սէվգ իսէրէք , քէնտի մասէթիտէ պազը գալան ասքէրլէրտէն պիր գաշընա տախի , գաբուլարըն իչիտէ տուրուպ , քիմսէնին տիշարը չըգմամասընա տիգգաթ իլլէմէլէրինի էմր իթտի :

Պու մէմուր , խարիճէ սէվգ իթտիլի ասքէրէ թալիմաթ վէրմիշ իտի քի , էճնէպիլի եագալատըղլարը կիպի , հիչ պիր թէրէտտիւտ կէօսթէրմէեէրէք , շըրտուշը վէ թէլէֆ էլիթիլէր :

Բաղպէթլու գարիուլուժուղ , պու մէմուրուն , պիղիմ խաֆի գապթիյէ միւլագիտի Բօպէրթ Բարգըր օլմուշ օլտուղունու քէշֆ իլլէմէեէ հիմմէթ պուլուուրմուշ օլմալը տըրլար :

Բօպէրթ , պիր միւտտէթ գըլըճընը եէրէ տաեաթըպ , սըզը սըզըեա աննընը օվալատըգտան սօնրա , քէնտի էմրի իլէ մէյխանէնին տէրունինտէ նիղամլը պիր թէհարրիեաթա պաշլանտը :

Միւլթէրիլէրին քեաֆֆէսի տախի , աեազ իւսթիւ տուրմուշ օլտուղլարը հալտէ , քէմալի էնտիչէ իլէ իլին նէթիճէսինէ միւնթաղըր պուլունմագտա իտիլէր , ֆագաթ պուլունարըն իչիտէ կիւլիւմսէմէքտէ օլանլար տախի վաբ իտի իսէ տէ , իչի Բօպէրթէ վէ մալէթիտէ պուլունանլարա շագտըրմաեաճագ գատար ուսթա ատէմլէր օլմալը իտիլէր :

Տէսթիկեհալ ալթը , տօլապլար , նէրտիվէն տիպլէրի , շարապ մախզէնի , թրաքէղալար վէ քէքէլէրին ալթլարը , վէ հաթթա րաֆլար պիլէ տիգգաթլը սուրէթտէ կէօզտէն կէշիրիտիլէր , եալընը միւլթէրիլէրին ճէպլէրի վէ շարգալարը եօզլանմասը . հալ պու քի , պու գատար սըզը թէհարրիեաթապանսօն

րա տախի , էճնէպիտէն պիր էսէր պուլմագ դապիլ օլամամըլ խտի :

Պիր սաաթ գատար պէօյլէճէ վագըթ կէշիրիտիքտէն սօնրա , տիշարբիա սէվգ օլունան իքի աաքէր գօլլարը տախի ավտէթ իթտիլէր , վէ պունչալըն պաշ չափուշլարը , տիշարտա հիշ պիր քիմսէնին իղի պիլէ կէօղէ իլիշմիշ օլտուղունու պէեան իթտիլէր :

Պունուն իւղէրինէ , Բօպէրթին հիտտէթի պիր դաթ տահա թէղաեիւտ իթմիշ օլտուղու , ճէմալինտէն աշիքեար միւշահէտէ օլունամագտա խտի :

Կէօրիւնիւր քի , Բօպէրթ , խարիճէ սէվգ օլունան գօլլար իւղէրինէ պէօյիւք պիր իւմիտ վագ իյլէմիշ խտի :

—Մէյխանէճի՝ ուսթա , պուրայա կէլ , տէտի Բօպէրթ պիր հիտտէթ ալէամէթի իլէ :

• Պիշարէ մէյխանէճի , տիթրէեէրէք իլէրի կէլտի :

—Էֆէ՛նտիմ , հիտտէթինիղէ շաեան օլանագ հիշ պիր գուսուրտա պուլունս մամըլըմ , օլուգ չօճուղումա մէրհամէթ խտին , վէ . . . :

—Պօշպօղաղըգ լաղըմ տէյիլ , սանա սիւալ իտէճէք շէյլէրիմէ , տօղրուլուգլա ճէվապ վիրէճէքսին . իքինճի ճօրճ գըրալըն պիր մէմուրու իլէ էյլէնս մէեէ կէլմէղ , պունու պիլմիշ օլ :

—Ալլահ սէվկիւլիւ գըրալըմըգա թիւքէնմէղ էօմրլէր վէրսին , վէ . . . :

—Գըսաս՝ քէս : Պիլլիմ իշէրի կիրտիյիմիղտէ շու քէօշէտէ օթուրմուշ պուլունան գապա սագալլը առէմի թանը՛րմըսըն :

—Խայըր էֆէնտիմ , թանըմամ . ինայէթ պուճուրուն . . . :

—Մէնին տիւքըեանընըն միւշթէրիսի տէյի՛լ մի տիր :

—Խայըր էֆէնտիմ , պէնիմ եէրլի միւշթէրիլէրիմտէն տէյիլ տիր . ֆագաթ պագը ախլամ կէլիպ պիր իքի գատէհ շարապ իշտիյինտէ , տիշարը գօվապիլի՛ր մի իտիմ :

—Պուրատա օթուրտուղու վագըթ քիմլէ՛ր իլէ կէօրիւնիւր խտի : Վիրէճէք ճէվապընա տիգգաթ էթ , սօնրա պաշըն , ումուգլարըն իւղէրինտէ սալլանմաեա պաշլար . նէ սէօյլէտիյիմէ տիգգաթ էտիեօ՛րմըսըն :

—Չօղրուգ տիգգաթ իթտիյիմ եօգ տուր , ֆագաթ պագը քէրրէ , եանընտա պաշգա պիր եախօտ իքի առէմ տահա կէօրմիւշ օլմալըեըմ տէյի զանն իտէեօրում . իսթէրսէնիգ պունտան սօնրա տիգգաթ իտէրէք , լաղըմ կէլէն մալիւմաթը սիղէ վէրիլիմ , եիւգպա՛ղը էֆէնտի :

—Էվվէթ , պանա տա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի , խըտմէթինէ լիւղումում պուլունանագ տըր :

Բօպէրթ պատէհու , մանէթինտէ պուլունան աաքէր իիւղպաշըրնա տօղրու տէօնէրէք ,

«Եիւգպա՛ղը Մօրիս՝ պուրատա անճագ սէքիղ նէ ֆէր պըրագարագ , պագըսը իլէ գըլլանըղա տէօնէպիլիրսինիղ . արթըգ պու ախլամըգ սիղէ լիւղումում գալմատը , թէչէքքիւր իտէրիմ ,» տէտի :

Եիւգպա՛ղը Մօրիս , Բօպէրթի սէլամլատըգտան սօնրա , քէնտի աաաքիլի իլէ մէյխանէյի թախլիյէ իլէտի , վէ մուհասէրէ տախի գալտըրըլարագ , միւշթէրիլէր տէ , պիրէր պիրէր գարուտան տիշարը շըգտըլար :

Բօպէրթ , ետպանճը դապա սագալընըն պօշ պըրագմըշ օլտուղու գանա-
բա իւզէրինտէ օթուրուպ պիրազ եօրկուելուդ ալտըղը սըրատա , պաշընը իքի
էլինին իշինէ ալուպ տիւշիւնմէքտէ իտի :

Օն տաղըդա սօնրա , պիրտէն պիրէ աեաղա գալգարագ , հալէա մաեէ-
թինտէ պուլունան սէքիզ Կէֆէր ասքէրլէրտէն իւշիւնիւ սօգագ գարուսունա
վէ իւշիւնիւ տախի պաղչէ գարուսունա նէօպէթճի վազ իյլէտիքտէն սօնրա ,
գօրգուսունտան նաշի տէսթկեահըն արգասընա օլղընմըշ օլան մէյխանէճիյի ,
թէքրարէն հուզուրունա ճէլպ իյլէտի :

—Պու ետպանճը պու մէյխանէտէն չըգմամըշ տըր , սէնին կիզլի պիր մա-
հէլին օլուպ , օրատա սագալանմըշ օլմալը տըր , տէտի Բօպէրթ տիք տիք մէյ-
խանէճիինն եիւզիւնէ պագարագ :

—Էֆէնտիմ հէր թարաֆը թէհարրի իթսինիզ . պէնիմ նէ՞ կիզլի մահէլ-
լիմ օլաճագ տըր . վագաա պէն պիր Ֆագըր ատէմիմ , Ֆագաթ տայիմա նամու-
սում իլէ եաշամըլըմ տըր :

—Սէն շու մօմու ալ տա , էօնիւմէ տիւշ պագայըմ :

Մէյխանէճի , տէսթկեահըն իւզէրինտէ պուլունան մօմու էլինէ ալարագ ,
Բօպէրթին էմր իթտայի թարաֆա տօղրու ատըմ ալմանա պաշատը :

Բօպէրթ , արիզ ու ամիզ , մէյխանէնին հէր քէօշէ պուճաղընը պիր էյիճէ
կէօղտէն կէշիրտիքտէն սօնրա , շարապ մախզէնի նէրտիվէնինն պաշընտա
տուրտու , պատէհու էլի իլէ տիվարա վուրարագ նէրտիվէնտէն աշաղը ինմէեէ
պաշատը :

Պու սուրէթլէ , պիր իքի աեագ աշաղը ինտիքտէն սօնրա , պիր տէ նա-
կէհան մէյխանէճիինն գօլունտան սըզը սըզըեա թութտու :

«Պուրատաքի տիվարըն սէսի աճայիպ կէլիեօր , պունուն արգասը պօշ օլ-
մալը տըր տէտի ,» վէ սըզը սըզըեա արատըղընաա , կէօղիւնէ տիւյմէ կիպի
պիր շէյ իլիշիպ , բարմաղը իլէ մէգքիւր տիւյմէեէ պտասար պատմազ , բահաթ
սուրէթտէ պիր ատէմ կէչէպիլէճէք գատար տիվար աշըտը :

«Ըշըղը իչէրի տօղրու թութ ,» տէյի պաղըրտը Բօպէրթ , մէյխանէճիինն
գօլունու տահա զիեատէ սըզարագ :

Մօմ մէգքիւր տէլիքտէն իչէրի կէօթէրիլտիքտէ , աշաղը տօղրու ինէն
ուղուն պիր նէրտիվէն աեագլարը կէօրիւնմէեէ պաշլատը :

«Չօգ նամուսու ատէմ օլտուղունա արթըզ շիւրհէ գալմատը» տէտի Բօ-
պէրթ , բէնկի աթմըշ օլան մէյխանէճիինն եիւզիւնէ պագարագ . «արթըզ եա-
պանճընըն քիմ օլտուղունու պէնտէն կիզլէեէճէք պիր սէպէպին գալմատը ,
Ֆագաթ շիմսի պաշգա իշիմ պուլունտուզունտան , եարըն արթըզ սէնին իլէ
ուղուն ուղատըեա գօնուշուրուզ , պէնիմ էհլի ըրզ տօթում :»

Բօպէրթ պատէհու եօգարը չըգարագ , նէօպէթճի տուրան ասքէրլէրտէն
տէօրտիւնիւ շաղըրտը , վէ սէֆիլ մէյխանէճիյի , օնյարըն էլինէ թէսլիմ իտիպ ,
«պու գաթը , Լօնարա Գուլէսինէ կէօթիւրիւն , վէ մուհաֆըզ մէմուրա էմա-
նէթ պըրագըն , վէ սէօյլէյին քի , պիրազ թէհիքէլի միւսաֆիրլէրտէն օլ-
տուղունտան , զիեատէճէ տիգգաթ պուեուրտուն» տէտի , վէ քէնտի պիր ի-

չարէթի իւզէրինէ , տէօրթ նէֆէր ասքէր մէյխանէճիյի սիւրիւքլէեհէրէք , գա-
բուտան տիշարը չըգարտըլար :

Պատէհու Րօպէրթ վէ պագը գալան տէօրթ նէֆէր ասքէր , մէյխանէնին
գարուլարընը սըգը սըգը գարատըգտան սօնրա , էլլէրլնտէ աչըգ գըլըճ պու-
լունտուղու հալտէ , կիզլի տիվար տէլիեհինտէն իչէրի կիրտիլէր , վէ թաշ նէր-
տիվէնտէն աչաղը ինմէեէ պաշլատըլար :

Օն օն իքի անագ գատար ինտիքտէն սօնրա , էօնլէրիճէ գարալը պիր գա-
բու չըգտը խէ տէ , պիր իքի թէքմէ իլէ պու գարու տտիտի սըրթ իւսթիւ ա-
չըտը , վէ օնտան տախի իչէրի կիրտիքլէրինտէ , քէնտիլէրինի , արգասօգագ-
լարտան պիրիսինտէ պուլունան պօշ պիր խանէնին մախզէնինտէ պուլտըլար :

Եսպանճը օրատան գաշմըշ իտի :

«Ջարարը եօգ տուր» տէտի Րօպէրթ , ըէֆիզլէրինէ տէօնէրէք , «պու-
կիւն էլիմտէն գաչապլտի , ֆագաթ մէյխանէճի օնու շարուգ մէյտանա չը-
գարըր :»

Պիր միւտտէթ մէգքիւր խանէնին տախի հէր թարաֆը պիր էյիճէ պա-
գըլտըգտան , վէ հիչ պիր շէյ պուլունմատըգտան սօնրա , Րօպէրթ վէ ասքէր-
լէր , թէքրարէն այնի եօլտան մէյխանէեէ ալտէթ իթտիքլէրինտէ , գարու տի-
չարտան վուրուլմագտա իտի :

Տէրհալ գարուեու աշտըլար , վէ մէյխանէճիյի կէօթիւրմիւշ օլան տէօրթ
նէֆէր ասքէրլէր , պաշլարընը բէք միւքէտտէր սուրէթտէ էօնլէրինէ ասմըշ
օլտուգլարը հալտէ իչէրի կիրտիլէր :

—Նէ՞ եարտընը , նէ՞ իչիւն պու գատար աղ վաղըթտան կէրի տէօնտիւ-
նիւղ , Գուլէեէ գատար կիթմէտինիղ մի , տէյի ասքէրլէրէ սիւալ իթտի Րօ-
պէրթ հիտտէթ իլէ :

—Իյայը էֆէնտիմ կիտէմէտիք , տէտի ասքէրլէրտէն պիրտի :

—Մէյխանէճի՞ նէրէտէ տիր :

—Էֆէնտիմ . հիտտէթ իթմէյլին . պիղ վաղիֆէմիղի իճրա իթտիք , ֆագաթ
չօգըլուգ պիղէ զալէպէ իթտի :

—Նէ՞ օլտու սէօլլէյին :

—Էֆէնտիմ , պիր տէօրթ եօլ աղընա վարտըղըմըգտա , գարունըղըն ի-
չինտէ օն օն իքի նէֆէր գատար միւսէլլահ վէ եիւզլէրի մասքէլի ատէմլէր ,
էօյլէ պիր զաֆլէթլէ իւզէրիմիղէ հիւճոււմ իթտիլէր քի , գարը գօյմաղըղը-
մըգ բէք կիւճ օլտու , վէ նիհայէթ եէնիլտիք . մէմուլ իտէրիղ քի պիր գաշը-
նը եարալանապլտիք տէյի , ֆագաթ արսըղ մէյխանէճի պու արպէտանըն ա-
րասընտա զայպ օլմուշ իտի :

Րօպէրթ Բարգըր , հիտտէթինտէն տիչլէրինի կըճըրթմագտա օլտուղու
հալտէ ,

«Է՛յ եսպանճը գապա սագալը , արթըգ պէյնիմիղտէ գաթիէն իլանը հարպ
օլմուշ տըր . պագալըմ սօնի ֆիւթուհաթ հա՞նկը թարաֆտա գալանագ տըր ,»
տէտի . վէ ասքէրլէր իլէ պերապէր հիտտէթլէ մէյխանէտէն տիշարը չըգտը :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ

ՊԻՐ ԳԱՅԱ

Ճօն Բարգըր պիր կիճէ , մալիւմ օլան քէնտի մէշհուր տիվանխանէսինտէ , իթիեար պիր միւսաֆիր իլէ օթուրուպ գօնուշմագտա խտի :

Պու միւսաֆիր զաթ , Լօնարա շէհրինին գասսամ մէմուրու խտի :

— Գա'սսամ էֆէնտի , տէտի ճօն Բարգըր , կիւյա միւքէտտէր պիր հալ իլէ : Պաշըմա կէլմիշ օլան աղիմ ֆէլաքէթ , մալիւմիւ ալինիզ տիր . օ տէհ- շէթլի վուգուաթտան պէրու թամ ալթը սէնէ կէշմիշ տիր . ֆագաթ զանն ի- տէրսին քի , տիւն վագը օլմուշ պիր քէյֆիլէթ տիր կիպի , թէքվիլ տէհշէթի իլէ կէօգիւմիւն էօնիւնտէ պագը գալմագտա , վէ կիճէլէրի ըրեամմաա վէ կիւնտիւղէրի խէեալմտա , պէնի էրիտիպ տուրմագտա տըր : Շու սէֆիլ հա- լիմէ պագ . ալթը սէնէ էվլէլ գարնտաշը կիպի թանըեան պիր զաթ , պու կիւն ճօն Բարգըրը կէօրտիլիւնտէ , ատէթա թանըեամմաեաճագ տըր :

— Նէ չարէ էֆէնտի , Ալլահըն էմրինէ քէմալի թէհամիւլ իլէ իթաաթ իթմէլի :

— Էվլէթ գասսամ էֆէնտի , իշթէ պէն տախի եալընըզ պու թէֆէքքիւր իլէ պիրազ թէսէլլի պուլմագտաեմ . ֆագաթ նալանըզ գըզըմըն ըեղալէթի , վէ ալչագ մաշուգոււնուն քիւսթախլըղը խաթըմա կէլաիքճէ , զիհնիմի զայպ իտէճէլիմէ բէք ազ պիր շէյ գալըեօր :

— Էօլիւլէրէ աֆվ պուեուրմագ Խրիսթիեանըղըն աղիզ վաղիֆէլէրին- տէն պիրիսի տիր , Բարգըր էֆէնտի :

— Էվլէթ , օնա շիւբհէ ճայիլ տէյիլ . ֆագաթ պաշգա պիր թէֆէքքիւր տահա զիհնիմի ալթ իւսթ իթմէքտէ տիր : Բօզուն վէ քէնտի մաշուգոււնուն սահիհէն էօլմիւշ օլմալարընա շիւբհէ իտէճէք սէպէպիմ վար տըր , էֆէնտի :

— Նէ՞ տիեօրսոււնուզ :

— Էվլէթ . մալիւմիւ ալինիզ տիր քի , գաշմալարընա վասէթա օլմուշ օլան սանտալ , ֆէրտասը սապահըը նէհրին պիր գըեըսընտա պուլոււնտու , վէ պու- նուն քէնարընտա , գան լէքէլէրի տախի վար խտի . ֆագաթ նէ Բօզուն վէ նէ տէ մաշուգոււնուն ճէսէտլէրինտէն հիշ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ իաի :

— Հագըընըզ վար . տէտիլինիզ սահիհ տիր :

— Իմտի , պու ալչագլարըն հաեաթտա պուլոււնուշ օլտուգլարընա շիւբ- ճէմ վար տըր :

— Պու շիւբհէնիզէ պէնտէնիզ տէ միւշթէրէք պուլոււնաճաղըմ :

— Շայէտ , էկէր պոււնլար հաեաթտա պուլոււնմագտա իսէլէր , վէֆտթըմ- տան սօնրա , պըրագաճաղըմ միրասա հիսսէտտր օլմագ իշիւն , պու ալչագլար մէյտանա չըգապիլիլիէր :

— Իհթիմալ տըր էֆէնտի :

— Օլ վագըթ , պէնիմ սատըզ էվլատըմ Բօպէրթիմին վարիտաթը , իքիյէ թագսիմ օլանագ տըր :

— Օնա շիւբհէ եօզ , էֆէնտի :

— Տագաթ պէն պունու մէն իտէճէյիմ :

— Պու իշ սիզին էլինիգտէ տիր , էֆէ'նտի :

— Էվլէթ , պէնտէնիզ տախի եալընըզ պու իշի սըրասընա գոյմագ իշլուն , զաթը ալինիգի պուրայա տալէթ իթմէքլլյէ իճթիսար կլէմիշիմ տիր :

— Էմրինիգէ միւնթագըրըմ , էֆէ'նտի :

— Նիզամընտա պիր վասիյէթնամէ գալէմէ ալընարագ , թէքմիլ վարիտաթըմըն , Ռօպէրթիմէ միրաս գալմասընը թէէմին կլէմէք արզուսունտալըմ :

Իխթիեար գասսամ մէմուրու , թէհայեիւրէ շահան պիր սօուզ գանլըլըզլա , թրաքէզանըն իւղէրինտէ պուլունան չանթասընը աչորը , վէ իշինտէն պիր գալըն քեաղըա , օգգա վէ գալէմինի չըգարարագ , Ճօն Բարգըրըն արզու կլէտիյի սուրէթտէ , ուղուն պիր վասիյէթնամէ գալէմէ ալմահա պալլատը :

Մէզքիւր վասիյէթնամէնին թէրթիպլի , թամ պիր սաաթ սիւրտիւ :

Իքի նիւսխէտէն իպարէթ օլան իշպու միւնթաղամ վասիյէթնամէնին պիր նիւսխէտիւնի , գասսամ էֆէնտի , րէամի մէօհրիւ իլէ թէգիին զըլտըգտան սօնրա , եիւքսէք սէսլէ , միւնտէրիճաթընը տէֆաթէն օգուեուպ , տիկէր նիւսխէտիւնի տախի մէօհրէթմէք իւզրէ , Ճօն Բարգըրա թագաթիմ կլէտի :

Սապըզ Ամէրիգա քիւրք թիւճճարը , պէօյլէք պիր տիգգաթլա քէնտիսի տախի վասիյէթնամէյի թէքրարէն օգուեուպ , քէմալի տէպտէպէ իլէ անը մէօհըրէտի , վէ գասսամ էֆէնտիին էլինէ թէպլիմ կլէտիքտէն սօնրա , կէնիշ կէնիշ պիր սօլուզ ալարագ , «արթըզ հէր պիր շէյ պիթտի , էօյլէ տէյիլ մի , գասսամ էֆէնտի ,» տէտի :

Էվլէթ էֆէնտիմ , տէյի ճէվապ վէրտի գասսամ մէմուրու , քէնտի կէտինտէ գալան վասիյէթնամէ նիւսխէտիւնի պիր էյիճէ տիւրիւպ չանթասընա եէրլէթիւրէրէք . արթըզ քիմսէ պու վասիյէթնամէնին նագըրնա գատըր օլամագ :

Պիր տէ նակէհան , տիվանիսանէնին տէրունիտէն շէօյլէ պիր սէս իշիթիլտի :

« Պու զալիմ թէրթիպաթը մէն իթմէեէ միւզթէտիր պիրիսի վար սըր , էֆէ'նտիլէր : »

Պու սէօզլէր , քիմսէն զուհուր իթմէքտէ խտիլէր :

Տիվանիսանէնին տէրունիտէ , Ճօն Բարգըրտան վէ գասսամ մէմուրունտան պաղգա , հիշ պիր քիմսէ պուլունամագտա խտի :

Պու իքի զաթլար , պիր նէվի գօրգու էսէրի իլէ պիրիպլըլէրինին եիւզիւնէ պագալըլար , պատէհու տիվանիսանէնի , տէօրթ թարաֆընը կէօզտէն կէշիւրմէեէ պալլատըլար : Խա'յըր , հիշ պիր սաէմ էսէրի կէօրմէյէ մուվաֆֆագ օլամատըլար :

« Թէանճիւպ օլունանագ շէյ տիր , » տէտի Ճօն Բարգըր :

« Էվլէթ թէանճիւպ օլունանագ շէյ տիր , » տէյի թէքէրըլըր կլէտի , գասսամ մէմուրու տախի :

Պիր տէ նակէհան իքիսի պիրտէն սեաղա Փըրլանըպ , արթըզ պու տէֆաքէմալի տէհէթլէ կէօզլէրինի , պիրիպլըլէրինին եիւզիւնէ տիքտիլէր :

« Պու զալիմ թէրթիպաթ իճրա օլմահանագ » տէյի իքինճի տէֆասը օլարագ պիր սէս իշիթիլմիշ խտի :

Պէշ տագըզա գատար , իբի իխթիեարլար , կէօղլէրինի պիրիպիրինին եիւզիւնտէն անըրամատըլար :

«Սիհրպազլար իչինտէ մի գալտըզ ,» տէտի իխթիեար Գասսամ մէմուրու , տէհչէթ ինտէն սէսի տիթրէմէքտէ օլտուզու հալտէ :

«Խսպըր Գասսամ էֆէնտի ,» տէյի ճէվապ վերտի Ճօն Բարգըր , քէնտի ըէֆիգինէ պիրազ եիւրէք վիրէրէք . «սէս եսպանճը սէսի տէյիլ տիր» :

Ճօն Բարգըր , քէնտինէ պիր ճէսարէթ վէրէրէք , սէսին կէվիք օլտուզունու քանն իթտիյի թարաֆա տօզրու պագմանա պաշլատը :

Տիվանխանէնին տիվարը իւզէրինտէ , թէղէինաթ օլմագ իւզրէ , ըէսիմ մագամընտա , պիրիպիրինտէն պիրազ ուզագճա , օյմա թախթատան իբի ատէտ ինսան գաֆասը վազ օլուճնուչ իտի :

Ճօն Բարգըր , բարմաղը իլէ պու գաֆալարտան պիրիսինի , տիւշարը տէհչէթ օլմուչ օլան ըէֆիգինէ կէօթէրտի :

Պըօսա պօյլու իխթիեար Գասսամ մէմուրու , հիչ պիր շէյ անլամանեարագ , պիր միւտտէթ մէղքիւր գաֆնայ պագտը , պատէհու տիկէր գաֆայա պագտըղընտա , պու իբիսինին արա եէրինտէ աղիմ պիր ֆարգ միւշահէտէ իլլէտի :

Տիվազը , սօնրաքի գաֆանըն պօեանմըչ օյմալը թախթատան իպարէթ պուլունմուչ օլտուզու աչիքեար կէօրիւնմէքտէ իքէն , էվիլէրի գաֆա իսէ , սահիհէն պիր ինսան գաֆասընա պէնզէմէքտէ իտի . վէ հպթթա պիր արա իխթիեար Գասսամ մէմուրունա էօյլէ կէլտի քի , պու կէօրտիւյի իխթիեար ինսան գաֆասընըն պըբըզլարը ուճունտան շարապ տամլալարընա պէնզէեէն տամլալար տախի ազմագտա վէ տիլի տէ օյնամագտա իտի :

Քչին հալինի իյզահ իտէրիմ :

Ճօն Բարգըր , կիւնտիւզիւն խանէսինտէն տիւշարը չըգմըչ իտի , վէ Պապա Ճէյմի ֆէվգէլատէ պիր սէպէպ օլմատըզճա , էֆէնտիսինին խանէտէն տիւշարը չըգմագ օլտուզունու պիլտիյինտէն , վէ Բօզ իլէ Տիլէմինկին թէլէֆ օլմալարընտան պէրու , խանէնին իչինտէ նէ տէօնէր նէ տէօնմէզ օլտուզունա քէք պէօյիւք պիր վուգուֆճուլուգ բէյտա իթտիյինտէն , էֆէնտիսինին իչպու խարիճէ ազիմէթի թահթընտա պիր շէյ օլտուզունու ֆէհմ իթմիչ , վէ օնա կէօրէ , էվիլինտէն պիր հիւճում ըլանը հաղըրլամըչ իտի :

Պապա Ճէյմի , միւհիմմ մէնզարէլէրին մահէլլի օլան տիվանխանէտէ կիլլէնմէք իւզրէ , խայրիճէ թէրթիպլէր տիւշիւնտիւքտէն սօնրա , տիվարտան ասըլը պուլունան աղանտան օյմա գաֆալարտան պիրիսի եէրինէ , ասըլ քէնտի գաֆասընը կէչիրմէյէ գարար վէրտի :

Մէղքիւր օյմա աղան գաֆալարտան պիրիսինին արգասընտա , բիլէր տէյի գուլլանըրմագլա մալիմ օլան ուֆանճըգ օտատան պիր տէլիք սքուլունմագտա իտի , վէ Բօզ Բարգըր , ալթը սէնէ էվիլէ քէնտի բէտէրի իլէ Տիլէմինկ պէյնինտէ վուգու պուլան մէնպարէյի , մէղքիւր տէլիքտէն կէօրմիւչ իտի :

Պու տէլիք Պապա Ճէյմիին իչինէ քէք ալէա եարատըղընտան , կիւնտիւզիւն էֆէնտիսի խանէտէ պուլունմատըլը սըրասա , քէնտի գաֆասընըն սըղանաղը գատար անը պէօյիւմիւչ իտի :

Նիհայէթ կիճէ , Ճօն Բարգըր , իխթիեար Գասսամ մէմուրու իլէ պերապեր խանէեե ամտէթ խապ , տիվանխանէեե չըգտըզլարընտա , Պապա Ճէյմս տախի ուսուլճաճըզ գօշարագ մալիւմ օլան քիլէրէ կիրմիլ , վէ ճէպինտէ պուլունան շարապ շիլէսինի տիպինէ դատար պօշալթտըգտան սօնրա , խանէ սահիպինին վէ միւսաֆիրինին թէչրիֆաթ թէլաչը արասընտա , ասլա իչի սէզտիրմէեերէք գաֆասընը մէզքիւր տէլիքտէն տիշարը չըգարմըչ , վէ աղանտան օյմա գաֆանըն եէրինէ գայիմ իթմիլ խաի :

Պիր ատէմին տիվարտան ասըլը պուլունան պու իքի գաֆալարը պիրիպիրինտէն թէֆրիգ իտէպիլմէսի իչիւն , էօյլէ պիր հալ վագը օլմուչ օլտուղունա միւճէրէտ էվիլինտէն ակեահ պուլունմուչ օլմասը լաղըմ կէլիլ խաի :

Հագըգաթէն , Պապա Ճէյմսին պու տուգաղը , քէնտի մէհարէթինէ ֆէվգէլատէ պիր շէրէֆ ատտ իտիլմէեե շաեան պուլունմագտա խաի :

Անճագ , էկէր Ճօն Բարգըր վէ Գասսամ մէմուրու , պալթթէթէն պիր աւրա մէզքիւր գաֆալարա պագմագ մէրագընտա պուլունմուչ օլսաղար , պունլարտան պիրիսինին տիլի պիր գարըչ տիշարը տիւշմիւչ օլտուղու հալտէ , պըյըզլարընըն պիր թարաֆընտան օ պիր թարաֆընա կիտիպ կէլմէքտէ օլտուղունու կէքրէրէք , պիր միւճիգէյէ թէսատիւֆ իթմիլ օլտուգլարընը դանն իտէճէքիլէր խաի :

Հագըգաթէն , Պապա Ճէյմսին աճէլէ իլէ իչմիլ օլտուղու պիր շիլէ շարապըն պիր մըգտարը , պըյըզլարը իւզէրինտէ գալմըչ օլտուղունտան , աշաղրեա տամլամայա պաշալմըչ խաի , վէ պիշարէ իխթիեարըն պու մէմուրիեթէ թաեին օլունմուչ օլան եումրուղու , գաֆա տէլիյինին տիկէր ճիճէթինտէ հասպ օլմուչ պուլունտուղունտան , եումրուղունուն եէրինէ , տիլի վէքեալթէն իյֆայի մէմուրիեթէ իթմէքտէ խաի :

Ճօն Բարգըր , Պապա Ճէյմսին , տիվարտան տիշարը չըգմըչ օլան գաֆասընը իխթիեար Գասսամ մէմուրունա կէօսթէրտիլի սըրատա , հալէա պու տիլ , պըբըզլարընըն պիր թարաֆընտան տիկէր թարաֆընա կիտիպ կէլմէեե տէվամ իթմէքտէ խաի :

—Նէ՞ եաբաեօրսուն օրատա , պուտալա՛ հէրիֆ , տէտի Ճօն Բարգըր , մէզքիւր գաֆաեա պագարագ :

—Հանկըմըղըն պուտալա օլտուղունու խալաթ իտէճէյիմ , տէյի ճէվապ վէրտի մէզքիւր գաֆա :

—Չըլտըրտըն մը Ճէյմս :

—Չիհնիմտէ պիր թէպէտտիւլ օլմամըչ տըր :

—Օրատան աշաղը՛ էն պագաեըմ :

—Էֆէնտի՛ էօյլէճէ Պապա Ճէյմսէ գարչը հիտաթ իտէճէյինէ , պիրաղ քիլէրէ թէչրիֆ իտէրէք , անըն պիր իքի նասիհաթ սէօղլըրինի տիյնէտիյինիգտէ տահա իյի պիր հարէքէթտէ պուլունմուչ օլուրսունուգ : Պուեուրուն , քիլէրէ կէլին տէեօրում , տէտի Պապա Ճէյմս պիր զուրուրիյէթլէ :

Ճօն Բարգըր , օ կիւնտէն էվիլէ , քէնտի իխթիեար խըտմէթքեարը թաւաֆընտան , ասլա էօյլէ պիր մաղրուրանէ հարէքէթ կէօրմիւլ օլմաստըղընտան ,

գաֆա իշինի տէ պու զարայիպ հարէքէթի իլէ պիրէշտիրտիյինտէ , միւճէրրէտ Պապա ճէյմսըն եա պիւսպիւթիւն չըտըրմըջ օլմասընա վէ եախօտ պիր խաֆի սէպէպի պուլունմուշ օլտուղունա հիւքմ էյլէտի , վէ իխթիեար գասսամ մէմուրունուն էօնիւնտէ գազալը պիր սէօզ մէյտանա չըգմասըն էֆքեարը իլէ , չար նա չար քէնտի միւսաֆիրինի տիվանխանէտէ եալընըզ պըրագըպ , քիլէրէ կիթմէք իւզքէ գաբուտան տիշարը չըգմաղա մէճպուր օլտու :

Ճօն Բարգըրըն վիւճուտի , տիվանխանէ գաբուսունտան զայպ օլտըր օլմազ , տիվարըն իւզէրինտէքի մէշուր գաֆա տախի նապէտիտ օլտու :

Մէզքիւր քիլէրտէ , էֆէնտի իլէ խըտմէթքիւսպ պէյնիտէ նէ՝ սէօզլէր տէօնտիւ , օրպարը պու կիւնէ գատար էօրար գալմըջ տըք :

Անճագ վուգու պուլան աճայիպ հալլէր իւզէրինէ տիւշարը թէաճէիւպ օլան գասսամ մէմուրու տալկըն տալկըն տիւշիւնմէքտէ իքէն , պիր տէ նակէհան օմուղունա վազ օլունան աղըր պիր շէյտէն սարսըլըպ եօգարը սըչրատը :

Ձէվալը գասսամ մէմուրունու պու գատար գօրգուտան շէյ , Պապա ճէյմսըն պիկիւնահ էլի իտի :

- էֆէնտի , պիր ազ պէնիմ իլէ պէրապէր աշաղըեա թէշրիֆ իտէ՞րմիտինիզ :
- նէ՞ իշին , էֆէնտի՞ն նէրէտէ տիր :

— Եարըմ սապթտան էֆէնտիմի թէքրարէն կէօրէճէքսինիզ , տէտի Պապա ճէյմս , աքէր պէօլիւիւնէ գօմանտա վէրիեօր կիպի , էլինի ուզատըպ թէքէպպիւրլէ տիվանխանէնին գաբուսունու գասսամ մէմուրունա կէօսթէրէրէք . « Աման Ալլահ , պու կիճէ նէ՝ աճայիպ հալլէլէ թէսատիւֆ իտիեօրում »

տէտի իիթիեար մէմուր մէյեուսիյէթլէ գաբուեա տօղրու պագարագ , պատէհու Պապա ճէյմսըն ֆաթիհ էլի հալէա այնի գօմանտա հալլինտէ տուրուեօր օլտուղունու կէօրաիւքտէ , թէսլիմէ մէճպուր օլուպ , անըն էօնիւնէ տիւշտիւ վէ իքիտի պիրտէն նէրաիվէնտէն աշաղը ինէրէք , սօլուգլարընը չարապ մախղէնիտէ ալտըլար :

Պապա ճէյմս , իլթիֆաթլա զայպ իտէճէք վագթի պուլունմատըղընտան , իիթիեար գասսամըն իքի գօլլարընտան թութաուղու պիրլէ , գապա պիր իսքէմլէ իւզէրինէ օթուրթտու :

Պիչարէ գասսամ մէմուրու , միւճէրրէտ տիվանէ զանն իթմէեէ պաշլամըջ օլտուղու Պապա ճէյմսըն եիւզիւնէ պիլէ պագմաեա գօրգտուղունտան , քէնտինի գատէրէ հէվալէ իտիպ , մէյեուսիյէթլէ պաշընը աստը , վէ արգաստան գուհուր իտէճէք պօրալարըն իւզէրինէ տիւշիւնմէեէ պաշլատը :

Փաշմազ գապիլ տէյիլ իտի :

Գըսա պօյրու վէ գայիֆ պէտէն գասսամ մէմուրու իլէ , օրթա պօյտան եիւքսէքճէ , վէ պէտէնի տախի տօկուլունա օլան Պապա ճէյմս պէյնիտէ , գուլվէթճէ միւվագէնէ տախի գապիլ օլմատըղընտան , Պապա ճէյմսըն չէրէ տէվլրէրէք էլինտէն դուրթուլմանըն տախի չարէսի եօգ իտի :

Իմտի , նասըլ քի տէտիք , զէվալը գասսամ մէմուրու , քէնտինի գատէրէ , վէ Ալլահըն ինայէթիւնէ թէսլիմ իտէրէք , պաշընա կէլէճէք հալին իւզէրինէ տիւշիւնմէկէ պաշլատը :

Պիր արա Պապա ձէյմարն գօլու եօգարը գալգըպ , մօմուն ըլըղը իլէ տի-
վարըն իւզէրինտէ տախի թէհտիտամիզ պիր կէօլկէ կէօրիւնտիւլունտէ , պիւլարէ
գասսամ մէմուրու , արթըզ սօն սասթը կէլմիլ զանն իտէրէք , տիթրէմէեէ
պաշլատը :

Մէկէր իսէ , գափաւընա ինտիրիլէճէք պիր քիւթիւք զանն իթտիլի շէյ
Պապա ձէյմարն եօգարը գալտըրմըլ օլտուղու շարապ շիլէտի իմիլ :

Հիլ պիր շէյ սէօյլէնմէքսիզին էօնիւնէ վազ օլունան պիր գատէհ շարապ ,
գասսամ մէմուրուուն տէհչէթինի պիրազ թէնքին իլէմէեէ միւզթէտիր օլտու :

Պիրազ տահա քէնտինի թէէմին իլէմէք իւմիտի իլէ , քէնտինէ պիրազ
ճէսարէթ վիրէրէք պաշըը եօգարը գալտըրտըղընտա , Պապա ձէյմա պիր գա-
տէհ շարապը տէվիրմիլ օլտուգտան սօնրա , գատէհինի եէնիտէն տօլտուրմագ-
տա իտի :

«Ձաննըմ եանըլ իմիլ» տէտի իխթիեար գասսամ քեաթիպի , «քէնտիմի
պիր տիվանէ էլինէ կէլմիլ զանն իթմէքտէ իտիմ . ֆագաթ սէրիսօլ էլինէ տիւլ-
միւլ իմիլիմ : Պու տա խօշուտ օլունանագ պիր հալ տէյիլ իսէ տէ , էվվէլքի-
սինէ պազըլարագ Ալլահա թէշէքքիւր իտիլմէլի տիր :»

Պապա ձէյմա , իքիննի գատէհի տախի պօշալթտըղտան սօնրա , ըէֆիզինէ
պիր սէօլ սէօյլէմէեէ պիլէ իրթիքեապ իթմէեէրէք , էլինտէ պուլունան շա-
րապ շիլէտիմի մէրգումուն էօնիւնէ վազ իլէտի , վէ մախզէնին գարուսունտան
տիւարը չըզպ , գասսամ մէմուրուուն իւզէրինտէն գարուեու քիլիտլէտի :

Պապա ձէյմա , գէվալը գասսամ քեաթիպինի ասլա մուհաքէմէ իթմէք-
սիզին , մահէլի մէղպուրտա հապս իթտիքտէն սօնրա , նէրտիվէնտէն եօգարը
չըզպ թէքրարէն տիվանխանէեէ կիրտի :

Ճօն Բարգըր , տէրին թէֆէքքիւրլէրէ տալմըլ օլտուղու հալտէ , պէօյիւք
մէրազլա , մէղքիւր տիվանխանէտէ քէնտի իխթիեար խըտմէթ քեարընըն ալ-
տէթինէ պէլէմէքտէ իտի :

Օ Ն Ո Ւ Ն Ճ Ո Ւ Պ Ա Պ

ԷՃԷՆՏԻ ՎԷ ԻԸՏՄԵԹՔԵԱՐ

Պապա ձէյմա ֆիւթուհաթլա տիվանխանէտէն իլէրի կիրտիքտէն սօնրա ,
էֆէնտիտի տեազպա տուրուոլ օլտուղու հալտէ , քէնտիտի պիր զուրուրիլէթլէ
թրարէզանըն էօնիւնտէ օթուրտու , վէ եումուղու իլէ պըրըզլարընը պիր Բ-
.իճէ սիլտիքտէն սօնրա , բարմաղը իլէ պիր գօլթուզ սանտալիէ կլօթէրէրէք
էֆէնտիտիանի անըն իւզէրինէ օթուքմանեու տալթի իլէտի :

Ճօն Բարգըր , սէհչէթ , մէյուսիլէթ վէ հիտալթլէ գարըչը պիր հալ
իւզըլէ , էթէքլէրինի թրըլանարագ , մէղքիւր սանտալիէ իւզէրինտէ օթուր-
տու , վէ ,

— Ճէյմս , հէր նէ տախի օլտա , պէնիմ պիր էֆէնտի , վէ սէնին տախի պիր խրտմէթ քեար պուլունտուղունու ունութմամաղըսըն , տէտի :

— Էվվէթ , Բարգըր էֆէնտի , պու սասթա կէլինճէյէ տէկին , սէն պէնիմ էֆէնտիմ պուլունտուղտա խտին , վէ պէն մախի սէնին խրտմէթ քեարըն խտիմ . ֆագաթ պու սասթտա օեոուն Վէպտիլ օլմոնչ տուր . արթըգ պուլտտան սօնրա , պէն սէնին էֆէնտին օլաճաղըմ , վէ սէն տախի պէնիմ խրտմէթ քեարըմ օլաճաղըսըն :

— Ճէյմս . . . :

— Հիտտէթին լիւզումի եօգ տուր , էֆէնտի . եումրուզարընը սըգամանըն տա ֆայխտէսի օլամազ : Հէմ պուլտտա Հիտտէթ խտէճէք նչ՞ վար տըր . պու խանէտէ էկէր պիր էֆէնտի իլէ պիր տէ խրտմէթ քեարա մութլազ լիւզումի վար իսէ , եինէ պու լիւզումա պիր խալէլ կէլիլ օլամազ , չիւնքի հէր Հալտէ , պու իքի մէմուրիյէթ թէքրարէն պագը գալապլմէքտէ տիր . ամա օեոունու լար տէլիլիեօր իսիլ , պուլունու զարարը եօգ տուր , վէ էկէր սանա բէք աղըր կէօրիւնիլօյր իսէ , եինէ պաղգալարը հուզուրուլտա էֆէնտիլիլիի պագը օագլամազլըղընա իուխտաթ վիրմէյէ հագըրըմ . անճագ պէնիմ հուզուրուլտա խրտմէթ քեարըրգ հուտուտուլտան տիլարը չըգամանճաղըսըն :

— Ճէյմս , շիմտի մէթամըն նէ տիր :

— Պիրազ էվվէլ դալէմէ ակարմըլ օլտուղուն վասիյէթնամէյի երթաճաղըսըն :

— Փնրգ խտէլիմ քի պու տէտիլինի ինրա իթտիմ :

— Պատէհու պաղգա պիր վասիյէթնամէ գալէմէ ալընճաղը տըր :

— Նէ՞ սուրէթլէ :

— Էկէր Բօզ հաեաթտա իսէ , եախօտ հաեաթտա օլմաղըպ տա պիր էվլատը պուլունտուղտա իսէ , եախօտ քէնտի սէհմինէ տիւչէճէք միրասը պիր պնչգասըննա վասիյէթ իթմիլ իսէ , սէնին վարիտաթընըն նրաֆը եա Բօզա , եա էվլանդընա , վէ եախօտ վասիյէթ իթտիլի զաթա թէրք օլունտաղը տըր :

— Ճէյմս . . . :

— Հիտտէթին լիւզումու եօգ տուր էֆէնտի , վէ հէմ տէ սէօղիւմիւ հէնուղ պիթիլմէմիլիմ տիր : Վարիտաթընըն Բօպէրթէ միրաս գալաճագ տիկէր գըսմը տախի , էկէր Բօզ հաեաթտա իսէ քէնտիսէ , եօգ էկէր հաեաթտա օլմաղըպ տա էվլանտը պուլունտուղտա իսէ էվլատընա , եախօտ վասիյէթ իթմիլ օլտուղու տիկէր պիր վաթա թէպիլիմ խտիլիպ , պուլունու անճագ Ֆայիղի Բօպէրթէ վերիլէճէք տիր :

Արթըգ ճօն Բարգըր պու տէֆա Հիտտէթինի գապթ խտմէյիպ , օթուր սուղու հէրաէն ֆըրլանըպ , Պապա Ճէյմսին պօղազընա սարըլմաեա տավրան տը իսէ տէ , սապըղ ասքէր չալուղունուն հիքեայէմիղտէ քէօպի նամ իթմիլ օլան եումրուղու , էօյլէ պիր շիտտէթլէ ճօն Բարգըրը սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվիրտի քի , ալչագ գնթիլ , տիվանիանէնին գարուսունա գատար եու վարլանտը :

Փագաթ ճօն Բարգըր , պու գարպըն շիտտէթինտէն մաղլուպ օլմաեարապ :

տէրհալ սըչրտեղալ անաղա գալգտը , վէ էլինի ճէպինէ սօգմասը իլէ , սսլա եանընտան անըրմաստըը թապանճասընը ճէպինտէն չըգարմասը պիր օլտու իտէ տէ , տէօրթ կէօզ իլէ հարէքէթինի գօլլամագտա օլան սապըգ սսքէր չափուշու , քէնտի իխթիեարըղընա վէ ճէթուրըղուէն շէրէֆ կէթիրէն պիր շէվիքլիքլէ տէրագապ էֆէնտիօնին գօլլարընա սարըլարագ , սիլահընը իսթիմալ էյլէմէփինէ մէյտան պըրագմատը :

Պունուն իւզէրինէ՛ գունճագ գունճաղա պիր արպէտա գունհուր իտէրէք , էֆէնտի վէ խըտմէթ քեար պիր շէյրէք գատար միւթէմատիէն ալթ ալթա վէ իւսթ իւսթէ պիրպիրլէրի իլէ ուղըրաշըլար , վէ տիվանխանէտէ պուրունան թրարէգա վէ սանտալիէլէրին տէ քեաֆֆէսի տախի , պու արպէտաեա տախիլ օլուպ , տէվրիլիպ էէրէ սէրիմիլ օլմանն հիլ պիր էչեա գալմատը :

Նիհայէթ , պու տէհչէթլի արպէտա խիթամ պուրտուղունտա , ճօն Բարգըր , արթըգ գըմըլտանանճագ թագաթը գալմամըլ օլտուղու հալտէ եէրէ սէրիլիլ , վէ Պապա Ճէյմս տախի , մէրգունու խըրթլաղընտան կագալամըլ օլտուղու հալտէ , անըն մաղուպ օլմուլ վիւճուտի իւզէրինտէ օթըրմագտա իտի :

Ճագաթ պու գատար ուղըրաշըլարը հալտէ տախի , ճօն Բարգըրն թապանճասը հալէա էլինտէ պուրունուպ , եալընըլ ճէյմսին պիր էյի , անըն խըրթլաղընը սըգմագտա օլտուղու հալտէ , տիկէր էլի տախի , էֆէնտիսինին թապանճասը սրգը սրգըեա թութմուլ օլան պիլէյինի թաղեիլ իլլէմէքտէ իտի :

Արպէտանըն իպթիտասընտան սօնունա տէկին , պու իքի մուհարիպլէրին տիհանընտան պիր սէօզ պիլէ չըգմամըլ օլտուղու հալտէ , Պապա Ճէյմս արթըգ սիւքիւթի գաթ իտէրէք ,

«Ճօն Բարգըր , թապանճասըն պըրագ , եօգսա չիմտի իլինի պիթիրիթիմ ,» տէտի :

Իխթիեար խըտմէթ քեար , քէնտի իխթարը հաքիմանէտինէ , ֆիլիլի պիր գուվիլէթ տախի վիրէրէք , էֆէնտիսինին խըրթլաղընը էօլլէ պիր շիտտէթլէ սըգմանա պալլատը քի , ճօն Բարգըրն գարարմըլ օլան տիլի , աղընտան տիշարը տիւշտի , վէ քան քէսիլմիլ օլան կէօզլէրի տախի , բաթլամագ տէրէճէլէրինէ կէլտի :

Նիհայէթ , մէրգունուն էլի քէնտի քէնտինէ աշըլտը , վէ թուպանճա եէրէ տիւշտի :

Պապա Ճէյմսին , ֆըրլանըպ անաղա գալգմասը իլէ , բէնչէրէյի աշարագ , թապանճայը նէհրին տալկալարը իլինէ աթմասը պիր օլտու :

Պատէհու , արթըգ եէրինտէն գըմըլտանանճագ հալի գալմամըլ օլան ճօն Բարգըրն եանընա կէլէրէք , մէրգունուն գօլունտան թութուպ անաղա գալտըրտը , վէ սիւրիւքլէեէրէք տիվարա տաեաթտըգտան սօնրա , տէվրիլիլ օլան սանտալիէլէրտէն պիրիսինի տիւզէլթտի , վէ էֆէնտիսինի տիւրթէրէք անըն իւզէրինէ օթուրթտու :

Սէֆիլ գաթիլին աղընտան գան կէլմէքտէ իտի :

Պապա Ճէյմս , ֆիւթուհաթ թէքէպպիւրիւ իլէ էֆէնտիսինին գարըսընտա տուրարագ ,

Ճօն Բարգըր , տէտի . կէշմիշ հալինի պիր քերրէ կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէ-
թիրի եօրմուսուն : Ձիհնիսին ալթիւսթիւիւիստէն , պէլքի պիր խիճէ տէրխաթըր
խտէմէմէքտէսին : Տուր քի պիրէր պիրէր խաթըրնա կէթիրէյլմ . ճինայթլէրի-
նի պիրէր պիրէր սայ :

Օ մէլայիքէ կիպի գարընը , մանէվի վէ մատտի իշքէնճէլէր իլէ էօլտիւր-
տիւն :

Թօմ Հարրիսընը , վարիտաթընը զասպ իթմէք իշիւն պուշազլա գաթը
իթտին :

Կիւվէյին օլաճագ Յլէմիսկ Հարրիսընը , թապանճա իյէ վուրուպ էօլտիւր-
տիւն :

Վալիտէսինէ շահան պուլունան գուզու կիպի , օլ մէլայիքէ կիպի զըզընը
սուտա պօղարապ թէլէֆ իթտին :

Պու տէհէթլի ճինայթլէր իլէ վահշի վէ ճանավարլարա մախուս օլան
եիւրէյինի խօշուտ խտէմէեէքէք , իթիեար Պասպ Ճէյմսին գանընը քախի իշ-
մէեէ տավրանտըն :

Տագաթ թէհամմուլի սէմավիյէնին տախի պիր հուտուտու վար տըր , Ճօն
Բարգըր . պու գանլարըն քեաֆֆէսի տախի , Ճէնապը Հազգտան ինթիգամ տա-
վա խաթօրլար : Ճօն Բարգըր , տիթրէեէճէք կիւնլէրին արթըգ եթիշմիշ տիրօ

— Պու տէտիյին ճինայթլէրին քեաֆֆէսի տախի եալան տըրլար . . . :

— Ճօն Բարգըր , քիմին հուզուրունտա սէօյլէմէքտէ օլտուղունու խաթ-
ընա կէթիր :

— Էվլէթ , սէն Կալիճն սէօյլէեօրսունէ պէնի գօրգուտարագ , Բօպէրթիմի
միրաստան մահրում գըլմագ իշիւն մէրամընա վախը օլմագ իւզրէ թէրթիպ իթ-
միշ օլտուղուն եալան մասալլար տըր պուշլար :

— Վագա թօմ Հարրիսընը գաթը իթտիյինի կէօզլէրիմ իլէ կէօրմէլիպ , ան-
ճագ Յլէմիսկտէն իշիթմիշիմ տիր . Փագաթ Բօզ իլէ Յլէմիսկի Կարլամ սաաթ ի-
շինտէ էօլտիւրմիւշ օլտուղունա , պէն քէնտիմ շահիտիմ :

— Եալան սէօյլէեօրսուն . Բօզումուն նապէտիտ օլմուշ օլտուղու կիճէսի ,
սէն քէնտիստէն պիխապէր պիր հալտէ պուլունմագտա իտին . վէ էկէր ագ-
ըն պտընտա պուլունմուշ օլսա , բէք իհթիմալ տըր քի , գըզըմ աալա զայպ
օլմաեաճագ խա իլիլէ :

— Ճօն Բարգըր . պէն սէօյլէտիյիմի պիլիբիմ : Յլէմիսկի վուրուպ թէլէֆ
իթտիքտէն սօնրա , գըզըն իլէ պէրապէր սանտալըն իշինտէ օլարագ , գարան-
լըգտա , նէհրին օրթասընա տօղրու սշըլըպ զայպ օլտունուգ : Պիր աղ սօնրա ,
սանտալ ալտէթ իթտի . Փագաթ իշինտէ , եպընըգ սէն վար իտին : Անլատըն
մը Ճօն Բարգըր , եալընըգ սէն վար իտին : Պէն պուշլարըն քեաֆֆէսիսին տէ
կէօրտիւմ . Փագաթ գօրգումտան աալա սէս շըգարմաեարագ , քէնտիմի գայ
աբըլ սէրիսօշ կէօսթէրմէեէ մէնպուր օլտում :

Էհլըբըր Պասպ Ճէյմսին , միւտտէթի էօմրիւնտէ , էն էվլէքթի սէօյլէ-
տիյի եալան պու խա :

Ճօն Բարգըրըն աղըր պիւսպիւթիւն գարանտը . պիր արա անը եէնիտէն
ալմագ իսթէտի իսէ տէ , սէօյլէեէճէք պիր սէօզ պուլամաստը :

Պատէհու, մէնտղինի չըգարդպ աղգընտանն ագան գանը սիրտքտէն սօն-
րա, սանտաղիյէ սինի թրարէզանըն էօնիւնէ չէքտի, վէ տիրսէքէրինի անըն
իւզէրինէ տանաթարազ, պաշընը եքի էլէրի արատընա ալտը:

Պապա ձէյմս իսէ, թէքէպպիւրլէ, գարըսընտա անազ իւթիւ տուր-
մագտա իտի:

Ճօն Բարգըր, օն տագըգա գատար պէօյլէճէ տալկըն տալկըն տիւշիւն-
տիւքտէն սօնրա, պաշընը եօգարը գալտըրըպ, Պապա ձէյմսին երեզիւնէ
պագտը:

— Ճէյմս, պու հագարէթլէրին իշիւն պիր կիսն բէշիման օլաճագտըն:

— Երինէ թէհտիտէ՞ մի պաշլատըգ:

— Պիր կիւն պու հարէքէթիւնին մալի սանա շօղա օթուրանագ տըր:

— Օլ պապտէ թէէստիւֆ իթմէ. Պապա ձէյմս շիւրիւք տալա պասան ա-
տէժլէրտէն տէյի տիր:

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն:

— Տիմէք իսթէրիմ քի, Պապա ձէյմսին վիւճուտինի քոն օրթատան գալ-
տըրմագ իշիւն, պիր Թագըմ՝ շէթանըզլար տիւշիւնէճէյիլի բէք ալէա պիլի-
րիմ. պու պապտէ իքիսիզին տէ մալիւմաթընտա գուսուր եօգ տուր: Ֆագաթ
պիր շէյ վար քի, օնու սէն պիլէմէմէքտէսին:

— Պիլէեքրոսամ պիտիր:

— Բէք ալէա, Ճօն Բարգըր, պու տագըգատան սօնրա պէնիմ նէֆուլէ
գատտ իտէմէտիքտէն պաշգա՞ ճաթթա գլյզըլմէթ վիւճուտիմի հէր նէվի թէհ-
քէտէն վիգայէ իթմէք իշիւն, քէնաթ վիւճուտիւնտէն զիւպտէ տիգաթ ի-
տէճէքսին:

— Իթրի ալիւնիզ պո՞ւ մը տըր:

— Խայըր պէնիմ տէյիլ իլա վուգուպթըն էմրի նյու ալըք:

— Սէն չըտըրմըջ օլմալըսըն:

— Պու իլթիֆաթը, պունտան եարըմ սաաթ էվլէլ տախի իթմէյէ հիմմէթ
պուեուրտուն. ֆագաթ էօյլէ պիր կլթիֆաթա շահան պուլուումատըղըմը մըգ-
տարը քիֆայէտէ իսպաթ իտէպիլըղմ տէյի գանն իտէրիմ:

— Բէք ալէա, էկէր չըլկըն տէյիլ իսէն, սէնին վիւճուտինի, գլյզըլմէթ
պիր շէյ մագամընտա մուհաֆագա իտէճէյիմին սէպէպիլի անլաթմալըսըն:

— Էվլէթ, անլաթմալընըմ՝ Ճօն Բարգըր, ճինայէթլէրինին էսրարընը
կէօմմէք իշիւն, պէնի տախի Բօզ վէ ճլէմիւնի կիպի մէյտանտան գալտըրմագ
էֆքեարընտաւըն, էօյլէ տէյիլ մի տիր:

— Սէնի պէօյլէ պիր շէրէֆէ միւսթահագգ կէօրտիւյիւմիւ սէթր իտէսէմ:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ. ֆագաթ պէնի էօրտիւրտիւղիւնի, եաթօտ թէլէֆ
իթտիրտլիւնին ֆերտասը կիւնիւ, Թամիզ նէհրի գընըլարընտա պէօյիւք պիր
օէյր ալըլանագ, վէ օն սէնէտէն պէրու, պու գընը իւզէրիտէ իսքեան իթ-
մէքտէ օլան էհիլըր սապըգ պիր քիւրք թիւճճարընըն ախազ ու կիրիֆթ օ-
լունմասը հիքեպէսի, Լօնորա էհալսիւնի էրէյիճէ էյլէնտիրէճէք տիր: Պէշիւն-
սան գանը իլէ միւթթէհիմ պուլուումուշ օլան պու զէնկին ատէմին մուհաքէ-

մէսի տախի ր էրէյիճէ մուհիմմ պիր եէր թութտուգտան սօնրա , նիհայէթ պիր կիւն Լօնտրա շէհրինին թէքմիլ սէյիրնի թաղըմը պիր բանայիր մահէլինէ գօշուշանագլար , վէ պէյկիր գուրուզու սիճիմինտէն ասըլան մէշուր սապըգ քիւրք թիւճճարը ճօն Բարգըրն , նէ սուրէթլէ ճան վէրմէք արգուսունտա պուլունմուշ օլտուղունու սէյր իթմէքլիէ Դայիլ օլանագլար տըր : նէ կիւզէլ պիր կիւն օլանագ :

— Պուենլար քիմի՞ն սայէսինտէ վուզու պուլանագլար , ճէյմա :

— Հէր կիճէ , Պապա ճէյմին մախսուս պիր իշարէթինի գօլլանան պպըր սօսթլար , պիր կիճէ մէքքիւր իշարէթի կէօրմէտիքլէրինտէ , թահգըգաթ ինրաւընտա պուլունանագլար , վէ Պապա ճէյմին եա թէլէֆ վէ եախօտ նապէտիտ օլմուշ օլտուղունու անլատրդտա , քէնտիլէրէ մալիւմ օլան պիր մէգար թալըր ալթընտան , ապա սօգանմամետա եէմին իթմիշ պուլունտուգլարը պիր թագըմ էվրագըր սըլպ օգուեանագլար , վէ իշինտէ թահրիրէն էմը օլունմուշ օլան մահէլլէ , եանի Լօրտ Գըմպէրլէնտին էլինէ թէսլիմ իտէճէքլէր . վէ իհթիւթէն եաղըմը պուլունան տիկէր պիր նիւսխէսի տախի , իքիննի ճօրճ գըրալ հաղրէթլէրի եէտինէ վասըլ օլանագ տըր :

— Պու էվրագլարըն նէյէ տայիր օլտուղունու սպ անլանապլիլթմիլիմ ճէյմա :

— Չաթէն սիւալ իթմէսէնիլ պիլէ , պէն քէնտիմ սէօյլէէէէէք խիմա Մէշքիւր քեաղըտլար , իքի գըլմա թագսիմ օլունմուշ ճինայէթլէքլինին հիքեայէսի տիր : էվվէլէի գըմը , թօմ Հարրիսընըն գաթլինէ տայիր օլուպ , միլէվինկ Հարրիսըն թարաֆընտան իմզալանմը տըր . տիկէր գըլմը տախի , Բօզ վէ մըլլէմինկին գաթլինէ տայիր օլուպ , պու տա , սապըգ սատըգ գօլունուզ վէ էլէէվմ էֆէնտինիզ պուլունան Պապա ճէյմա թարաֆընտան իմզա խալիլէք տիր : Շիմտի հարէքէթլինէ միւնթաղըր պուլունմագտաեըմ , ճօն Բարգըր , պէնիմ գըլըմա սօգուեանա ճէսարէթին վա՞ր մը տըր . սէօյլէ , ճէսուր օլ , գօ՞րգմա :

— Տիմէք տիր քի , Մաազալլահ , պէնիմ հիշ պիր մալլիւմալթմ օլմագսըզըն սանա պիր հալ վագը օլտա տախի , սէնի պէն թէլէֆ իթմիլիմ գաննը իլէ մէքքիւր էվրագլար մէյտանա չըգարըլանագ տըր :

— Էվլէթ պէօյլէ պիր թէհլիքէնին վիւճուտինի պէն տէ ինքեար իտէմէմ :

— Ձագաթ պու պէօյիւք հնագսըզըլըգ տըր , ճէյմա , տէտի , սէֆիլ գաթիլ մէյեուսիլէթլէ եիւզիւնիլ իքի էլլէրի արասընտա կիզլէեէրէք :

— Թէէսսիւֆ իթմէ ճօն Բարգըր , պունուն իշիւն գաթէն պիր եօղ տիւշիւնմէմիշ տէյիլիմ . պունտան սօնրա , պէնտէն բուխսաթ ալմագսըզըն խանէտտէն տիշարը չըգմետանագսըն , վէ հէր նէրէեէ կիթսէն , պէն տախի Պէրապէր պուլունանագլըմտան , իքիմիլ տէ պիրիպիրիվիլի վիգայէ իտէրիլ , վէ սէն տախի պանա պաշգա պիր թարաֆտան թէհլիքէ վագը օլմտեանագլընա էմին օլուրսուն : Պու թէտպիրէ պիր տէյէճէյին գալը՞ր մը , ճօն Բարգըր :

— Արթըգ պիր քէրրէ ալունունուն իշինէ կիրմիլիմ , ճէյմա . Քագաթ սէն տէ սիգգաթ էթ քի , պէնիմ իւզէրիմէ էլլէ կէշիրմիլ օլտուղուն Քէէսիլիկ , չըզիլտան չըգարմետաարն : Չիւնքի մէյեուսիլէթ հիշ պիր ինթիրագ գապուլ իթմէզ . սէն տէ սագըն :

— Պու բէտէրանէ նասիհաթլարը քէնտի օլլունա սազլա, ձօն Բարգըր , չիւնքի եբէյիճէ պունա միւհթանիյէթին պուլունանագ տըր : Արթըգ պիրիպիրիմիզի պիր էյիճէ անլաեապիլտիք ա . իչիմիզէ պագալըմ . պիչարէ գասսամ մէմուրունու չաղըրաճըմ մը . իսթէտիյիմ կիպի եէնի պիր վասիյէթնամէ գալէմէ ալտըրմագլըղըմա բազի օլունեօրմըսըն :

— Ճէյմս , մէրհամէթ էթ :

— Ուզուն սէօգտէն հազզ իթմէմ ձօն . օ սըրալար կէչտի : Եա էվլէթ տիմէլի , եա եօ'գ տիմէլի . պունուն պիր իւչիւնճի թարիզի եօգ տուր :

— Չաղըր կէլսին , տէտի ձօն Բարգըր , մէյեուսանէ ձէյմսին ելուզիւնէ պագարազ , վէ անըն տիչարը չըգմասընտան սօնրա , տէրունի տիլտէն ուզուն պիր ահ չէբէրէք , սըրթ իսթիւ սանտալիեէսինտէն աչաղը տիւչիւպ եէրէ սէրիլտի :

ձօն Բարգըրըն , չէլիքտէն զանն իթտիյի ելուրէյի , եարըմ սասաթ զարֆընտա վուգու պուլան հալլէրին շիտտէթինէ գարըչ տաեանամամը իտի :

Մէֆիլ գաթիլ պու սուրէթլէ պաեըլուպ եէրէ սէրիլմիչ օլտուզու սըրասաա , մալիւմ օլան մէչուր շարապ մախգէնիտէ տախի , պաչգա պիր մէնգարէ միւչահէտէ օլունմագտա իտի :

Պապա ձէյմս մախգէնտէն տիչարըեա չըգտըղընտա , հէր նէ գատար գարուեու իւզէրինտէն քիլիթլէմիչ իտի իսէ տէ , պիչարէ իսթիեար գասսամ մէմուրունուն , էվլէլքի գօրգու ալթիւսթիւլիւ ազ չօգ թէսքին օլմուչ օլտուզունտան , մասպուսխանէ մէմուրունուն քէնտի էօնիւնէ վազ իյլէմիչ օլտուզու շարապ չիէսինտէն , քէնտինէ թէսէլի պուլմագտա իտի :

Շարապ , նասըլ քի էվլէլինտէն տախի զիքրինի իթմիչիզ տիր , Պապա ձէյմսին չէզգէթըրէրվէրիլինէ չէրէֆ կէթիւրէճէտէ պուլունտուզունտան , գասսամ մէմուրու , պիթթէտրին գօրգուսունու մահվ իթմէյէ մուվաֆֆապ օլտուգտան պաչգա , հաթթա եավաչ հավաչ հալինտէն մէմուն օլմաեա տախի պաչլամըլ իտի տէյի զանն իտէրիզ :

Էօլլէ մէմուլ իտէրիզ քի , հիքեայէմիզի օգումաեա բաղպէթ պունեուրան զէվաթ միեանընտա , պու էֆքեարըմըզա միւչթէրէք պուլունանլար տախի ազ օլմամալը տըր :

Է'հ , իյի շարապը քի'մ սէվմէզ :

Ճագաթ տիւնեատա թէքմիլ մէտուտիյէթ , թէքմիլ բահաթըլը եօգ , վէսս սէլամ :

Թամամ քի իսթիեար գասսամ մէմուրու , իչի սըրասընա գօյմուչ իքէն , տիվանիսանէտէքի արպէտա ուճ վէրմէլի' մի իտի :

Պիչարէ ֆիսթիեար , եօգարքի կիւրիւլտիւլիւ տույտուզու կիպի , էլինտէ պուլունան շարապ գատէհի եէրէ տիւչիւ :

«Աման Ալլահ ,» տէտի գասսամ մէմուրու , «իլթէ պու հէրիֆ եօգարըտար ձօն Բարգըրը պօղուեօր , օնուն արգասընտան տա , սըրա պանա կէլէճէք : ա'հ պիլիեօր իտիմ քի պու հէրիֆտէ պիր չըղընըգ վար իտի . գաբուեու տա իսթիւմտէն քիլիտլէմիչ օլմասը , միւճէրրէտ , էֆէնտիսինի պօղտուգ»

տան սօճրա պէնի սէ պօղմագ իշխն , գաշմագլըղըմը մէնն իթմէք էֆքեարը-
նա մէպնի իտի »)

Սէֆիլ իխթիեար սըշրայըպ աեաղա գալգտը . գարույու պիր տէֆա քէն-
տինէ չէքէրէք սարստը , ֆագաթ պագտը քի , էօյլէ քէնտիսի կիպի պիր գաշ
քիշինին գուվլէթի իլէ քիլիտի սէօքիւլէճէք շէյ տէյիլ իտի :

Իմտի պաշգա պիր թարիգլէ քէնտինի գուրթարմագ շարէսինի արամաղա
մէնպուր օլտու :

Տագաթ նէ՞ թարիգլէ :

Թամիգ նէհրի իւղէրինէ պագան բէնչէրէլէրտէն գաշապիլմէք էֆքեարը
իլէ , աւլէրի մուայեէնէ իթմէեէ գօշտու իսէ տէ , օ թարիգլին տախի քէնտի
էօնիւնտէ գաբանմըլ օլտուղունու կէօրտիւքտէ , մէյեուսիլէթ քէնտինի սարտը :

Մէգքիւր բէնչէրէլէր , գալըն տէմիր բարմագլըղար իլէ միւհքէմլէթիւ-
միշ իտի :

Սէֆիլ գասսամ մէմուրու , պու սուրէթլէ հէր իւմիտի գաթ օլունմուշ
կէօրէրէք , թէքրարէն կէլիպ իսքէմլէսի իւղէրինտէ օթուրտու , վէ տէհչէթլէ
պիր տէֆա խըրթաղընը եօղլատը :

Պիշարէ խըրթաղըն , Պապա ձէյմսին սինիրլի բարմագլարընա գարըլ պէշ
տագըգա գատար պիլէ տանանապիլէճէյի շիւպհէլի իտի »

«Է՛հ նէ եագալըմ , պիղիմ էճէլիմիղ տէ պու եիւղտէն իմիշ » տէտի գաս-
սամ մէմուրու , մէրհամէթ թահրիգ իտիճի սուրէթտէ կէօղլէրինի եօգարը
գալտըրարագ :

Տիվանխանէտէքի կիւրիւտիւ իսէ հալէա տէվամ իթմէքտէ օլուպ , սէֆիլ
իխթիեարըն եիւրէյի , ձօն Բարգըրըն վէ Պապա ձէյմսին տիւշիպ գաղգմալարը
սէսի իլէ պէրապէր , աքէր թալիմի իւղրէ էնիպ գալգմագտա իտի :

Նիհայէթ նէրտիվէնտէն աշաղը ինէն պիրիսինին աեագ սէսլէրի իլիթիլմէ-
եէ պաշաղտըղընտա , սէֆիլ իխթիեար գասսամ մէմուրու , էրայիլին կէլմէքտէ
օլտուղունու հիսս իթմէեէ պաշալայըպ , սօն տուասընը սէօյլէմէքտէ իտի :

Պապա ձէյմս , պիր խըլմ իլէ անախթարը սօգուպ մախգէն գաբուսունու
աշտըղընտա , պիրտէն պիրէ թաշ քէսիլմիշ կիպի տուրտու :

Մախգէնտէ քիմսէ պուլունմամագտա իտի :

Աննագ , իխթիեար գասսամ մէմուրունուն էօնիւնէ վագ իտիլմիշ օլան
շարապ շիշէսի տիպ օլմուշ , վէ օթուրմուշ պուլունտուղու իսքէմլէ տախի տէվ-
րիլմիշ իտի . ֆագաթ քէնտիսինտէն հիշ պիր էսէր կէօրիւնմէմէքտէ իտի :

«Նէ՞րէտէսին հէմէհրի , նէ՞րէեէ դայպ օլտուն» տէյի Պապա ձէյմս եիւք-
սէք սէս իլէ պաղըրտըղընտա , գարըլըգ օլարագ ,

«Նէ՞րէտէսին հէմէհրի , նէ՞րէեէ դայպ օլտուն» ճէվապընը պտը . ֆա-
գաթ պու ճէվապ , իխթիեար գասսամ մէմուրունուն ճէվապը օլմաեղպ , մախ-
ղէնին քեարկիր թօնուղունտան կէլէն ճէվապ , եանի պիղգաթ քէնտի սէսինին
ագսը իտի :

Պապա ձէյմս պիր միւտտէթ տիւշիւնտիւքտէն սօճրա , գաբունուն քիլի-
տինի , վէ պատէհու բէնչէրէլէրին տէմիր բարմագլըղարընը մուայեէնէ իթտի :

Պունլարըն հիշ պիրիսինէ տէ ասլա իալէլ կէլմէմիշ իտի :

« Հը՛ , մայմուն պուրատան տիշարը չըգամմը տըր , » տէտի Պապա ձէյմս , վէ շարսպ ֆըչըլարը իսթիֆինէ սօլրու իլէրուլէմէեէ պաշլատը :

Պէշ տագըգա գաստար էօթէ պէրու արաշթըրտըգտան սօնրա , նիհայէթ մօմուն ըըզը զիեալարը , իքի ֆըչը արասընտա պուլունան իքի բարլագ նօգթալար իւզէրինէ մէրքէղլէնմիշ օլտուղունու կէօրէրէք , պու բարլագ նօգթալարըն , պիշարէ գասստմ մէմուրունուն կէօղլէրի օլտուղունու ֆարգ իթտի , վէ քէնտինի թութամսեարագ կիւլմէյէ պաշլատըլընտա , զէվալը գասստմ մէմուրու տիքիլիպ սեաղա դալգտը , վէ իքի էլլէրինի պիրպիրինէ դավուշտուրարագ , « Աման ձէյմս էֆէնտի , իսթիեարլըղըմա վէ օլուգ շօնուղումա մէրհամէթ էթ » տէյի եալվարմսեա պաշլատը :

« Տիշարը չըգ պագսեը՛մ , » տէտի Պապա ձէյմս չէհրէսինի ասարագ :

Գասստմ մէմուրու տիթրէեէրէք ֆըչըլարըն արգասընտան տիշարը չըգտը . վէ Պապա ձէյմս , սալա տիհանընտան պիր սէօղ պիլէ չըգարմագսըզըն , մէրգումուն եագսարնտան թութտուղու պիրլէ , մախդէնտէն տիշարը չըգարտը :

« Եիւզիւմէ պա՛գմա , եիւրիւ . » տէտի Պապա ձէյմս , սէֆիլ իսթիեարը եումրուղու իլէ տիւրթէրէք :

Գասստմ մէմուրու , քէտէրսիզէ Պապա ձէյմսին էօնիւ սըրա նէրտիվէնտէն եօգարը չըգըպ տիվանխանէեէ կիրտիյինտէ , պիրագ սօլուգ ալմսեա պաշլատը իսէ տէ , նակէհան ձօն Բարգըրըն եէրէ սէրիվիշօլան վիւճուտինի կէօրտիւյիւնտէ քէնտիսինի ղայպ իտէրէք , նէ գաստար սէսի վար իսէ , « ճան գուրթարան եօ՞գ մու » տէյի պաղըրմսեա պաշլատը :

« Ա՛նս օլ , եայղարածը հէրիֆ » տէտի Պապա ձէյմս թէհտիտավէր սուրէթտէ եումրուղունու եօգարը դալտըրարագ :

« Պէնի պուրատա՞ մը էօլտիւրէճէքսին » տէյի նիտա իլլէտի գասստմ մէմուրու :

« Պուրատա դաթիլ եօգ տուր , պուտալա՛ հէրիֆ » տէտի Պապա ձէյմս , մէրգումու պիր սանտալիէ իւզէրինէ տէվիրէրէք :

Պապա ձէյմս , տէրհալ էֆէնտիսինի եիւզիւնէ սօնուգ սու բիւսկիւրէրէք , օն տագըգա դարֆընտա ազընը պաշընա կէթիլմէեէ մուվաֆիագ օլտու , վէ նիհայէթ պիր սանտալիէ իւզէրինէ օթուլթտուրուպ , պիր իյիճէ քէնտիսինի պուլտուրտուգտան սօնրա , եէնիտէն տիվան գուրուլուպ , էվլէլճէ գալէմէ ալընմը օլան վասիլէթնամէ բարչա բարչա իտիլտի , վէ Պապա ձէյմսին լուղէթ պէ լուղէթ հիւքմ իլլէմիշ օլտուղու սուրէթտէ եէնի պիր վասիլէթնամէ գալէմէ ալընըպ , թարաֆէյնտէն , եանի ձօն Բարգըր վէ գասստմ մէմուրու թարաֆընտան միւհրլէնիպ թաստիգ գըլընտըգտան սօնրա , միւտատտաղ պիր նիւսիէսի մէմուրուն եանընտա գալտըղը կիպի , տիկէր նիւսիէսի տախի , Պապա ձէյմսին ճէպը ալիսինէ տուխուլ իլլէտի :

Ջանն իտէրիզ քի զէվալը իսթիեար գասստմ մէմուրու տախի , սալիմէն մէղքիւր խանէտէն խուրուն էլլէմիշ օլտուղու իլիւն ֆէրատտը կիւնիւ պիր գուրպան քէսմէեէ գարսար վէրտի :

ՕՆ ՊԻՐԻՆ ՃԻ ՊԱՊ

ԵՒԻԶՊՍՇԸ ՄՕՐԻՍԻՆ ԳՍՀՐԱՄԱՆԼԸՂԸ

Ուայն Գըբ մէյխանէսի վագասընտան իքի կիճէ սօնրա , Լօնտրա Գուլէս սինին զապըթան ապիրէսինտէ , իքի նէֆէր աէլիդանլը օֆիչիալլար օթուրուպ. պէօյիւք պիր խահիչլէ միւքիալէմէյէ տալմըլլար խտի :

Պաւնլարտան պիրիսի , խաֆի զապթիյէ օֆիչիալը Բօպէրթ Բարգըր օլտոււ զու հալտէ , սիկէրի տախի Լօնտրա Գուլէսինին մըսթահֆըզ ասաքիրի օֆիչի եալլարընտան եիւղ պաչը Մօրիս խտի :

Մէրգուաման զապիթ էֆէնսիլէրին միւսատտէսի իլէ , պիզ սախի , պու միւհիմմ միւքեալէմէլէրինէ գուլազ միւսաֆիրի օլալմ :

—Մօրիս , պիր շէյտէն պէնիմ պէօյիւք շիւքհէմ վար տըր :

—Բէք միւվէսպիս սին Բօպէրթ :

—Միւվէսպիս օլմահա սէպէպլէրիմ վար տըր :

—Պագաթ պէնիմ հիչ էօյլէ պիր սէպէպլէրիմ եօզ տուր :

—Թէգաատսիւմ իթմէք հալէսիօն տէ մի եօզ տուր , Մօրիս :

—Ինկիթէրրա օրտուսունտա , ասըլգատէ օլմահան իչիւն աչըդ պուլոււ նան էն եիւքսէք րիւթպէտէ պուլունմադտայըմ . պէնիմ իչիւն եիւզպաչըլըգ տան էօթէյէ նէօ օլապիլիր :

—Սէն չօճուգսուն Մօրիս :

—Տահա էյի եա , էօմրիւմ իչիւն պէօյիւք պիր խտարէ տիր :

—Տիչնէ՛ պէնի Մօրիս , կէչէն կիւն Լօրս Գըմպէրլէնտ քէնտի աղզը իլէ պանա սէօյլէտի քի , տէվամ իթպիլիմ թարիզ , պէնի եա պէօյիւք մէմուրիւ եէթլէրէ վէ եախօտ մահպէսէ կէօթիւրէճէք տիր տէյի :

—Պանա պէօյլէ պիր շէյ սէօյլէմէտի :

—Մօրիս , պէն մահպէսէ կիրմէյէճէյիմ :

—Օ սէնին տիւչիւնէճէք իչին տիր :

—Պէն պէօյիւք մէմուրիլէթլէրէ վասըլ օլմահա չալըչահաղըմ :

—Պիր տուանըն տա պէն օլուրում :

—Պէնիմ տուայա իհթիեանըմ եօզ տուր :

—Պէն տէ մութլազա տուա իտէյիմ տէյի ճէպր իթմէք էֆքեարընտա տէյիլիմ :

—Պագաթ պէնիմ պաչզա պիր իհթիեանըմ վար տըր : Մօրիս , սէնին տուանըն պանա պիր ֆայիտէսի եօզ տուր , ֆագաթ մուալէնէթիւտէն պէօյիւք պիր շէյ պէլէրիմ :

—Գըլըճըմ , էմրինին թահթընտա տըր , Բօպէրթ :

—Թէչէքքիւր իտէրիմ :

—Պագաթ էկէր կէչէն տիւչամքի գապա ժագալըլ էճնէպիլէ գարըլ օլ տուղու կիպի գըլըճ իսթիմալինտէ պուլունահազ իսէք , գըլըճըմըզը հիչ գընըն տան շըգարմասազ , հազգըմըզտա տահա խալըրըլ օլուր : Պիր օրտու իլէ ,

Թէք պիր ատէմի թութամանեարագ , պօշ սօղազլարը մուհատերէ իթտիք . պու-
նու խաթրըմա կէթիրտիքնէ , պէնիմ պիլէ կիւլէնէյիմ թութանօր . Իքիննի
Ճօրն գըրալըմըզըն պէօլլէ պիզիմ կիպի դահրաման ասքէրլէրի պուլունտուգ-
նա , պիւթիւն տիւնեայը ֆէթհ իթմէյէ գալըզմամըշ օլտուղունա թէաննիւպ
իթմէքտէյիմ :

—Մօրիս . . . :

—Պիրատէր , սէնին էֆքեարընա միւտախէլէ իթմէմ , ֆագաթ պէննէ ,
օ կիճէքի կիպի դահրամանըզլարըն թէքէրրիւրինէ հավէսիմ գալմամըշ տըր :

—Պագաթ պու թէհլիքէլի էննէպի , պիղէ ըիւթպէննէ թէգատտիւլ թա-
րիզի քիւշատընա վասըթա օլապիլիր :

—Պէն տէ պունա շիւբհէ իթմէքտէյիմ :

—Պունա շիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր :

—Պէն սէնին էվլէլնէ իզհար իթմիշ օլտուղուն շիւբհէնէ գարը կէլտիմ մի :

—Պագաթ պէնիմ շիւբհէմ պունա դընաս օլունուր շէյ տէյիլ տիր :

—Պէնի տէ գանտըր պագանըմ :

—Մօրիս , պու գապա սագալլը էննէպինին , Գապրիսթան էսրարընտա
մէտիսալի վար տըր տէյի շիւբհէ իտէեօրում :

—Նէ՞ սէօյէեօրսուն Րօ'պէրթ , տէտի եիւզպաշը Մօրիս , բէնկի աթարագ :

—Թէլաշըն լիւզունը եօզ տուր Մօրիս . ասքէր կիպի միւթալէա էթ , վէ
նէսուրըզունու դայպ իթմէ . պու գապա սագալլը էննէպինին իշի , պիղի
գապրիսթան էսրարը իզինէ կէօթիւրէննէք , վէ գապրիսթան էսրարընըն իզի
տախի , պէնի պէօյիւք մէմուրիեթլէր իշինէ կէօթիւրէննէք տիր , Մօրիս : Պէն
պիք բօլիս նազըրը օլտուղըմտա , միւսթէշարըզ մէմուրիեթլինի բէտտ իտէննէք
գատար մէնֆասաթընը թանըմանան ատէմլէրտէն տէյիլսին տէյի իթիմատ ի-
տէրիմ :

—Իթիմալ տըր քի տէտիքլէրին սահիհ տիր , Րօ'պէրթ . ֆագաթ պունա
խքեաթ օլմագ պէնիմ էլիմտէ տէյիլ պիրատէր . Գապրիսթան էսրարը , բէրի-
լէրէ մախտուս պիր հալ տըր . հաթթա , սախթէ նէսուրըզտան նէ՞ հասըլ
օլուր , մէզքիւր էսրարըն սէօզիւնիւ իթտիյինտէ պիլէ , գանըմ տամարլարըմտա
տուրուլուեօր վէսսէլամ :

—Մօրիս , պու պաթըլ իթիգասալարը պէրթարաֆի էթ . ասքէրլիք լուհու-
նա եագըջըր շէյ տէյիլ տիր . պիր իքի սաաթըզ նէսուրսունէ պիր հարէքէթ ,
իշին էսրարընը օրթանա չըգարմանա , էհալինին սաֆտէրուղուղու իւզէրինէ
սէնէլէրնէ կիւլմէյէ , վէ ալէլխուսուս , սէօզիւմէ տիգգաթ էթ Մօրիս , ա-
լէլխուսուս , պիղի տէ շէրէֆին պալէասընա գատար չըգարմանա , վէ սէրա-
եըն գաբուլարընը պիլէ պիզիմ հուզուրումուզտա աշմանա քեաֆի օլանագ տըր :

—Նէ՞ , պու Գապրիսթան էսրարը , ինսա՞ն իշի մի տիր տիմէք իսթէ-
եօրսուն :

—Պիր գաշ իսպաթլար իլէ , օլ պապտէ բէք հագըլը շիւբհէլէրիմ հասըլ
օլմուշ տըր :

—Պու իսպաթլարը պանա տա կէօթէրէպիլի՞րմիսին :

— Կէչէն ախլամ Ուայն Գրք մէյխանէճիսինի , ասքէրլէրին էլինտէն ալըպ գաշըրան մասքէլի հէրիֆլէր քիմլէ՞ր իտիլէր . մէզքիւր գապրիսթանա եագըն պուլունան պիր մահէլտէ , պէօյլէ կիզլի վէ միւսէլլահ մասքէլի պիր ճէմկեթ պուլունմուշ օլմասընըն , գապրիսթան էսրարը իլէ իհնագլըղը օլմաղ մը :

— Պու սէօյլէտիյին , պիր շէյ տիր :

— Տահա խըղլըսընը սէօյլէեէճէյիմ :

— Մէրագըմը թահրիդ իաէեօրսուն , Բօ'պէրթ :

— Էվլէթ , Կէչէն ախլամքի դապա սագալը էճնէպի վուգուաթընտան իքի սաաթ սօնրա , Մօ'րիս էյի տիյնէ , իքի սաաթ սօնրա մաշուգալարըմըն իչինտէ էն տիլպէրի վէ բուհոււմ կիպի սէվտիյիմ պիր գըզ , եանի Գաթէրինիմ , խանէօփինտէն նապէտիտ օլտու . նապէտիտ . . . :

— Բօ'պէրթ , նէ՞ օլտուն քէնտինէ կէլ պիրատէր , տէտի եիւզ պագը Մօրիս , նակէհան քէնտի բէֆիգի իւզէրինտէ պիր պայկընլըզ ալէամէթի կէօրէրէք :

— Խայըր պիր շէյ տէյիլ կէչտի , Մօ'րիս , թէչէքքիւր իաէրիմ : Պէն օ կիճէնին պագըսընը Լօրտ Գըմպէրլէնտին գօնաղընտա կէչիրմիշ օլտուղումտան , բէտէրիմին խանէսինէ կիթմէմիշ խաիմ , Ֆագաթ սապահըսը էվէ կիտիպ եաթագ օտամա կիրտիյիմտէ , եաթաղըմըն իւզէրինտէ , պիր թապանճա վէ պիր դամա բէսիմ իլէ միւզէյնէն գըլընմըշ օլան պիր զարֆ տէրունինտէ պիր մէքթուպ պուլտոււմ . պու մէքթուպու նասըլ օրանեա կէթիրմիշ օլտուգլարը անլաշըլամատը : Նէ բէտէրիմին վէ նէ տէ խըտմէթ քէարըմըզըն օյ պապտէ սալա պիր մալիւմաթլարը պուլունմամադտա իտի :

— Աման Ալլահ , պուենո՞ տա մը գապրիսթան սիհրպագլարը կէթիրմիշլէր իտի :

— Մէքթուպու աշտըղըմտա , պէնիմ իսիմէ եագըլմըշ օլտուղունու կէօրտիւմ . եագընըն սահիպինի թանըմագ գապիլ տէյիլ , Ֆագաթ միւնտէրիճաթը , քիմին թարաֆընտան վասըլ օյմուշ օլտուղունու աշիքեար կէօթէրմէքտէ իտի : Պուեուր սէն տէ պագ :

Բօպէրթ ճէպինտէն , գալըն պիր քեաղըտ չըգարըպ Մօրիսին էլինէ վէրտի :

Մէզքիւր մէքթուպուն միւնտէրիճաթը շու իտի :

« Բօպէրթ Բարգըր :

« Իճթիսար իլէտիյին թարիք , սէնի տէհչէթլի թէհլիքէլէրէ կէօթիւրէճէք «տիր :

« Պունուն իչիւն սանա իլք իիթար օլմագ իւզրէ , սէվկիւլիւ Գաթէրինին «նապէտիտ օլտու :

« Արթըզ իլէրուսինի տիւլիւնէպիլէճէք իտրագըն վար սըր :

« Անճագ շու գատարընը իյի պիլմէլիսին քի , պիննէֆա քէնտի էօմրիւն «տախի էլիմիզտէ օլուպ , պիր իշարէթ իլէ անը գաթ իլէմէյէ միւզթէտիրիզ : »

« Շիմտիքի հալտէ տօսթունուզ »

Մօրիս մէզքիւր մէքթուպու իքի տէֆա օղուտուղտան սօնրա , կէրուեէ իատէ իլէտի :

— Բօ'պէրթ, արւշակէն օրտուտունա գարշը էօմբիւսիւ թէհլիքէյէ վաղ կլէմէ-
 եէ պիր տագըզա պիլէ թէրէտաիւս իթմէյէճէյիմի պիլիրսին, քէզալիք Գա-
 թէրինինին խէլասը հախօս էօլտիւրիւլիւ խէ արիւղ ինթիգամը իշիւն էլիմտէն
 կէլէն մուսվէնէթի աալա սէնտէն էսիրկէմէյէճէյիմի տէ պիլիրսին. ֆագաթ իշին
 իշինէ կիրէն շու գապրիսթան լուղէթի, տամարլարըմա պուզ էնտիրկյօր : Նէ՞
 եարսյըմ պիրատէր, պուռնա իսթէր կէվէքիք տէ, իսթէր գօրգաղըզ տէ,
 իսթէրսէն պուտալալըզ տէ, նէ տէրսէն տէ, էլիմտէ տէյիլ տիր :

— Ֆագաթ հէր նէ տախի օլտա պէնտէ սէնինլէ պէրապէր պուլունաճագ
 տէյիլիմիմ Մօրիս . պէն տահա տիւնքի պիր ասքէր օլտուղում հալտէ շու էս-
 րար բէրտէսինի ելըրթմայա իհթիրաղ իթմէմէքտէ իքէն, սէնին կիսի պուռնա
 սէնէլէրտէն պէրու իքինճի ճօրճ դրալ հաղրէթլէրի օրտուլարընն շէճաաթը-
 նա տախիլ պուլունան պիր օֆիլտալըն, պէնտէն կէրի դալմաաը տեղա սայը-
 մա՞ղ մը :

— Բօ'պէրթ, պու իշ, շէճաաթ հախօսա ճէսուրըուզ իշի տէյիլ տիր տէյօ-
 րում :

— Պէնտէ սանա էմիլիէթի քեամիլէ իլէ սէօյլէպիլիրիմ քի, շէճաաթ վէ
 ճէսուրըուզ իշինտէն պաշգա պիր իշ տէյիլ տիր տէյի . վէ պու շէճաաթ վէ
 ճէսուրըուզ, նասըլ քի պուռնան մուգատտէմ տախի սէօյլէտիմ, պիզի եիւք-
 սէք մէմուրիլէրէ կէօթիւրէճէք, վէ սէքսէն եիւզ քիշինին ելրինէ, թէք-
 միլ ինկիլթէրրա բօլիս օրտուտունուն պաշընա կէշիրէճէք տիր : Մօ'րիս, պէ-
 նիմ բօլիս նաղըրըղընա, վէ սէնին տախի միւսթէշարըղա նայիլ օլմամըզ, չօգ
 տէյիլ, անճագ պիր իքի սաաթլըզ ճէսուրըուղումուղտան ասըլ տըր : Պուռնա,
 սէնին գանըն նա՞սըլ թէհամիւլ խտէպիլիր :

Եիւզպաշը Մօրիս, պիր միւտտէթ աալա ճէվապ վէրմէյիս, պաշընը աստը,
 վէ տէրին թէֆէքքիւրլէրէ տալարազ, սինէի ասքէրիլէսինտէ, գօրգու վէ
 հըրսը շան տույղուլարընն մուհարէպէսի նէթիճէսինէ միւնթաղըր պուլուն-
 մագտա խի :

Նիհայէթ հըրսը շան դալէպէ իթմիւշ կէօրիլէնմէյէ պաշլատը :

— Բօ'պէրթ, պէլաղէթի լիսանըն, գօրգու տույղուլարըմա դալէպէ խտէ-
 եօր, ֆագաթ թէքիլիֆինի գապուլ իթմէք իշիւն, պիր շարթ վաղ խտէճէյիմ :

— Սէօյլէ՞ Մօրիս . ճէսուր օլան ստէմ սէրպէսթ տէ օլմալը տըր :

— Մայէթիմիզտէ, հիշ տէյիլ խտէ, գըրգ էլի նէֆէր տէ ասքէր պուլուն-
 մալը տըր :

— Մօ'րիս, ասքէրէ լիւղում պուլունսա խտի, պու թէքիլիֆիմի սանն սուն-
 մայաճագ խտիմ . պէն հալընըզ պաշըմա տա գըրգ էլի նէֆէր ասքէր իլէ սէ-
 ֆէրէ գընամ խտէպիլիրիմ :

— Էօյլէ խտէ, նէ՞ իշիւն պանա միւրաճաաթ իթտին :

— Չիւնքի, իքիմիզլին կէօրէճէք իշինի, թէքմիլ պիր ասքէր ֆըրգաաը
 կէօրէմէզ : Մօ'րիս, պու էսրար բէրտէսի, գուվվէյի քիւլիլէ իլէ տէյիլ իւլա
 ուսթալըզ գուվվէթի իլէ ելըրթըլապիլիր :

— Բէք ալէա, պիզ նէ՞ ուսթալըզ խտէպիլիրիզ :

— Գու՛վեցի՛ քե՛ւ լլկե՛ ի՛նչ գապրիպթան՝ շի՛ գեղինէ՛ հի՛ն Եւ՛մ օլունտու գտա՛ ,
անըն՝ կիզի՛ մահալէրինտէ՛ պուլունմարնը՝ շի՛ պհէ՛ կլէ՛ տիլիմ՝ ճէ՛ միյէթի՛ խափի-
յէ՛ հին է՛յի՛ քի՛նի՛ պի՛նչ կէօրէ՛ վէ՛յիզ՝ ֆի՛ն քաթի՛ Ե՛ւ լլկե՛ն՝ պի՛զ ի՛քիմիզ՝ օլտուգու-
մու գտա՛ Է՛ն անլէրի՛ կիպի՛ շի՛ գի՛ գօրգու՛ մագ ի՛զրէ՛ պէ՛յազ շէ՛յթանլար՝ գը՛յու-
ֆէթի՛ ի՛նչ մէ՛յտանար չըգմայա՛ ի՛հ թի՛րազ ի՛թ մէ՛յէ ճէ՛ քլէրինտէ՛ն , ճէ՛ սուրանէ՛ կէօ-
յիւս վէրտիլիմիզտէ՛ , էլպէ՛թտէ՛ պունկարը՛ն Է՛սրաը՛ տէրինլէրինէ՛ Պէ՛ն Եւ՛մ ի-
տէպիլէ՛ ճէ՛յիզ . օնտան՝ սօնգրասը՛ արթը՛ գծլայ՛ տըր . էլվէրի՛ր քի՛ շունկարը՛ն
ինտան՝ օլտուգլարը՛նը ի՛քիմիզ թ՛աստիգ իտէլիմ՛ :

— Վէ՛լէ՛ վ՛ սէնին՝ տէտիին՝ կիպի՛ օլտա՛ ածիսի՛ , ի՛քիմիզ էալընըգ՛նա , գու՛վ-
վէ՛յի՛ քե՛ւ լլկե՛յէ՛ նա՛ սըլ գարը՛ կէ՛լէ՛ պի՛նչ ճէ՛յիզ :

— Օրասընը՛ , զէնին՝ ասքէրլիք՝ սույղունա՛ սիւալ էթ , Մօ՛րիս . պէն՝ սէն-
տէն՝ պէ՛օյլէ՛ պի՛ր թէրէտտիւս՝ պէքլէ՛ մէզ իտիմ՛ . վէ՛ հէ՛մ տէ՛ , պիլիմ՛ կիպի՛ ասի
խալզ է՛վլէ՛ տալարընըն՝ , ֆէ՛վգէլատէ՛ պէ՛օյիւք թէ՛ հիլէքլէրէ՛ տիւշար՝ օլմագարընըն՝ ,
պէ՛օյիւք՝ մէ՛ մո՛ւրիլէթլէրէ՛ վտը՛ օլմալար՛ գապիլ՛ օլտալիլ՛ օր մի՛ :

— Բօ՛ պէրթ , հէ՛ր սիւալէ՛ գարը՛ հաղըր՛ պի՛ր ճէ՛ վապըն՝ վար տըր :

— Պունտան՝ տա՛ պաշգա՛ , լազը՛մ կէլէ՛ն ի՛հ թի՛ն աթը՛ տա՛ տիւշիւնմէ՛ միլ տէ-
յիլիմ՛ , Մօ՛րիս , ի՛քիմիզ տէ՛ պաշտան՝ թըրնաղա՛ գատտար՛ գալըն՝ զըրհլար՛ ի՛նչ վիւ-
ճուտիմիզի՛ միւ՛ հաֆաղ՛մ թ՛ահ թըրնա՛ ալաճաղըզ :

— Է՛վ վէ՛թ՝ պունու է՛յի՛ տիւշիւնմիւշին՝ Բօպէրթ՛ , պու՛ գուլէտէ՛ , բէք՛ գու՛վ-
վէթլի՛ զըրհլար՛ վար տըր :

— Իմտի՛ թէքլիֆիմի՛ գապուլ իթմէ՛ հէ՛ բաղի՛ օլունտօրսուն՝ :

— Է՛վ վէթ՛ , Բօ՛ պէրթ , գապուլ իտէրիմ՛ , տէտի՛ Մօրիս՝ քէնտինէ՛ էիւրէք՛
վիլրէրէք . հի՛ն Եւ՛մ նէ՛՞ գէ՛ման՝ վուգու՛ աղուլաճագ տըր :

— Շի՛ մտի՛ , Մօրիս :

— Շի՛մտի՛ մի՛ . . . , տէտի՛ Մօրիս՝ մէյեուսիլէթլէ՛ Բօպէրթին՝ էիւզիւնէ՛
պազարազ :

— Է՛վ վէթ՛ շի՛մտի՛ , Մօ՛րիս , զայպ՛ իտէ՛ ճէք՛ վազթիմիզ էօգ տուր . վէ՛ հէ՛մ
տէ իսթէտիլիմ՛ շէյլէրին՝ պիլա՛ սիւալ եէտիմէ՛ թէսլիմ՛ իսիլմէսի՛ իչիւն՝ , Լօրտ
Գըմպէրլէնա՛ թաղաֆընտան՝ Լօնտրա՛ Գուլէսի՛ միւտիլիլնէ՛ խիթապէն՝ էազըլմըջ
օլան՝ էմրնպէ՛ սաթի՛ ճէպիմտէ՛ տիլ . գալզ՛ միւտիլիլն՝ հուզուրունա՛ չըգալըմ՛
վէ՛ զըրհլարըմըզ՛ վէ՛ սիլաճլարըմըզ՛ ախզ՛ իտէլիմ՛ :

Բօպէրթ՛ , եինէ՛ թէրէտտիւտ՝ կէսթիթրմէ՛ հէ՛ պաշլամըջ՝ օլան՝ էիւզ՛ պաշը
Մօրիսին՝ գօլունտան՝ թութուպ՛ աեսողա՛ գալտըրտըր , վէ՛ մէրգու՛մու աաթէթա՛ ջէ-
քիւտիլրէրէք , միւտիլիլն՝ տայիլրէսի՛ էօլունու էլէ՛ ալար :

Շիկիլիմի՛ տազըգա՛ սօնրա՛ , Բօպէրթ՛ վէ՛ Մօրիս՝ , պաշտան՝ թըրնաղա՛ գատտար՛
գըրհլարա՛ պիլիլիլիլն՝ վէ՛ բիւր՛ սիլաճ՛ օլտուգլարը՛ հալտէ՛ , Լօնտրա՛ գուլէսի՛
գապուստունտան՝ տիւշարը՛ չըգարազ , տէհէթլի՛ գապիլիսթան՝ էօլունու էլէ՛ ալ-
տըլար :

— Մօ՛րիս , էկէր՛ գօրգու՛ թէքրարէն՝ ճէսուր՛ էիլրէյիլնի՛ իսթիլա՛ իթտի՛ ի-
սէ , սէօյլէ՛ կէրի՛ տէօնէլիմ՛ . պիլաաղըր՛ , աաքէր՛ օլտուգու՛նու , վէ՛ բօլիս՛ միւս-
թէշարըզընը՛ ունո՛ւթմա՛ :

— Խայր Բօ'պէրթ , Մօրիս պիր տեֆա իչինէ կիրմիչ օլտուղու թարիգտէն կէրի տէօնէմէզ տէտփ , պիչարէ եիւզպաշը , տէրունինտէն ուզուն պիր ա՛հ չէֆէրէֆ :

Իքի գահրաման զապիթլէր , արթըգ տիհանդարընտան ապա պիր սէս չը- գարմանարագ , աղըր աղըր մահէլլի մագստլէրինէ տողրու իլէրու վարմանա պաշլատըլար :

Եարը կիճէյէ , թամ պիր սաաթ գալմըշ իտի :

Օ Ն Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Մ Ո Ւ Հ Ա Ք Է Մ Է

Բօպէրթ վէ Մօրիս , քէնտի տէհչէթֆէրմա թարիգլէրինտէ , սիւքիւթ իւզ- րէ նէ գատար վագըթ իլէրու հարէքէթ իթմիչ օլտուղլարընը պիլէմէտիլէր :

Անճագ էսքի գապիրսթանըն մէգար թաշլարը քէնտի սէրպէսթ աաըմու- րընա մանի օլմանա պաշլատըղլարընտա , պու իքի գահրամանլար , թէթիքլէրի աշըգ չիֆթէ թապանճալարը էլլէրինտէ օլտուղու հալտէ , մուհարէպէ բլանը իւզրէ իքի գօլա թագսիմ օլտուլար , վէ աղըր աղըր իլէրու եիւրիւմէնէ պաշ- լատըլար :

Մօրիս , հէր նէ գատար ճէսարէթինի զայպ իթմէմէյէ չալըճագտա իտի իսէ տէ , աեաղլարընա պիր էյիճէ սէօզ անլաթամատըղընտան , Բօպէրթտէն կէրի գալմանա պաշլամըշ իտի :

Փահրաման եիւզ սյաշը , հէր պիր աաըմ ալըընտա , պէօիւք պիր պիւ- հուգուրըղլա , էթրաֆը տիյնէմէքտէ , վէ կէօզիւնիւն ալըճըլ օլտուղու տէ- րէճէտէ , գարանըղըն իչինտէն , տէօրթ թարաֆընը կէօզէթմէքտէ իտի :

Պիր արա , եիւրէյի գօրտու կիպի կէօրիւնէրէֆ , էլի աեաղը տիթրէմէնէ պաշլատը :

Տէհչէթլի հալ , պիրտէն պիրէ , թէքմիւ չըպագըղը իլէ գարընընա չըգ- մըշ իտի :

Էլվէլ էմրտէ , կիճէնին գարանըղընտա ինսանըն գայմընը աաըրուլթանագ տէրէճէտէ ճէհչէննէմէ մախտուս պիր ֆըսըլթը սէսի տիր էթրաֆը թութուս , վէ պունու միւթէաղըպէն , տէօրթ հանտան տէհչէթլի պէեազ չէքլէր , աղըր աղըր քէնտի իւզերլէրինէ տողրու իլէրու կէլմէեէ պաշլատըլար :

Բօպէրթ Բարգըր , անճագ պիր գաշ չէքլին զուհուրինի մէմուլ իթմէք- տէ իքէն , պու քիւլլիյէթի կէօրտիւլիւնտէ , քէնտիտի տէ զաֆլէթէ կէլտի , ֆագաթ արթըգ կէրի չէքիլմէք գապիլ տէյիլ իտի :

Եիւզ պաշը Մօրիտէ էօյլէ կէլտի քի՛ն նէ գատար մէգար թաշլարը վար իսէ , քեաֆֆէսի տախի հարէքէթէ պաշլահըպ , հէր պիրիսինին իչինտէն պի- րէր պէեազ քէֆիյի ճէնագէլէր աեաղա գալգմագտա , վէ էօլլիւլէրէ մախ- տուս պիր տէհչէթլի ֆըսըլը սէսի իլէ , քէնտի իւզերլէրինէ հիւճու մա գըեամ իթմէքտէ իտիլէր :

Բօպէրթին պիր իշարէթի, Մօրիսին ազլընը պաշընա կէթիրտի, վէ քէնտինէ սօն տէրէճէ պիր զօր վէրէրէք, էլլէրինտէ պուլունան իքի ատէտ թապանճալարը, քէնտինէ էն եազըն պուլունան պէեազ շէքլ իւզէրինէ սոզրուլթաու իսէ տէ, էլլէրի օլ տէրէճէտէ տիթրէմէյէ պաշլամը իտի քի, անլէրին թէթիքլէրինի շէքմէեէ միւգթէտիր օլամատըգտան պաշգա, հաթթա էլինտէ զապթ իթմէեէ տաթի իգթիտարը գալմաեըպ, իքի թապանճասը պիրտէն եէրէ տիւշտիւլէր :

Պիր տէ արգա արգայա իքի աթէշ ըշըը վէ կիւրիւտիւսի, եիւզ պաշը Մօրիսին ազլընը թէքրարէն պաշընա կէթիրտիլէր :

Բօպէրթ, էն եազընընտա կէօրիւնէն պէեազ շէքլին իւզէրինէ իքի թապանճա պօշալթմը, ֆագաթ մէզքիւր շէքլ, եէրէ տէվրիլմէտիքտէն պաշգա, քէմալի ազամէթլէ տահա զիեատէ իլէրու կէլմէքտէ իտի :

Բօպէրթ, հալէա քէնտի ճէսարէթինի զայպ իթմէեէրէք, պէլինտէ պուլունան տիկէր իքի ատէտ թապանճալարընը տաթի թէհայեիւր օլունանազ պիր շէվիքիքլէ չըգարըպ, այնի շէքլ իւզէրինէ իքի աթէշ տահա իթտի. ֆագաթ գուրչուհար, ինտան ճինսինին խարիճինտէ օլան, եախօտ պու տիւննայա այիտ պուլունմաեան շու պէյազ շէքլ իւզէրինէ հիշ պիր թէեասիր իտէմէտիլէր, վէ պու պէեազ շէքլ, տիկէր պէեազ շէքլլէր իլէ հալէա իլէրու կէլմէքտէ վէ պիթթէտրիճ պիգիմ իքի գահրամանլարա եազլաշմագտա իտիլէր :

Բօպէրթին եանընտա արթըգ սօլու թապանճա գալմամը, վէ եէնիտէն սօլտուրմագ իլիւն տէ մէյտան պըրագըլմամը օլտուղունտան, նէ գատար սէսի վար իսէ, «նէ՞ տուրուեօրսուն Մօրիս, տավրանսա՞նա,» տէյի պաղըրտը :

Ֆագաթ քիմ ճէվապ վէրէճէք իտի :

Պիհուտէ եէրտէ Բօպէրթ, քէնտի գահրաման ըէֆիղինտէն պիր իմտատ պէքլէմէքտէ իտի :

Պիշարէ եիւզ պաշը Մօրիս, արգա արգայա տէօրթ տէֆա գուրչուն եէտիքտէն սօնրա հալէա մալիւմ օլան պէեազ շէքլին ասլա թէրէտտիւտ պիլէ կէօթէրմէքսիղին իլէրու կէլմէյէ տէվլամ իթտիլինի, վէ տիկէր պէեազ շէքլլէրին տաթի, անըն արգասընտան էվիլէքի կիպի հարէքէթ իթմէքտէ օլտուգլարընը կէօրտիւյիւնտէ, արթըգ էճինիլէր էլինտէ պուլունմուշ օլմասընա հիշ պիր շէքք ու շիւրհէսի գալմաեարագ, քէմալի տէհէթլէ գաշմաեա տավրանմը, վէ պիր իքի ատըմ ալտըգտան սօնրա քէնտիսինի պիւսպիւթիւն զայպ իտէրէք, եէրէ սէրիւմիշ իտի :

Չանն իտէրսին քի, Բօպէրթին գուրչունլարը պու պէտպախթ եիւզ պաշընա թէսատիւֆ իթմիլլէր իտի :

Բօպէրթ, քէնտի ըէֆիղինտէն պիր ճէվապ, եախօտ պիր հարէքէթ էսէրի կէօրէմէտիլի հալտէ տաթի, ասլա քէնտինի զայպ իթմէեէրէք, զազապը պիւսպիւթիւն թահրիգ օլտու, վէ թէհայեիւր օլունանազ պիր ճէսուրըզլա, գըլըճընը շէքտիլի կիպի, տէօրթ թարաֆընը իհաթա իթմիլ օլան պէեազ շէքլլէր իւզէրինէ հիւճոււմ իթտի :

Ֆագաթ պու ազլըն արսլան, անճագ պիր իքի ատըմ իլէրույէ վարմազա

մուվաֆֆազ օլապիլէրէք , սեւաղլարը նամալիւմ պիր շէյն սարըլտը , վէ թէք-
միլ Կուվլէթի վէ կիյտիյի զըրհըն ալըըլըըը ելէ երւզլու իւթիւնէ եկրէ տէվ-
րիլտի :

Մէքիզ աատէտ գուվլէթլի գօլլար , կիւն իլէ պու գահրամանը զապթ ի-
տէպիլտիլէր :

«Գրաթիւլէր , հիշ տէյիլ խէ սիզին սիհրպաղըզընըզը իսթիհզա իտէն պիր
ճէսուր աատէմ պուլունմուշ օլտուղուհու կէօրիւն» տէյի պաղըրտը Րօպլէրթ ,
Ֆազաթ պուհլար , աղըընտան չըգան սօն սէօղլէր օլտու . շիւնքի զալըն պիր
պէդ իլէ աղըը թըգանտը , վէ էլլէրի տեաղլարը սըզը սըղըհա պաղլանտըզ-
տան սօնրա , կէօղլէրի տախի պաշգա պիր պէզ իլէ էօրթիւլտիւ :

Պուհլարըն քեաֆֆէսի տախի , քէմալի սիւքիւթ վէ զայէթլէ նիլամըը պիր
հալ իլէ ինրա օլունտուլար :

Պատէհու Րօպլէրթ հօգարը դալտըըլարազ , տէօրթ աատէտ ումուզ իւզէ-
րինէ վաղ օլունտու վէ հարէքէթէ պաշլանտը :

Պիր սաաթ գատար պէօյլէճէ աղըը աղըը կիտիլտիլի հալտէ , Րօպլէրթի
ումուղլարը իւզէրինտէ կէօթիւրէնլէր , պիրտէն պիրէ տուրտուլար , վէ քէն-
սի երւքլէրինի եէրէ հաթըրտըլար :

Աճէպա օրատա , խաֆի զապթիէ օֆիշեալընը քէսէճէքլէր մի իտի :

Պու շիւքէ , Րօպլէրթին զիհնինէ կէլմէտի տէյիլ , Ֆազաթ պու իշի թա
էվլէրինտէն պէճէրմէեէ իգթիտարըլարը պուլունտուղու հալտէ , նէ՞ սէպէպլէ
թամ պիր սաաթ քէնտի աղըըլըընը թաշըմազ գահմէթիլի տէրիւհտէ իտէ-
ճէքլէր իտի :

Րօպլէրթ պու միւթալէա իլէ , շիմտիքի հալտէ դաթլ օլունմազ թէհլիքէ-
սինտէն միւթէրիհ օլարազ , միւճէրրէտ պիրազ եօրկուըլուզ ալմազ իշիւն
քէնտիսինի աշաղը գօյմուշ օլտուղլարընա քէնտինճէ գարար վլէրտի :

Ֆազաթ Րօպլէրթին քէշֆի կիպի չըգմատը :

Մէրգումուն սեւաղլարը պաղընը սէօքէրէք , սեւաղա գալտըրտըլար , վէ
պիր աատէմ պիր գօլթուղունա վէ պաշգա պիր աատէմ տախի տիկէր գօլթուղու-
նա կիրմիլ , վէ կէօպլէրի իլէ էլլէրի պաղլանմը օլտուղու հալտէ , աալա սէս
չըգարմազսըզըն , քէնտինի երւրիւյէրէք իլէրի տօղրու կէօթիւրմէեէ պաշլա-
տըլար :

Րօպլէրթ , հիշ պիր շէյ կէօրմէքսիզին պէօյլէճէ էլլի ատըմ գատար իլէրու
կիթտիքտէն սօնրա , նակէհան քէմէր ալթը պիր եէրէ կէլմիլ օլտուղունու պա-
զը ալէամէթլէրտէն հիսս իլլէմէեէ պաշլատը . պիր եիկիրմի տտըմ գատար տա-
հա իլէրուլէտիքլէրինտէ , պիր սէս , գուլաղընտան աշաղը , «Տօնիւն նէրտիվէն
տիր ատըմլարընա տիգաթ էթ , » տէտի :

Րօպլէրթ պու սէսի թանըմատը :

Իմտի աղըը աղըը պիր օն պէշ սեազ գատար , թաշ նէրտիվէնտէն աշաղը
էնիլտիքտէն սօնրա , տուրտուլար . պատէհու պիր տէմիր գարու աշըլմասը սէ-
սի իշիթիլտի , պունուն արգասընտան տախի թէքրարէն իլէրու կիտիլմէեէ պաշ-
լանտը :

Տէօրթ պէշ ասորմտան սօնրա , այնի սէօ , թէքրարէն Բօպէրթին գուլա
ղընտան աշաղը , նէրտիվէնաէն էնիլէճէլինի խապէր վէրտի :

Բօպէրթ Բարզըր , քէմալի իթաաթլա , վէ կէօզլէրի հալէա դարալը օլ
սուղու հալտէ , օն օն իքի դասէմ տահա աշաղը ինտի . վէ նիհայէթ եէնիտէն
պիր տէմիր գարունուն աշըլմասը սէսի իշիթիլտիքտէն սօնրա , Բօպէրթին եիւ
ղիւնէ նակէհան պիր սըճագլըզ վուրաու :

Պու սըճագլըզ օթուզ ահադ եէրին տիպինտէ օլան պիր մահէլլտէ , զըշ
օրթասընտա թապիի պուլունան սըճագլըզա պէնդէմէմէքտէ խտի :

Բօպէրթ , պիր եիլիրմի տարմ գատար տահա իլէրու վարըպ , սաղընա
սարսըրըլտըզտան սօնրա , արթըզ դաթի սուրէթտէ տուրուլտու , վէ քէնտի
սւմուզու իւղէրինէ օլունան թաղեիդէ իթաաթէն էյիլտիքտէ , քէնտինի , պիր
իւքէմիէ իւղէրինտէ օթուրմուշ պուլտու :

Բօպէրթ եարըմ սաաթ դատար մէզքիւր իւքէմլէնին իւղէրինտէ օթուր
տուգտան սօնրա , թէքրարէն պիր տէմիր դարու աշըլմասը սէսի իշիթտի , վէ
պիր իքի քիչինին եավաշ սէսլէ , վէ քէնտինին անլահամատըղը պիր լիսան
իւղըէ պիր իքի սէօզ իթմէլէրինտէն սօնրա , պտղընա պիր էլ սօգունտուղու
նու հիսս իլլէտի :

Բօպէրթին ճէսուրլուղունա պիր շէրէֆ տահա օլմադ իւղըէ տէրիզ քի ,
ապա սարսըլմասը պիլէ :

Մէկէր իսէ պու էլ սօգունուշու , կէօղիւնիւն պաղընը շէօզմէք իշիւն
իմիշ :

Բօպէրթ , կէօզլէրի աշըլըր աշըլմազ , թապիի պիր մէրազլա էթրաֆընա
պսգտը :

Պուլունտուղու մահէլլ սւֆադ պիր մախղէն շէքլինտէ , թաշ քէմէրլի պիր
տայիրէ օլուպ , իքի թարաֆընտա տախի , էլլէրինտէ պիրէր աշըզ գամա պու
լունմուշ օլտուղու հալտէ , պաշտան թըրնաղա գատար սիյահլար կիլինմիշ , վէ
եիւզլէրինտէ տախի պիրէր սիեահ մասքէ պուլունմուշ պիրէր ատէմ տուրմագ
տա խտի :

Թա գարչըրնտա պուլունան տէմիր գարու թէքրարէն աշըլտը , վէ եինէ
եօգարտան աշաղը սիյահլարա պիւրիւնմիւշ , վէ եիւզիւ սիյահ մասքէլի պիր
տտէմ գարուտան իշէրի կիրիպ , Բօպէրթի , պիր էլ իշարէթի իլէ արգասընտան
կիթմէյէ տալլէթ իլլէտի :

Բօպէրթ , էլլէրի հալէա պաղը օլարագ էօնիւնէ սալզըլմըշ օլտուղու
հալտէ , օթուր սուղու եէրտէն ահաղա գալգարագ , մէզքիւր սիյահ ատէմին
տարսը սըրա եօլ ալմահա պաղատը . եանընտա պուլունմուշ օլան իքի նէֆէր
աշըզ գամալը սիյահ նէօպէթճիլէր տախի , պիրի պիր թարաֆընտան վէ տիկէ
րի տախի տիկէր թարաֆտան , Բօպէրթին ըիֆագաթընտա պուլունմագտա ի
սիլէր :

Գարուտան տիշարը շըզտըզտան սօնրա , սօլ թարաֆլարընտա պուլունան
տար պիր եօլա սարտըլար , վէ պու եօլուն օն տարմ գատար իլէրուսինէ վար
տըզտան սօնրա , նակէհան քէնտիլլէրինի կէնիշ պիր տիվանիւնէտէ պուլտուլար :

Օթուզ անագ եէր տիպինտէ , վէ միւքէմմէլ թաշ տիվարլարը վէ թօնօզու պուլունան պու վասի տիվանխանէ , սէրայ տայրէտի կիպի ըլըզլանմըլ իտի . շիւնքի տայրէտին իքի թարաֆ տիվարլարը էօնիւնտէ , պօեռունա տիվիմիշ օլան գըրգ դատար սիեահլարա պիւրիւնմիւշ , վէ սիեահ մասքէլի սատէմլէրին , պիրէր էլլէրինտէ աշըգ գամա պուլունտուզու հալտէ , տիկէր էլլէրինտէ տա խի , զիֆթլի հալաթտան պիրէր մաշալա պուլունմադտա իտի :

Տիվանխանէտին թա աննընտա տախի , սիյահ էօրթիւլիւ վէ նիմ տէվիր շէքլինտէ պէօյիւք պիր թրաքէզա պուլունուպ , պուլուն էթրաֆընտա , վէ օրթաօր պօշ պըրադըմըլ օլտուզու հալտէ , օն իքի քիշի օթուրմուշլար իտի :

Կէօրիւնիւշէ նէղարէն պու պիր նէվի մահքէմէ տիվանըն ազալարը պուլունմուշ օլան օն իքի նէֆէր ատէմլէր տախի , պաշտան թըրնաղա դատար սիեահլար կիյիմիշ օլուպ , միւսթէտնա օլարագ , աննագ պուլուլարըն կէօյիւլէրինտէ , պիրէր պէյազ խաշ րէսմի պուլունմագտա իտի :

Բօպէրթին ըրֆազաթընտա պուլունան նէօպէթճիլէր , մէրգումուն գօլլաբընտան թութմուշ օլտուզլարը հալտէ , տիվանխանէտին օրթասընա դատար կէթիրտիլէր , վէ օրատա քէնտիսինի անագ իւսթիւ սուրտուրթտուլար :

Պիր տէ պուլուն միւթէագըպէն , պաշգա պիր տէմիր գարու սահա աշըլտըգտա , օն իքի նէֆէր հաքիմլէր , հէքսի պիրտէն սէսսիզճէ անաղա գալգաւըլար :

Պու իլթիֆաթ , մէզքիւր տէմիր գարուտան իշէրի կիրէն ուզուն պօյլու վէ էվվէքիլէր կիպի թէրէտէն թըրնաղա դատար սիյահլարա պիւրիւնմիւշ , ֆագաթ կէօյիւնտէքի խաշ րէսմի տիկէրլէրինքի կիպի պէյազ շէրիտտէն օլմաեըպ , իլլա պթուրտան իլլէնմիշ օլան ատէմէ իտի :

Պու ատէմ , քէմալի վագարլա իլէրու կէլիպ , մէրգուման օն իքի նէֆէր հաքիմլէրին օրթասընտա պօշ պըրադըմըլ օլան սիյահ սանտալիէ իւզէրինէ օթուրտուգտա , տիկէր հաքիմլէր տախի քէնտի եէրլէրինտէ եէրլէշտիլէր :

Պէշ տագըգա դատար տէրին պիր սուտուգ հիւքմ իթտի :

Պատէհու , հաքիմլէրին րէիսի օլան պու ուզուն պօյլու ատէմ , Բօպէրթէ խիթապէն ,

— իոմին նէ՞ տիր , միւթթէհիմ , տէտի :

Բօպէրթ Բարգըր , օլ ճէսուր խոֆի զապթիյէ էիւ զպաշըր , պու սէտի իշիթ տիյինտէ , սարսըլար :

— իսմիմ Բօպէրթ Բարգըր սըր :

— Նէ՞րէտէ պուլունաուզունու պիլի՞նօրմուսուն :

— Էվվէթ , պիլմէեօր իտիմ ֆագաթ անլատմ :

— Նէ՞րէտէտին :

— Գաթիլլէր ինիտէ :

— Բօպէրթ Բարգըր . գաթիլլէր մուհաքէմէ իթմէզլէր , իլա էօյսիւրիւրլէր . ֆագաթ սէն պուրատա տախիմէ մուհաքէմէ օլանագսըն , ատալէթ հիւքմ իտէճէք , վէ առալէթ , ճէզանը իճրա իտէճէք տիր , էկէր ճէզայա միւսթահագգ կէօրիւլիւրսէն . քէնտիսի նիզամէն միւտաֆտա իթմէյէ մէզունսըն :

- Սիրի պէնիմ իւզէրիմէ քի՞մ հաքիմ նասպ իթտի :
- Պիզգաթ սէնին հարէքէթին :
- Մահքէմէնիզէ գարշը բրօթէսթօ իտէրիմ :
- Բօպէրթ Բարգըր , պիզ սէնի ճէպրէն մահքէմէմիզ հուզուրունա կէթիրմէտիք . սէն քէնտին , քէնտի բէյին իլէ պիզէ միւրաճաաթ իթտին :
- Մատամ քի էլինիզտէյիմ , նէ իսթէրտէնիզ եարապիլլիրսինիզ . պուեուրուն նէ եարաճաղընըր կէօրմէյէ պէն տախի մէրազ իսիօրում . պուեուրուն , պօշ միւճատէլէ իլէ վագըթ կէչիրմէեէլիմ :
- Բէյիս , սիյահ էլլիսէսինին ճէպինտէն պիր քեաղըտ չըգարտը :
- Պու քեաղըտ , Բօպէրթ Բարգըրն իթթիհամնամէսի իտի :

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՊԱՊ

ՀԻԻԲՄ ՎԷ ԻԼԱՄ

Պու դարայիպ նէվինտէն օլան մահքէմէնին սիյահ ազալարընըն յիյահ բէիսի , աղըր աղըր ամթիտէքի իթթիհամնամէյի օգուճայա պաշլատը :

«Ճօն Բարգըր նամ սապըզ Ամէրիգա քիւրք թիւճճարընըն օղու Բօպէրթ Բարգըրն ճինայէթլէրի :

«Պէրէնճէ ճինայէթ»

«Թորճու միւլազիմ Բօպէրթ Բարգըր , քէնտի բէտէրինին , Ամէրիգատա պիր տօսթա էմանէթ պըրազմըլ օլտուղու քիւլլէթլի մէպլաղը , հէնուզ քի սէքիզ եաշընտա պուլունտուղու հպտէ , ֆահիլչէխանէլէրտէ վէ գումարխանէլէրտէ եէյիպ պիթիրտիքտէն սօնրա , սիլքի սսքէրիլէտէն տախի , քէնտի հարաքեաթը նապէճասը իչիւն գօվուլարազ , պիր բարասըզ մէյտանտա գալտը :

«Պիր կիճէ , թէքրարէն քէնտի պիր տօսթու իլէ գումարխանէեէ կիտիպ , ֆագաթ քէնտինին գումար օյնաեաճագ բարասը պուլունմատըղընտան , մէրգում տօսթունտան իսթիգրազ իլլէտի , վէ մէպլաղը մէզպուրու տախի քեամիլէն շայպ իլլէտի :

«Պատէհու քէնտի տօսթու ճասանըն պաշընա կէչիպ , Բօպէրթին մուղայրի օլարազ չօգ բարա գազանտըղընտա , պու ալիճէնապ տօսթ , գազանմըլ օլտուղը ագճէնին նըսֆընը Բօպէրթէ վէրմէք իսթէտի իսէ տէ , Բօպէրթ պու իհասանը գապուլ իթմէտի :

«Պատէհու գումարխանէտէն տիշարը չըգտըզլարընտա , վագըթ եարը կէճէյի կէչիլի օլտուղունտան . Բօպէրթ , քէնտի տօսթունուն տալէթի իւզէրինէ ; անըն էվինտէ եաթմազա բազի օլտու :

«Իքի սասաթ սօնրա , պու խտնէ , շայլը շայր եանմագտա իտի :

«Ձէրտասը կիւնիւ , եանմըլ խանէ քիւլլէրի ալթընտան , պիր ինսան նաշը պուլունտու :

«Պու նաչ, Բօպէրթ Բարգըրն պէտպասթ տօնթու նաչէսի խօի :

«Բօպէրթ աաիի նապէտիտ օմաչ խօի :

«Բօպէրթ Բարգըր, Փահիչէկանէլէրտէն դումարխանէլէրի, վէ դումարխանէլէրտէն տաիի գաթիլիյէ կէչէրէք, օլ լիճէսի, քէնաի պիճէնապ տօսթունու օ ույգուսունուն իչիւնէ վուրուպ թէլէփ իթիլի, վէ դումարխանէտէ մերգունմուս գաղանարղը մէլուն աղճէյի դասպ իյլէտիքտէն սօնրա, քէնաի ճիւնայէթիի սէթր խոնսիլմէք խմխոի իլէ պլանէյի տաիի աթէչէ վէրիւյ սազուչմուչ խօի :

Բօպէրթ հիատէթլէ րէյիսին եհիլիւն պոպարապ, «պու տէտլյինիդ ալչաղըզլա ույտմըրուլմուչ եալան պիր մասմիչ նըր» մէյի պոպըրուր :

Սիյահըար կիլիսմիլ վէ սիյահ մասքէ իլէ եիզիւնիւ էօրթմիւչ օլան րէյիսիքէ, Բօպէրթին դաղապընտան ապա միւթէէսսիր օլմայարագ, քէնաի իթթիհամսամէսինի օգոթմայղա տէվամ իյլէսի :

«Իսինճէ ճիւնէլն»

«Պիր սէնէ սօնքա, Բօպէրթ Բարգըր, Տրանսանըն Պուլօնըր շէհրինտէ, պիր Տրանսարղ քէրէսթէ թիւճճարընըն տիրէքթօրու պուլունմագտա, Փագաթ րէտէրինլին, մէրգունմուն Ամէրիգասան Փիրար իթմիլ օլսուղունա տայիր հիլ պիր մալիւմսթը եօգ խօի :

«Պէտպասթ Տրանսարղ քէրէսթէ թիւճճարը, պիր կիւն քէնաի տիրէքթօրունուն հիսապարընը կէօրմէք պուտալալըղընա չըգտըղընա, իքի էլինի պիրտէն պաղընա վուրտու :

«Պիլմիթ օտտէմին թէքմիլ վարիտաթը գումարտա վէ ֆահիչէլէր պօղաղընտա չիւրիւմիւչ խօի :

«Սէֆիլ ստէմ, Բօպէրթին խիյանէթի, եալընըզ վարիտաթընա դարըլ իմի տէյի դտան իյլէտի : Հալ պու քի Փամիլհաճա ըրլ ու նամուսու տաիի պէրպատ օլմուչ, եանի հէմ աղչէսի, հէմ իթիպարը, վէ հէմաէ հէր շէյտէն զիեատէ սէվմիլ օլսուղու դարըրը, էլինտէն կիթմիլիլէր խօի :

«Պէտպասթ թիւճճար, պու ճինայէթլէրին Փայլի օլան Բօպէրթ Բարգըրը վուրուպ էօրթիւրմէք խթէտի, Փագաթ խասիլ, քէնաիւնտէն զիեատէ գուվլէթլի վէ զիեատէ մահիր պուլունտուղունտան, մագսէտինէ վասըլ օլամատը :

«Օ կիճէսի, սէֆիլ թիւճճարըն եաթաղ օտասընտան պիր թապանճա սէսի իլիտիլտի, վէ դարըրը իլէ խրտէթքեարը գօշուպ օտասընա կիրտիքլէրինտէ, թապանճասը հալէա էլինտէ թիւթմէքաէ օլան զէվալըլ թիւճճարըն էէրէ սէրիլիլ օլսուղունու կէօրտիլէր :

«Իքի կիւն սօնրա, Պուլօնըր գապրիսթանընտան կէչէյէր, քէնտինի վուրուպ թէլէփ խտէն քէրէսթէ թիւճճարընըն մէղարը իւղէրինտէ, պիր գատըն նաչէսի կէօրտիլէր :

«Պու գատըն, մէրգում քէրէսթէ թիւճճարընըն գարըրը խօի, քի տիւչար օլմուչ օլսուղու րէզպէթտէն, վէ գօճասընըն էօլիւմիւնէ սէպէպ օլմուչ օլմասընտան միւթէէսսիրէն, քէնտինի զէհիրլէյիւյ, գօճասընըն մէղարը իւղէրինտէ :

րուհունու թէսլիմ կլէմիշ, վէ պու սուրէթլէ իլլէմիշ օլտուդու կիւնահըն քէ-
Փարէթիւնի շէքմիշ օլմադ իւմիտինտէ պուլունմուշ իտի» :

Բէյիս, պու հիքեայէյի տախի պիթիրտիքտէն սօնրա պու տէֆա քէնտիսի
Բօպէրթէ տօղրու տէօնէրէք :

«Սէօյլէ, Բօպէրթ Բա՛րգըր, սէօյլէ շէքիմէ, պու տա Եվլէլթի ճիւնածէթ
կիպի, ալչազնա ույտուրուլմուշ Եալան տէնէլլէվիք, տէտի :

Բօպէրթ Բարգըր, պաշընը սասրազ հիշ պիւ ճէվապ վէրմէտի :

Բէյիս, պէշ տազըգա գատար սուս օլուպ էթրաֆը տիյնէտի :

Բօպէրթտէն մատա ալթմըշ նէֆէր գատար տախի սիմսլյա՛հ ալտէմէթ
մէվճուտ պուլունան պու Եէր ալթը տիվանխանէտէ, Էօլիւլէրէ մախուս պիւ
սուսլուզ շիւքմ իտիպ, զանն իտէրսին քի, պիւ մէզար կիպի պիւ պօշուզ
պուլունմագտա իտի :

Բէյիսին արամը խիթամ պուլտուգտան սօնրա, մէրգում թէքարէն իթ-
թիհամնամէսի գրաաթընա շու սուրէթլէ տէվամ կլլէտի :

«Իւլլէնճիւ ճիւայէր»

«Բօպէրթ Բարգըր, Տրանսատան տախի Ֆիքար իտիպ իրլանտայա կէշալի» :

«Տրալին շէհրինտէ, զայէթլէ Եհլի սէրվէթ պիւ քիպարգատէ պուլունուպ
Բօպէրթ պիւ թագրիպ սէյիս Եամազըրը կլլէ մէրգումուն գօնազընա կիրմէյէ
մուվաֆֆազ օլապիլտի :

«Արթըզ օնտան սգնիսմ մէմուլ օբունան շէյլէրին նէ Եօլտա շէքէր օլապի-
լէճէքէրթ մալիւմ տի :

«Պիւ կիճէ, մէրգում քիպարգատէնին խանէսինտէ, Էն քիւշիւք գըզը ին
պիւ տէ իլթիեար խըտմէթ քեար պուլունտուլու հալտէ, Իքի նէֆէր մամքէլի
ատէմէր, կիզի պիւ գարուտան խանէյէ տուխուլ կլլէտիլէր :

«Ճէրատսը սապահը, գօնապըն գարուսու գըրըրպ աշըրըրընտա, մէր-
գումէ կէնճ գըզ նապէտիտ օբնուշ, զիյգըլմէթ Եշեպարտան Էն գըյիթիլլէրի
գալըրըրըրը, վէ իլթիեար խըտմէթ քեարըն նաշը տախի, նէրտիվէ՛՞ պօշընտա
սէրիլմիշ իտի :

«Բօպէրթին զայպ օլմուշ օլմասը, ճիւնայէթին ֆաիլիսի աշիքեար կէօպէթը-
մէքտէ իտի, ֆագաթ վուգու պուլան շէտիտ թէհարրիյաթըրըն քեաֆֆէտի
տախի պօշա շըգարազ, նէ Բօպէրթտէն, նէ սէֆիլ կէնճ գըզտան, հիւ պիւ
Էսէր կէօրիլլէմէտի :

«Բօպէրթ Բարգըր իսէ, վագթին բօլիթիգանա գարըրգըզլարընտան իս-
թիֆատէ խտէրէք, ըրզընա գատա իթմիշ օլմասը կլլէ քէնտինէ Էսիւ իթմիշ օլ-
տուլու նէվճիվան գըզը պըպ, Սքուտիայա կէշտի :

«Զօգ սիւրմէյիպ, գըզըն խանէսինտէն աշըրըրըն միւճէվճէրաթ սաթըրպ
Էէնտի :

«Պիւ սապահ, պիշարէ գըզ, Բօպէրթին կիզիճէ Եօլ հազըրըրը կէօր-
մէքտէ օլտուլունու Փարզ իտէրէք, պաշընա կէլլէճէյիսի ֆէհմ իթտի, վէ
թաշ Եիւրէքլի մաշուգունուն աեաղընա գարանարազ, քէնտիսինի Եիւզ իւս-
թիւ պըրագմամասընը նիյազ կլլէտի իսէ տէ, պունուն հիշ պիւ թէճտիլիսի
կէօրմէտիլիսիտէ, քէնտիսինի շայա աթանաղընը թէհտիտ իթտի :

«Րօպէրթ, պունտան տախի անլա միւթէսսիր օլմանարագ,» իշթէ պա՛գ, պունու բէք ալէա տիւշիւնմիւշիւն, պոու թէրթիպին բէք միւնասիպ տիր» տէ-
յի ճէվապ վէրտի :

«Փէրտասը սապահըսը, սէֆիլ գըզըն ճէնազէսի, շայըն ագընթըսը իլէ
տէնիզէ սողըու կիթմէքտէ իտի :

«Տէօրպիւննի- ճիւայէլն»

«Րօպէրթ Բարգըր, պատէհու պաշգա գուրպանլար պուլմագ իշիւն, թէք-
րարէն Ֆրանսան կէշտի : Պուլօնիը շէհրինտէքի օեուունուու Բարիգտէ թէք-
րարէն իճրայէ գալգըլմագ իսթէտի իսէ տէ, խըսմէթինէ կիրմիշ օլտուղու է-
ֆէնտիսինին գարըսը հէլէ քի վագթինտէ նամուուու իլէ էօլիւպ գուրթուլմուշ
օլտուղունտան, մէրգոււմուս պիր թանէճիք տիւպէր վէ Մաթիլտ նամընտա
գըզը պու ալչագ օեուուն գուրպան կիթմէէէ հասը օլունտու :

«Էֆէնտիսի, Րօպէրթ Բարգըրը եանընա ալմըլ վէ վարիտաթընը վէ ըր-
գընը օնա ինանըլ օլմասընտան անճագ պիր սէնէ սօնրա, շիւբհէլի պիր էօ-
լիւմ իլէ մէզարա կիրտի, վէ տիւնեա իւզէրինտէ պուլունան պիր թանէճիք
սահիհ վարիտաթը օլան գըզը իլէ, թէքմիլ նագա վէ էմլաքը, Րօպէրթ Բար-
գըրըն մէրհամէթինէ թէսլիմ օլունտու :

«Մաթիլտին, կիճէ կիւնտիւզ նիյագ վէ ֆիրեազլարը, Րօպէրթ Բարգըրըն
թաշ երեւէյի իւզէրինէ աղա թէէսսիր իթմէէէրէք, մէրգոււմէ իլէ նիզամը
սուրէթտէ նիքեահ օլմասընա, պիրէր պիհանէ իլէ էնկէլլէր չըգարմանա տէ-
վամ իթտիլի սըրատա, նիհայէթ պիր սէնէ զարֆընտա, սէֆիլ գըզըն բէտէ-
րիշտէն միրաս գալան նագսըն քեաֆֆէսինի, վէ էմլաքընը բէք պէօլիւք պիր
գըսմընը տախի, գոււմարխանէլէրտէ վէ ֆահիշէխանէլէրտէ եէյիպ թիւքէթտի :

«Էլլէրինտէ, անճագ ճիւզի պիր էմլաք գալմըլ օլուպ, Րօպէրթ նիհայէթ
պունուն տախի սաթըլուպ ագճէսի քէնտինէ թէսլիմ օլունմասընը Մաթիլտտէն
թալէպ իլլէտիլինտէ, սէֆիլ գըզ, քէնտինին համիլլէ պուլունտուղունը, վէ
սողանագ չօնուգլարընը խաթըր իշիւն օլուն պու սօն վարիտաթըն թէլլէֆինէ
արթըգ րազի օլամայանաղընը պէեան իլլէտիլինտէ, Րօպէրթ, պէլինտէքի պու-
շաղընը, պաշտան չըգարմըլ օլտուղու սահիպսիզ պիր գըզա կէօսթէրմէյէ իհ-
թիրագ իթմէտի :

«Պիր գաշ կիւն սօնրա, պու էմլաք տախի սաթըլուր, վէ ագճէսի էվէ
կէլմիշ օլտուղու կիւնիւն կէճէսի, Րօպէրթ Բարգըր, Բարիզ շէհրինտէն ղայպ
օլտու :

«Պու էհիլ ըրզ տէլիգանըլ, Մաթիլտի, վէ սողանագ օլան չօնուղունու
սօն սէֆիլիքտէն գուրթարմագ իշիւն, կիճէ Մաթիլտ տէօշէյինտէ իքէն, պու-
շաղընը մէրգոււմէնին կէօյսիւնէ սաբլայարագ, ֆիրար իթմիշ իտի :

«Մաթըլան էմլաքըն ագճէսի տախի, Րօպէրթ իլէ պէրապէր նապէտիտ
օլմուշ իտի :»

«Պէշննի ճիւայէլն»

«Րօպէրթ Բարգըր, սէֆիլ Մաթիլտի տէ ահրէթէ եօլճու իթտիքտէն սօն-
րա, պիր միւտտէթ արթըգ րահաթ իթմէք իւզրէ, ինկիլթէրրայա ավտէթ իթ-

տի, վէ սախթէ թէգքերէլէր իլէ, Ամերիգատան հէնուզ ավտէթ իթմի, օլ-տուղունա բէտէրինի գանտըրարագ, սաքին պիր էօմր կէչիրմէյէ պաշլամըշ կիպի կէօրիւնտու իսէ տէ, գումար վէ ֆահիլէլէր, թէքրարէն մերգումուն իչիւզարըղընը թահրիք իթտիլէր :

«Բէտէրի եէնիտէն պին լիրա վէրմէյէ բաղի օլտու . ֆագաթ պիր շարթ իլէ :

«Րօպէրթ Բարգըր, Յլէմինկ Հարրիօըն նամընտա պիրիսինի արաերպ պու-լանագ, վէ անը էօտիւրէճէք իտի :

«Գաթլ մատտէլէրինտէ ֆէվգէլատէ մէհարէթի պուլունան պու տէլիգանլը բէտէրինտէն թալէպ իլէտիյի պին լիրայը ախգ իթմէք իչիւն, էլինի կէօյսիւնէ գօյտու վէ,

«Պէնի՛ սէվլիւլէ-Գաթրէնի՛նի պելպեր պաշը իւզէրնէ եէօն իտէրէ՛ սէ, Յլէ-մինկ Հարրիսըն հեր շէրտի բաթ կէթիւրէլէր իսէ՛, ապա սիսէյէ ուր «ըրր վէր-Տիսիէ լագըթ ոլըրաֆաեարագ տիսիսի լուրու պ էօլպիւրէճէյի» տէտի :

Բէխին պու սօն սէօլլէրի իւզէրինէ, Րօպէրթ Բարգըր, պիր թէանճիւպ, նազարը իլէ մէրգումուն սիյահ մասքէ իլէ էօրթիւլիւ եիւզիւնէ պագարագ, «տիմէք քի խանէմին իլիստէ տէ ճասուսունուզ պուլունմագտա տըր» տէտի :

Բէխ ապա Րօպէրթին պու սէօլիւնէ գուլագ ասմաերագ, քէնտի իթ-թիհամսամէսինի օգումաեա, եախօտ տահա տօղրուսու մէգքիւր քեաղըտա պա-գըպ, ֆագաթ քէնտի թարաֆընտան աթիտէքի սուրէթտէ սէօլլէմէյէ աեվամ իլլէտի :

«Բարգըրլար, հէր նէվի ֆէնա տուղուլարը իլէ պէրապէր, եէմինլէրինի թութմագ ֆաղիլէթիինի օլտուն էօյրէնմիլ պուլունտուզլարընտան, Րօպէրթ Բար-գըր, Լօրտ Գըմպըրէնտտէն կէօրմիւշ օլտուղու պազը վատլէրինի տախի մէգ-քիւր եէմին վագիֆէսինէ իլհագ խտէրէք, գաչ կիւնտէն պէրու տըր քի, Յլէ-մինկ Հարրիսընը իղինի գօվալամագտա իտի :

«Պիր կիճէ, Ուայն Գըք մէլխանէսինտէ, գապա սագալլը պիր էճնէպիյի եագալաերպ, Յլէմինկ Հարրիսընը էլէ կէչիրմիլ զանն իթտի . ֆագաթ գապա սագալլը էճնէպի, Րօպէրթ Բարգըրա եէնիլէճէք ատէմլէրտէն օլմատըղընը քէնտինէ կէօթէրտի . մէլխանէճիտէն պիր ուն թութմագ իւմիտի տախի պօշա շըգտը, չիւնքի գապա սագալլը էճնէպիինի ատէմլէրի, մէրգումու, Րօպէրթ Բարգըրըն ասքէրլէրի էլինտէն գաչըրտըլար :

«Րօպէրթ, Յլէմինկ Հարրիսընը էօտիւրմէք զայրէթիստէ օլ տէրէճէտէ իլէրու կիթմիլ իտի քի, գապրիսթան էսրարը տէհչէթիինի տախի իչ եէրինէ գօյ-մաեարագ, պու կիճէ, զէվալլը եիւզ պաշը Մօրիսի տախի գանտըրըպ, պի-զէ գարըշ հիւճում իթմէք, վէ էսրարըմըզը մէյտանա շըգարմագ, եախօտ տա-հա տօղրուսու, Յլէմինկ Հարրիսընը պիղիմ իլիմիգտէ պուլուպ թէլէֆ իթմէք մագսէտի իլէ, քէնտի քէնտիսինի էլիմիզէ թէպիմ իլլէտի :

«Պու վուգուաթլարը, քէմալի մէհարէթլէ գօլլաերպ պիղէ խապէր վիրէն պիրատէրլէրիմիզէ թէլէքքիւր իտէրիմ, տէյի իլավէ իլլէտի բէխ, իքի թարաֆ տիվարլարը էօնիւնտէ տիղիւմիլ, վէ պիրէր էլլէրինտէ ալըզ գամա, վէ տիկէր

էլէրինտէ տախի գաթրանը իբտէն մաշալալար պուլունան սիյահ ասէմէրէ տօղրու էլիէրէք :

«Միւթթէկիմին ճինայեթլէրի՞նի տույտունուդ . պու ատէմ , քէնտի մէհարէթի սայեսինտէ , ինսանլարըն ատալէթ տիվանլարընտան քէնտիսինի գուրթարմահա միւգթէտիր օլմուշ տրր :

«Փագաթ Ալլահըն ատալէթի տիվանընտան գուրթուլամահաւազ տրր») :

Բէիս «պու գաթիլին ճէզասը նէ՞ տիր ,» տէյի սիւալ իյէտիյինտէ ,

«Գաթլէ՞ Դաթհագթ քըք» տէյի պաղըրտըլար գըրգ աղըղ պիրտէն :

Բօպէրթ Բարգըր , մէյեռուիյէթլէ պաշընը աշաղը աստը :

«Պու , անճագ ճէմիյէթիւն էֆքեարը տրր» տէտի րէիս , Փագաթ ճիւքթ , հաքիմլէրին հուգուգու տուր , «տեաղա գալգըն հա՛քիմ էֆէնտիլէր , վէ իշինիգտէ Բօպէրթ Բարգըրը գաթլէ հիւքմ քտէնլէր , էլլէրի՞նի եօգարը գալտըրտըլար») :

Օն իքի նէֆէր հաքիմլէր հէրսի պիրտէն անաղա գալգաղըլար , վէ եփկիրմի տէօրթ էլ պիրտէն եօգարը գալտըրըլար :

Եալընըղ պիրտի էլինի եօգարը գալտըրմամըլ իտի , վէ պու տախի րէիս իտի :

Բօպէրթ , պուլարը կէօրտիւյինտէ , րէյիսէ տօղրու տէօնտիւ , վէ

— Թէշէքըլար իտէրիմ րէյիս էֆէնտի , տէտի իսթիհզաքեարի պիր թարղ իլէ :

— Նէ՞ սէպէպլէ , տէյի սիւալ իթտի րէյիս :

— Չիւնքի պու էֆէնտիլէրին քեաֆֆէտի տախի , պէնի ասլա սէօյլէթմէք սիգին , եալընըղ սախթէ պիր իթթիհամնամէնին օղունմասը իլէ պէնի գաթլէ հիւքթ իթմէք իւզրէ պաղըրտըլարը վէ էլլէրինի եօգարը գալտըրտըլարը հալտէ , հիշ տէյիլ իսէ սիզ պու ճինայեթէ տախիլ օլմատընըղ :

— Սանա քիմ սէօյլէտի քի սէնին տէ սէօյլէյէճէքլէրինի տիյնէմէեէճէյիզ :

— Եկէր պէնիմ սէօյլէեէճէքլէրիմի տիյնէեէճէք իտիլիլ իսէ , տիյնէմէտէն նա՞սըլ հիւքմ վիրմէեէ չըգըլըյօրտունուդ :

— Չիւնքի իթթիհամնամէնին միւնտէրիճաթընտա , զէքրէ գատար ինքեար քլաննապիլէճէք պիր նօղթա պուլունմատըղը , մահքէմէճէ միւսպէթ տիր . սանճագ ուսուլը մուհաքէմէյի իքմալ իթմէք իւզրէ , սօն սէօյլէյէճէքլէրինիլիլ փէտիյնէմէք , մահքէմէմիգին նիգամընտան տրր :

— Տիմէք տիր քի , քէնտիմի միւստաֆաա իթմէքլիյիմէ միւսասատէ պուեուրուեօրտունուդ :

— Բօպէրթ Բարգըր , պուլունտուղուն հալին աղըրըլընը տէրիսաթըր իտէրէք , չու իսթիհզաքեարի հալլէրինի պիրաղ գալթ իթսէն ֆէնա օլմաղ :

— Բէյիս էֆէնտի . իթթիհամնամէյի ալինիլին եալընըղ պիր ճիհէթի սահիճ օղուպ , սիկէրլէրի , եամի իւզէրիմէ ազվ իթտիյինիլ տէօրթ գըթա ճինաեթլէրին քեաֆֆէտի մտախի ննզան տրր :

— Եալան ասա իթտիյին ճիհէթլէրին եալան օլտուղունու իսպաթա միւգթէտիր օլտուղուն հալտէ , մէմուսն օլանաղըմըղա էմին օլապիլիրսին . անճագ պուլարըն իշինտէ իզրար իթտիյին ճիհէթին հանկըսը օլտուղունու պիտիրմէյիսին :

— Իբրևար իթտիլիմ ճիհեթ , Յլէմինկ Հարրիսընը րասթ կելտիլիմ եէրտէ վուրուպ էօլտիւրմէք իչիւն քէտէրիմին հուզուրունտա իթմիզ օլտուղում եէգին տիր . պոււնու ապա ինքեար իթմէտիքտէն պաշգա , հաթթա էլիմտէ ֆուրսաթ պուլունտուգճա մէզքիւր եէմինիմի ինրա իթմէքլիյէ հիչ պիր սուրէթլէ թէ րէտտիւտ կէօսթէրմէեէճէք օլտուղումա տա քիզի թէէմին իտէրիմ . վէ էկէր պու տագըգատա պու ֆուրսաթ էլիմտէ օլսա , պիր պանիյէ վազըթ զպպ իթմէեէրէք շու վազիֆէմի ինրա իտէճէք իալիմ . քէզպիք շունու տախի մազրոււրանէ իզրար իտէրիմ քի , պու մէքրուհ ճէմիյէթիւզի պասամագ կէլլէքլիյիմ տախի , ճէմիյէթիւզի պէօլլէ պիր շէրէֆէ նալիլ գըլմագ իչիւն օլմաեըպ , իլլա կիճէ թախմին կլլէմիշ օլտուղում կիպի , արատըղըմ ատէմի անըն տախիլինտէ պուլարագ , վուրուպ թէլլէֆ իթմէեէ միւգթէտիր օլսալիլէճէլիմ իչիւն իտի :
— Ճագաթ պու թախմինինտէ եանըլտըն , էօլլէ տէլիլ մի :

— Իսպըր թախմինիմտէ ապա եանըլմատըմ . ֆագաթ մագսէտիմի պաշա շէգարամատըմ . պոււնուն իչիւն թէէտսիւֆ իտէրիմ . Յլէմինկ Հարրիսըն , պանա դալէպէ իթտին , ֆագաթ պիր պէօլիւք գաթիլլէրին եարտըմը իլէ : Մասքէնի եիւզիւնտէն աշաղը ալ , արթըգ պէնտէն գօրգանագ պիր եէրին գալմատը . պէն սէնի կէչէն ախշամ Ուսթի Գըք մէլիսանէսինտէ , գապա սագալլը էճնէպի գըեաֆէթին թահթընտա թանըմը օլտուղում կիպի , պու մէքրուհ էսվապլարըն իլէ պու տայրէյէ կելտիլինտէ տախի թանըտըմ . անճագ , պաշըմա կէլլէճէք շէյէ արթըգ շիւրհէմ գալմաեըպ , էկէր էօլիւնտիւլիւն ալիճէնապլըգտան պիր էսէր գալմը իսէ , եալընըգ բէտէրիմէ մէրհամէթ էթ . պէնիմ էօմրիւմ իչիւն րէճա կլլէմէեէ թէնէզղիւլ պիլլէ իթմէմ :

— Պէնի թանըմը օլտուղունա թէչէքքիւր իտէրիմ , տէտի րէյիս եիւզիւնտէ քի սիյահ մասքէյի գալտըըպ , թրաքէզանըն իւզէրինէ աթարագ , վէ պու մասքէ աշաղը ալընտըղընտա , հագըգաթէն Յլէմինկ Հարրիսընըն , ալթը սէնէ էվվէթի թաղէ վէ տիլպէր ճէմալի մէյտանա շըգտր :

«Եաշաղըն գարթան Յլէմինկ» տէյի պաղըրտըլար էլլի քիչի պիրտէն :

Յլէմինկ պաշը իլէ էլիլէրէք , պու ալէնի իլթիֆաթա թէչէքքիւր իթտիքտէն սօնրա , թէքրարէն Բօպէրթ Բարգըրա տէօնէրէք ,

— Հէր նէ գատար էօմրիւն իչիւն րէճա իթմէյէ թէնէզղիւլ իթմէեէճէք գատար ճէտըր օլտուղունու պիզ տախի իբրար իտէր իսէք տէ , սօն հիւքմ վէրիլլէնէ աէկին քէնախի միւտաֆաա իտիպ պիսուշ օլտուղունու իսպաթ իթմէքլիլին , վէ էկէր ազվ օլունան ճինայէթլէրի իւթիւնտէն սիլքիպ աթամագ իսէն , մահքէմէմիզ թարաֆընտան վէրիլլէճէք սօն հիւքմին հագըլը օլանաղընը իբրար վէ գապուլ կլլէմէքլիլին էլզէմ տիր , տէտի :

— Տիմէք տիր քի հալէա ատալլէթ ինրասընտա պուլունմագ իտտասաընտա սընըպ :

— Վէ քէնտիին պիսուշ օլտուղունու իսպաթա միւգթէտիր օլտուղունտա , պիզգաթ պէնիմ էօմրիւմէ գատար իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուղուն ալիքեար օլտուղու հալտէ տախի , Բօպէրթ Բարգըր , սէրպէսթ սալը վէրիլլէճէյիսնէ էմին օլսապիլիսին . Յլէմինկ Հարրիսըն քէնտի նամուսու իւզէրինէ պոււնու ալէնէն վաս իտէր :

— Բէք ալէա , եալանճըլըզլա իւզէրիմէ ազվ իթմիշ օլտուղունուզ ճինա-
եէթլէրտէն եալընըզ պիրիսինի իսպաթա միւզթէտիր օլտուղունուզտա , մահքէ-
մէնիզին ատալէթինի թաստիզ իյլէմէեէ , վէ պէնի գաթլ իթմէք հիւքմիւնիւզի
պիւա իթիւրազ գապուլ իյլէմէյէ հազըրըմ :

— Էյի տիւշիւն Րօպէ'րթ Բարգըր :

— Էյի տիւշիւնմիւշիմ . պուեուրուն , եա'լընըզ պիր ճինայէթիմի իսպաթ
իթտիյինիգտէ , տիկէրլէրինի տախի գապուլ իտէճէյիմ :

— Բէք ալէա : Օ'ն իւշիւնճիւ նումէրօ , տէյի պաղըրտը Յլէմինկ , պաշընը
ճէմիյէթին պիր թարաֆ սաֆընա տօղրու չէվիրէրէք , միւթթէհիմին էօնիւնէ'
կէլ , վէ անըն , Մաթիլտի , եանի քէնտի գարըսընը , համի'նտէ պուլունմուշ
օլան չօճուղու իլէ պէրապէր վուրուպ էօրտիւրմիւշ օլտուղունու իսպաթ էթ :

Բէյիտին պու էմրի իւզէրինէ , իքի թարաֆ տիվարարը էօնիւնէ տիղլիմիշ
պուլունան սիյահ էօրթիւլիւ վէ սիյահ մասքէլի ատէվլէրտէն պիրիսի , էլի'նտէ
պուլունան աչրգ գամաեը վէ մաշալայը եանընտաքինէ վէրէրէք իսաթթտան
տիշարը չըգտը , վէ աղըր աղըր օրթաեա կէլմէեէ պաշլատը , վէ Րօպէրթ Բար-
գըրըն թա գարըսընա կէլտիյինտէ տուրտու :

Րօպէրթ հիշ պիր ֆիւթուր էսէրի կէօթէրմէեէրէք , էօնիւնէ կէլէն ա-
տէմին չէքլինի , եօգարտան աշաղը սիւզտիւ . վէ պունուն ասլա տիհանընտան
պիր սէօզ չըգարմագսըզըն սիւքիւթ իւզրէ տուրտուղունու կէօրտիւլիւնտէ ,

« Սէօյլէ պագալըմ եալան շահիտի , շու սանա էգպէր իթտիրիւմիշ օլան
մասալա պաշլա պագալըմ նէ' իմիշ , » տէտի :

— Էֆէ'նտի , օ ատէմ տիլիզ տիր , պիր ճէվապ վէրէմէզ , տէյի իլավէ
իյլէտի Յլէմինկ Հարրիտըն : Եիւզիւնտէքի մասքէսինի աշաղը ալ , քէնտինի
թանըտըլընտա , արթըզ մասալա իհիթիեանըն գալմագ :

— Էլլէրիմ պաղը օլտուղունտա , մասքէսինի նէ° սուրէթլէ չըգարուպի-
լիւրիմ :

— Տիլին իլէ թուլուպ չէքէպիլիրտին Րօ'պէրթ :

Րօպէրթ Բարգըր , իքինճի պիր էմրէ պէքլէմէքսիզին , ուզանըպ , պիր
հիտտէթլէ մէզքիւր ատէմին սիյահ մասքէսինի ըարտը , վէ էօյլէ պիր շիտ-
տէթլէ չէքտի քի , ազ գալտը զէվալը ատէմի եէրէ սէրէճէք իտի :

Փագաթ մասքէ գօրարագ , մէզքիւր չէքլին գար կիպի պէեազ վէ սօն
տէրէճէտէ տիլպէր ճէմալի մէյտանա չըգտըղընտա , ճէնուր Րօպէրթ նակէհան
պաղը էլլէրինի եօգարը գալտըրըպ , պիւսպիւթիւն սարարմըշ օլան եիւզիւնիւ
գաքատը , վէ էկէր արգասընտա տուրան իքի նէֆէր նէօպէթճի քէնտիսինի
թուլթմուշ օլմասալար , սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվրիլէճէք իտի :

Սէֆիլ գաթիլ , քէնտիսինի պիրազ թորլատըղընտա , հէման մէզքիւր չէք-
լին էօնիւնտէ տիղ իւզէրինէ տիւշէրէք :

« Մաթիլտ , Մաթիլտ . եիւզիւնէ պիլէ պագմանա շաեան պուլունմաեան
սէֆիլ գօճանա աֆիլ էթ . » տէյի պաղըրտը :

Հազըգաթէն , մասքէսի եիւզիւնտէն աշաղը ալընմըշ օլան զաթ , Րօպէր-
թին սօն ճինայէթինէ գուրպան կիթմիշ օլան Մաթիլտ քէնտիսի իտի . էվվէթ

Բօպէրթին պուշաղը իլէ , համիլէ օլտուղու հալտէ տէօլէյինին իլինտէ վու-
րուլմուշ օլան Մաթիլտ իտի , թէքմիլ թաղէլիլի վէ տիլպէրլիլի իլէ պէրապէր :

Մաթիլտ , պիր էյեամ քէնտինի գաթլ իթմէք ալշագըղընտա պուլունան
վահշի գօճասընըն երևզիւնէ պագտըգտան սօնրա , գատընլարա մախուս օլան
օլ միւպարէք ալիճէնապըգ րուհու զարպընա տաեանամաերպ , վէ տիհանըն-
տան պիր սէօղ տախի շըգարմաեա իգթիտարը պուլունմաեերպ , խսեան թէհտի-
տի կէօսթէրմէեէ պաշլամըլ օլան կէօղլէրինի գարամագ իշիւն , էլլէրի իլէ
երևզիւնիւ էօրթտի :

Մաթիլտին բարմագլարը արասընտան Բօպէրթ Բարգըրըն նալաերգ եա-
նագլարը իւզէրինէ տամլաեան իրի եաշ տանէլէրի , քէնտինին ճանալարլարա
մախուս օլան երևէյինին սօն մաղլուպիլէթի օլտու , վէ պու զալիմ ատէմ
նակէհան սըշրայըպ տեաղա գալգարագ ,

— Բէյիս էֆէնտի , տէտի , տէյիլ սիզին նա մէշրու մահքէմէնիզին , իլլա
ձէնապը Հագգըն ատալէթի հուղուրունտա իգրար իտէրիմ քի , իւզէրիմէ ազվ
օլունան տիկէր ճինայէթլէրին իսպաթընա արթըգ լիւզում գալմամըլ տըր . վէ
մատամ քի մէլայիքէ Մաթիլտիմ , քէնտի կէօղ եաշլարը իլէ , պէնիմ ալշագ
ճինայէթիմէ ավֆ իթմիշ օլտուղունու պէյան իլլէտի , շիմտի արթըգ րահաթ
պիր երևէքլէ էօլմէյէ քէնտիմի հազըլ կէօրմէքտէյիմ . իլամըղը պէն քէն-
տիմ թաստիգ իտէրիմ : Նիհայէթ ձէնապը Հագգըն ատալէթի զալէպէ իթտի :
Մաթիլտիմ , արթըգ կէօղ եաշլարընը սիլ , վէ էօլմէք իւզրէ օլան սէֆիլ գօ-
ճաւըն պիր տէֆալըգ օլտուն երևզիւնէ պագմաեա հիմմէթ էթ :

Մաթիլտ , էլլէրինի աշաղը ալարագ եաշ իլէ ըսլագ վէ տիլպէր սիյահ
կէօղլէրինի Բօպէրթին երևզիւնէ չէվիրտի :

Սիւպհան Ալլահ , օ նէ՛ պագըլ իտի :

— Մաթիլտ , րէճա իտէրիմ սէօյլէ , շօճուղումուգ տա սա՞ղ մը տըր :

— Էվվէթ Բօպէրթ :

— Էրքէ՞ք մի տիր , գըղ մը տըր :

— Էրքէք տիր , Բօպէրթ :

— Իսմի՞ նէ տիր :

— Ճօն տըր :

— Ճօն ա՛հ պու բէտէրիմին իսմի տիր . Մաթիլտիմ . տիմէք տիր
քի օ պէնիմ ալշագ ճինայէթիմ , հալէա զիքրի մէնֆուրումու ալիճէնապ երև-
րէյինտէն մահվ իթմէմիշ իմիշ քի , սէֆիլ էվլատըմա բէտէրիմին իսմի
թախսիս իլլէմէեէ հիմմէթ իթմիշտին : Ա՛հ . . . նէ՛ զիյգըյմէթ պիր խազիւնէեէ
մալիք պուլունմուշ ֆագաթ գըյմէթիւնի պլիմէմիշ իտիմ : Ֆագաթ արթըգ պուլու-
լարըն սըրասը կէշտի : Ֆլէմիսկ Հա՛րրիսըն , Մաթիլտիմի , էվլատըմը , վէ սէ-
ֆիլ բէտէրիմի սէնին մէրհամէթիւնէ թէսլիմ իտէրիմ : Էմր էտին , սըրա ճէլլա-
տըն տըր :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻԻՆ ՃԻԻ ՊԱՊ

ՏՈՒԷԼԼՕ

Ճիւմինկ Հարրիսընըն պիր իշարէթի իւզէրինէ Քօպէրթին գարչըրնտա պու-
լունան տէմիր գարու աշըլաը , վէ տիկէրլէրի կիպի պաշտան թըրնաղա գատար
սիւեահըլար կէյինմիշ , վէ եիւզիւ տաթի եինէ սիյահ մասքէ իլէ էօրթիւլմիւշ իգ-
պանտուտ պիր ատէմ , մէգքիւր գարուտան իշէրի կիրիպ , Քօպէրթին վէ Մա-
թիլտին տուրմուշ օլտուզլաթըր եէրէ տօղրու իլէրուլէմէեէ պաշլատըր :

Աննագ պու իգպանտուտ ատէմին գօլլարը , տիրսէքլէրինէ գատար չըպ-
լագ օլուպ , էլինտէ տաթի պէօյիւք վէ բարըլ բարըլ բարլամագտու օլան պիր
պալթա պուլունմագտա իտի :

Քօպէրթ ճէլլատը կէօրտիւլունտէ , հիշ պիր գօրգու ալէամէթի կէօթէր-
մէտի :

Ճագաթ պիչարէ Մաթիլտ արգասընա տէօնիւպ , պու իգպանտուտ ատէմի,
վէ էլինտէ պուլունան տէհչէթ վէրինի պալթանը կէօրտիւլունտէ , « ա՛հ Քօ-
պէրթիմ » տէյի եիւքէք տէլիճի պիր նիտա իլէ գօճասընըն պօյնունա սարըլ-
տը , վէ քէնտիճի թուլթամատըղընտան , պաեըլըպ , Քօպէրթին անագըլարը էօ-
նիւնտէ եէրէ սէրիլթի :

Րէիա Ճիւմինկին իքինճի պիր իշարէթի իւզէրինէ , Քօպէրթին արգասընտա
նէօպէթճի մագամընտա տուրան իքի սիյահ ատէմլէր , սէֆիլ գատընըն էլլէ-
քինտէն վէ անագըլարընտան թուլթուպ էօգարը գալտըրաըլար , վէ ճէլլատընի-
չէրի կիրմիշ օլտուղու գարուեա տօղրու իլէրուլէտիքլէրինտէ , Քօպէրթ , քէն-
տի պէտպալթ գարըսընըն գարուտան իշէրի զայպ օլմասընա տէկին , մէյեու-
սիլէթլէ արգասընտան պագմագտա իտի :

Ճէլլատըն հուղուրունտա պուլունն ասլա միւթէէսիր օլմամըլ օլան եիւրէյի,
վագթի իլէ պիղզաթ քէնտի էլի իլէ էօլիւմիւնէ գատտ իլլէմիւշ օլտուղու պիր
գատընըն պու սէֆիլ հարինէ տանանամատը :

Քօպէրթ Բարգըր , բէտէրինին լանըգ էվլատը , աղլամագտա , վէ էլլէրի
պաղըլ օլտուղու իշիւն եիւզիւնիւ գարամաղա տաթի միւզթէտիր օլմամատըղըն-
տան , օլ գատար առէմ հուղուրունտա , իրի իրի կէօլ էաշլարը , Բանաղըն-
տան աշաղը եուվարլանարագ եէրէ տիւլմէքտէ իտիլէր :

Պունլար , Քօպէրթին միւտտէթի էօմրիւնտէ կէօլլէրինտէն չըգան իլք
եաշլալ իտի :

Նէ՛ աղիմ թէպէտտիւլաթ :

Վէ պու թէպէտտիւլաթը հուսուլէ կէթիրէն պիրինիք վատթա տաթի ,
Մաթիլտին , քէնտի գաթիլ գօճասընա աֆիլ իթմէքլիք տէրէճէլէրինտէ ալիճէ-
նապըլք իպրազ իթմիւշ օլան բագ եիւրէյի իտի :

Ա՛հ , գատընլա՛ր , գատընլար . Ճէնապը Հագգ , ատէմլէր իւզէրինէ սիվէ
նէ՛ աղիմ պիր թէէստիր իհսան իթմիւշ տիր : Փագաթ սիլ պու աղիմ թէէստիր
նէ՛ իշիւն հէր վագըթ ճիւսի ինսանըն հանաթընա իսթիմալ իթմէմէքտէսինիլ :

Յիշմինկ Հարրիսընն էմրի իլէ , տէօրթ նէֆէր սիյահ առէմիէր , Բօպէրթին եանընա կէլիւ , գօլլարընը պաղընը չէօգտիւլէր :

Բօպէրթ , տէրին թէֆէքքիւր տէրեալարընա տալմըլ օլարագ , քէնտի իւզէրինէ ինրա օլունան հարէքէթտէն , արթըգ առէթա պիխապէր պուլունմագաա իտի :

Պաշգա պիր սիյահ առէմ տախի , էլինտէ պիր սիյահ մանթօ պուլունտուդու հալտէ իլէրու կէլտի :

Պատէհու Բօպէրթին զըրհլարընը չըգարտըլար , վէ պու սիյահ մանթօյու քէնտիսինէ կիլինտիրիպ , գօլլարընը արգասընա պաղլատըլար :

Բօպէրթ արթըգ հէր թէտարիքեաթըն իքմալ օլմուշ օլտուդունու կէօրէրէք , քէնտի քէնտույէ տիգ չէօքմէյէ հաղըրլամագտա իքէն , եանընտա պուլունան առէմիէր , քէնտիսի աեագ իւթիւ տուրմաեա մէնպուր գըլտըլար :

Բօպէրթ Բարգըր պունու կէօրտիլինտէ , «սիգ պիր առէմի աեագ իւթիւ տուրտուրարագ մը պաղընը քէսէրսինիգ . եօգսա տահա պաշգա թէտարիքեաթընը տա վար մը» տէյու սիւալ էլլէտի :

Պու սիւալէ հիշ պիր ճէվապ վէրիլմէտի :

Պատէհու մէգքիւր տէմիր գարու թէքարէն աչըլարագ , տիգ իւզէքինէ օթուրմուշ պիր առէմ չէքլինտէ , թախտատան եախօտ պաշգա պիր չէյաէն եարըլմըլ պիր չէքլ մէյտանա չըգար :

Իքի քիլի մէգքիւր չէքլի թութմուշ օլտուգըրը հալտէ պիլանխանէնիս օրթասընա կէթիրիպ , եէրէ գօյտուլար :

Պունու միւթէագըպէն , Բօպէրթին իւզէրինտէն չըգարըլմըլ օլան գըրհլը էսվապը , պու չէքլէ կիլինտիրտիլէր , վէ մէրգումուն շարգասընը տախի , մէգքիւր չէքլին պաղընա վաղ էլլէտիլէր :

Բօպէրթ թէաճճիւպ իւզրէ , տալկըն տաղկըն պու նէվթարգ մուսմէլէէի սէյր իթմէքտէ իտի :

Պունդար թէքմիլ օլուպ պիթտիքտէն սօնրա , րէիս Յիշմինկ Հարրիսըն պիր աղամէթլէ աեաղա գալգտը , վէ ճէմիլէթէ խիթապէն , չէօյլէ սէօյլէտի :

— Պիրատէրլէր , հէման պէշ սէնէտէն պէրու , ճէմիլէթիմիգ րէիպլինի չէրէֆի իլէ միւֆթէխիր պուլունմագտա օլտուդում հալտէ , հալէա պու չէրէֆին քէմաֆի իւս սապըգ տէվամընը մէմուլ իթմէյէ նայիլ օլապիլիթըմիլիմ . էֆքէնարընըր սէրպէսթճէ սէօյլէյին :

— Եաշասըն Գարթան Յիշմինկ րէիսիմիլ տէյի պաղըրտըլար , 50—60 աղըգ պիրտէն :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ պիրատէրլէր : Անճագ պու կիւնէ վէ պու սաաթա գատար , եարընըգ ճէմիլէթիմիլիլին պագա վէ սէլամէթի իլիւն սիգտէն րէք շօգ ֆէտաքեարըգըլար թալէպ իթմիլ , վէ քէմալի իթաաթլա ինրասընը կէօրմիւշ օլմագլա միւֆթէիիր պուլունտուդում հալտէ , սիր Կիւնտէն պիր կիւնէ , մախսուսէն քէնտի շախարմ իլիւն սիգտէն պիր ֆէտաքեարըլըգ թալէպ իթմիլմիլիմ :

— Եաշասըն ալիճէնապ րէյիսիմիլ տէյի , թէքարէն 50—60 աղըգ պիրտէն պաղըրտարագ , թօնուգ քէմէրլի եէր տիպի տայիրէսինի էօթտիրտիլէր :

— Թէքրարէն Թէչէքքիւր իտէրիմ, ազի՛ց պիրատէրլէրիմ. ֆագաթ պու կիւն, պու սաաթտա, միւսթէսնա օլարագ, անճագ պէնիմ շախում իչիւն, սիզտէն պէօյիւք վէ զայէթ Թէհլիքէլի պիր ֆէտաքեարլըք Թալէպ կլէմէհէ ճէսարէթ իտէճէյիմ. միւսաատէնիզ օլո՛ւր մու :

— Քեաֆֆէմիզ պիրաէն, ալիճէնապ ըէիսիմիզ ուզրուճա էօմէյէ հազըրըզ, տէյի պաղըրաը Թէքրարէն ումուճ ճէմիյէթ եէքավազ :

— Ազիմ Թէչէքքիւր իլէ, պու ալէնի իլթիֆաթընըզտան մէմուճում. վէ հիչ պիրինիզին, իտէճէք Թէքիֆիմի տույտուզուճուզտա, պու ալիճէնապըզընըզտան ըէշիման օլմանեճաղընըզա էմինիմ: Մահքէմէնիզ աաալէթ հիւքմիւնիւ վէրտի, վէ մահքիւմ քէնտիսի տախի, պու հիւքմիւն հաղզըր օլտուզուճու իքրար վէ գապուլ իլէտի: Իմտի ճէլլատըմըզ տախի, աաալէթ հիւքմիւնիւ իճրա կլէմէյէ պէքլէեօր: Ազի՛ց պիրատէրլէրիմ, սիզ հաքիմիք մէմուրիեէթինիզի իճրա իթաինիզ, վէ ըէյիսինիզ տախի աաալէթ հիւքմիւնէ տախիլ օլտու. ֆագաթ ըէիսինիզին, հաքիմիք վաղիֆէսի իլէ պէրապէր, սիզէ մալիմ օլմանեան պիր ինսանիյէթ վաղիֆէսի տէ վար տըր. պէն պու իքի վաղիֆէլէրիմաէն պիրիսինի տիկէրինէ ֆէտա իտէմէհէճէյիմի պէեան իտէրիմ, վէ հաղզըմտու տէրքեար օլան էմիլիէթինիզտէն ճէսարէթ սլարագ սիզէ Թէքիֆ իտէրիմ քի, Բօպէրթ Բարզըրըն ոուրէթի իւզէրինէ աաալէթ հիւքմի իճրա օլարագ, վիւճուտի իւզէրինէ տախի, պէնիմ ինսանիյէթ վաղիֆէմ իճրա օլունսուն. պուճունուն նէթիճէլէրի մէսուլիյէթինի պէն քէնտի իւզէրիմէ ալըեօրում. նէ՞ տէրսինիզ :

— Եաչասը՛ն ինսանիյէթլի ըէիսիմիզ, տէյի պաղըրաըլար Թէքրարէն այնի 50—60 աղըզ պիրաէն, էվլէրինտէն Թալիմ իթմիլէր կիպի եէք ալազ օլարագ :

Հաղըզաթէն, մէյտանա վազ օլունմուչ օլան շէքլ, Թըպզըր Բօպէրթ Բարզըրըն սըֆաթընը իզհար իթմէքտէ օլուպ, Բօպէրթ քէնտիսի տախի պիր արա էիլիպ պու շէքլին եիւզիւնէ պազտըղընտա, այնայա պազար կիպի քէնտի ճէմալինի կէօրմիւչ զանն իթտի :

Իչթէ ըէյիս Ֆլէմինկ Հարրիսըն տախի, տիզ իւզէրինտէ պուլունան պու շէքլի, բարմաղը իլէ ճէլլատա կէօթէրիպ, «շիմտի աաալէթ հիւքմիւնիւ իճրա էթ» տէյի մէրգումա էմր կլէտի :

Իզպանտուճ ճէլլատ, պալթասընը եօգարը գալտըրըպ, պիր վուրուչ իլէ, պէտպախաթ Թախթա շէքլին պաշընը վիւճուտինտէն աեըրտը, վէ պու քէսիլմիչ պաշը եէրտէն գալտըրըպ, ըէիսին էօնիւնտէ Թրարէզանըն իւզէրինէ վազ կլէտի :

Պիր միւտտէթ պիր ազիմ սուպուգ հիւքմ իթտիքտէն սօնրա, Բօպէրթ պիր Թէաճճիւպ իլէ Ֆլէմինկին եիւզիւնէ պազտը :

— Սէօ՛քիւն, պու աաէմին գօլարընը, տէտի Ֆլէմինկ: Բօպէրթ Բարզըր, մահքէմէնին աաալէթ հիւքմիւ իճրա օլտու. էսքի Բօպէրթ Բարզըր գաթլ օլունտու, իմտի եէնի Բօպէրթ Բարզըր սէրպէսթ տիր :

— Աֆվընըզա Թէչէքքիւր իտէրիմ, ֆագաթ անը գապուլ իտէմէմ տէյի

ձեվապ վերտի Բօպերթ , պաղլարը չեօգիււմիւշ օլան գօլլարընը խաշվարի կէօյ- սիւնիւն իւզէրինէ վազ իտէրէք :

— Նէ՞ սէպէպլէ պու ալֆը գապուլ իթմէեօրսունուդ :

— Էվվէլա շունու սիգէ սիւալ իտէրիմ քի , պուրաստան սաղ տիշարը չըգ- մաղլըղըմ , սիւլին իշինիլէ կէլէպիլէճէ՞ք մի տիր :

— Պունուն իւզէրինէ սօնրա սէօյլէշիրիզ . սէն ասըլ քէնտի աֆվընը գա- պուլ իթմէտիինին սէպէպիլին սէօյլէ :

— Բարգըրլարըն , քէնտի եէմինլէրինի աեագ ալթընա ալմամագ ֆազիլէ- թինէ մալիք պուլունտուզլարընը , սէն քէնտին իքրար իթմէմիշ մի սին :

— Անլատըմ . բէտէրին , իւշիւմիւզին պիրտէն պու սիւնեա իւզէրինտէ չօգ կէլմիշ օլտուղումուզու սանա պէյան իտէրէք , իւշիւմիւզտէն պիրիսինին վիւճուտի օրթատան գալտըրըլմասընը սանա թէքլիֆ իթտի , վէ սէն տախի , մէգքիւր արգուեա մուվաֆագաթ իտէրէք , պէնի վուրուպ էօլտիւրմէք իւզրէ բէտէրինին հուզուրունտա եէմին իթտին . վէ շիմտի պու եէմինին իճրասընտան կէրի տուրամաեաճաղընը անլաթմագ իսթէեօրսուն :

— Վէ պու սէպէպլէ , էօմրիւմիւ պախշ իյլէմէեէ գալգըշտըղըն իշիւն , թէսանճիւպիմի թութամագ օլտուղումու տա սէթր իտէմէմ :

— Տիմէք տիր քի հէր հալտէ պէնի վուրուպ էօլտիւրմէեէ գարար վէր- միշսին տիր :

— Պունու ասլա սէթր իտէմէեէճէք գատար ճէսուր օլտուղումու իգրար իթտիլինտէ մէմնուն օլուրում :

— Բօպերթ , պէն սէնին ճէսուրըլուղուն իւզէրինէ ա՛սլա շիւրհէ իթմէմի- շիմ , անճագ պու ճէսուրըլուղուն գատար տախի ինսանիյէթքէրվէրլիլին պու- լունմասընը արզու իտէր իտիմ : Բօպերթ Բա՛րգըր , հալէա էօմրիւն էլիմին ի- շինսէ պուլունտուղումու ունութմամալըսըն . պէշ տագըգա էվվէլ պաչըն ու- մուղունտուն իւզէրինտէ սալլանմագտա իքէն , պուչաղըն աղգընտան գուրթար- մըշ օլտուղում կիպի , շիմտի տախի , չօգ տէյիլ , եալընըզ պիր իշարէթիմ իլէ , սէնի էպէտիլիք կիրտապընա աթմաղա միւզթէտիրիմ :

— Էվվէթ , մատամ քի գուվվէթ էլինիլտէ տիր , 60 քիշի հուզուրունտա եալընըզ պուլունան թէք պիր ատէմէ գարըլ իսթէտիլինիզի եաբապիլիբսինիզ . ֆագաթ պէն , պու թէհտիտապէր հալ թահթընտա տախի , էֆքեարըմը սէր- պէսթճէ պէեան իտէրէք մէյտան օգումաղա թէրէտտիւտ կէօսթէրմէեօրում :

— Բօպերթ , սօն տէֆա օլարագ պիր տահա սանա սիւալ իտէրիմ , պա- նա գարըլը օլան ատապէթիինի , թէքլիֆ իթտիղիմ սօսթըլուղա ֆէտա իթմէեէ- ճէքմիսին :

— Սանա գարըլը ատապէթիմ եօգ , իլլա եէմինիմ վար տըր , ֆիլէմինկ Հա՛ր- րիսըն . վէ պու կիճէ վուգու պուլան հալլէրտէն սօնրա հիսս իթմէյէ պաշլա- տըղըմ եէնի տուլղուլար թէէսսիրի թահթընտա օլարագ մէմնունէն պէեան ի- տէրիմ քի , պու եէմինի ա՛սլա իթմիշ օլմատըղըմը արգու իտէճէք իտիմ , ֆա- գաթ չարէ եօգ տուր . մատամ քի պիր տէֆա պու եէմինի իթմիշիմ , հէր հալ- տէ անըն իճրասընտա տախի պուլունմալըեղըմ . էկէր իսթէսէմ պունու սէնտէն

սէթր իտէր , վէ պիր սլրասընա կէթիրէրէք , սէստիզճէ մէքամըմը իճրա իտէ-
 պիրիր իտիմ . շիւնքի արթըզ սէնին իզինի պուլմուշ օլտուզումտան պու ճիւ-
 հէթտէ բէք գօլայլըղըմ պուլունմագտա տըր . սնճագ պու կիճէ հագգըմտա
 իզհար իթմիշ օլտուզուն վէ իգրարէ մէճպուր պուլունտուղում պիճէնապլըղըն
 իւզէրինէ , արթըզ սէնի ալտաթմագ գապիլ օլամամըշ տըր . շիմտի , ափվընը
 գապուլ իթմէմէյէ հագգըմ վաճր մը իմիշ . ֆագաթ պու իյզահաթտան սօճրա
 տախի , իսթէրսէն , ապլա պէնիմ բէյիմ օլմագսըղըն թէքրարէն պանա ափվ ի-
 տէպիրիրսին : Պէնի մութլագ սուրէթտէ էօլտիւրէսին տէյի ճէպը իթմէեէ հավ-
 վէսիմ եօգ տուր :

— Իմտի հէր նէվի ուզլաշմա թարիգի միւմքիւնսիճ վի տիր , Բօ'պէրթ :

— Էվվէթ միւմքիւնսիզ տիր . իսթէրսէն թէքրարէն պէնի գաթլ իթտիրէ-
 պիրիրսին :

— Պէնի օլ գատար ալշա՞գ մը զանն իտէեօրսուն , Բօ'պէրթ : Պունտան
 էվվէլ , մահքէմէնին գարարը իլէ գաթլ օլունտուղունտա , պէնիմ նամուսումա
 վէ պիրաղ էօյիւնմէեէ հագգըմ պուլունան պիճէնապլըղըմա պիր խալէլ կէլէ-
 մէղ իտի . ֆագաթ սէնի էօյիւնտէն գուրթարտըգտան սօճրա , թէքրարէն գաթլ
 իթտիրմէք գապիլ մի տիր :

— Օրալարընը սէն քէնտին տիւշիւնմէլիսին :

— Տիւշիւնտիւմ , Բօ'պէրթ :

— Նէ՞ գարար վէրտին :

— Իքիմիդտէն պիրիրսինին էօլմէսինէ . օլ վագըթ բէտէրինին արգուսու տա-
 խի եէրինէ վարըպ , պու տիւնետ իւզէրինտէ իւշիւմիւզտէն եալընըգ իքիսի
 սաղ գալըպ բահաթ իտէպիրիրէր :

— Տիմէք տիր քի պիր տիւէլլօ թէքլիֆ իթմէք իսթէեօրսունուզ :

— Պունտան պաշգա միւնասիպ պիր թարիգ պուլամամագտաեթմ :

— Բէք ալէա , թէքլիֆինի մէմուռնէն գապուլ իտէրիմ :

Պունուն իւզէրինէ , կէրէք թրարէզանըն էթրաֆընտա օթուրմուշ օյան օն
 իքի նէֆէր սիյահ հաքիմէլէր , վէ կէրէք իքի թարաֆ տիվարլարը էօնիւնտէ
 աաքէրվարի տիղիլմիշ օլան սիյահ ատէմէլէր թարաֆընտան , պիր նէվի մըրըլտա-
 նըշ սէսլէրի իլիթիլմէյէ պաշլատը . վէ եավաշ սէսլէ պաշլանըլան պու մըրըլ-
 տանըշ , պիթթէտրիճ եիւքսէլմէեէ պաշլայըպ , ՚իհայէթ պաղըրըմա տէրէճէլէ-
 րինէ գատար իշ իլէրի վարտըրըլտըգտա , Տիլէմինկ Հարրիսըն պիր իշարէթլէ ,
 հէր քէսին սուս օլմասընը իսթար իյէտիքսէն սօճրա , աթիտէքի սուրէթտէ
 քէլամէ աղազ իյէտի :

— Ազիճ պիրատէրլէրիմ , հագգըմտա իզհար իյէմիշ օլտուղունուզ պու
 հիւնսի թէվէճճիւհ սուլղունուզա տէրունի տիլտէն թէլէքքիւրիմի սիզէ պէյան
 իյէմէմ իլէ պէրապէր , քէմալի իլթիֆաթլա բէճա իտէրիմ քի , բէիսինիզին զա-
 րայիպ նէվինտէն ատա իյէմէեէ հագգընըգ պուլունան պու սօն մուամէլէսինէ
 տէ սիւքիւթ իւզրէ թէհամիլիլ իյէմէեէ հիմմէթ իտէսինիզ : Էկէր միւնասիպ
 կէօրիւր իտէնիզ , հայիզ պուլունտուղում բէիլիք հուշուգում իլէ պունու սիզէ
 էմը տախի իտէրիմ :

—Սիրին երինիզէ պիղ Ռօպէրթ իլէ տիւէլլօ իտէրիզ , սիզին էօմրիւնիւզ զիւն պագասը պիզիմ իշիւն էն զլոյզըմէթ շէյ տիւր , տէյի պաղըրտալար պիր գաշ սէս պիրտէն :

—Պու ֆէտաքեարըղընըդտան հիսս իլլէտիլիմ թէէսսիրէ հուտուտ վազ իլլ-
լէմէք դապիլ տէյի սիր . ֆագաթ հէր հալտէ պէն քէնտիմ Ռօպէրթ իլլէ տիւ-
էլլօ ինրասընտա պուլունմալընըմ . շիւնքի իքիմիզտէն պիրիսիւնին էօլմէսի լա-
զըմ կէլիէօր :

—Մտաղալլահ , եա սիզ էօլիւրսէնի՞զ :

—Օլ վագըթ Ռօպէրթ Բարգըր պէնիմ եէչիմէ սիզին բէյիսիւնիզ օլաճագ
տըր . վէ պու մէմուրիեթի պէնտէն տուհա էյի սուրէթտէ օլմասա պիլէ , հիշ
տէյիլ իսէ պէնիմ գատար ինրա իլլէեէճէկիսէ սիզի թէէմին իտէրիմ : Իհթիմալ
տըր քի , պու թէրթիպաթ բէիսիւնիզին սիզէ թէքլիֆ իթտիլի սօն թէրթիպաթը
օլաճագ տըր . իմտի քէմալի իթասթլա անըն գապուլինէ հիմմէթ իլլէմէնիզի
րէճա իտէրիմ :

Ֆլէմինկ Հարրիսընըն պու սէօղլէրի իւզէրինէ , տիվանիանէտէ միւքէտ-
տէր պիր սուսուլուզ հիւքմ իլլէտի : Պու սիւքիւթ , Ֆլէմինկին սօն էմրիւնին նա-
շարի գապուլ օլունմուշ օլմասը նիշանէսի իտի :

Ալիճէնապըղը արթըգ տէրէճէսինտէն տէ տիշարը շըգարմըշ օլան Ֆլէմինկ,
պատէհու քէնտի իասմինին երւզիւնէ պագարագ ,

—Ռօպէրթ Բարգըր , սէնին իլէ վուրուշմեա հագըրըմ տէտի : Եկէր սէն
էօլիւր իսէն , Մաթիլտի վէ չօնուղունու քէնտի մուհաֆագամ թահթընա ալ-
մագըղըր ալէնէն վատ , վէ պունուն իշիւն , հուղուրու Բէպպանիտէ եէմին ի-
տէրիմ : Շայէտ պէն էօլտիլիմտէ , սէնին գըղգարնտալըն հագզընտա պագը
էսրարը հաժի էվրագլար , սէնին եէտինէ թէսլիմ օլաճագ տըր . պու էսրարա
վագըքի օլտուղունտա , ինսանիեթէ վէ ալիճէնապըղա շահան սուրէթտէ հա-
րէքէթ իտէճէյինէ սէն տախի եէմին իտէ՞րմիսին . սէնին իտէճէք եէմինին իւ-
զէրինէ ասալ շիւքհէ իթմէեէճէկիմի պիրիսին :

—Էվվէթ , եէմին իտէրիմ :

—Պու ճէմիեթիւնի բէիսիլիյինի տախի գապուլ իտէ՞րմիսին . մագստ վէ թա-
րիզի , ինսանիեթէ գարըր օլմատըղընա սէնի թէէմին իտէպիրիմ . էսրարընը
տա սօնրտ սանա պիրտիքէնլէր օլուր :

—Էվվէթ , գապուլ իտէրիմ :

—Պու եո՛ւրուն էօլլէ իսէ , վագըթ զայպ իթմէտէն հիսապըմըղը կէօրէլիմ :
Ֆլէմինկ պու սօն սէօղիւնտէն սօնրա , օրթատա տուրան ատէմլէրտէն պի-
րիսինի շաղըրարագ , գուլաղընտան աշաղը պիր շէյ սէօլլէտի , վէ ճէպինտէն
տախի պիր քեաղըտ շըգարըպ , իւզէրինէ պիր իքի սաթըր շէյ եագտըգտան
սօնրա , մէրգումու եօլա գօյտու : պատէհու իքի ատէտ պօշ թապանճա , իքի
գուրչուն , վէ իքի ամըմ պարութ կէթիրիլմէսինի էմր իտէրէք , հաքիմլէր թը-
րարէղասընըր թէրք իլլէտի , վէ Ռօպէրթին պուլունտուղու մահէլլէ տօղրու ի-
լէրու կէլմէեէ պաշլատը :

Պիր տագըգա զարֆընտա , թապանճա , գուրչուն վէ պարութ կէթիրիլէ :

րէք, պուճար իքի խասիմէրէ թագսիմ օլունտու, վէ իքիսի պիրտէն սէսիգ-
ճէ թապանճալարընը քէնտի էլլէրի իլէ տօլտուրմանեա պաշլատըլար :

Պու մուամէլէ տէ պիթտիքտէն սօնրա, իքի խասիմէր, քէմալի թէվազ-
ղու իլէ պիրիպիրլէրինին էլինի սըգտըլար, վէ թարաֆէյնին հիւսնի բիզասը ի-
լէ, թէքմիլ տիվանխանէնին պօեու, իքիսի պէյնիտէ մէսաֆէ թութուլարագ,
պիրիսի պիր տիվարա վէ տիկէրի տախի, անըն դարըլ թարաֆընտաքի տիվարա
տօղրու իլէրու կիթմէեէ պաշլատըլար :

Էլլէրինտէ աչըգ գամալար, վէ գաթրանըլը իրտէն մաշալալար պուլունան
գըրգ նէֆէր սիյահ ատէմլէր տախի, քէմաֆի իւս սապըգ, տիկէր իքի թարաֆ
տիվարարը էօնիւնտէ տիգիլիպ տուրմուշ հալլէրինտէ պագը գալմագտա խիլէր:

Մէնգարէնին աղամէթի, տէհչէթ վէրէճէք հալէ կէլմիշ օլուպ (Լօնտրա
էհալիսինին գանընը տուրուլթմագտա օլան օլ մահուտ գապրիսթանըն օթուզ
ահագ տիպլէրինտէ պուլունան թօնուզլու քեարկիր տիվանխանէնին պու հալի,
պիզգաթ գապրիսթանըն տէ հչէթինէ վիւնուտ վէրէն պու ճէմիլթին տախի
տէհչէթինի միւճիպ օլաճագ սըրալարա կէլմիշ իտի :

Յլէմինկ վէ Բօպէրթ, պիրիպիրինտէն օթուզ օթուզ պէշ ատըմ գասար
ուղագտա, պիրիպիրի գարըսընտա պիրէր տիվարա տաեանմըշ, պաշլարը ա-
չըգ, էլլէրինտէ պիրիպիրլէրինի էօլտիւրմէք իչիւն իլք իշարէթէ պէքլէյէն:
Թապանճալարը կօզարը գալտըրըլմըշ հազըրտա պէքլէմէքտէ օլտուզլարը հալ-
տէ, եօգարտան աշաղը կիյինմիշ պուլունտուզլարը սիյահ էսվապլարը, վէ քէն-
տիլէրինտէն մատա, տահսա էլլի ալթմըշ ատէմլէրին տախի, կիյինտիքլէրի սի-
յահ էսվապլարընտան պաշգա ելուզլէրինի տէ էօրթմիւշ օլան սիյահ մասքէլէրի
իլէ շէթան սանէմլէրի կիպի սուս բուս տիգիլիպ տուրմուշ օլտուզլարը, վէ էլ-
լէրինտէ բարլահան աչըգ գամալարը իլէ եանմագտա օլան գըրգ ատէտ գանթ-
րանըլը հալաթ մաշալարը, մէնգարէնին տէհչէթինի իքմալ իթմէքտէ իտիլէր :

Յլէմինկին էմրի իլէ, հաքիմլէրտէն պիրիսի աթէշ իթմէք գօմանտաընը
իւզէրինէ ալմագ իչիւն իլէրու տօղրու կէլտի, վէ իքիսինին պիրտէն մի աթէշ
իտէճէքլէրինի, կօգսա պիրի աթէշ իթտիքտէն սօնրա տիկէրի մի աթէշ իտէ-
ճէք տէյի սիւալ իլէտիլինտէ, Յլէմինկ Հարրիսըն ճէվապ վէրէրէք, «մատամ
քի տիւէլլօեու պէն թէքիթ իթտիմ, էվվէլ աթէշ իթմէք հուգուգու Բօպէր-
թին տիր» տէտի :

Թէքմիլ հազըրուն պու սէօղլէրի իշիթտիքլէրինտէ պէօլիւք պիր գալպ հէ-
յէճանը հիսս իթտիլէր իտէ տէ, Յլէմինկին էմրինէ բիսյէթէն ասլա պիր սէս
չըգարմանըպ սիւքիւթէ մէճպուր օլտուլար :

Էլլի ալթմըշ եիւրէք պիրտէն Յլէմինկին տիւշար օլտուզլու թէհչիքէյի ա-
զիմ իւզէրինէ շէտիտ պիր չարընթըյա թութուլմուշլար, վէ պէլթի տէ պին-
նէֆա քէնտի եիւրէյի, հազըրունուն եիւրէքլէրի գասար շիստէթլէ աթմա-
մագտա իտի :

Աթէշ գօմանտանըղընը տէրիւհտէ իտէն հաքիմ էլինի կօգարը գալտըր-
տըղընտա, էլլի ալթմըշ աղըգ պիրտէն սէսսիսճէ տուվոյա պաշլատըլար :

Պու տուվա Բօպէրթ Բարգըր իչիւն տէյիլ իտի :

Հաքիմ էլինի եօգարը գալտըրմասը իլէ , «պիր , իքի , իւշ» , տէր տէմէզ ,
Րօպէրթին էլինտէքի թապանճատան ալէվ բարլահարագ , տիվանխանէնին թօ-
նուզլու քէմէրի սարուրտը , վէ տէհչէթլի կիւրիւտիտէն հէր քէս գուլազընը
թուլթմասը իլէ պէրապէր , եիւզ ճիւզ եիրմի կէօզ պիրտէն Յլէմինկ Հարրիսը-
նըն թարաֆընա տիքիլտիլէր :

Պու ալիճէնապ տէլիգանլընըն , թապանճանըն բաթլամասը իլէ պէրապէր ,
էլինի պաշընա կէօթիւրմէսի պիր օլտու :

Էն եագընտա պուլունան սէքիզ օն քիշի քէմալի տէհչէթլէ հէման խաթ-
տան տիշարը չըզըպ Յլէմինկէ աօղրու գօշտուգլարընտա . վէ մէրգում տախի
թէլաշ իտէճէք պիր շէյ պուլունմատըղընը խապէր վէրտիլինտէ , արթըզ ճէմի-
եէթ քէնտիսինի զապթ խտէմէյիպ , թէքրարէն եէք ավազ ,

«Եաշասըն գարթան Յլէմինկ ըհիսիմիզ . ճէնապը Հագգ սուչսուզուն թա-
րաֆընտա տըր» տէյի պաղըրտըլար :

Թապանճանըն գուրչունու , Յլէմինկին պաշընը սըբըրարագ կէշմիշ , վէ
սաչլարընըն իչինտէն , եանմըջ օլուզ կիպի պիր իզ պըրագմըջ իսի :

Րօպէրթ , թապանճասընըն պիր գըլ բայը շաշմասը իլէ , քէնտի խասմինի
եէրէ սէրմէյէ մուվաֆֆագ օլամամըջ օլտուղունու կէօրաիւքտէ , թապանճայը
եէրէ ֆըլաթըպ , իքի գօլունու պիրտէն խաշվարի կէօյսիւնիւն իւզէրինէ գօյ-
տու , վէ Յլէմինկին նիշանճըլըգտա տէրքեար օլան մէհարէթի քէնտիսիէ մա-
լիւմ օլուպ , հէր հալտէ էօլէճէք օլտուղունու պիլմիշ օլմասը իլէ պէրապէր ,
կիւեա պիր հօրօզ տէօյիւշիւ սէյրինէ հաղըրլանմագտա տըր կիպի , ֆիւթուր-
սուզճա տուրուպ , Յլէմինկին եիւզիւնէ պագմաեա պաշլատը :

Պու տէֆա թէքրարէն եիւզ եիւզ եիրմի կէօզ , պէօյիւք մէրագլա մոն-
հարիպլէրին հարէքէթլինի գօլլամաեա պաշլատըլար իսէ տէ , պու տէֆաքի մէ-
րագլարը , սէվկիւլիւ ըհիպլէրինին էօլէճէյի գօրգուսու իլէ միւքէտտէր պիր
հալ քէսպ իթմիշ օլան պիր մէրագ օլմաեըպ , իլլա Րօպէրթին , նէ՛րէսինտէն
վուրուլուպ եէրէ սէրիլէճէք օլտուղունու կէօրմէք իշիւն , պիր նէվի մէմու-
նիեէթլէ գարըըզ պիր մէրագ իսի :

Ձիւնքի Յլէմինկին քէսպի նամ իթմիշ օլան նիշանճըլըլը , հէրսինտէն վի-
եաստէ քէնտիլէրէ մալիւմ օլտուղունտան , Րօպէրթի իսթէտիյի թարաֆընտան
վուրուպ էօլտիւրէճէյինէ , զէրրէ գատար շիւքհէլէրի պուլու՛մամագտա իսի :

Պիր տէ Յլէմինկ նակէհան , աթէշ գօմանտատընա թախսիս օլունան հա-
քիմի նէգալինէ շաղըըպ , պիր գալէմ իլէ պիր բարչա գալըն քեաղըտ կէթի-
րիվէսինի էմր իլլէտի :

Իսթէտիյի շէյլէր տէրհալ Թէտար՛ք օլունուպ կէթիլիլտիլինտէ , Յլէմինկ ,
աճէլէ իլէ քեաղըտըն իւզէրինէ գըսսա պիր շէյ եազտը , վէ պունուն ալթընա
տախի պիր եուվարըպ չըղտըգտան սօնրա , անը հաքիմին էլինէ վէրիպ , եա-
վաշ պիր սէս իլէ քէնտիսիէ պիր էմր վէրտի :

Հաքիմ պու քեաղըտը ալտըգտան սօնրա , Րօպէրթին եանընա կէլտի , վէ
տէրհալ պիր իյնէ իբլիք կէթիլթտիլէրէք , մէզքիւր քեաղըտը , ասքէլ սմուզօ-
լուզու մագամընտա , Րօպէրթին օմուղունա տիքտի :

Պու քեանդրտ , Բօպէրթին օմուզուհնտան եօգարը տէօրթ պէշ բարմագ երեքսէքլիյինտէ տիքիլիպ տուրմուշ օլտուզու հալտէ , սիյահ էսվապընըն իւզէրինտէ հազըզաթէն պիր օմուզուզ մագամընտա տուրմագտա իտի :

Բօպէրթ , ազըլ իրտիրէմէտիյի պու աճայիպ մուսամէլէյէ տիգգաթ պիլէ իթմէյիպ , հալէա գօլարը խաշվարի կէօյիւնէ վազ իթմիշ օլտուզու հալտէ , թաշտան եարըմըշ պիր սանէմ կիպի տուրմագտա իտի :

Պու մուսամէլէ իճրա օլտուգտան սօնրա , Ֆլէմինկ , թապանճասընը եօգարը գալտըրըպ , Բօպէրթէ տօղրուլթուու :

Տիվանխանէ տէրունինտէ նէ գատար կէօզ վար իտի իտէ , Օնլար տախի , Ֆլէմինկին թապանճասը իլէ պէրապէր , Բօպէրթին եիւզիւնէ տօղրուլտուլար :

Եայընըզ Բօպէրթ քէնտիտի միւսթէնա օլարագ , մաքինավարի պիր հալտէ , կէօզիւնիւ Ֆլէմինկին թապանճասը աղզընա չէվիրմիշ իտի :

Նիհայէթ հաքիմ տախի , էլինի եօգարը գալտըրըպ , տէհչէթլի գօմանտաւ եը վէրմէյէ հազըրլանտը :

Պիր , իքի , իւշ . . . :
Թրանի . . . ալէվ , տիւման , վէ թապանճանըն տէհչէթ վէրինկիւրիւտիւսիւ ,

քիմսէնիննազար ու տիգգաթընա նայիլ օլամատըլար . շիւնքի նէ գատար կէօզ վար իտէ , անճագ Բօպէրթի սէյր իթմէյէ մէշղուլ պուլունմագտա իտիլէր . Ֆազաթ գանլարա միւլէմնա օլարագ եէրէ սէրիլէճէյինէ քիմսէնին գէրրէ գատար շիւրհէտի պուլունման պու տէլիգանը , հալէա գօլարը խաշվարի կէօյիւ իւզէրինտէ պուլունտուզու հալտէ , եինէ այնի սանէմ հալինտէ , վէ սալա գէտէլէնմէմիշ օլարագ սեազ իւսթիւ տուրմագտա իտի :

Օլ վաղթ Ֆլէմինկ տախի թապանճասընը եէրէ աթարագ , քէնտիտի տէ գօլարընը խաշվարի կէօյիւնիւն իւզէրինէ վազ իլլէտի , վէ թըպը Բօպէրթ կիպի , պիր թաշ սանէմ մագամընտա անըն գարըլընտա տուրտու ,

Պիրտէ , «տէլիք , տէլիք , օմուզուզուն տէլիյի» տէյի պիր պաղըրշմա սէսի իշիթ իտի :

Ճէմիլէթին պու թէլաշընտան , Բօպէրթ քէնտի տուրզուհըլուզուհու զայպ իտիպ , պաշընը չէվիրտի , վէ օմուզու իւզէրինէ վազ օլունմուշ օլան քեաղըտա պագտը , վէ էօլէ տէ պագա գալտը :

Մէզքիւր քեաղըտըն իւզէրինէ Ֆլէմինկին շըզմըշ օլտուզու եուվարլագ , թա օրթասընտան տէլինմիշ իտի :

Պունու Ֆլէմինկին գուրշունու տէլմիշ օլտուզունու թարիֆ իթմէէէ հաճիթ եօգ իղար :

Բօպէրթ էլինի ուզաթըպ , պու քեաղըտը օմուզու իւզէրինտէն սէօքտիւ , վէ Ֆլէմինկին էլ եազըրը իլէ եազըրմըշ օլան պիր սաթըր եազըրը օգուտուտու իտուզունտա , թէաճնիւպ վէ թէհայիւր ալէամէթի իլէ Ֆլէմինկին եիւզիւնէ Կազմահա պաշլատը :

Մէզքիւր քեաղըտըն իւզէրինտէ , եալընըզ շու սէօզլէր եազըրմըշ իտի . «Պէն սէվտիյէ պէր քարընը քարնաշընը էօլտիւրէթէմ» :

Բօպէրթ պիր տէֆա տահա մէզքիւր եազըրէա պագտըգտան սօնրա , երեք-

սէք սէսլէ, անոն միւստերիմոթընը ճէմիեթի հուզուրունտա օգուտուղունտա, թէքմիլ հազըրուն,

«Եաշաւըն գահրաման ըէլիմիլ» տէյի պաղըրիւրար :

Պու ալէնի իլթիֆաթը աղիմէյէ, պու տէֆա, մէմբուին ղալլի պիր տէն տահա իլալէ գըլնմըլ իտի :

Պու միւսթէսնա սէս, Րօպէրթ Բարգըրըն սէսի իտի :

Օլ միւթէքէպալիւր, օլ ճէսուր Րօպէրթ Բարգըր տուրտուրոյ եկրտէն ֆըրլանըպ, Յիլմիլին հուզուրունտա սիգ իւզէրինէ կէլտի քազաթ հիքեա յէմիլ գահրամանը, էլինի Րօպէրթին աղըրնա գօնուպ, սէօլէյէճէյի քէօլէրի մէն իթտի, վէ անը գունաղլաեըպ աեաղա գսղտըրարագ, պու իքի խասիմէր, պէշ տագըգա էվվէլ պիրպիրինի էօլտիւրմէեէ գալար վէրմիլ օլան պըր իքի առուի էքպէրէր, քէմալլ մուհապպէթլէ պիրպիրլէրինէ սարըլարագ, էպէտի տօսթըրուգ աշգը իլէ պիրպիրլէրինի էօրտիլէր :

«Եաշաւըն Յիլմիլն վէ Րօպէրթ» տէյի պիր կիւրիւտիւ իլէ տիլանխանէնին քէմէրի էօթտիւրիւտիւ, վէ մէսէրրէթ օ տէրէճէլէրէ վարմըլ իտի քի, եէք ավազ պու կիւրիւտիլիլի գօրարմըլ օլան սիյահ ճէմիեթի աղպարը, քեաթֆէսի պիրտէն, նիզամըն մուղայիրինտէ օլարագ երգլէրինտէ քի մասքէմ քալ իտի աշնըլ ալըպ «Եաշաւընըսը» տէյի թէքըրիւրի նիտա իթտիլէր :

Պէօլէճէ հէր քէսին երգլիւնտէ քի մասքէ աշաղը պըրնըպ չէ հրէլէրի ղէյտանա չըգտըղընտա, էրէյի վազըթտան պէրու երգլիւնի կէօր էրիքտէնուպիւրում պուլունմուշ օլտուղումուշ օլտուղումուշ սասըգ տօսթումուշա տախի գավալլանտա նա իլ օլտուգ :

Ձիւնքի, հապնտան գուրթումլան էլլի ալթմըլ չէ հրէլէրտէ պիրիտի տախի, պիղլթ զիլգըլմէթ Պապա ճէյնիսին չէ հրէսի իտի :

ՉՆ ՊԷՇԻՆ ՃԻ ՊԱՊ

ԻՔԻ ԵԷՆԻ ՏՕՍԹԱՐ

Պապա ճէյնիսին, մէզքիւր նէր տիպի տիվանխանէտէ, սիյահ էպպիտէլի վէ սիյահ մասքէլի ատէմլէր միյանընտա հաղըր պուլունմալը, Րօպէրթ Բարգըրըն վէ երգլապը Մօրիսին գապրիթանտա գաֆլէթէ կէլմէյէճէյի քօրնարըր, պիր տէրէճէյի տէք զահիլլէ չըգարմըլ օլմալը ալը :

Նասըլ քի պունտան մուգատտէմ տախի սէօլէնմիլ տիր, Պապա ճէյնիսին, խալլի միւտտէթտէն պէրու, ճօն Բարգըրըն խանէսինտէ քարալըր քըրմէթի իճրու իթմէքտէ օլուպ, պու մէմուրիլէթիինի օլ տէրէճէթէ թէքմիլ պիր մէհարէթլէ իճրա կլէմէքտէ իտի քի, մէզքիւր խանէտէ, Յիլմիլն Հարրիսըրըն վազըթ օլմատըղը հէլ պիր վուգուաթ պըրազըլմամազտա իտի :

Րօպէրթ Բարգըրըն, Յիլմիլն Հարրիսըրըն հէր նէրէտէ ղասթ կէլիր իտ վուրուպ էօլտիւրմէք իւզրէ բէտէրի հուզուրունտա վիթմիլ օլտուղոյն եէմին, լուղէթ պէ լուղէթ Յիլմիլին մալիւմի օլմուշ իտի :

Պապա ձէյմս , խուսուսի իլէ Բօպէրթ Բարգըրըն քէնտի բէտէրի իլէ միւ-
քեալէմէտէ պուլունտուզու սըրա , ես գաբու արասընտան , վէ եախօտ պաշ-
գա պիր տէլիքտէն , տայիմա պունլարըն սէօզ վէ հարէքէթլէրինի գօլլաեա-
ճազ պիր թարիգ պուլմագտա իտի :

Բօպէրթ Բարգըրա եաղըլան թէհտիտնամէյի մէրգումուն եաթաղը իւզէ-
րինէ վազ իյլէյէն տախի , եինէ Պապա ձէյմս իտի :

Բօպէրթին , եիւզպաշը Մօրիս իլէ պէրապէր գապրիսթանը պաստըզլարը
կիճէ , Պապա ձէյմս , ատէթի գատիմի իւզրէ մուայեէն վագթինտէ Սօպըրս
Հօլ մէյիտանէսինէ կրթմէք իւզրէ գաբուեու գաբաեըպ տիշարը չըգտըընտա ,
պիր գաշ կիւնտէն պէրու քէնտինէ նիգամ գօյմաեա սէպէպի պուլունտուզու
կիպի , սօգաղըն քէօշէսինտէ վէ պիր գարանլըգ մահէլտէ պէքլէմէքտէ իտի :

Մէրգումուն տիշարը չըգմասընտան , անճազ պիր եարըմ սաաթ գատար
սօնրա , ձօն Բարգըրըն գաբուսու չալընմըլ , վէ ձօն Բարգըր քէնտիսի սօգազ
գաբուսունու աշըպ , պիրիսինի իշէրի ալմըլ իտի :

Պապա ձէյմս , պիր պէշ տագըգա գատար կիզլէնմիշ օլտուղու մահէլտէ
պէքլէտիքտէն սօնրա , խանէնին էօնիւնէ ավտէթ իթմիշ , վէ եանընտա պու-
լունան անպիսթարը իլէ սէսսիզճէ գաբուեու աշմըլ , վէ անազ գապլարընը չը-
գարտըգտան սօնրա , խըրսըզ կիպի եօգարը չըգըպ մալիւմ օլան ուֆաճըզ օ-
տաեա կիրմիշ , վէ քէնտինտէն էվվէլ խանէյէ կիրէնին Բօպէրթ Բարգըր քէն-
տիսի օլտուղունու կէօրէրէք , տիգգաթը թամմէ իլէ պուլլարըն միւքեալէմէ-
սինի տիյնէմիշ իտի :

Պապա ձէյմս , Բօպէրթ Բարգըրըն , գապրիսթանը պասմագ էֆքեարըն-
տա պուլունմուշ օլմասընը պիր գաշ կիւն էվվէլ պու սուրէթլէ տույմուշ օլա-
րագ , իշին հարինի Յիլէմինկէ զաթէն խապէր վէրմիշ իտի իսէ տէ , նէ զէման
պասըլանճաղընտան մալիւմաթը պուլունմամագտա իտի :

Յագաթ օ կիճէսի , Բօպէրթ Բարգըրըն եիւզ պաշը Մօրիս իլէ ոլէրապէր
հէր հալտէ եալընըգճա գապրիսթանը պասանագ օլմատընը բէտէրինէ խապէր
վիրմէյէ կէլմիշ օլտուղունու տույտուղունտա , ալլա իշի չաղտըրմաեարագ ,
սիւրիւնէ սիւրիւնէ նէրտիվէնտէն աշաղը ինմիշ , վէ սօլուղունու գապրիսթան-
տա ալմըլ իտի :

Օնտան սօնրաքի հալլէր մալիւմ տիր :

Լիւզում կէօրտիւյիւմիզ պու իյզահաթը վէրտիքտէն սօնրա , թէքրարէն
տիւէլլօ մահէլլինտէ պիզէ պէքլէմէքտէ օլան տօսթլարըմըզըն եանընա ավտէթ
իտէլիւմ :

Յիլէմինկ Հարրիսընըն ֆէվգէլատէ սուրէթտէ թէհայելուրտէ գալընանագ
պիճէնապլըզը վէ գահրամանլըզը , տիւնեա իւզէրինտէ խէեալ օլունապիլէն
էն վահշի պիր եիւրէյէ զալէպէ իթմիշ , վէ պու վահշի եիւրէյի իզհար իտէն
Բօպէրթ Բարգըր , եանի անճազ պիր սաաթ էվվէլ պիւթիւն տիւնեայա գարը
մէյտան օգումագլըզ ճէսուրլուղունա մալիք պուլունան պու վահշի վէ աթէշի
տէլիգանլը , պիր էվ քէօքէյի կիպի , Յիլէմինկին անաղլարը ալթընտա սիւր-
թիւնմէք տէրէճէլէրինէ թէնէզղիւլ իթմիշ իտի :

Ֆազսթ պու գահրամանըզ վէ ախճէնապըզըն ֆիւթուհաթը , ազ գալտը քի Ֆլէմինկ Հարրիսընա բէք չօղա օթուրահագ իտի :

Տիվանխանէտէ , իչէր պիթթէտրիճ թէքրարէն սիւքիւնէթի հալ վէ նիզամ թահթընա կիրտիքտէ , հէր քէս աեագտա տուրմուչ օլտուզլարը հալտէ , պի- գիմ գահրաման ըհիսիմիզ , քէնտի ըիասէթ քիւրսիսի էօնիւնէ վարարագ , ա- թիտէքի գըստս նութգը իյրատ իյէտի .

— Պիրա'տէրլէր , աղիմ պիր վագանը , քէտէրսիզճէ կէչիրմիչ օլտուզումուզ իչիւն , ճէնապը Հագգա թէչէքքիւր իյէմէլիիզ . զարազ , նէֆսանիյէթ վէ ատավէթ ընչէսինէ գուրպան կիտէճէք օլան , եալընըզ սիզին ըհիսինիզ , եա- խօտ Բօպէրթ Բարգըր տէյիլէր իտի . ճէնապը Հագգ , պիտուչ գատընլարա վէ չօնուզլարա մէրհամէթ իյէմիչ , վէ պիր սաաթ էվլէլքի ատուր էքպէրինիզի , սիզին էն սատըզ տօսթլարընըզ սըրասընա կէօթիւրմիւչ տիր . ըհիսի սանինիզի թէպրի'ք էտին :

— Եաչասըն Բօպէրթ Բարգըր ըհիսի սանիմիզ տէյի պաղըըչտըլար էինէ 50-60 աղըզ պիրտէն եէքավազ :

— Եաչասըն Ֆլէմինկ Հարրիսըն վէ Բօպէրթ Բարգըր ամիրլէրիմիզ տէյի պաղըրտը ճէմիյէթ ազալարընտան եալընըզ պիրիտի տախի , խաթթտան տիշա- րը չըգըպ իլէրու կէլէրէք , վէ ճէպինտէն ուֆագ պիր շարապ շիչէսի չըգարա- րագ , անը , հիւքմտար ասասը կիպի եօգարը գալտըրտըգտան սօնրա , « ազգընըզ » , ըհիս Ֆլէմինկ վէ ըհիսի սանի Բօպէրթ , ազգընըզ » տէյի « Բօպէրթ » տէֆա տա- հա պաղըրտըգտան սօնրա , շարապ շիչէսինի աղընըզ տէյի « Բօպէրթ » , թէքմիլ ճէմիյէթ թարաֆընտան , « հուրրա » սէտասը իլէ պիր « Բօպէրթ » կիւրիւտիւ գօ- րարագ , պունու միւթէագըպէն , « Եաչասըն Պապա Ճէյմս , ճէմիյէթիմիզին գուրթարընը » պաղըըչտըլարը իլէ , քեարկիր թօնօզ էօթտիւրիւլմէքտէ իտի :

Գահրաման Պապա Ճէյմս , պօշ շարապ շիչէսի պիր էլինտէ պուլունտուղու հալտէ , տիկէր էլինի տախի եումրուգ շէքլինէ սօգոգպ , թապիաթըն պօլ պօլ քէնտիսինէ իհսան իյէմիչ օլտուղու պընըզլարընը սիլէրէք , հագգը օլան պիր թէքէպպիւրիւ աղիմ իլէ , աղըր աղըր պիր քէրրէ էթրաֆը սիւզտիւ , պատէ- հու ֆաթիհլէրէ մախսուս պիր աղամէթլէ պաչընը էյէրէք էթրաֆը սէլամլա- տըգտան սօնրա ,

« (1) տալէթ վէ ալիճէնապըզ մաղլուպ օլմազ . պունլարա իթասաթ իտէն էիւրէքլէր տախի եաչասընլար » տէյիպ , Բօպէրթ Բարգըրըն էլինի շէքիպ էօքմէք իսթէտի իսէ տէ , էֆէնտի օլան պու տէլիգանլը , թէքմիլ ճէմիյէթ հուզուրունտա ասլա շէքինմէեերէք , պիր խահիչլէ , քէնտի խըտմէթքեարը օլան Պապա Ճէյմսի գուճագլատը , վէ անըն մէրտ անընը պուս իյէտի :

Թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր քի , 53 (1) եաչընտա պուլունտան պիր տէլի- գանլը էֆէնտիւնին , քէնտի 60 եաչընտաքի խըտմէթքեարընա կէօսթէրմիչ օլ-

(1) Հիքեայէմիզին պիր մահալինտէ , Բօպէրթ Բարգըր իչիւն սէ՛վէն 25 եաչընտա եաղըմընչ օլտուղունտան , պու միւնասէպէթլէ թասհիհինէ իպթիտար օլունուր :

սուղու պու ֆեվրուարտէ բիայեթի , պիւթիւն ճէմիեթ թարաֆընտան , եէնի պիր «հուրրա՛» ալգըլաեքը իլէ գապուլ օլունտու :

Պատէհու , Յլէմինկ Հարրիսըն , աքթըզ պու մէնդարեւէրէ խիթամ վէրիւ-մէսի էլգէմիեթիլիկ պէեան իտէրէք , վէ եէնի ըէխի սանի իլէ , ճէմիեթիւն ահվալէ իկգէրինէ եալընընա միւքեալէմէ իլէմէեէ իհթլյաճը պուլունտուղու-նու պէեան իտէրէք , ճէմիեթ ազալարը , գօլ գօլ տաղըլմաեա պաչատըլար , վէ նիհայեթ , Յլէմինկ իլէ Բօպէրթ , տիվանխանէտէ եալընըզ գալըպ , եան պէ եան օթուրտուլար :

Հիքեայեմիզին պաղը հալլերի իւզերինէ , Բօպէրթ Բարգըր կիպի , գարի-ուներըզ հազարաթընըն տախի պաղը իյզահաթա իհթիեանճալը պուլունտուղու աշիքեար տլր :

Պու մէրազլարը , իքի եէնի տօթլարըմըզըն միւքեալէմէսի իլէ տէֆ օ-լաճաղընը մէմուլ իտէրիզ :

— Յլէմինկ Հարրիսըն , հէր շէյտէն զիեատէ , պու կիճէ պէյազ շէքլէր թահթընտա գարըլմա չըգտըղընը տա , էն եազըն պուլունանը իւզէրինէ տեօրթ տէֆա աթէշ իթմիշ օլտուղում հալտէ , անը եէրէ տէվիրէմէմիշ օլտու-ղումա ազըլ իրտիրէմէմէքտէյիմ :

— Օ կէօրիւյիւնիւզ պէեազ շէքլէր , սըրըզ իւզէրինէ կէշիրիմիշ , վէ իշի օթ իլէ սուլտուրուլմուշ օլան պէյազ շէքլէր օլուպ , եալընըզ պիրէր ա-տէմ , եէր եիւզիւնտէն սիւրթիւնէրէք , վէ մէզար թաշլարընը քէնտիլէրէ սի-քէք պլարաք , պու սըրըզլարը սուաշթըրմագտա իտիլէր . իսթէրսէնիզ սիղին աթէշիսիգէ հէտէֆ օլան շէքլի կէթիթտիրէյիմ տէ կէօրիւնիւզ . կէօյսիւնիւն իւզէրինտէ իքի , վէ պաշընըն իւզէրինտէ տախի տիկէր իքի գուրչուն տէլիք-լէրի վար սըր քի , ճէսուրլուղունուզա վէ նիշանճըլըզընըզա էպէտի պիր շէօհ-ընթ օլմագ իւզրէ , մէղքիւր շէքլի հէր վազըթ եանըմտա սագլամաեա զայրէթ իտէճէյիմ :

— Իլթիֆաթընտան միւթէշէքլուրիմ , Յլէմինկ : Ֆագաթ , պիրատէր , նի-չանճըլըզըմ իւզէրինէ պէօպիւրլէնմէեէ հագըլմ եօզ տուր . վէ պու գուսու-րում իշիւն մէմուլն օլաճագ սէպէպիմ պուլունաճաղընը աօլա խաթրըմտանպի-լէ կէշիրմէմէքտէ իտիմ . Յլէմինկ , պիրա՛տէր , էկէր տէտիյին կիպի տօղրու ա-թէշ իթմէք մէհարէթիւնէ մալիք պուլունմուշ օլաա իտիմ , շիմտի սէնին էլինի սըզմագըլըզմ վէ էպէտի տօթլուղունա նայիլ օլմագըլըզմ դապիլ օլապիլէճէք մի իտի . վէ արթըզ տիւնեա իւզէրինտէ , պէնի , մէքրուհ թարիզիմտէն չը-գարարաք , ֆազիլէթ թարիզիւնէ իտիսալ իտէճէք պիր Յլէմինկ պուլունաճագ մը իտի :

— Էվլէթ Բօպէրթ , հագըն վար սըր : Սանա պիր շէյ սէօլէյիմ , պու էլէրին իշիւնտէ , միւճէրրէտ ճէնապը Հագըն բարմաղը վար սըր :

— Տիւն , հաթթա պու կիւնտիւզիւն պիլէ պանա պէօլէ պիր շէյ սէօլէ-սէն իտի , միւճէրրէտ սէնին իւզէրինէ կիւլէճէք իտիմ Յլէմինկ . ֆագաթ շիմ-տի պաշգա սիւրյիւ տիւշիւնմէքտէյիմ . էվլէթ պիրատէր , պու էլէրին իշիւնտէ հէր հալտէ ճէնապը Հագըն բարմաղը պուլունտուղունու , տէրունի տիլաէն

ի գրար խտրում, վէ պէնի պու ի թիգատա կէթիրմէնէ պիր վասրթա օլտուղուն իշիւն, սէնին էօնիւնտէ թէշէքքիւրտէն անիզ գալլեօրում :

— Բօպէրթ, պիրատէ'ր, Ալլահա թէշէքքիւր էթ. շիւնքի պէն, ատալէթը Բէպպանիյէ էլինտէ պիր ալէթ օլմագլըգտան զիյաստէ պիր շէյ եարմըլ տէլլիմ :

— Յլէ'մինկ, էպէտի սուրէթտէ պիրիպիրիմիզ իլէ աօթ օլանաղըմըլը մէմուլ իտէպլլի'րմիյիմ :

— Նէ' իշիւն օլմանալըմ, Բօ'պէրթ, գաթէն Բօզուն սայէսինտէ, պիրիպիրիմիզլէ, սօսթլուգտան տահա զիեատտէ գուվլէթլի պիր պաղ իլէ պաղլանմըլ տէյի'լ մի իտիք :

— Էվլէթ Յլէմինկ, գարնտալ օլմուշ իտիք ր վէ պու գարնտալըգ վազիֆէմի տէ, նէ' կիւզլէ սուրէթտէ իճրա իյլէտիմ . . . խայըր Յլէմինկ, պէն սանա գարնտալ օլմագլըգա շահան տէյիլիմ, եալընըգ պիր ատի սօսթլուղըն պիլէ պէնիմ իշիւն շօգ տուր : Հարէքէթիմ իւզէրինէ տիւշիւնտիքճէ, եէրին տիպինէ կէշմէքիյիմ կէլիեօր . . . : Յլէ'մինկ, բէտէրիմին քէնտինէ լանըգ էվլատը պուլունմուշ օլտուղումու հիսս իտէեօրում : Խայըր, խայըր, պիզ բէտէք վէ էվլատ, եալընըգ թահզիր վէ աուավէթէ շահան պուլունմագտանը . . . : Պիզ աճընանագ ատէմլէրիզ . . . : Շէյթանլարտան պաշգա, հիշ պիր քիմսէնին, վէ ալէլիսուուս պիր Յլէմինկ Հարրիսընըն հիւանի թէվէճճիւհինէ լանըգ մախըզլարտան տէյիլիզ :

Բօպէրթ պուշարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, էլէմ իւզրէ պաշընը էօնիւնէ աստը, վէ իքի էլլէրի իլէ եիւզիւնիւ գարատը :

Յլէմինկ Հարրիսըն, պիր միւտտէթ սէօյլէեէճէք պիր շէյ պուլամանտարագ, սէսսիզճէ քէնտի րէֆիգինին իւզէրինէ պագմանտ տէվամ իյլէտի, Փա գաթ շօգ սիւրմէզտէն մէրգումուն վիճուտու իւզէրինտէ պիր հարէքէթ միւշահէտէ իլլէտիյիտէ, անըն էլլէրինի թութուպ պաշընը եօղարը գալտարտը, վէ իքի սապըգ խասիմլէր, պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար :

Բօպէրթին եիւզլէրի քեամիլէն ըսլանմըլ օլտուղու կիպի, հալէա տախի, պու տիւնքի վահշի տէլիգանընըն սիյահ կէօզլէրինտէն, իրի իրի եալ տանէլլէրի սպմագտա իտի :

Յլէմինկին բաք վէ ալիճէնապ եիւրէյի, պու մէնզարէնին թէէսիրինէ տանանամատը, վէ պիր շէյ սէօյլէմէք իշիւն իքի քէլիմէ եան պէ եան կէթիրմէեէ տէ իգթիտարը գալմանըլ, քէնտիտի տախի աղլամանտ պաշլատը :

Անճագ Բօպէրթին աղլամատը, քէնտի վիճտանընըն կէշմիշ հալլէրտէն նէշէթ իտէն աղըրըլը նէթիճէսի օլտուղու հալտէ, Յլէմինկին աղլամատը իտէ, աապէթ, Փազիլէթ վէ ալիճէնապըլըն, վահշիլիք վէ զատտարըլը իւզէրինէ իճրա իթմիշ օլտուղու պու ագիմ վէ գաթի ֆիւթուհաթը թէէսիրինին նէթիճէսի իտի :

Տէօթ ըսլագ կէօզլէր, պիր տէֆա տահա շիտտէթլէ պիրիպիրլէրինի գարըլլատըրար, վէ պունու միւթէագըպէն իքի տէլիգանըլար, թէքրարէք քէմալի սշգլա եէքտիկէրինէ սարըլտըլար :

Ֆազաթ շունու տախի իլավէ իթմէքլիյէ հաճէթ կէօրիւրիւզ քի , իլք տէֆա գօլլարընը աչան , Յլէմինկ Հարրիսըն իտի :

Պունլար պիր միւստէթ , աղըզլարընտան պիր սէօզ պիլէ չըգարմահա հէօնէճանը գալլէրի միւսատէ իթմէտիյի հալտէ պէօյլէճէ պիրիպիրլէրինէ սարըմըլ պուլունտուգլարընը կէօրէն , անճադ պիր սաաթ էվլէլ պիրիպիրլէրինի թապանճա իլէ վուրուպ թէլէֆ իթմէք հազըրըլընտա պուլունան իքի խասիմլէրտէն զիեատէ , պիր Մաքոնա հուզուրունտա տիզ իւզէրինտէ պիրիպիրինէ սարըմըլ իքի նէֆէր պաքիրէ վէ պիսուչ գըզլար գանն իտէճէք իտի :

Նիհայէթ , իքիսինին տախի հէեեճանլարը պիրալ թէսքին օլարագ պիրիպիրլէրինտէն այրըլտըզլարընտա ,

— Ա՛հ , գըզգարնտաչըմ տախի պու մուհապպէթ իմիզի կէօրիւպ մէմնուն օլմագ իչիւն սալ օլմալը տէյի՞ մի իտի , աէտի Բօպէրթ միւքէտտէր սուրէթտէ թէքրարէն պաշընը աշաղը ասարագ :

— Ալլահըն ինսեթիինտէն գաթի իւմիտ իթմէ , Բօպէրթ . Մաթիլտինի գուրթարան Ալլահ , իհիթիմալ տըր քի , Բօգուլմուզու տախի գուրթարմահա ինայէթ պուլուրմուչ տըր :

— Սէօյլէ՛ Յլէմինկ , էկէր գըզգարնտաչըմըն հանաթտա պուլունմասընա իւմիտ իտէճէք հագըզի պիր սէպէպ վար իսէ , սէօյլէ՛ : Օ սէֆիլ տիւէլլօմըզա հազըրլանտըլըմըզ վագըթ , սէնի էօլտիւրմէք պէտպալթըլըլընտա պուլունտուզում զէման , գըզգարնտաչըմ իւզէրինէ պանա պագը էսրար թէպիլիզ օլունանաղընա տայիր պիր շէյ սէօյլէմիչ օլտուղունու տէրխաթըր իտէեօրում . ա՛հ սէօյլէ Յլէմինկ , սէվկիւլի՛ւ պիրատէրիմ սէօյլէ , Բօգուլմուն հանաթտա պուլունտուղունու խապէր վէրտիյինտէ , արթըզ մէսուտիեթիմ իքմալէ վարմըլ օլաճագ տըր :

— Բօպէ՛րթ , լէճա իտէրիմ պու պապտէ շիմտիլիք պանա պիր շէյ սիւալ իթմէ : Եալընըզ Ճէնալը Հագըզն ինայէթ վէ մէրհամէթիինտէն իւմիտինի գաթ իթմէ . պիրալ վագըթ , պանա մախսուս օլան պագը սէպէպլէր իլէ , պունտան զիյատէ պիր շէյ սէօյլէմէյէճէյիմ իչիւն թէէսսիւֆ իտէրիմ :

— Հագըզն վար տըր պիրատէր . պիրտէն պիրէ չօգ իլէրուլէրէ կիթտիյիմի , վէ էմրի պասիրէթէ թիայէթէն , իւզէրիմէ էմիիեթի ջեամիլէ հուսուլէ կէլէպիլէճէյի վագըթա գատար , օլ պասպտէ սիւքիւթ իյլէմէեէ հագըզն պուլունտուղունու պէն տախի թաստիգ իտէրիմ . Ֆազաթ Յլէմինկ , պիրատէր , չօգ վագըթ կէչմէգտէն , էէնի Բօպէրթ Բարգըրը , թէքմիլ էսրարընա շահան պիր հալտէ կէօրէճէյինէ , սէնի թէէմին իտէրիմ : Շիմտիքի հալտէ , պու գատարը իչիւն տախի թէչէքքիւրի աղիմիմի պէեան իտէրիմ : էվլէթ էվլէթ , էէնի պիր բուհ ալմըլ օլան եիւրէյիմ տախի խապէր վէրիյօր քի , պիր կիւն սէվկիւլիւ գըզգարնտաչըմը , էվլէթ Յլէմինկ Հարրիսընըն ջէնտինէ շահան զէվճէսինի , եիւրէյիմին իւզէրինէ սըգմահա նայիլ օլապիլէճէյիմ , վէ կէրէք ջէնտիսի վէ կէրէք ալիճէնապ գօճասը իչիւն էօմրիւմիլ ֆէտա իթմէյէ հագըր պուլունտուղունու ջէնտիսինէ պէեան իթմէքլէ իֆթիլար իյլէմէեէ հագըրմ պուլունաճագ տըր : Յլէ՛մինկ , սէն պէնտէն չօգ զիեատէ մէսուսուն . չիւն-

քի պէն չօճուգ եաշընտան պէրու Բօզումուն եիւզիւնիւ կէօրմէեէ նայիլ օլա մամըլըմ, հաթթա նայիլ օլաճաղըմա տա զէրրէ գատար իւմիւտիմ պուլունա մամազտա իտի : Եալընըզ պու իւմիտի պանա իհսան իթտիյին իչիւն, Էօմրիւ միւն Նըսֆընը սանա ֆէտա իթմէքլիյէ պօրծլու պուլունտուղումու հիսս իլլէ մէքտէյիմ :

— Բօպէ'րթ, իչէ բէք միւպալազա նազարը իլլէ պագմագտասըն :

— Պէնիմ օ՛տրիմտէ պուլունմուչ օլսան, պաշգա տիւրլիւ հիւքմ իտէճէք իտին :

— Հէր նէ հալ իսէ, ըէճա իտէրիմ արթըզ պու սէօղլու գարաեալըմ, պաշգա պիր արզուն վա՛ր մը տըր :

— Պիր արգու տէյիլ, բէք չօզ արզուլարըմ վար տըր :

— Ելիմտէն կէլտիյի գատար սանա խըտմէթ իթմէյէ հաղըրըմ Բօ'պէրթ . սէօլլէ նէ՞ իսթէրսին :

— Շու իթթիհամնամէնիգտէ պէյան օլունմուչ ճինայէթլէրիմին քեաֆֆէսի տախի նօզթասը նօզթասընա թամամ իտի . կէրէք Ամէրիգատա, կէրէք Իրլանտատա վէ կէրէք Յրանսատա պուլունան մուխպիրլէրինիզ, բէք տօղրու մալիւմաթ վէրմիլլէր տիր, Յլէ'մինկ . կեզլի հիւքիւմէթինի պու տէրէճէլէրէ գատար իլէրու կէօթիւրմիւչ օլտուղուն, իսէեալէ կէլլէն շէյլէրտէն տէյիլ տ'ր : Պունուն իչիւն թէհայեիւրաէ գալմըչ, վէ պէնտէն չօզ զիեատէ գուվվէթլի պիր ատէմ բէչինէ տիւչմիւչ օլտուղում իչիւն, իթթիհամնամէնին գրաաթընտա բէշիման օլմուչ իտիմ . պունու ալէլ խուսուս շիմտի սէթր իտէմէմ . ֆագաթ նէթիճէսինտէն մէմնունըմ : Աճէպա Չէնապը Հազգ, պու վահշիլիքլէրիմէ ալֆ իտէճէք մի տիր . . . : Էտինմիլլ օլտուղուն մալիւմաթլար իւզէրինէ էյա գահաթ իսթէմէք արզուսունտա իտիմ իսէ տէ, շիմտի արթըզ պունա լիւզում կէօրմէեօրում . անճազ Մաթիլտիմին, նէ սուրէթլէ պուչաղըմտան գուրթուլմուչ օլտուղունու պէեանէ հիմմէթ իլլէտիյինտէ, պէնի բէք մէմնուն գըլմըչ օլաճազսըն :

— Մաթիլտին բէտէրինին խըտմէթինէ կիրմիլլ օլտուղունու, մէրգումուն վէֆաթընտան չօզ սօնրա տուլտուղումտան, վուգու պուլաճաղընը քէշֆ իլլէտիյիմ հալլէրին Էօնիւնիւ ալմագ գապիլ օլամատը . Բարիզէ կէօնտէրմիլլ օլտուղում մէմուր, Մաթիլտի վուրմուչ օլտուղուն կիճէտէն անճազ իքի կիւն էվվէլ շէհրի մէզպուրա վասըլ օլմուչ, վէ իգամէթ իթտիյինիզ խանէնին մահէլինի պուլուպ, պիր սապահ սէնին հալին իւզէրինէ մալիւմաթ Էտինէպիլմէք իչիւն, եազընտա պուլունան պիր մէյխանէյէ կիրտիյինտէ, Մաթիլտին վուրուլմուչ օլտուղունու տուեարագ, տէր հալ մէրգումէնին խանէսինէ գօշմուչ իտի : Ճինայէթ տուեուլուր տուեուլմագ, տէր հալ զապթիյէ նէզարէթիւնտէն իքի հէքիմ գօշուպ կէլմիլլէր, վէ Մաթիլտին կէօյսիւնտէ պուլունան քէմիքտէն մամուլ պիր խաշըն գարըր կէլմիլլ օլմասը իլլէ պուչաղըն Էօլու շաշարագ : Եիւրէյինէ իլլէմէմիլլ օլտուղունու քէշֆ իթմիլլէր, վէ տէրհալ մէրգումէնին թէտավիսինէ միւպաշէրէթ իլլէմիլլէր իտի : Մաթիլտ, իքի այ միւթէմատիէն, Էօլիւմ վէ հաեաթ գարարսըզըրը թահթընտա, թէհլիքէլի պիր հալտէ եաք

Թագաւ խրամէթ ի թ տի քտէն սօնրա , նիճայէթ պիր կիւն զապթիեէ հէ քիմի ,
վիւլէրէ ք ք ւնապիրիմին էլինի սըգմը իտի : Օնտան պիր այ սօնրա , մէրգումէ
Քնկիլթէրոյա կէթիլիմիլ , վէ զանէթլէ էմիլիէթլի պիր մահէլլտէ , քահաթ
վէ քէմալը խօշնուտի իւզրէ էօմր կէշիրմէքտէ օլուպ , էվլատընը տախի , ա-
նըն բէտէրինին տօզմուշ օլտուղու միլք իւզէրինտէ տիւնեայա կէթիրմէեէ նա-
յիլ օլմուշ , վէ անըն , բէտէրինէ պէնդէմէքտէ օլտուղու իչիւն մէմնունիյէ-
թիւնի պէնտէն տախի սէթր իյլէմէմիշ տիր , Բօ'պէրթ . անլատըն մը , էվլատընը
սըֆաթը սէնին սըֆաթընա պէնդէմիշ օլտուղու իչիւն մէսրուր օլմուշ տըր :

— Էվլէթ , քէնտի գաթիլինին սըֆաթընա պէնդէմէքտէ օլտուղու իչիւն
մէսրուր օլմուշ տուր . . . տէր իլպվէ իլէտի Բօպէրթ , միւքէտտէր սուրէթ-
տէ պաշընը աշաղը սասարագ :

— Բօպէրթ , եիւզիւմէ պագ . արթըզ պունտան սօնրա պէօյլէ պիր մէլա-
յիբէյէ շանան պիր գօնա օլմագլըղա շարըշանագսըն . էօյլէ տէյիլ մի :

— Վէ էվլատընա տախի շանան պիր բէտէր օլմագլըղա : Տիլէ'մինկ , վէլի-
նիլիէթիմիլ : Մաթիլտիմին վէ էվլատընըն եիւզիւնիւ կէօրմէքլիյէ նէ՞ զէման միւ-
տատտէ պրաեուրպնագսըն :

— Գիրագ թէհամիլիլ իթմէքլիյինի ըրնա իտէրիմ , Բօ'պէրթ :

— Սէնին էմրին պէնիլ'վիչիւն , արթըզ պունտան սօնրա պիր հիւքմի իլա-
հի պիր , Տիլէ'մինկ :

— Նասիհաթըն տէսէն տահա զիեատէ մէմնուն օլուր իտիմ :

— Բէք պէտա , իսթէտիին կիպի օլուն :

Անճագ պիր սատթ էվլէլ , ազըն պիր արսլան իքէր նակէհան պիր գու-
քը հալի քէսպ իթմիշ օլան պու եապանի տէլիգանը , պիր գաշ տպգըգա սիւ-
քիւթ իւզրէ տուրտուգտան սօնրա , պաշընը եօզարը գալտըրըպ , պիր սիւալ
խտէճէք թարզընտա , Տիլէ'մինկին եիւզիւնէ պագմանեա պաշլատը :

Տիլէ'մինկ , մէրգումուն պու հալինտէն , պիր շէյ սիւալ իտէճէք օլուպ ֆա-
գաթ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ օլտուղունու ֆէհմ իտէրէք ,

— Սէօյլէ' պիրատէր , չէքինմէ , սիւալ իտէճէք շէյինէ խօշնուտ օլունանագ
պիր ճէվապ վիրմէք գապիլ օլսա , մէրագընը տէրհալ թէսքին իտէճէյիմէ էմին
օլապիլիրսին , տէտի :

— Տագաթ քիւսթալըղըմա կիւնէնմէեէճէքսին :

— Գարնտաշլար պէյնինտէ կիւնէնմէքլիք ապէս շէյ տէյիլ մի տիր :

— Բուխսաթընըղտան միւթէշէքքիւր իմ : Սիւալ իթմէյէ ճէսարէթ իյլէտի-
իմ շէյ . . . :

— Սէօյլէ' Բօպէրթ . արթըզ չիմտիքի հիւսնի միւնասէպտթըմըղտա , թէ-
քէտտիւտին հիւքմիւ կօգ տուր :

— Շու ճէմիեէթի խաֆինիդի նէ՞ սուրէթլէ , վէ նէ՞ սէպէպլէ թէշքիլ իյ-
լէմիշ օլտուղունուսըղ սիւալ իթմէք իսթէմէքտէ իտիմ : Բէլիսի սանիլիյինի իւհ-
տէմէ վէրմիշ օլտուղունուգ պէօյլէ պիր ճէմիեթիւն սէպէպի վիւնուտինի վէ
մագսէտինի անլաման հագգըմ պուլունանագը իւմտի իլէ պու սիւալէ ճէսա-
քէթ իտէեօրում . ֆագաթ եինէ սիզ պիլիրսինիդ . իսթէրսէնիզ հիչ սիւալ իթ-
վէմիշ իմ կիպի թուլթարըմ :

— Բօ՛ւ պէրթ, պիրա՛տէր . ազ կիւնտէն , Բօզոււն վէ Աաթիլտին հալլէրի իւզէրինէ մէրազըն թէսքին օյաճաղընա սէնի թէէմին իթտիյիմ կիպի , պու ճիւհէթլէրին տախի էսսառնա քեամիլէն վազըֆ օլաճաղընը սանա վատ իտէրիմ . րէճա իտէրիմ պու կիւն պու խուսուսլարտա քէնտիմճէ էլզէմիէթտէն կէօրտիւյիւմ իհթիրազլարըմա աֆվ էթ :

— Մէ՛մնունում Յլէ՛մինկ . շիմտի լապիւտտ օլան պաշգա պիր սիւալէ մէն պուր պուլունմագտաերմ :

— Պոււուրուն :

— Էմրինիզ նէ՞ տիր . պուրատա գալմազլըղըմը մը միւնասիպ կէօրիւրսիւնիւզ , եօգաս գասլրիսթան գալէանըգտան տիշարը չըգմազլըղըմը մը իսթէրսինիզ :

— Բօ՛ւ պէրթ , էսրարըմըզա ախահ օլան , եա ճէմիյէթիմիզէ տախիլ օլուր , եա եօգաս էօշիւր , պոււնուն օրթա պիր հալի գասլիլ տէյիլ տիր . վէ մէմնունէն պէեան իտէրիմ քի , էվվէլքի հալ իքի տէֆա վազը օլմուշ իսէ տէ , իքինճի հալլէ պու կիւնէ տէկին հիշ պիր լիւզում կէօրիւլմէմիշ տիր : վէ մատամ քի , պիզ քէնտիմիզ սէնի պու ճէմիյէթէ գասպուլ իթմիշիզ , վէ հաթթա իքինճի րէիսիլք մէմուրիէթի իլէ պու գասպուլիյէթէ պիր գաթ տուհա աղսւմէթ վէրմիշիզ , իմտի ճէմիէթիին սիկէր ազալարը կիպի , սէն .տախի սէրպլէսթճէ , ֆադաթ սապահ օլմագտան , գասլրիսթանտան տիշարը չըգմաեա մէզունսուն : էսրարըմըզ քիմսէյէ ֆաշ իթմէէէճէք գաստար պէհատըրըզ ինրասընտա պուլունաճաղընա պէն քէնտիմ էմին օլտուղում կիպի , պու պապտէ լաղըմ կէլէն մէսուլիէթի տէ պէն քէնտիմ իւզէրիմէ ալմըղըմ . արթըզ օնասան էօթէսինի , սէնին համիէթիինէ հէվալէ իթմէքլէ իգթիֆա իտէրիմ :

— Խայըր , Յլէ՛մինկ , պու տէրէ ճէտէ էմիլիյէթէ պէն քէնտիմ լապի օլամամ :

— Էյ նէ՞ ետրաճազսըն , պուրատա քէնտինի հա՞պս մը իթտիրէճէքսին :

— Խայր . թէքրարէն շէհրէ ալտէթ իտէճէյիմ . վէ եալընըզ սէնին էմրլէրինէ վէ ճէմիէթիին սէլամէթիինէ խըտմէթ իթմէք իչիւն պու ալտէթի սրզու իլլէմէքտէյիմ . ֆադաթ արթըզ ալիճէնասլըղընըն եիւքիւ ալթընտա էզիլմէքտէ օլտուղումտան , պու սօնրաքի ալիճէնասլըղընըն եիւքիւնիւ տէ իւզէրինէ զամմ իտէմէմ . Յլէ՛մինկ , էթվարըմ իւզէրինէ թէէմինսթը քեամիլէ վէրմէքսիզին , պու եէր տիպինտէն թէքրարէն տիւնեա իւզէրինէ չըգամամ . էմր էտին պիր քեաղըտ վէ գալէմ կէթիրսինլէր :

Յլէ՛մինկ , իւշ տէֆա էլ չըբտըղընտա , պիրիսի գարուտան իչէրի կիրիպ իլէրի կէտի , վէ ալտըզ էմր իւզէրինէ թէքրարէն տիշարը չըգըպ , տէրհալ , պիր պէօյիւք քեաղըտ իլէ օգգա գալէմ կէթիրտի , վէ Յլէ՛մինկին պիր իշարէթի իւզէրինէ , թէքրարէն գարուտան տըշարը չըգտը :

Բօպէրթին եազանաղը շէյ թամ եարըմ սաաթ սիւրտիւ , վէ թէքմիլ իթտիքտէն սօնրա , եաղտըզ քեաղըտը Յլէ՛մինկին էլինէ թէսլիմ իլլէտի :

Բօպէրթ , Յլէ՛մինկին իթթիհամսամէսինտէ զիքը օլունան քէնտի ճինայէթլէրինի , թարիլլէրի , մահէլլէրի , վէ թէքմիլ թէֆէրուաթլարը , վէ միւմքին

օլապիլէն հէր նէվի շէհատէթլէրի իլէ, մուֆասսալ սուրէթտէ եազմը վէ պու իգրարնամէսի ալթընա քէնտի իմզասընը տախի վազ իյլէմիշ իտի :

Յլէմինկ մէգքիւր քեաղըտը ալը գօյմաեպ թէրէտտուտ կէօթէրտիյինտէ , Բօպէրթ քէլամէ աղազ իտիպ ,

— Պիրա'տէր , պու քեաղըտ եալընըզ սիզին էմնիյէթի հալինիզ իշիւն տէ- յիլ , իլլա պէնիմ իւզէրիմէ թէքմիլ էմնիյէթ քէյտա իթմէնիզ իւզրէ պէնիմ իշիւն տախի լիւզումլը տըր , աէտի : էկէր պէն սիզէ պիր խիյանէթ իթմէք ալշազըզըն- տա պուլունուր իտէմ , սիզին քէնտինիզի գուրթարապիլմէնիզ իհթիմալտէն իտէ տէ , պու իգրարնամէմին հիւքմի իլէ պէնիմ իրտէն գուրթուլմազըզըմ գապիլ օլամազ . պէն քէնտի հիւսնի րատէթիմ իլէ , հազգըմտա իպրազ իթմիշ օլտու- ղունուզ ֆէվգէլտտէ ալիճէնապըզընըզա գարըք ճիւզի պիր մուգապիլէ օյմազ իւզրէ , քէնտի էօմիլիմիւ սիզին էլինիզէ թէպիմ իտիեօրում . վէ էմնիյէթի քեամիլէ իւզրէ մէմնուսէն քէնտիմի պու հալէ վազ իտէեօրում : Չիւնքի , սիզ- տէն պանա ղէրրէ գատար պիր ֆէնալըզ կէլէճէյինի խաթըմտան կէշիրմէք պիլէ տիվանէլիք տիր . պէնտէն սիզէ պիր խիյանէթ վազը օյմաեաճաղընա տա- խի պէն քէնտիմ էմին պուլունտուզումտան , պէնճէ թէլաշ իտէճէք հիշ պիր սէպէպիմ գալմազ :

— Բէք ալէա . իսթէտիյին կիպի օլունն , տէտի Յլէմինկ , Բօպէրթին քէն- տի էլ եազըսը վէ քէնտի իմզասը թահթընտա պուլունան իգրարնամէսին տիւ- ըրուպ ճէպինէ գօեարազ : Բօպէ'րթ , նէ՞ ղէման իսթէրսին թէքրարէն տիշարը չըզմաղա :

— Շի'մտի . էկէր միւմքին իտէ :

— Թէքրարէն պուրսեա կէլմէք իսթէտիյինիզտէ , եսխօտ պաշգա պիր մտհէլտտէ պէնի կէօրմէյէ լիւզում կէօրտիյիւնիւզտէ , Պասպա ճէյմսէ սէօլէ- յին : Փազաթ բիճա իտէրիմ կիւճէ'նիէյին . թէքրարէն կէօղիւնիւզ պաղլը օ- լտրազ պուրտտան տիշարը չըզաճազօընըզ . եալընըզ պու տէֆալըզ իշիւն , ճէմիյէթիմիզճէ յունա լիւզում վար տըր :

Բօպէրթ , իթասաթը քեամիլէ իլէ մէմնուսէն պունա րազի օլուպ , Յըլէ- մինիին չըզըրմըջ օլտուզու տէօրթ նէֆէր սիյան էսփապը վէ սիյան մտքէլի տաէմլէր , Բօպէրթին կէօղիւնիւ պաղլատըլար , վէ իքի քիշի գօթուզլարնա կիրմիշ օլտուզլարը հալտէ , պէշի պիրտէն եօլա չըզաթզլարընտա , Յլէմինկ վէ Բօպէրթ պիր տէֆա տահա պիրպիրլէրինէ սարըլալար :

Սնայի'պ հալ . պու տէֆա էօլէ թաշ նէրտիվէնիլէր , աչըլուզ գարանան տէմիր գաբուլար , գուլաղընտան ուշաղը իթթարլար վէ սալիրէ , պունլարըն հիշ պիրիսի գուհուր իթմէտի . տնճազ Բօպէրթին թախմինինճէ պիր իքի եիւզ ատըմ գատար կիտիլտիքտէն սօնրա , նալէհան մէրգումուն եիւզիւնէ չարբան սօուզ վէ թաղէ հալա , եէր ալթընտան թէքրարէն տիւնեա եիւզիւնէ չըզմըջ օլտուզումու մէրգումա հիսա իթտիրտի :

Գարանըլըգտա վէ կէօղլէրի գարալը օլտուզու հալտէ , Բօպէրթ Բարգըր , պիր թազըմ էնիշլի չըզըլը վէ սարպ եօլլարտան պիր պէշ եիւզ ատըմ գա- տար տահա իլէրու կէօթիւրիւլտիւքտէն սօնրա , հէփաի պիրտէն տուրտուլար :

Օրատա , Բօպերթին կեօզէրի աշըլտըգտա , գարանլըգտան , նէրէտէ պու-
լունմուշ օլմասընը քէշֆ իյլէմէսի միւմքին օլամատը :

Մէրգումուն էսվապլարընը չըգարարագ , պէրապէր կէթիրմիշ օլտուզա-
րը զըհլարընը վէ շարգասընը թէքրարէն քէնտիսինէ կիյինտիրտիլէր . վէ եինէ
տէօրթ ատէտ քէնտի թապանճալարընը , տօլու օլտուզլարը հալտէ , գըլըճը իլէ
պէրապէր քէնտիսինէ թէսլիմ իյլէտիքտէն սօնրա , սիյահ էսվապլը վէ սիյահ
մասքէլի ճէմիյէթ ազալարընտան տէօրտիւ տախի պիրէր պիրէր Բօ-
պերթին էլինի սըգարագ , «հօշճա գալ րէխի սանիմիլ» տէտիլէր վէ պիրէր
պիրէր սյըլսըլար . անճագ սօն տէֆաքի էլինի սըգան ատէմ , «եիւզ ատըմ
գատար իլէրու կիթտիքտէն սօնրա , սաղընա տէօն , վէ էօյլէճէ պիր իքի եիւզ
ատըմ գատար տահա կիթտիքտէն սօնրա , քէնտինի Ուաշի Գըք մէլսանէսի ճի-
վարընտա պուլըրսուն ,» տէտի :

Օ Ն Ա Լ Թ Ը Ն Ճ Ը Պ Ա Պ

ԲՕՊԵՐԹ ՎԷ ՄՕՐԻՍ

Պալէատէ զիքր օլունան վուգուաթ կիճէսինտէն իքի կիճէ սօնրա , Բօ-
պերթ վէ Մօրիս , գապրիսթանը պասմագ թէրթիպինտէ պուլունմուշ օլտուզ-
լարը սյնի մահէլտէ , եանի Լօնտրա գուլէսինին զապըթան տաիրէսինտէ , քէն-
տիլէրինտէն պաշգա քիմսէ պուլունմատըլը հալտէ , իքիսի եալընըճա միւ-
քեալէմէ իթմէքտէ իտիլէր :

— Բօպերթ , օ տէհէթլի կիճէնին ֆէրտատը կիւնիւ , սէնի հիշ պիր թա-
րաֆտա կէօրէմէտիյիմտէն պէօյիւք պիր մէրագ իչինտէ պուլունմագտա իտիմ :
Պու կիւն թէքրարէն սաղ սէլիմ սանա ըստթ կէլտիյիմտէ ֆէվգէլտտէ սու-
րէթտէ մէմնուն օլտում , վէ պաղըմըգա կէլէն հալլէրի պիրիպիրիմիլգէ նազլ
իթմէք իչիւն , թէհամիւլիլիլիքլէ կիճէ օլմասընա պէքլէմէքտէ իտիմ : Համտ
օլտուն իքիմիլ տէ գուրթուլտուգ . սօղըրուսունու իսթէրսէն , թէն կէօզիւ իլէ
թէքրարէն պիրիպիրիմիլգի կէօրմէեե նալի օլանաղըմըգա հիշ պիր իւմիտիմ պու-
լունմամագտա իտի : Համտ օլտուն , տահա եէյէճէք էթմէյիմիլ վար իմիլ :

— Էվվէթ պիրատէր . օ կիճէսի սէնի օլ գատար գանտըրմատա չալըմը
օլտուղում իչիւն նէ՛ տէրէճէտէ թէէսսիւֆ իթմէքտէ պուլունմուղումու թա-
րիֆ իթմէք գապիւ տէյիլ տիր : Մօրիս , էկէր սէնի գանտըրմամըլ օլտամ ,
պէն տէ եալընըճա պու տէհէթլի սէֆէրէ գըեամ իտէմէեէճէք իտիմ , վէ
պու վուգուաթլար պաղըմըգա կէլմէյէճէք իտի : Վուգու պուլան հալլէր իսաթ-
ըմա կէլտիքճէ , պէնի պիր տիթրէմէ թութաեօր : Հազըն վար իմիլ Մօրիս ,
իլիմիլ ինսանլար իլէ օլմատըղընտան , ինսան ճէսուրըլուլունուն հիշ պիր հիւք-
միւ պուլունմամագտա իմիլ : Ֆագաթ սէօյլէ պագալըմ պիրատէր , սէն նա՞րը
օլուզ տա գուրթուլտալիտին :

— Բօպերթ , իւզէրիմիլգէ կէլէն իլք շէք իւզէրինէ տէօրթ տէֆա աթէշ

իթտիքսէն սօնրա , անը եէրէ տէվիբէմէմիշ օլտուղունու կէօրտիւլիւմտէ , պա-
եըլլապ եէրէ տիւշտիւլիմի պիլմէլիսին :

— Էվլէթ սէնի իմտատա չըղըրըպ տա պիր ճէվապ ալամատըղըմտա . . . :

Օլ արա գարսուտան իչէրի կիրէն պիր նէօպէթճի , Բօպէրթին սէօղիւնիւ
գաթ իթմէսինէ սէպէպիեթ վէրմիշ իտի :

Մէրգոււմ նէօպէթճի իլէրու կէլիպ , իքի դահրաման տօթլարըմըղը սէ-
լամատըգտան սօնրա , Լօրտ Գըմպըրլէնտին , Բօպէրթի կէօրմէք իսթէմէքստէ
օլտուղունու խապէր վէրտի :

— Գա'լը պէրապէր կիտէլիմ , Մօ'րիս :

— Տադաթ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի եպլընըպ սէնի իսթէմիշ տիր :

— Ձանն իտէրիմ քի , գապրիսթան վուգուաթը իւղէրինէ մալիւմաթ ալ-
մազ իչիւն պէնի չըղըրմագտա տըր . վէ պու իշ իւղէրինէ իքիմիղին տէ պաշ-
գա պաշգա վէրէճէլիմիզ մալիւմաթլար պուլունտուղունտան , իքիմիղին պիր-
տէն կիթմէմիզ տահա էյի օյդըր . եօզ էկէր պաշգա պիր շէյ իչիւն պէնի չը-
ղըրմըլ իսէ , սէն թէքրարէն պուրաեա ալտէթ իտէպիլիրսին :

Եարըմ սաաթ սօնրա , պու իքի դապըթան , Լօրտ հազրէթլէրինին սէլամ-
ըղ տայրիսինէ դապուլ օլունտուղլարընտա , Լօրտ Գըմպըրլէնտ իլէ պէրա-
պէր , գրալիչանըն դարնտաշը Բօտօլֆ տ'Անսրախ իլէ Համիլթըն տախի մահէլ-
լի մէգպուրտա հաղըր պուլունմագտա իտիլէր :

— Բօ'պէրթ , պու կիւն ախլամ իւսթիւ , գապրիսթան էսրարը իւղէրինէ
վիրէճէք մալիւմաթըն պուլունտուղունու տուլտուղունու , պու կիճէ սանա
խապէր կէօնտէրիպ չաղըրանագ օլտուղունու պիլտիրտիմ իսէ , էֆքեարըմ իլէ
էհէմմիեթ վիրմէմէք օլմայըպ , իլլա հաշմէթլու գրալիչամըղըն պիրատէրի
Բօտօլֆուն վէ Համիլթընըն տախի պու իլէ պէօյիւք մէրազլարը պուլունտու-
ղունու պիլտիլիմտէն , անլէրին տախի հաղըր պուլունմալարընա պիր գօլայըղ
վիրմէք իտի : Մօրիսի տէ պէրապէր կէթիրմիշ օլտուղունա մէմնունում . օնուն
իչիւն տախի խապէր կէօնտէրմէեէ ունութմուշ իտիմ : Օթուրուն պազալըմ ,
միւսաֆիրլէրիմ կիպի , պէն տախի շու աղիմ վուգուաթըն նապիեթթինի տիյ-
նէմէք մէրագընտա պուլունմագտաերմ :

— Էֆէ'նտիմ . պու իշ իչիւն էվլէլինտէն խաքիրայի ալիլէրինէ պիր մա-
լիւմաթ վէրմէտիլիմ իչիւն աֆվընըղը տիլէրիմ :

— Օ սէնին ինատըլըղըն տըր Բօ'պէրթ :

— Էֆէ'նտիմ . նիլէթիմին ինրասընա մանի օլուրսունուզ տէյի գօրգմագտա
իտիմ :

— Էվլէթ էվլէլինտէն պէօյլէ պիր էֆքեարտա պուլունտուղունու պիլսէմ ,
պէօյլէ պիր տիվանէլիլին ինրասընա բազի օլմաեաճագ իտիմ :

— Պունուն իչիւն իֆրաթ տէրէճէտէ թէէսիւֆ իթմէքտէյիմ . չիւնքի պու
քիւսթախըղըմըն մալի հէմ պանա վէ հէմ տէ պէտպախթ ըէֆիգիմէ չօղա օ-
թուրտու :

— Էօյլէ օլանաղը մալիւմ իտի , տէտի Բօտօլֆ տ'Անսրախ , տէրունինտէն
պիր ա'հ չէքէրէք :

— Հէր նէ հալ իսէ , օլան օլմուշ տըր , տէյի իլավէ իյլէտի Լօրտ Գըմ-
պըրլէնտ . շիմտի շու իշին հալինի նագլ էթ պագալըմ :

— Էֆէ'նտիմ , էկէր միւնասիպ կէօրիւրսէնիպ , էվիլէլա Մօրիսի սէջլէտին .
օնուն հիքեսայէտի գըստա օլմալը տըր . պատէհու պէնտէնիպ իշին գուսուրունու
իքմալ իթմէեէ միւսարտաթ իտէրիմ :

— Բէք ալէա , սէ'ն պաշլա պագալըմ , Մօրի'ս :

Մօրիսին , պէօյիւք պիր մէրադ վէ էնտիշէ իլէ քէնտիսինի տիյնէմէքտէ
օլան Լօրտ Գըմպըրլէնտէ , Բօտօլֆ ա'Անսախա , Համիլթընա վէ Բօպէրթէ
նագլ իյլէմէքտէ օլտուղու հիքեսայէտին , գապրիսթանտա պաեըլպ տիւշիւշ
օլտուղու նօթմասընա գատար տէվամ իտէն գըամը , պթէն օգուեանլարըմըզա
մալիւմ օլտուղունտան անըն թէքէրրիւրիւնտէն սարֆը նագար իտէրիղ :

Մօրիսին պու նագլիտէթի հէնկեամընտա , պալէատէ գիքը իթմիշ օլտու-
ղումուզ իւշ նէֆէր զէվաթը մուտգգամ իւղէրինտէ միւշահէտէ օլունան խարիճի
սլէամէթլէր , անըն քէնտի հիւրէքլէրինէ նէ տէրէնէտէ տէհշէթ վէրիճի պիւր
թէէսսիր բէյտա իթմիշ օլտուղունու աշիքեար կէօսթէրմէքտէ իտիլէր :

Պիշարէ եիւզ պաշը , պիրազ սօլուգ ալտըզտան սօնրա , քէնտի հիքեսայէ-
սինէ շէօյլէ տէվամ իլլէտի :

— Մահէլլի մէզպուրտա պաեըլմըշ օլտուղունտան սօնրա վուգու պիւլան
հալլէրի , պէնտէնիղ տախի Բօպէրթէտէն անլամագ մէրազընտա պուլունմագ-
տաեըմ . անճագ աղըմ պաշըմա կէլիպ քէնտիմի պուլտուղունտա , պագտըմ քի
տապահ օլմուշ , վէ Լօնտրա Գուլէսինին արգա թարաֆընտաքի Գոււմ Մէյտա-
նընպա սէրիլպ եաթմըշ իտիմ : Պէնի օ պայկըն հալիմտէ քիմ ալըպ մահէլլի
մէզպուրա կէթիւրմիշ իտի , օրասընա ազըլ էրտիրէմէեօրոււմ . հէր քիմէ տիւալ
իթտիմ իսէ , պու իտուտա հիշ պիր մալիւմաթ ալմագ գապիլ օլամամըր : Պիր
արա վուգու պուլան հալլէր , պանա պիր բիւեա կիպի կէլտի . ֆագաթ Բօ-
պէրթիւն դայպ օլմուշ օլմասը , տէհշէթլի հագըղաթի հալի կէօղիւմիւն էօնիւնէ
կէթիւրմիշ իտի :

— Բէք աճայիպ հալ տըր պու , տէտի Լօրտ Գըմպըրլէնտ :

— Էվիլէթ բէք աճայիպ հալ տըր , տէյի իլավէ իյլէտի Համիլթըն տախի :

— Աճայիպ տէմէյին էֆէ'նտիլէր , տէտի Բօտօլֆ ա'Անսախա տախի , եիւ-
րէյինին ալթիւսթլիյինտէն սէսի տիթրէեէրէք : Տէհշէթլի' հալ , տէհշէթլի' . է-
կէր իշին աճայիպ պիր հալի վար իսէ օ տախի շու տուր քի , պու շէյթանլա-
րըն ինսան ճինսինէ վէրտիքլէրի զարար , անլէրի գօրգութմագտան էօթէյէ
կէշմէեօր . միւնէրրէտ ճէնապը Հոգգըն էլի , տինտար Լօնտրա էհալիսինի ,
պունլարըն զաղասլընա գարշը մուհաֆաղա իթմէքտէ տիր : Պանա գսպա , գը-
րալ հաղրէթլէրինի գանտըրմաղա չալըշաճաղըմ քի , պու ինայէթի Բէպպանի
իշին քիլիսէլէրտէ մախսուսէն տուալար օգութսուն , վէ մէզքիւր գապրիս-
թան թարաֆընա աեադ պասըլմասընը , էօլիւմ ճէզասը իլէ գաթիէն եասագ
իթսին :

— Նէ' իշին պու գատար թէլալ իտէեօրսուն , տէտի Լօրտ Գըմպըրլէնտ ,
պիրազ տիթրէմէքտէ օլան էլինի , Բօտօլֆուն պիւսպիլիւն սալլանմագտա :

պուլունան տիգի իւզերինէ վազ խտէրէք: Բօպէրթին հիքեայէսինի տախի տիյնէ-
եէլիմ տէ, իճապը հալ իւզերինէ սօնրատան պիրիքտէ խթիչարէ խտէրիզ: Բօ-
պէրթ, իշթէ Մօրիս քէնտի նագլիեթինի պիթիրտի, պագըսընը տախի սէն
իքմալ էթ պագալըմ:

— Տէօրթ տէֆա եալընըզ պիր շէքլ իւզերինէ աթէշ իթտիքտէն, վէ ա-
թէշիմին տօղրուլուղունու պիլտիյիմ հալտէ պու շէքլին եէրէ տէվրիմէտիյինի
կէօրտիւլիմտէ, պէնտէնիզ տէ Գապրիսթան էսարընըն թէքմիլ տէհշէթինէ
ինանտըմ, վէ Մօրիսի իմտատա չըղըրըպ տէ անտէն տախի պիր ճէվապ ալա-
մատըղըմտա, արթըզ նէ եաքաճաղըմը շաչըրմը, վէ ատէթա քէնտիմտէն պի-
խապէր պուլունմագտա իտիմ. անճագ շու գատարընը խէեալ խտէպիլմէքտէյիմ
քի, գըըճըմը շէքէրէք չըղըն կիպի իլէրու տօղրու հիւճուճ իլէտիյիմտէ, է-
լիմտէ պուլունան տէմիր նակէհան պիր օթ տէմէտինէ թահվիլ օլտու, վէ
կէօրմէքտէ օլտուղուճ օլ տէհշէթիքրմա պէեազ շէքլէր տախի, պիրէր ա-
թէշտէն սանէմէ թահվիլ օլուպ, էթրաֆըմտա տիգիլիպ տուրտուլար: Պատէ-
հու պուլարըն քեաֆիքէսի տախի մահվ օլուպ, աեաղըմըն ալթընտա, թէքմիլ
գապրիսթանը իշինէ ալաճագ մէֆրէթ պիր կիրտապ աչըլտը, վէ պէնտէնիզ
տախի, պու կիրտապըն իւզերինտէ մուալլաղտա ասըլմը կիպի տուրմագտա ի-
տիմ. . . . :

Բօպէրթ, քէնտի հիքեայէսինին, հագըրուն իւզերինէ հուտուլէ կէթիրմիշ
օլտուղու ֆէվգէլատէ տէհշէթէ տահա պիյատէ պիր աղըրըզ վէրմէք իշին, կիւյա
արթըզ հիքեայէսինի տէվամ խտէճէք հալի գալմամը տըր կիպի, անը
գաթ էլլէյիպ, պագը սախթէ պայկընըզ ալէամէթլէրի տախի կէօթէրմէեէ
պաշլատը:

Գըմպըրէնտ, Բօտօյֆ, Համիլթըն, վէ Մօրիս, եիւզլէրինտէ ասալ ըէնի
գալմամը օլտուղու հալտէ, պու հալլէրինտէն ութանմագտա տըրլար կիպի,
պաշլարընը էլլէրինին իշինէ ալըպ սէթր իթտիլէր:

Պու սիւքիւթ օն տագըգա գատար տէվամ իլէտի:

Պատէհու տէօրտիւ պիրտէն, էվվէլինտէն սէօզ պիրլիյի իթմիշ կիպի պաշ-
լարընը եօգարը գալտըրըպ Բօպէրթին եիւզիւնէ պագտըլար:

Պու պագը, սիւքիւթ իւզրէ հիքեայէսինի տէվամընը թալէպ իթմէք ալէա-
մէթի իտի:

Իմաի Բօպէրթ, տէրունինտէն սախթէ պիր ա՛հ շէքտիքտէն սօնըրա,
հիքեայէսինէ տէվամ իթմէեէ պաշլատը:

— Պու կիրտապ միւճէրրէտ ճէհէննէմ օլմալը իտի. գապրիսթանտա կէօր-
տիւլիմ շէքլէրին քեաֆիքէսի տախի, եինէ պէեազ էսվապարը իլէ, սղէվլէ-
րին իշինտէ սէրպէսթճէ կէղիպ տօլաշմագտա, վէ պսնա պագըպ կիւլմէքտէ,
վէ էլլէրինի եօգարը գալտըրըպ, պէնի տախի պու ճէհէննէմին իշինէ տավէթ
իթմէքտէ իտիլէր: Պատէհու աթէշտէն էսվապ կիլիմիլ օլան պիր թագըմ շէ-
քիլլէր տահա մէյտանա չըգտըլար, վէ պուլար իւշ գօլա թագսիմ օլարագ,
ալէվլէր իշինտէ հօրա թէրմէեէ պաշլատըղլարընտա, պու իւշ գօլըն պաշլա-
րընտա պուլունանլար, կիւլէրէք, աթէշ քէսիլմիշ օլան եիւզլէրինի պսնա շէ-

վիրտիքներնտէ , պունլարը թանլըպ , արթըգ տէհչէթիմ իքմալէ վարմըզ օտըր :

— Պունլար քիմլէ՛ր խտիլէր տէյի պաղըրալլար , Լօրտ Գըմպըրլէնտ , Բօտօլֆ տ՛Անսըախ , վէ Համիլթըն , իւչիւ պիրտէն , քէօքլէրինտէն տիշարը տիւչմէքտէ օլան կէօղլէրինի , Բօպէրթին եիւզիւնէ տիքէրէք :

— Քիլմարնօգ , Պալմէրինօ , վէ Լօվա լօրտլարը խտիլէր , տէյի ճէվապ վէրտի Բօպէրթ պայկըն պիր սէս իլէ , վէ կիւյա մէյեուսիյէթինտէն պաշընը էօնիւնէ ասարապ :

— Գաթլ օլունան Լօրտլա՞ր մը , տէյ՛ պաղըրալլար Գըմպըրլէնտ իլէ Համիլթըն :

— Էվլէթ տայիմա օնլար , տէյի իլալէ իյլէտի Բօտօլֆ տ՛Անսըախ տախի , տէհչէթինտէն Լօրտ Գըմպըրլէնտին տիգլէրինէ սարըլարապ :

— Էվլէթ , գաթլ օլունմուչ օլան պու իւչ լօրտլարըն աթէշտէն շէքլէրինի կէօրտիւյիւմտէ , արթըգ պիւսպիւթիւն իչիմ պիթմէք բատտէլէրինէ կէլտի : Պունլար պիր միւտտէթ հէմ եիւզիւմէ պազըպ կիւլմէեէ , վէ հէմ տէ քէնտի այյաք օյունլարընը իլէրու կէօթիւրմէյէ տէվամ իթտիքտէն սօնրա , նակէհան տուրտուլար , վէ քեաֆֆէսի պիրտէն պաշլարընը պանա տօղրու շէվիւրմիշ օլտուգլարը հալտէ , աթէշ քիւսկիւրմէքտէ օլան վէ արթըգ սէրթ պիր հէյեթ քէսպ իթմիշ պուլունան ճէմալլէրի իլէ , թէհտիտ իյլէմէյէ պաշլատըլար : Պուսնու միւթէպըպէն մէրգուման իւչ Լօրտլարըն ճէհէննէմէ մախսուս շէքլէրի , կիրտապըն իչինտէն , սլէվլէր իլէ պանա տօղրու եիւքսէլմէյէ պաշլատըլար , վէ նիհայէթ եօգարըյա գատար չըգտըգտան սօնղրա , աթէշտէն էլլէրի իլէ այյազլարըմա սարըլալլար , վէ կիրտապըն իչինտէ պուլունան հիսապսըզ աթէշտէն շէքլէր , էլլէրինի պիրպիրինէ վուրտուգլարը հալտէ , պու իւչ Լօրտլար տախի պէնի շէքիպ կիրտապա ինտիրմէքտէ իտիլէր . . . :

— Բօպէրթ , նէ՞ օլույօրսուն տէյի նիտա իյլէտի լօրտ Գըմպըրլէնտ եէրինտէն ֆըրլանըպ , Բօպէրթի գօլլարընըն իչինէ սլարապ :

Ճլէմինկին սապըգ խասի , քէնտի օյունունու բէք կիւզէլ սուրէթտէ ինրա իյլէմէքտէ խի :

— Խայըր , Լօրտ հաղրէթլէրի , պիր շէյիմ եօգ . անճագ իւզէրիմէ կէշիճի պիր պայիլընըգ կէլտի :

— Սու՛ , սու՛ , տէյի պաղըրալլար , գրալիչանըն գարընտաչը վէ Համիլթըն , իքիտի պիրտէն այյազա ֆըրլանարապ , վէ պու իքի մուազգամ գաթլար , ատի պիր խըամէթ քեարլարընա սու վէրմէք իչիւն , ող գալտը քի պիրպիրլէրինի չըշնաեըպ եէրէ տէվիրէճէքլէր խի :

Եիւզպաշը Մօրիս իսէ , պիւսպիւթիւն քէնտինի դայպ իտէրէք , շաչըն պիր հայ քէսպ իյլէմիշ խի :

— Թէշէքքիւ՛ր իտէրիմ , տէտի Բօպէրթ քէնտիտինի թօրլայարապ :

— Պիր ող բահաթ էթ , բահաթ էթ , տէտիլէր իւչ մուազգամ գէվաթ պիրտէն :

— Խայըր զաթէն նաղլիյէթիմ տէ խիթում պուլույօր : Պէօլլէճէ , աղըր , աղըր , ճէհէննէմ կիրտապը իչինէ ինտիրիմէքտէ օլտուղումու կէօրտիւյիւմտէ ,

արթըգ պիւսպիւթիւն քէնտիմի զայսպէս թտում. օնտան սօնդրա նէ՛ օլ տուղումու պիւվէմ. անճագ տիւն սապահ աղլըմ պաղըմա կէլախլնտէ , թամիլին գարըը գըեքսընտա , չայրըն իւղէրինտէ քէնտիմի սէրլըմիչ պուլտում : Պու բիւր տէհչէթ հալտէն գուրթուլտուղում իչիւն , օրատա տիղ իւսթիւ կէլէրէք ճէնապը Հագգա թէչէքքիւր , վէ պիր տահա գապրիսթան թարաֆլարընա պիւլէ այագ պասմամաղա եհմին իթտիքտէն սօնդրա , սոզրու քէնտիմի էվէ ամարագ եաթաղա կիրտիմ , վէ անճագ պու սապահ գաղգըպ , մալիւմաթ իթասը իչիւն խաքիբայի պիւլէրինէ կէլտիմ , վէ էմրինիղ մուճիպինճէ , կիճէ խապէր կէօնտէրիպ պէնի հուզուրուճուզա գապուլ իյլէմէեէ հիմմէթ իթմէնիղ իչիւն , Լօնտրա Գուլէսիւնտէ պէքլէմէքտէ իտիմ :

— Կէօրիւնիւր քի , ֆէվգէլատէ տէհչէթիւնտէն գանըն տէօնմիւչ , վէ կէօրտիճիւն մէնղարէլէր ֆէվգէլատէ սուրէթտէ միւպալաղալը պիր հալ քէսպ իթմիչ տիր , Բօպէրթ , տէտի լօրա Գըմպըրլէնտ , սաթթէ պիր ճէսուրըւզ թէքէպպիւրիւ իլէ , տէօնիւպ լէֆիգլէրինին տախի եիւզիւնէ պագարագ :

Ճագաթ կէրէք Բօտօլֆ տ'Անարսիւրն վէկէրէք Համկլթընըն , Լօրտ հագրէթլէրինին էֆքեարընա շէրիք պուլունմատըղարը , հալէրինտէն աշիքեար կէօրիւնմէքտէ իտի :

Լօրտ Գըմպըրլէնտ , ինկիթէրա խարէսինտէ հայիղ պուզընտուղու եիւքսէք մէմուրիեթ վէ թէստիւնէ խալէլ կէթիւրէն պէօլէ պիր թէէստիւֆ օլունճագ հալին արթըգ իւսթիւնիւ գարամտա հաճէթ կէօրտիւլիւնտէն ,

— Բօպէրթ . պիղէ բէք իգթիղասը պուլունմաեան պէօլէ պիր էարարա , պունտան զիյատէ էհէմիլիէթ վիրմէք ճայիղ տէյլ տիր , սէտի : Պէնճէ պու վուգուաթտա էհէմիլիէթ վէրիլէճէք պաղըճա պիր ճիհէթ վար իսէ , օ տախի , կէրէք սէնին վէ կէրէք եիւզ պաղը Մօրիսին , իպրաղ իթմիչ օլտուղունուղ ֆէվգէլատէ ճէսուրըւզ տուր , քի պունու նազար ու տիգաթըմըղըն խարիճիւնտէ թութամաեըղ :

— Թէչէքքիւր իտէրիղ Լօրտ հագրէթլէրի . պու իլթիֆաթը ալինիղ , շէքմիչ օլտուղումուղ գօրգուլարա մուգապիլ շսեան պուլունտուղումուղտան շօգ զիեատէ պիր միւքեաֆաթ տըր :

— Բօպէրթ , պիր կիւն , սիւլիւք իթմէքտէ օլտուղուն հարէքէթին իլէ , եա պէօլիւք մէմուրիեթլէրէ , վէ եախօտ մահպուսիլիէթ շսեան պուլունճագ օլտուղունու սանա իլթար իյլէտիմ . խաթընտա՞ մը տըր :

— Էվվէթ էֆէնտիմ , պու իլթարընըղա նայիլ օլտուղումու իֆթիխաթէն իգրար իտէրիմ :

— Մեղքիւր հալէրտէն պիրիսինէ դարար վէրիլէճէք սըրա կէլմիչ տիր :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ :

— Էկէր տահպուսիլիէթինէ դարար վէրիլ իտէմ :

— Ենիէ թէչէքքիւր իտէրիմ :

— Բէֆիգիւն սիւալ էթ պագալըմ օ տախի սէնին էֆքեարընտա՞ մը տըր :

— Օնուն թարաֆլարտան տախի , պէեանը թէչէքքիւր իթմէքլէ քէնտիմի միւֆթէլիւր ատտ իտէրիմ :

Հօրա Գրեմալըլէնտ , տէրհալ սեազա դալզալ , օրթատա պուլունան եա-
զըխանէնին էօնիսէ վարալ , վէ գալէմի էլինէ ալարազ , պէշ տագրազ գա-
տար պիր շէյ եազարդտան սօնրա , անը մէօհրլէտի , վէ թէքարէն ըէֆիդլէ-
րի եանընա ալտէթ իտէրէք , մէզքիւր քեաղալը գըրալիչանըն պիրատէրի է-
լինէ վէրտի , վէ եիւքսէք սէսլէ անըն միւնտէրիճաթընը օգուճապընա գարար
վէրտի :

Բօտօլֆ ա'Անսախ , իշպու էմրնամէյի օգուտուղունտա , Բօպէրթ վէ Մօ-
րիս տիզ իւզէրինէ կէլտիլէր . վէ գրաաթ խիթամ պուլրուգտա , կէրէք գը-
րալիչանըն պիրատէրի վէ կէրէք Համիլթըն , Հօրա Գրեմալըլէնտին էլինի սը-
գըպ , մէմուռնիէթլէրինի պէեան իլլէտիքէրինտէ , Հօրա հազրէթլէրի , հա-
լէա տիզ իւթիւնտէ պուլունան Բօպէրթէ վէ Մօրիս սէօնտիւ վէ աթիտէքի
նութգու իրաա պուեուրտու .

«Բօպէրթ Բա'րգըր , վէ եիւզ պաշը Մօրիս , խաֆի դապթիյէ նազըրը վէ
միւսթէշարը աղ օլունտուլար . շիւնքի մէմուրիյէթլէրինէ շահան ատէմլէր տէ-
յիլէր խտի :

«Տէվլէթմիդին ուսուլը իտարէսինտէ պիր իսթիսնաիյէթ օլարազ , ասըլ-
զատէ օլմատըղընըզ հալտէ , Բօպէրթ Բա'րգըր , սէն խաֆի դապթիյէ նազըրը
նասպ օլունտուն , վէ եիւզ պաշը Մօ'րիս , սէն տախի , անըն միւսթէշարը
նասպ օլունտուն :

«Գըրալըն մէօհրիւ իլէ թապտիզ գըլընան ֆէրմանը ալի տախի , եարըն
սապահ , էօյլէնտէն իքի սաաթ սօնրա եէտինիդէ վաալը օլաճազ տըր :

«Ամրինիդ թահթընտա , սէնէվի էլլի պին լիւա թախիսաթ վար տըր .
պուլըարը նէրէյէ սարֆ իտէճէք օլտուղսւնուղու սիզէ սիւալ իտէճէք քիմսէ
պուլունմաեաճազ տըր :

«Բօպէ'րթ վէ Մօրիս , ուսուլը իտարէմիզտէ միւնասիպ կէօրտիյիւմ պու
իսթիսնաիյէթ իլէ իւզէրիմէ ալարըլմ մէսուլիեթին պէօյիւքիւյինի թանըրը-
նըզ . ֆազաթ սիզտէ պէօյիւք պիր մէսուլիեթի ալթընտա պուլունաճազսընըզ :

«Խաֆի դապթիյէ նազըրը Բօպէրթ Բա'րգըր , վէ միւսթէշար Մօ'րիս . գը-
րալիչանըն պիրատէրի Բօտօլֆ ա'Անսախ , վէ պահրիյէ նէզարէթի միւսթէշա-
րը Համիլթըն հուզուրունտա սիզէ իիթար իտէրիմ քի , պիր վազըթտան պէ-
րու , իքինճի ճօրճ գըրալ հազրէթլէրինին սատըզ լօրա գուլարը խանէլէրին-
տէ վուգու պուլան խըրսըզըզըլարըն տէվամընա արթըզ պիր նէթիճէ վէրիմէ-
լի տիր . անլատընըզ մը նազըր վէ միւսթէշար էֆէնտիլէր , սիրգաթ օլունան
պիր թէք բարայը պիլէ սիզտէն արաեաճազըմ , վէ գաթլ օլունաճազ իլք լօր-
տուն եէրինէ սէնի գաթլ իթտիրէճէյիւմ , տէտի Բօպէրթի կէօսթէրէքէք , վէ
իքինճի գաթլին եէրինէ տախի սէնի գաթլ իթտիրէճէյիւմ , տէտի Մօրիսի կէօս-
թէրէքէք : վէ Հօրա Գրեմալըլէնտին քէնտի սէօղիւնիւ ինրա իտէն ատէմլէր-
տէն պուլունտուղունու իքինիզ տէ պիլըր վէ իգրար իտէրսինիզ տէյի մէմուլ
իտէրիմ : Բօտօլֆ վէ Համիլթըն տախի պու մուգապլէլէմիզէ շահալ օլաճազլար
տըր : Նէ՞ տէրսինիզ , էկէր իհթիրազ իտիրօրասնըզ , մէմուրիյէթինիդի ըէտա
իթմէյէ մէզուսուճուղ :

«Իֆթիխարէն գապուլ խտերիզ ,» տէյի ճէվապ վէրտի Բօպէրթ Բարգըր ,
քէնտի ըէֆրիգինէ մէյտան վէրմէհէրէք :

Պատէհու , խաֆի գապթիյէ նազըրը Բօպէրթ , վէ անըն միւսթէշարը Մօ-
րիս , իքիսի պիրտէն անաղա գալգըպ քէմալի թէվազգու իլէ հէրէ տօլրու
էյիլտիքտէն սօնրա , տիշարը շըգաըլար :

Օ Ն Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

Ֆէրտասը սապահը , Բօպէրթ Բարգըր քէնտի բէտէրինին խանէսինէ կի-
տիպ , Պապա Ճէյմսի պուլտու , վէ օ կիճէ Ֆլէմինկ իլէ կէօրիւնէք արգու-
սուհտա պուլուհտուղուհու մէրգուհա խապէր վէրտիքտէն սօնրա , եօգարը շը-
գըպ բէտէրինի պուլտու :

Իլք կիւնիւ , դաթէն գապրիսթան սէֆէրի նէթիճէսի իւղէրինէ , բէտէրի-
նէ մալիւմաթ վէրմիշ իտի :

Պու մալիւմաթ , Լօրտ Գըմպըրլէնտէ վէրիլէն մալիւմաթըն թըպգըսը օլա-
րագ , անճագ Բօպէրթ , լօրտը միւշարիլէյհէ , ճէհէննէմ կիրտապընտա հօրա
թէբէն իւշ գօլ աթէշ շէքլլէրինին պաշընտա , գաթի օլուհմուշ օլան իւշ լօրտ-
լարը նագշ իթմիշ իքէն , քէնտի բէտէրի հուղուրուհտա , մէգքիւր իւշ գօլլարա
պիր գօլ տահա իլավէ էյլէմի , վէ պու գօլուհ պաշընա տախի , Ֆլէմինկ Հար-
րիսընըն աթէշտէն շէքլինի վազ էյլէմիշ իտի :

— Բօպէրթ , տիւնքի տէհշէթլի նազլիյէթին իւղէրինէ պու կիճէ ույգուհ
կէօթիւրմէտի , տէտի ճօն Բարգըր քէնտի օղլուհա :

— Պէն հալէա տիթրէմէմի սալուշտուրամտարմ :

— Սահիհէն Ֆլէմինկ Հարրիսընըն աթէշտէն շէքլինի տախի օնլար միտա
նընտա կէօրմիւշ օլուղուհուհա էմի՞ն մի սին , Բօպէրթ :

— Հէմ տէ նէ՛ տէհշէթ վէրիճի պիր պաղըշլա եիւղիւմէ պաղմագտա իտի :

— Բօղուհ շէքլինի տէ կէօրտի՞ւն մի .

— Էկիւր մէգքիւր շէքլլէրին իշինտէ գարը շէքլի տէ պուլուհմուշ օլտա , միւ-
ճէրրէտ օնու տա կէօրէճէք իտիմ :

— Տիմէք սիր քի , Ֆլէմինկ Հարրիսընըն էօլմիւշ օլմասընա արթըգ հիւշ
շիւբհէ գալմամըշ տըր :

— Ձէրրէ գատար շիւբհէ գալմամըշ տըր . ազի՞ղ բէտէրիմ :

— Էօյլէ իտէ , արթըգ ըահաթ պիր ույգու ուեուհապիլիլիմ :

— Էվլէթ , սէվիհիլիւ բէտէրիմ . էկիւր զամիրին սէնի ըահաթ պըրտագա
պիլիլի իտէ :

— Ձամիր . . . : Օ տէտլիլին լուղէթ եպընըգ գարըլար իշիւն իճատ օլ-
մուշ տուր , Բօպէրթ :

— Էվլէթ ազիղ բէտէրիմ , պէն տախի , սէնտէն ալմըշ օլտուղուհ թէր-

պիտէ սանէսինտէ , պիր իքի կիւն էվվէլինէ դստար սէնին կիպի տիւշիւնմէք-
տէ խորմ :

— Շիմտի էֆքեարընը թէպտի՞լ մի իթտին , Բօպէրթ :

— Թէպտիլ իթմէտիմ , իլլա սողրուլթտում :

— Բօ'պէրթ , կէօրիւնիւր քի , կէօրտիւյիւն մէնզարէլէր , զիհնինին իւզէ-
րինէ պէօյիւք թէէսսիր իթմիշ տիրէր :

— Տիվանէ՞ մի օլմուշում տիմէք իսթէրսին :

— Սէն քէնտի հարէքէթին իլէ պու զաննը իլէրու կէթիրիեօրսուն :

— Ազի'զ բէտէրիմ , Բօզու վէ Ֆլէմինկի էօլտիրմիւշ օլսուղուն նէ՞ դա-
տար վագրթ օլտու :

— Ալթը սէնէյի կէշտի :

— Պու ալթը սէնէնին իշինտէ , ալթը կիճէ լահաթ ույգու ույուեապիլ-
տի՞ն մի :

— Իյա'յըր . ֆագաթ պուենուն սէպէպի վար տըր :

— Ֆլէմինկ Հարրիւնըն զաթիէն էօլմիւշ օլմասը իւզէրինէ էմին օլմամը
օլսուղուն սէպէպի իլէ տիմէք իսթէրսին , էօյլէ տէյի՞լ մի :

— էվվէթ :

— Ֆագաթ էկէր Ֆլէմինկ էօլմիւշ օլմասա , ալթը սէնէ միւթէմատիէն
քէնտի եիւզիւնիւ սաղլամահաճագ օլտուղունու պիլտիյին հալտէ տախի , պիր
կիճէ լահաթ պիր ույգու ուեուհամատըղընըն պաշգա պիր սէպէպի տահա օլ-
մալը . վէ պու սէպէպ տախի , վիճտանընըն թաղեիգի տիր : Կի'ւլմէ , ազի'զ
բէտէրիմ . շու եիւզիւնին բէնկինէ , վէ վիւճուտինին զայիֆլէյինէ՛ պագ . սոււն-
լար ձէնապը Հագգ թարսֆընտան սէնին ճինայէթին իշիւն թէրթիպ օլունան
սաղըր աղըր թէէսսիր իտիճի ճէղալարըն մուգատտէմէտի տիրէր :

— Բօ'պէրթ . . . :

— Հիտտէթին լիւզումու եօգ տուր . էկէր կէշմիշ հալլէրին իւզէրինէ նա-
տիմ օլարագ , պէօյիւք ֆագիլլէթլէր իճրասը իլէ անլէրին թամիրինէ էզ ճան
ու տիլ չալըմաներպ տա , պու վահշի վէ տինսիգ եիւրէյինի թէպտիլ իթմէգ-
սէն , սէնի բէտէրիլիքտէն բէտա իտէճէյիմ . նասըլ քի սէն , պէնիմ սէվկիւլիւ
ղըլ զարընտաչըմը էվլատըլգտան վէ հանաթտան բէտա իթմիշսին տիր :

— Բօ'պէրթ , սէն սահիհէն չըլտըրմըշըն . պոււնլարըն քեաֆֆէսինի տախի
սէնին իւզէրինէ օլան ֆէվգէլատէ բէտէրիլիք մուհապպէթիմ իշիւն եարմըլ տէ-
յի՞լմիլիմ . սէն տիվանէ սին :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ . ֆագաթ էօյլէ պիր սէֆիլ դաթիլ օլանագ եէրտէ ,
սէն տէ պէնիմ կիպի պիր տիվանէ օլմուշ օլսան նէ՞ դատար մէմուեն օլանագ
խորմ :

— Բօ'պէրթ , արթըլ իշին տէրէճէսինի աշըրեօրսուն :

— Թէքրարէն սէօյլէրիմ սանա , էկէր կէշմիշ հալլէրինտէն բէշիման օլա-
րագ , ֆագիլլէթ գուվլէթի իլէ մէգքիւր հալլէրէ դալլպէ իթմէյէ չալըմագ
խտէն , արթըլ տիւնտա իւզէրինտէ էվլատըն եօգ տուր , վէ սէֆիլիք իշինտէ
էօլմէյէ հաղըրլանահագսըն :

— Պու վարիտաթըմ իլէ պէն սէփիլ օլ մամ Բօ'պէրթ . սէն քէնտինի տիւ շիւն , պիր վասիյէթնամէ իլէ թէքմիլ միրաստան տախի սէնի մահրում գըլպպիլիբիմ :

— Իլթէ պուրատա եանըմագտասըն . պու սասթտան պաշլաեարագ պու խանէտէն տիշարը չըգմաեանագսըն , վէ հիչ պիր քիմսէյի իշերի գապուլ իտէմէեէճէքսին . Պապա ճէյմս պուրատա պուլունտուզու միւտտէթճէ սէնին հարէքէթիին կէօլլէյէճէք , վէ օ պուրատա պուլունմատըլը վագըթ մախսուս պիր բօլխս մէմուրու , արգասան վէ էօնտէն պու խանէյի կէօլլէեէճէք տիր :

— Իլի պու աէրէճէլէրէ գատար էնտիրմի՞լ մի սին Բօ'պէրթ . խըտմէթքեարըն իլէ պանա գարըլ իթթիֆագա կիրէճէք գատար թէնէզղիլ իթմի՞լ մի սին . հէյ վա՛հ , պու կիւնլէրի կէօրմէյէ եէթիլմէլի՞ մի իտիմ :

— Խըտմէթքեարըմըգ տէտիյին Պապա ճէյմս , պիզտէն չօզ հիւքսէք ատէմ իմիլ , բէտէր էֆէնտի . պիր կիւն պուլուն պէօյլէ օլուզուլուն սէն տախի թաստիգ իտէճէքսին :

— Շիմտի սէֆալէթիմի հիւս իլլէմէյէ պաշլատըմ . շիմտի իգնա օլտում քի , արթըգ տիւնեա իւզէրինտէ էվլատըմ , ազրապամ , վէ հաթթա պիր սոսթում պիլէ գալմամըլ տըր . Փագաթ Բօ'պէրթ , սէնին բէտէրին , պու սէֆալէթտէն մազուպ վէ մէյեուս օլաճագ ալչագ ատէմլէրաէն տէյիլ տիր . Բօ'պէրթ սէն իսթէտիյին թէրթիպլէրինի իճրա էթ , պիր կիւն պու հալլէրինտէն սէնի նատիմ գըլմանըն եօլունու պուլապիլիբիմ . բօլխս նազըրը , սէնին կիպի նիչէ ստի էվլատըրը թահթը իթաաթա ալմըլ տըր :

— Իլթէ բօլխս նազըրը հուզուրունուզտա սուրուեօր , տէտի Բօ'պէրթ , պիր թէքէպպիւրլէ շարգասընը աշաղը ալարագ , վէ պու բօլխս նազըրը , ասի էվլատըն եէրինէ , վահշի պիր բէտէրի իսլահաթ տայիրէսինէ իտխալ իտէճէք տիր :

— Բօ'պէրթ , բօլխս նազըրը՞ մը նասպ օլունտուն :

— Միւսասատէյի ալինիլ իլէ :

— Սէն կիթ Պապա ճէյմսինի ալտաթ , Բօ'պէրթ , ասըլգատէ օլմաեան պիր ատէմ պէօյլէ եիւքսէք պիր մէմուրիէթէ նայիլ օլամազ :

— Պու ճիւմլէ իլէ , միւմքիւնսիզ աստ իլլէտիյինիլ պու շէյ , հիմմէթիինիլ իլէ իճրա օլմուչ տըր . Լօրտ Գըմսըլլէնտին մէօհրիւնիւ թանըմըլտընը , տէտի Բօ'պէրթ քէնտի եէնի մէմուրիեթի էմրնամէսինի ճէպինտէն չըգարըպ , պիր ազամէթլէ բէտէրինէ թագտիմ իտէրէք :

Ճօն Բարզըր , երթըլաճագ տէրէճէտէ կէօլլէրինի աչըպ , պէօյլէք պիր մէրազլա , մէգքիւր էմրնամէյի օգուտու , վէ մէյեուսլէթլէ պաշընը աստը :

— Գըրալ հազրէթլէրինին մէօհրիւ իլէ միւզէյիկն զըլլնմըլ օլան ֆէրմանը ալի տախի , իքի ստաթտան ճէպիմտէ պուլունաճագ տըր , բէտէր էֆէնտի . սահիպի ճինպլէթլէր հէր քիմլէր տախի օլալար , էօնլունտէ տիթրէյէճէք պիր նազըրա թէսատի.ֆ իթմիլ օլտուզլարընը ազ վագըթտան կէօրէճէքլէր . վայ օ սահիպ ճինայէթլէրէ քի , հալլէրինի իսլահ իլլէմէյէ թէրէտտիւտ կէօսթէրէճէքլէր :

Բօպէրթ պունդարը սէօյէտիքսէն սօնրա , պէյնգի էօլիւ բէնկի քէսպ իթմիշ օլան բէտէրինի ետլընը պըրագարագ , տիվանխանէտէն տիշարը չըդտը :

«Շիմտի արթըգ իչիմ պիթմիշ տիր ,» տէտի ճօն Բարզըր քէնտի քէնտու-
ետ , մէյեռուսիյէթինտէն էիւղ իւսթիւ Թրաքէզանըն իւզէրինէ գարանարագ ,

Օ կիճէտի , Բօպէրթ Բարզըր , Պապա Ճէյմսին զլալուզլուզու իլէ , վէ
կէօլլէրի գարալը օլարագ գապրիսթանտաքի եէր տիպի տիվանխանէտէ , Ֆլ-
լէմինկ Հարրիսընըն նէզտինէ վասըլ օլտու :

— Բօպէրթ , պէնի կէօրմէք իչիւն պէօյիւք պիր արզու պէեան իթմիշ օլ-
տուզունու խապէր ալարմ :

— Էվվէթ սիգէ Թէպլիղ իտէճէք միւհիմմ սէօլլէրիմ վար տըր :

— Խաֆի բօլխա նէզարէթինէ նաօպ պույրուլտուզուն իչիւն սէնի Թէպրիք
իտէրիմ , պիրա'տէր :

— Սիղ պունու քիմաէ'ն տույտունուղ , պունու քէնտիմ շախսէն սանա
Թէպլիղ իլլէմէք շէրէֆինէ պէքլէմէքտէ իտիմ :

— Հէր շէյի տուեանագ պիր վասըլթամ պուլունապիլիր , Բօպէրթ :

— Քէնտիմի տախի սանա մուխպիր Թաղտիմ իտէրիմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ . պունուն իքիմիզէ տախի Ֆայիտէտի օլանագ սըր :

— Ֆլէմինկ , սիգէ պիր շէյ սիւվալ իտէճէյիմ :

— Պո'ւեուրուն :

— Պիր միւտաթտէն պէրու պաղը լօրալարըն խանէլլէրի սօնուլմադտա
տըր . Ֆսիլլէրի իւզէրինէ մալիւմաթընըզ վա'ր մը տըր :

— Պաիլլէրի պիղ իղ , նա'զըր էֆէնտի :

— Սի'գ մի սինիղ :

— Էվվէթ պիղիղ . վէ պունուն սէպէպի վար տըր , քի սըրասը կէշտիյին-
տէ , պէեան իտէճէյիմ :

— Բէք ալէա , պու կիւնտէն իթիպարէն , պու սիրգաթլարա պիր նէթիճէ
վէրմէյէ հիմմէթ իթմէլիսինիղ :

— Բօպէրթ , պաշըմտա 150 Ֆամիլէա վար , պունլար էթմէք իսթէրլէր :
Բարայը նէ'րէտէն Թէտարիք իթմէլի :

— Պէն քէնտիմ լազըմ օլան բարայը Թէտարիք իտէճէյիմ :

— Հաֆիթատա ազալլի 300 լիբայա միւհիթանըմ :

— Հէր ճումաա էրթէտի ախալալարը պէչէր եիւղ լիբայը պէնտէն պիլ :

— Ալթո'ւն մատէնի մի պուլտուն Բօպէրթ :

Բօպէրթ Բարզըր , պու սօն սիւվալէ աալա ճէվապ վէրմէեէրէք , էլինի
գօյնունա սօգտու , վէ իքիւնճի ճօրճ գըրալ հազրէթլէրինին մէօճրիւ իլէ Թէզ-
հին գըլընմըլ օլան բօլխա նազըրըզը ֆէրմանընը չըգարուպ , Ֆլէմինկէն էլինէ
վէրտի :

Ֆլէմինկ , մէզքիւր ֆէրմանը օգուտուգտան սօնրա , Թէանճիւլլէ Բօ-
պէրթին եիւզիւնէ պագաղընտա , Բօպէրթ ճէպիւնտէն պաշգա պիր էմրնամէ
տահա չըգարուպ , սնը տախի Ֆլէմինկէ ուղաթտը :

Խաֆի ճէմիյիէթին բէխի , պու սօնրաքի էմրնամէյի օգուտուզունտա տա .

խի Ռօպէրթին երեւոյնէ պագար , ֆագաթ պու տէֆաքի պագըը , թէանճիւպ պագըը տէյիլ խի :

— Պու նէ՞ տէհչէթլի շարթ աըը Ռօպէրթ , սէնէվի էլի պին լիրա կիզլի թախսիսաթ պէտէյինէ , սիրգաթ օլունան պիր բարայը պիլէ թազմինէ պօրն- լու պուլունտուղունա գարըը պիր տէյէճէք եօգ տուր . ֆագաթ գաթլ օլունան պիր լօրտուն եէրինէ սէնին գաթլին նէ՞ սուրէթլէ ճայիզ օլապիլիր . պու նէ՞ տէհչէթլի շարթ աըը . պունա նա՞սըլ մուվաֆագաթ իթտին Ռօպէրթ :

— Սիզէ լազըմ կէլէն խըտմէթի իտէպիլմէք իչիւն , իւղէրիմէ ալտըըմ պու շարթ չօգ պիր չէ՞յ մի տիր :

— Ռօպէրթ , սահիհէն պիղիմ ուղրումուզա ֆէտայի նէֆս իտէճէք գա- տար , հագըըմըգտա մուհապպէթին իզտիյաս պուլմու՛ը մու տուր :

— Ալիճէնապըըընըգա գարըը պիր մուգապէլէ իտէպիլմէք իչիւն , էօլիւմ- տէն տահա աղըը պիր ֆէտաքեարըըգա նայիլ օլմագ արղուսինտէ իտիմ . ֆա- գաթ մասամ քի պունտան դիհատէսի գապիլ օլամաթօր , իմաի պու գատարը իլէ իգթիֆա իլէմէնիզի բէճա իտէրիմ :

— Ռօպէրթ , պու տէրէճէտէ ֆէտաքեարըըընա բազի օլամամ . չիւնքի սանա պիր հալ վագը օլտուղունաս , Մաթիլտինի տէ տիւչիւնմէլի , էվլասընը տա տիւչիւնմէլի , սօնրա պունչարըն հալի նէ՞ օլուր :

— Էլվէրիւր քի սանս պիր քէտէր կէլմէսին Յլէ՛մինկ . երև էլլի ֆամիւնա պանա պագար տէեօրտուն . երև էլլի ֆամիւնա պէսլէեէպիլէն պիր պտէմ , երև էլլի պիրինի տէ պէսլէեէպիլիր . վէ հէմ սէն քէնսին պէնիմ իսլահըմ ի- չիւն էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ վագ իլէտիյինտէ , Ռօղունու տիւչիւնսին մի :

— Ֆագաթ Ռօղունուն հանաթտա պուլունտուղունու նէտէ՞ն պիրիսին :

— Յլէ՛մինկ , պէն տէ օլտուգճա տիւնեա ասէմիյիմ . զըզգարընտաըըմ իւ- ղէրինէ օլան սլէագանըն շիտաթիինի տույմուչ իտիմ . ֆագաթ պու պէտապսթ ալէագա իչիւն իթտիյին ֆէտաքեարըըըլարը պու կիւնէ գատար պիլմիչ տէյիլի- տիմ . պու կիւն , Պասյա Ճէյմսին հիմմէթի իլէ պու էսրարա տա վագըքի օլ- տում : Յլէ՛մինկ , պէն եալընը քէնտի կէօղլէրիմ իլէ կէօրմիւչ օլտուղում ա- լիճէնապըըընըն պէօյիւքիւլիւ իւղէրինէ դաթէն թէհայիւրատէ գալմըչ իքէն , գըզ գարնտաըըմ ուղրունա , բէտէրիմին աղիմ պիր ճինայէթիինի քէնտիսինէ աֆիլ իթմիւչ , վէ մէզքիւր ճինայէթ հիւքմիւ իլէ սէնին հէլալ միրասըն օլան օլքիւլ- լիլէթի վարիտաթը , գաթիլ բէտէրիմէ թէրք իթմիւչ օլտուղունու սույտուղումտա , ազ գալար քի , սէնին , ինսան ճինսինին մաֆէվգիւնտէ երևքուք պիր մալուգ օլտու- ղունու խա՛յըր օնտան տահա երևքուք պիր չէյ օլտուղունա հիւքմ իտէճէք իտիմ : Յլէ՛մինկ , պունչարըն քեաֆիքէսի տախի , զըզգարնտաըըմ իչիւն օլմուչ տուր : Բէք ալէա , մասալալահ , էկէր Ռօղունմ էօլմիւչ օլսա իտի , պիրինճի , պու ա- ղիմ գաթլի բէտէրիմէ աֆիլ իտէպիլէճէ՞ք մի իտին . տիւնեատա սէնին իչիւն հէր չէյտէն զիյըյիլէթ օլան Ռօղունուն գանը ինթիգամընը սլմաեարագ , ճօն Բարգըըն եագասընը սայը վիրէճէ՞ք մի իտին :

Իքիւնսի , արթըգ Ռօղուն էօլիւպ հէր պիր չէյ պիթմիւչ օլտուգտան սօն- րա , մահքէմէլէր մարիֆէթի իլէ հագըընը իսպաթ իտիպ , թէքմիլ վարիտա-

Թընը էլիմիգտէն: աշակիւր իքէն, էլինտէ օլան բրէնովարի պիր հայի, պէօյ-
լէ պիր հէր ալթը վէ մուսաթարայի քիւլլիյէ իլէ աօլու օլան պիր հայլէ ֆէտա
խտէ՞ր մի իտին:

Իւշիւնճիւսիւ, էկէր սահիհէն գըղդարնաւըմ էօյմիւշ օլա իտի, էվվէ-
լինտէն պէրու իւղէրինտէ կէօրմէքտէ օլաուղում պու ֆէրահպախը ճէմալին,
հայլէա պէօյլէ պիր թաղէ վէ բարլագ հալտէ գալապիլի՞ր մի իտի: Եիւրէյի-
նին պէօյիւքլիւյիւնէ միւսավի օլանագ էօյլէ պիր աճը պէօյիւքլիւյիւնտէն սօն-
րա, աճէպա եաշամաղըղըն պիլէ գապիլ օլանագ մը իտի:

Կէրէք պու սէնին ֆէրահպախը վէ թաղէ ճէմալին, կէրէք բէտէրմին ի-
քի աղիմ ճինայէթլէրինէ, վէ պէնիմ տախի աէօրթ պէօյիւք ճինայէթլէրիմէ
աֆվ իթմէքլիյին, վէ կէրէք թէքմիլ վարիտաթընը, քէմաֆի իւս սապըգ, ալ-
թը սէնէտէն պէրու հայլէա պիղիմ բէնչէմիղտէ պրագմըլ օլտուղուն, գըղգա-
րընաւըմըն հանաթտա պուլունմուշ օլմաթընը թաստիգ իտէճէք պիրէր իսպա-
թը քեաֆի տէյիլէ՞ր մի տիր. վէ հագգըմըգտա իպրաղ իթմիշ օլտուղուն մէր-
համէթ վէ ալիճէնապըղըն, իքիմիղի պիրիպիրինէ բապթ իթմէքտէ օլան Ռօ-
զումըղ իւղէրինէ հայլէա պագը օլան շէտիտ մուհապպէթին էսէրի տէյիլ մի
տիր:

Արթըգ նէ գատար պէնի իւղտիւն իտէ էլվէրիւր մըլէմինկ. եալընըղ պիր
լուղէթ, եալընըղ Ռօզումուն հանաթտա օլմաթընըն միւժտէսի, մէղարա գա-
տար Ռօպէրթին ճան ու թէնինի, սէնին էմրինէ թապի գըլանագ տըր. մէրգ
համէթ էթ Յըլէմինկ, իւմիւտիմ արթտըգճա թէհամմիլիւմ աէ մահվ օլմագ-
տա տըր, հալիմէ մէրհամէթ էթ, ալիճէնապըրըն ալիճէնապըր բէիւիմ:

Ռօպէրթ պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, հէման ֆըրլանըպ մըլէմին-
կին աեաղլարընա գաբանտը:

—Մէրհամէթ էթ, Յըլէմինկ. եախօտ իսթէրտէն, հայիլ պուլունտուղում,
խաֆի բօլիս նաղըրըղըմ հիւքմիւ իլէ, պու էսրարը մէյտանա շըգարմագըղըն
իշիւն սանա էմր իտէրիմ, աէտի Ռօպէրթ կիւլէրէք:

—Ահաղա գալը, կէլ եանըմա օթո՛ւր, Ռօպէրթ. պէյնիմիղաէ աթթըղ
պէօյլէ մէնգարէլէրին լիւզումու եօգ սուր. վէ մատամ քի, պիր նաղըրըգ
մէմուրիտէթի տէրիւհտէ իտէրէք, ճէմիտէթիմիղէ կէրէք պէտէնէն վէ կէրէք
նագտէն աղիմ խըտմէթլէր իշիւն. էօյլէ տէհչէթլի շարթլար իւղէրինէ ալմը-
սըն, իմտի, արթըգ ճան ու թէն իլէ պիղիմ իլէ պիրլէշմիշ օլտուղունա ղէրրէ
գատար շիւբհէ իթմէք ճայիլ օլմագ: Զաթէն ճինայէթլէրինի իմղա թահ-
թընա ալըպ, էօմրիւնիւ էլիմիղէ թէպիմ իթմիշ օլտուղուն մէյտանտա իքէն,
իւղէրինէ ալմըլ օլտուղուն շարթ մուճիպիւնճէ, սէնի եարըն ասարմագ իշիւն
պու կիճէ պիր լօրտ գաթլ իթտիւմէմիղ քեաֆի տիր: Թէշէքքիւր իտէրիմ Ռօ-
պէրթ, վէ տէրիւհտէ իլէմիշ օլտուղուն աղիմ մէմուրիյէթ իշիւն տիշարտան
մուսավիլէր վէ խաֆի բօլիս մէմուրլարը պուլմաեա իհթիեաճըն տա օլմաեա-
ճագ տըր. շիւնքի շիմտիտէն սանա սէօղ վէրիւրիմ քի, պու մէմուրիտէթին իճ-
րասը իշիւն, թէքմիլ ճէմիտէթիմիղ սէնին էմրին թահթընտա պուլունաճագ
տըր. պունտան խօշնո՛ւտ մը սըն Ռօպէրթ:

— Թէչէքքիւր խտէրիմ պիճէնապ բէխիմ, վէ պէն տախի թարափըմտան շունու մէմնունէն պէնան խտէրիմ քի, Իքիճնճի շօրճ գրալ հազրէթլէրինի կափի բօլիս նազըրը տա, քեամիլէն սիղին էմրինիլ թահթընտա պաւլունաւ ճագ սըր :

— Վէ պու բօլիս նազըրը, զըրալ հազրէթլէրինի էօնիւնտէ զըղարսճագ պիր սէպէպ պուլմանաճագ սըր :

— Թէչէքքիւր խտէրիմ. է՛հ Ֆլէմինկ արթըզ սըրա Բօղումա կէլտի եա :

— Եալընըզ Բօղա տէյիլ, Բօ՛պէրթ, սըրա թէքմիլ դապրիսման էսրարընա կէլտի . տիյնէ՛ :

Բէտէրինի իլք թապաննա աթէշի պօշա կիթմիշ խտի, ֆազտթ Իքիճնճի աթէշիտէ, օմուղումտան վոբուլուպ, սանտուտան տէվրիլտիլմի պիլիտօրում :

Գուրլունուն աճըսը պէնի սէրսէմլէթմիշ օլտուղունտան, սույուն իլիտէ պիր հարէքէթ իտէմէնէրէք քէնտիմի դայպ իթմիշ օլտուղում հալտէ, աշըմ պաշըմա կէլտիլիտէ, պազարմ քի, սուլար, սիղին խանէնիղտէն էրէյիճէ աշաղը սիւրիւքլէնէրէք, պէնի պիր քէրէսթէ երղընընա երամաըշար խտի :

Միւմբին մէրթէպէ տալրանարագ, թըրմալանըպ քէրէսթէ երղընընըն իւղէրինէ շըգարմ, ֆազաթ խալիճէ սու եութմուշ օլտուղումտան, հալէա պիր էյիճէ աշըմը պաշըմա կէթիրէմէմէքտէ խտիմ :

Կէրէք . վազըթա դատար, վէ կէրէք օնտան սօնրա վուգու պուլան հալլէրտէ, իւշ սէնէ միւթէմատիէն գուրտանըար էլիտէ գալըպ սէնիլ վճագալարընճա քէսպ իթմիշ օլտուղում թէճրիւպէ վէ պիր նէվի թալիմին գըյմէթինի ֆարգ խտէրէք, հալէա գուրտանըար էլինէ տիւշմէքլիք պէտպտիթըղըմ իշիւն ճէնապը Հագդա թէչէքքիւր իթմէքտէյիմ. շիւնքի էկէր էօյլէ պիր թէճրիւպէ վէ թալիմէ մալիք օլմասամ, շիմաի տիւնեա իւղէրինտէ նէ պիր Ֆլէմինկ Հարրիսըն պուլունմուշ օլտաճագ խտի, վէ նէ տէ պիր Բօզ Բարպըր :

Եութմուշ օլտուղում սուլարը սիշարը վէրմէք իշիւն պազը աճէլէլի թէտալիրլէրտէն սօնրա, մէղքիւր քէրէսթէ երղընը իւղէրինտէ պաշ աշաղը եաթաւրագ, վուգու պուլան հալլէրի պիրէր պիրէր խաթըրլամայա պաշաաղըլմտա, Բօզուն պուլունագուղու թէհլիքիլի հալ, թէքմիլ տէհչէթի իլէ կէօղիւմիւն էօնիւնէ կէլտի :

Բօզ, վահշի բէտէրի էլիտէ եալընըզ դալմըշ, վէ օնուն պիրիճիք համիսի պուլունան Պապա ճէյան տախի, պիզղաթ պէնիմ էլիմ իլէ, աֆիյօն հիւքիլի թահթընտա հէր շէյտէն պիխապէր վէ քեամիլէն հարէքէթ իտէմէզ պիր հալտէ պուլունմագտա խտի :

Ֆլէ՛մինկ, սէն քէնտի ճանրարէնի, քէնտի էլին իլէ թէլէֆ իթտին, տէտիմ քէնտի քէնտիմէ. վէ հէր նէ օլուր խէ օլուն, մէրգումէհին իմտաաղընա եէթիլմէք իշիւն, թէքրարէն նէհրին տալկաղարը իլիտէ աթըլըպ, եւիղէրէք խանէնիկէ տվաթ իլլէմէք իթթէտիմ :

Պունուն իւղէրինէ հէման ֆըրլանըպ այաղա գալըտըմ, վէ սույա աթըլմայա հազըրլանմագտա իքէն, թամ օ սըրատա բարլաեան շիտտէթլի պիր շիմշէյին ըշըը իլէ, աշըգտա պիր սանտալ պուլունտուղունու, վէ պու սանտալըն

իշխանէն , պիր գառա շէքլ այագտա տուրմուշ իքէն , տիկեր պիր պէեազ շէքլին սույա աթըլտըղընը կէօրէպիլտիմ :

Մէզքիւր գանտալ , պէնիմ սանտալըմա պէնդէմէքտէ իտի . իմտի այագտա տուրան շէքլին ճօն Բարգըր օլտուղունա , վէ սույա տիւշէն շէքլին տախի պէնիմ Բօզոււմ օլտուղունա շիւքհէյի գապիյէ հասըլ օլտուղունտան , հէման նէ գատար սէսիմ վար իսէ պաղըրանագ իտիմ . ֆագաթ էմըր պասիրէթ իմտատըմա եէթիշիպ , պու թէսպիրսիզ հայտէն պէնի գուրթարտը :

Ձիֆիր գարանըգտան , արթըզ հիշ պիր շէյ կէօրիւնմէմէքտէ իտի , օլ արա նէ եագարըղըմը պիլմէեօրոււմ . անճագ թէքրարէն քէնտիմի թօլլատըղըմտա պագտըմ քի սույուն իշէնտէ իտիմ , վէ էքէյիճէ տէ եօլ ալմըլ օլմալը իտիմ :

Կէօք կիւրէմէսի սէսինտէն , ըիւզկեարըն շամաթասընտան , վէ ազընթը իլէ ուղրաշմագտա օլան տալկալարըն կիւրիւթիւսիւնտէն , հիշ պիր սէն ալմագ գապիլ օլամաեղպ , մէզքիւր գարարտըզըլգտա , միւմքին մէրթէպէ թախմին իւզէրինէ սանտալը կէօրմուշ օլտուղոււմ թարաֆա տօղրու խայլիճէ իլէրուլէտիքտէն սօնրա , նակէհան պէնտէն պիր ազ ուզագճա սուլարըն իւզէրինտէ պէեազ պիր շէյ կէօրտիւմ կիպի կէլտի պանա :

Աչգ վէ իւմիտ , գօլլարըմա եէնի պիր գուվվէթ վէրմէեէ պաշլատըլար , վէ հէման մէզքիւր պէեազ շէյին թարաֆընա տօղրու վար գուվվէթիմ իլէ եիւզմէքտէ իտիմ . ֆագաթ պու պէեազ շէյ զայպ օլմուշ իտի :

Մէյեուսիյէթ , թէքրարէն գօլլարըմըն գուվվէթինի քէստի , վէ պիր արա քէնտիմի տախի սուլարըն զագապընա թէյիմ իտէրէք , Բօզոււմ իլէ պէրապէր , թէրքի տիւնեա իթմէք թէֆէքքիւրէրի զիհնիմի սարմայա պաշլատըլար :

Ֆագաթ ձէնապը Հագգ , պու իքի պիսուշ կէնճլէրէ մէրհամէթ իտէճէք իտի : Նակէհան բարլսեան պիր շիմշէք Ելըղը իլէ պէրապէր , Ֆիլէմինկին լուս հու օլան պու պէեազ շէքլ տախի թէքրարէն սուեուն եիւզիւնտէ կէօրիւնտիւ , վէ պիլիբիսին Բօպէրթ , պէնտէն անճագ իքի ատամ պօյու ուզագըղընտա պուլունմագտա իտի :

Ձանն իտէրսին քի , օլ արա , երլտըրըմ վիւճուտիմին իշինէ կիրիպ , պէնի սիւրաթլէ իլէրու տօղրու աթտը . պիր իքի համլատա պու պէեազ շէքլի սաշլարընտան գապրատըմ . Բօզ քէնտիսի իտի . ֆագաթ հայսթ նիշանէյէրի մահվ օլմուշ իտի , քէնտի գաթիլ բէտէրինին սանտալը մահվ օլմուշ օլտուղու կիպի :

Ինայէթի Բէպպանի իլէ , օլ արա շիմշէքլէր սըզ սըզ բարլամագտա օլտուղունտան , պիր եիրմի ատըմ պօյու ուզագըղգտա պիր մավունա պուլունն տուղունու տէրք իտէրէք , օլ զիյգըյմէթ եիւքիւմ թահթընտա , վէ ձէնապը Հագգ թարաֆընտան իհսան պույրուլան եէնի գուվվէթ սայէսինտէ , մէզքիւր մավունայա տօղրու եիւզմէյէ պաշլատըմ , վէ սուլարըն ազընթընը տախի պէօյիւք եարտըմ իտէրէք , նիհայէթ մէզքիւր մավունայա վասըլ օլմտիս մուվաֆֆագ օլտոււմ . ֆագաթ էն պէօյիւք գահմէթ , զըզգարնտաշընըն օլ տիլպէր վիւճուտինի մավունանըն իշինէ արմագըղըմտա միւշահէտէ օլունտու :

Իլք իշիմ , մէրգոււմէյի պաշ սշաղը եաթըրըպ , հաեաթըմա վէ եախօս էօլիւմիւմէ հիւքմ իտէճէք օլան սինէսինի տիյնէմէքլիք օլտու :

Արթըզ շագըղըմըն տէրէճիսինի սէն քէնտին խէեալ խտէպիլիրոսին , Բօ՛-
պէրթ , Բօղումուն պիկիւնահ սինէսի աթմագտա խտի :

Ալթը եէտի մավունա պիրպիրէրինէ պաղը օլտուղու հալտէ , գարաեա
գատար եէթիլմէքտէ իտիլէր :

Եըլտըրըմ կիպի մավունատան մավունայա աթլաեարագ գարաեա եէթիլտիմ:
Պու գարա , նէհրին , խանէնիզ թարաֆընտա օլան գըեըսը խտի :

Օնտան , խանէնիզ եագընընա գատար գօշտում , պատէհու թէքրարէն
սուեա աթըլարագ , խանէնիզէ սօղրու եիւզմէյէ պաշլատըմ :

Սանտալ , գարունուղուն էօնիւնտէ պաղը սուրմագտա խտի . պունուն ի-
րինի սէօքիւպ քիւրէքլէրինի էլիմէ ալմագըղըմ պիր օլտու . պէշ տագըգա-
տան , Բօղումուն զայ ագըլ եաթմըշ պուլունտուղու պօշ մավունաեա եէթիլ-
տիմ , վէ մէրգումէնին վիւճուտինէ սարըլարագ , անը տէրհալ սանտալըն իչինէ
ալտըմ վէ գարըըքի գըեըյա սօղրու աշըլմաեա պաշլատըմ :

Ամէրիգատան ալտէթ իթտիլիմտէ , Լօնտրայա վասըլ օլուր օլմագ , աթիզ
վէ իկթիեար պիր սօսթումու արաեըպ պուլմուշ խտիմ :

Մէրգում բէք մէրտ վէ պէհատըր պիր ատէմ օլուպ , խայլի սէնէլէր ,
Ինկիլթէրրա տօնանմասընտա խըտմէթ իթմիշ , վէ քէնտի սօղրուղուղու վէ
մէրպլիի սաեէսինտէ , քէնտինէ շաեան պիր եիւքսէք մէմուրիեէթէ նայիլ օ-
լամամըշ խտի խտէ տէ , էն քիւշիւքտէն էն պէօյիւկինէ գատար հէր քէնտինի
թանըեանլարըն հիւանի թէվէճճիւհինի գաղանմըշ օլտուղունտան , կէրէք գար-
տանըն վէ կէրէք գօմանտանըն թավսիյէնամէլէրի իլէ , իխթիեարըգ կիւնլէրի-
նի քէնտի գարըսը իլէ րահաթ իւզրէ կէշիրէպիլմէսի իշիւն , պիր մըգտար ի-
անէի նագտիլէյէ վէ պիր մըգտար տախի թէգախտիւք մաաշը թախտիսինէ շայան
կէօրիւլմիւշ խտի :

Պու ատէմ , օն սէնէտէն պէրու , թամիզ նէհրի գըեըսընա բէք եագըն
ուֆաճըգ պիր խանէտէ եախօտ գուլիպէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ , արթըգ
պիր իշիլէ մէշղուլ պուլունահագ հալի գալմատըղընտան , պօշ վագթիտէ էյ-
լէնմէք իւզրէ պիր տէ սանտալ ալմըշ վէ պունունլա քէնտիլէրի իշիւն պալըգ
ալընա չըգար խտի :

Պու էսքի սօսթ պէնի կէօրտիւլիւնտէ զիյատէսիլլէ մէմնուն օլտու , վէ
մախտուս պիր մահէլլ թէտարիք իթմէքտէն խտէ , քէնտի ֆագըր խանէլէրինտէ
իգամէթ իթմէքլիլիմի թէքլիֆ իլլէտի , վէ պէն տախի մէգքիւր սօսթուգ թէք-
լիֆինի մէմնունէն գապուլ խտիպ , քիմսէ իլէ իխթիլաթլարը պուլունմաեան պու
էհլի ըրգ գարը գօճա իլէ վագըթ կէշիրմէեէ գարար վէրտիմ :

Արասը պիր գաշ կիւն կէշտիքտէն սօնրա , մալիւմիւն օլան պիր սէպէպլէ
բէտէրինին խանէսինի սիւալ խտիպ պուլտուղումտա , գըգգարնտաշընը պիթթէ-
սատիւֆ եօլտա րասթ կէլէրէք , սէնէլէր իլէ գուրուպ հագըր իլլէմիշ օլտու-
ղում թէրթիպաթըն պիր տագըգա գարֆընտա մահվ օլտուղու , վէ անտէն սօն-
րա , կիճէլէրի Պապա ճէյմսին մախգէնինէ վէրտիլիմ վիլիթալար մալիւմիւն օլ-
մալը տըր :

Իշթէ կիճէլէրի , մէրգում իխթիեար սօսթումուն պալըգ ալը սանտալը ի-

լէ խանէնիզէ վիղիթա վիրմէքտէ օլտուղում կիպի , օլ ֆէլաքէթ կիճէսի տաս
խի , սուտան գուրթուլտուգտան սօնրա , եինէ մէզքիւր սանտալ իլէ , պիշարէ
գըզգարնտաշընը , իխթիեար տօսթումուն խանէսի թարաֆընա կէօթիւրմէքտէ
իտիմ :

Գընըյա եէթիշտիիմտէ , սանտալը , քէնտի զիյգըյմէթ եիւքիւ իլէ օրա
տա պաղլաեըպ , տէրհալ տօսթումուն խանէսինէ գօշտում , վէ պու իխթիեար ,
թայիֆէյի կիճէ ույգուսունտան ուեանտըրըպ , պիրլիքտէ թէքարէն նէհրին
գընընա ալտէթ իյլէտիք , վէ սանտալը սէօքիւպ սուեուն ագընթըրնա թէս
լիմ իտէրէք , Բօզումու , մէզքիւր ֆագըր խանէյէ նազլ իյլէտիք :

Տօսթումուն տախի , պէնիմ կիպի տէնիզ վագալարը իւզէրինէ բէք էյի
թէնրիւպէսի վար իտի . իմտի պիր սաաթ սիւրմէգտէն հէր պիր շէյ սըրասընա
կիրիպ , պիշարէ Բօզում , պիւսպիւթիւն աեըլտը վէ քէնտիսինի պուլտու իսէ
տէ , կէրէք օմուղումուն եարասընտան ազըպ ըսլագ վիւճուտիմ գըրմըզըյա
պօեամըջ օլան գանըն քէսրէթիւտէն , վէ կէրէք տիւշար օլտուղում ֆէվգէլա
տէ եօրկուշուգտան հէլաք օլուպ , պէն քէնտիմ եաթաղա տիւշիւմ :

Իքի այ տէվամ իտէն , վէ իք այը պիւսպիւթիւն քէնտիմի ղայպ իթտի
րէն պիր հիւմմա խասթալըղում հէնկեամընտա , սէվկիւլիւ Բօզումուն շէքտիք
լէրի , թարիֆ գապուլ իտէր մէվատտէն օլմանըպ , քէնտիսինի գուրթարմագ
իշիւն մէվգըի իճրայէ վագ իյլէմիշ օլտուղում սէրէնճամլարը , գաթ գաթ աշ
մըջ իտի :

Նիհայէթ պիր բագար սապահըսը , քեաֆֆէմիզին տախի սըհհէթի պէտէ
նիյէլէրի պէրքէմալ օլտուղու հալտէ , տէօրտիւմիւզ պիրտէն տիզ իւզէրինէ
կէլէրէք , հագըմըզտա իհսան պուլրուլան ինայէթի Բէպպանի իշիւն , տէրու
նի տիլտէն միւքէմմէլ պիր տուա զիյնէթի իճրա իյլէտիքտէն սօնրա , իխթիեար
տօսթում , անըն իխթիեար գարըսը , վէ պէնիմ տիւպէր վէ թագէ Բօզում իլէ
վէտալաշըպ , ֆամիլեա մուհիլէրինին վագիֆէյի մուգաստտէսէսի օլտուղու իւզ
րէ , թէայիւիւ թէտարիքի իշիւն , խանէնին գարուսունտան տիշարը չըգտըմ ,
վէ պախթ թարիգիտէ , էօնիւմէ չըգան հօլտան ատըմ ալմաեա պաշլատըմ :

Անճագ , պէնիմ իշիւն գըրպըն սէրաեընտան տահա զիեատէ սալթանաթ
լը օլան պու ֆագըր խանէյի հէնուզ թէրք իյլէմէգտէն , կէշէն վագալար իւ
զէրինէ թէքմիլ պիր սիւքիւթ սագլանըլմասընը , վէ իխթիեար տօսթումտան
պաշգա քիմսէնին մէզքիւր խանէտէն տիշարը չըգմամասընը , վէ ալէլ խուսուս
Պապա ճէյմտէն պաշգա հիշ պիր քիմսէնին խանէյէ գապուլ օլունմամասընը ,
րէճա վէ թէնպիհ իյլէմիշ իտիմ :

Չիւնքի օ տէհշէթլի վագանըն ֆէրտասը կիճէսի , իխթիեար տօսթումու
Սօզըր - Հօլ մէյսանէսինէ կէօնտէրիպ , Պապա ճէյմտի շաղըրմը , վէ իշին
թէքմիլ հալիսի , քիմսէյէ սէօյլէմէմէսի իւզրէ քէնտիսինէ պէեան իյլէմիշ իտիմ :

Բօզ վէ պէն , էօլիւմ թէհիլիքէլէրի աթլատարագ պիրիպիրիմիզէ գավուշ
տուգտան սօնրա , էմիպիյէթի հալիմիզ իշիւն , ճօն Բարգըր ինտիւտէ իքիմիզին
տէ էօլմիւշ աստ իտիլմէմիզի էյգէմ կէօրմէքտէ իտիմ :

Վագա , օլ տէհշէթլի կիճէնին վագասընը մէյտանա չըգարարագ , թօմ

Հարրիսըն ճինայեթինին տէ դահիրէ չըգարըմասը իլէ բէտէրինի գաթլ իթտիր-
մէք, վէ թէքմիլ վարիտաթըմա սահիպ օլմագ էլիմտէ իտի, ֆագաթ վագթի
իլէ բէտէրինին սէօլէտիլի պիր սէօզ բէք սահիհ իտի. էվվէթ պու շէտիտ ա-
լէագա աթէշիմ մէյտանա չըգտըգտան սօնրա, բէտէրին հէր վագըթտան զի-
ետտէ էմին պիր հպտէ պուլունմագտա իտի :

Էվվէթ Րօ'պէրթ, զըգգարնտաշըն, պիր գաթիլ գըզը իւնվանընը ալանագ
իտի. էվվէթ պու բաք վէ նագիք մախլուգու բարմագլարը իլէ կէօսթէրիպ, էշ-
թէ աւըլըշ օլան էաթիլ ճօն Բարգըրըն էշը ղո- րո- րո- րո, տէյէնլէր օլանագ իտի .
վէ՛րօզ, քէնտի իամինէ էսաս օլան կիւլ կիպի, պէտխաշլարըն նէֆէսինտէն սօ-
լուպ մահվ օլանագ իտի :

Խայըր, Յիլէ՛մինկին բէտէրինտէն ինթիգամ ալմասը գապիլ տէյիլ իտի. ճօն
Բարգըր հէր վագըթտան զիյատէ էմին պիր հալտէ պուլունմագտա իտի, վէ
գաթիլ քէնտիսի իքէն սէրպէսթ եաշամագտա օլտուգու հալտէ, պիզ քէնտի-
միզ գաթիլ մագամընտա եիւզիւմիւզիւ սագլամատե մէճպուր պուլունմագտա
իտիք :

Րօզ, ֆագըր հպիմիզտէն ասլա թէշէքքի իթմէյիպ, հաթթա մէմուռն
տախի պուլունմագտա իտի, վէ բէտէրինէ, անլատըն մը Րօպէրթ, քէնտի ալչագ
վէ գաթիլ բէտէրինէ աֆվ իտէյիմ տէյի գաշ տէֆա կէօզ եաշլարը իլէ պօյնու-
մա սարըտը :

Ա՛հ Րօ'պէրթ. սէնին զըգգարնտաշընա ինսան տէմէք կիւնահ տըր. օն-
տան եիւքսէք պիր շէյ պուլուպ, օնտան եիւքսէք պիր սըֆաթ պուլուպ, ա-
նընլա քէնտիսինի զիքր իթմէլիլի :

Սէֆիլ գուրպան պիլմէզ իտի քի, ճօն Բարգըրա աֆվ իթմէք իշիւն, քէն-
տի օլ զիւզըմէթ կէօզ եաշլարընտան լտահա զիետտէ գուվվէթի սէպէպլէր
պուլունմագտա իտի :

Եիւրէյիմին նրաֆընը մահֆուզ գըլան օլ ֆագըր ֆագաթ պախթիւտար խա-
նէյի թէրք իլէտիլիմտէ, ճէպիմտէ պուլունան սօն մանկըրա վարանա գատար
քիսէմի պօշալթտըմ. գարնըմ աճըգտըղընտա նէ՞ իլէ պիր տիլիմ էթմէք ալա-
նաղըմը տիւշիւնմէմէքտէ իտիմ պիլէ, պէն քի պիր բրէնտէ լաեըզ պիր վարի-
տաթը նագաիէյէ մալիք պուլունմագտա իտիմ, վէ պու վարիտաթ տախի, բէք
նալաեըզ պիր էլտէ պուլունմագտա իտի :

Ֆագաթ, պէնիմ ասըլ սահիհ վարիտաթըմ օլտն Րօզում, բէտէրինին է-
լինէ թէրք իլէտիլիմ վարիտաթտան բէք չօզ գըյմէթի իտի, վէ պինտէն ա-
լէյն, ֆագիլ Յիլէ՛մինկ Հարրիսըն, զէնկին ճօն Բարգըրտան հուտուտուզ ալ-
րէճէտէ զիետտէ մէսուա պուլունմագտա իտի :

Պանա էօյլէ կէլտի քի, ալարճա ազըմա էթմէք գօստճագ բարամ պուլուն-
մատըզը հալտէ, միլլէրճէ ուզագլարտան հիսս իտէճէք օլտուգում Րօզումուռն
նէֆէսի, պէնի. ֆէրահ ֆէրահ տօեուրանագ իտի :

Իլթէ պու սուրէթլէ, ճէպիմտէ պիր բարա, վէ զիհնիմտէ հիշ պիր թա-
սավվուր պուլունմատըզը հալտէ, մէզքիւր բաղար սապահըսը, իսթիւտար տօս-
թումուռն գուլիպէսինտէն տիշարը չըգտըղըմտա, մաքինալարի պիր եիւրիւլիւշ-
լէ իլէրուլէմէքտէ իտիմ :

Լօնտրա շէհրինին խարինինէ շրգմանա ազ պիր մահէլլ գալտրգտա , խաս-
թալըղըմըն էսէրի օլան իլք եօրկունկուղումու հիաս իթմէեէ պաշլատըմ , վէ
պիրազ եօրկունկուզ ալմազ իւզրէ հէման պիր մէլխանէ գաբուսունտան իշէրի
կիրէճէք իքէն , ճէպիմտէ պիր բարա պուլունմատըղը խաթրըմա կէլէրէք , ա-
տըմլարըմը կէրի ալմանա պաշլատըմ :

Պու սուրէթլէ պիրազ տուրուպ տիւշիւնմէեէ պաշլատըղըմտա , պիր տէ
նակէհան գօլումա տօգունան պիր էլ , տալկընլըղըմը տէֆ իթտի :

— Հէմլէհրի , նէ՞ իշիւն կէրի տէօնտիւն տէտի , կէնճ վէ կէօսթէրլիլի պէր
ատէմ տօթանէ պիր կիւլիմսէյիլ իլէ : Պուեուրուն իշէրի՛ կիրին , պիլ տէ
պիր բազար րէֆիզի արամագտա իտիք :

— Աֆվ իտէրսիլիլ , ագճէ քէսէմի էվտէ ունութմուշ օլտուղում խաթրը-
մա կէլտի . անըն իշիւն կէրի տէօնէճէք իտիմ :

— Նէ՞ տիմէք , ագճէ քէսէնիլ եանընըզտա տէյիլ իսէ , տօսթլարընըն քէ-
սէլէրի եանլարընտա տէյիլ մի : կէլ , կէլ . տօսթլար միեանընտա թէքլիֆ
մի վար . պիր կիւն պիլմ՝ քէսէմիլ եանըմըզտա օլմատըղընտա սիզ պիլգէ պի-
րէր շարապ իշիրմէքլիլի րէ՞տտ մի իտէճէքսինիլ :

Պաթթէթէն զուհուրա կէլէն պու տօսթուն թէքլիֆինի մէմուռնէն զա-
պուլ իտէրէք իշէրի կիրտիմ :

Իէնտիսի եալընըզ տէյիլ իմիլ , թրաքէզանըն էթրաֆընտա , քէնտիսի կի-
պի սիւպիւնէ կիլինմիլ տէօրթ նէֆէր տէլիզանլը րէֆիլլէրի տաշա պուլուն-
մագտա իտի :

Եանլարընա վարտըղըմըզտա , տէօրտիւ պիրտէն թէվազու իլէ անաղա
գալգտըլար , վէ կէրէք պու հարէքէթլէրինտէն , վէ կէրէք սօնրատան միւ-
շահէտէ իլլէտիլիմ հալլէրտէն , պունլարըն ասի ատէմլէր օլմատըղլարընը ֆէհմ
իլլէեէրէք տաշա զիեատէ մէմուռն օլտում :

Ճիլհազըզա , պունլարըն պէշի տաթի , Լօրտ Գիլմարնօգուն մանէթինտէ
իմիլլէր , վէ տիկէր պիր րէֆիլլէրի , պէրաի մասլահաթ Ամէրիգայա կիթմիլ
օլտուղընտան , պունուն եէրինէ տիկէր պիր միւնասիլ ատէմ արամագտա ի-
միլլէր :

Սէօզիւ գըսսա իտէյիմ , ֆէրտասը կիւնիւ , Ճիլմինկ Հարրիսըն գայնըն ,
Լօրտ Գիլմարնօգուն վէքիլխարճը օլտու . վէ գուլիպէտէ պըրագմըլ օլտուղու
Րօզու , իթթիեար տօսթու , վէ անըն իթթիեար գարըսը , կէլինմէ թարաֆըն-
տան մէմուռն օլունանագ պիր հալ քէսպ իթտիլլէր :

Այտա պիր տէֆա , ֆագաթ կիճէլէյին Լօնտրայա կէլիպ Րօզումուն պու-
լընտուղու ֆագըր գուլիպէտէ միւսաֆիր օլուր , վէ թէքրարէն Լօրտ Գիլ-
մարնօգուն գօնաղընա ալտէթ իտէր իտիմ :

Մէսուտ պիր հալտէ իտիք Րօ՛պէրթ . րէ՞ք մէսուտ . ֆագաթ հայըֆ քի
պու հալ ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէտի :

Գըրալ հազրէթլէրինէ գարըլ վուզու պուլան իթթիլալը պիլիտին . . . :

— Էվվէթ իշիթմիլիմ . ֆագաթ թէֆէրրուաթը իլէ պիլմէմ Ճիլմինկ . Եկէր
միւմքին իսէ , գըսսանա իշին սահիհ հալիլի նազլ իթմէյէ հիմմէթ էթ , տէ-
տի Րօպէրթ :

— Բէք ալէա : ՍԹիւարթ ֆամիլեասընտան պուլունմասը իտտասար իլէ պիր ասէմին , քէնտիտինի Սգովտիա գըրալը իւան իթտիլինի , վէ Ինիլիթէրրա գըրալընա գարըը իսեան իտիպ , ֆագաթ տիքիլ թուլթուրամահարագ ֆիրար իթմիլ , վէ սէնէլէր միւրուրի իլէ իթթիեարլանմըլ օլտուղու մայլամ տիւր : Պու ատէմին Ֆրանսատա պուլունանձ օղլու , բէտէրիինի հուգուգունը քէնտի շախար իւզէրինէ տէ իտտաա իտէրէք , վէ Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան տախի մուավէնէթ պուլարագ , Իքիննի Ճօրն Գըրալ հազրէթլէրի հիւքիւմէթինէ գարըը իսեան աֆէթիինի թուլթուլտուրմագ իւզրէ , անճագ պիր դաշ նէֆէր ատէմ իլէ ֆագաթ պէրապէրինտէ 2000 քիլիլիք սիլահ պուլունտուղու հալտէ , Սգովտիատա գարաեա չըգտը , վէ կլէնֆինանտա քէնտի պանտէրասընը քիււ շատ իլլէտի :

Պիր չօգ Սգովտիալըլար քէնտի սանճաղը ալթընա թօրլանտըլար , վէ պու կէնճ ատէմ իլէրու սօղրու հարէքէթ իտէրէք , պիրպիր արգասը սըրա , Տըն-քէլտ , Բէրթ , Տընտի , վէ նիհայէթ էտինպուրկ շէհրինի տէ զապթ իտէրէք : ՍԹիւարթլարըն էսկի սերայընտա եերլէշտի :

Պատէհու , 3000 նէֆէր ասաքիր իլէ քէնտի իւզէրինէ վարմագտա օլան Սըր Ճօն Գօր նամ ժէնէրալըն գարըըընա չըգարագ , հէման անըն թէքմիլ բի-ատէ ասաքիրինին պիր թագըմընը խարագ իթտիքտէն վէ տիկէր թագըմընը տա էսիր թուլթուգտան սօնրա , թէքրարէն իլէրի վարմայա պաշլատը , վէ Գար-լայլը տա զապթ իտէրէք Մանչէսթըրա կիրտի , վէ օրատան Լօնտրա եօլունու էլէ ալտը իսէ տէ , Տէրպիլէ եէթիլտիլինտէ , տուլթլարը թէրէտտիւտ կէօսթէր-մէյէ պաշլատըղլարընտան , ալէթթանիլ թէքրարէն Սգովտիայա կէշտի :

Լօրտ Գըմպըրլէնտ , Գըլլօտէնտէ պէօյիւք պիր գուվլէթլէ պու կէնճ ատէմի 4000 քիլիսի իլէ զաֆլէթէ կէթիլիպ , 1200 նէֆէր ասքէրինի թէլէֆ իթտի վէ քէնտիսինի տէ սաղլարա գաշըրտը :

Պունուն իւզէրինէ Լօրտ Գըմպըրլէնտ էհայի իւզէրինէ էօյլէ մէրհամէթսիղ-լիքլէր ինրա իլլէմէքտէ իտի քի , քէնտիսինէ Գասսապ նամը վէրիլտի :

ՍԹիւարթլարըն թախթընը եէնիտէն իւզգա իտիպ , քէնտիսի մէզքիւր թախթա գուուտ իլլէմէք արղուսուլնտա պուլունան կէնճ ատէմ իսէ , պէշ այ միւ-թէմատիէն տաղտան տաղա : վէ ատտատան ատաևա գօվալանտըգտան , հէր նէ-վի թէպտիլ գընաֆէթլէրէ կիրիպ չըգտըգտան , պէօյիւք եօրկուլուղլար վէ աճըղլար շէքտիքտէն , չօգ տէֆա եալըն անագ վէ բաշալրայա տէօնմիլէ էս-վապլար իլէ կէգտիքտէն , վէ պէշ հաֆթա գատտար պիր մաղարա տէրուլինտէ խըրսըղլար ալայը իլէ էօմր կէշիրտիքտէն սօնրա , նիհայէթ քէնտիսինի պիր Ֆրանսըզ սէֆինէսինէ աթարագ գաշմայա մուվաֆիֆագ օլտու :

Պէտպախթըղըմըգտան Լօրտ Լօվա նամ հէր նէվի քէօթիլիլլէ մէյեալ պուլունան պիր զաթ , Լօրտ Պալմէրինօեու , վէ պիլիմ Լօրտ Գիլմարնօղու գանտըրըպ , պու իսեանա տախիլ գըլմըլ օլտուղունտան , իւշիւ պիրտէն ախղ ու կըրիֆթ օլունուպ մուհաքէմէ իտիլտիքտէն սօնրա գաթիլ օլունտուլար :

Գիլմարնօգ , Պալմէրինօ , վէ Լօվա լօրտլարը իլէ պէրապէր , քէնտի թէ-վապիլէրինտէն եիւզ էլի քիլի տահա էլէ կէշիրիլիպ օնլար տախի գաթիլ օլուն-

տուլար , վէ պիր էլի քիչի գատար տախի էլէ կէշիրիլէմէյիպ , զըյապլարընտա
գաթլէ հիւքմ օլունտուլար քի , պունլար հէր նէ վագըթ էլէ կէշիրիլիւրէր
իսէ , արթըգ հիշ պիր մուհաքէմէյէ հաճէթ գալմաեըպ ; տէրհալ ասըլաճագ
լար տըր :

Պունլարտան պիրիսի տէ գունունուզ տըր , Բօ'պէրթ , տէտի Ֆլէ'մինկ , գայ-
նընըն էլինի թութարագ :

— Աման Ալլահ , նէ՞ սէօյլէեօրսուն Ֆլէ'մինկ :

— Հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում Բօ'պէրթ : Բօզումու պրագըպ գայմագ-
լլըմ գապիլ տէյիլ իտի . պունտան տա պաշգտ , պիւթիւն ինկիլթէրրա վէ
Սգովտիա սէվահիլի սըգը սըգըրէա կէօղէթիլմէքտէ իտի . նասըլ քի պու սէ-
պէպլէ տիկէր մահքիւմէր տախի գաշըպ գուրթուլամատըլար :

Պիր գաշ նէֆէրիմիլ , օն պէշ կիւն գատար պիր մաղարա ? տէրունինտէ
քէնտիմիլի հըֆղ իտէպիլտիք , ֆագաթ եէյէճէք թարաֆընտան չէքմէքտէ օլ-
տուղումուզ զարուրէթ նիհայէթ մէղքիւր մաղարայը թէրք իլլէմէմիլգէ մէն-
պուրիյէթ հասըլ իթտիյինտէ , պիր կիճէ ճանըմը աղըմա ալարագ Լօնտրա
չէհրինէ կիրմէյէ ճէսարէթ իթտիմ , վէ սօլուղումու , տօղրու Սօղըր Հօլ մէյ-
խանէսինտէ պլտըմ :

Սատըգ տօսթում Պապա Ճէյմսին եանընա վարտըղըմտա , թէպտիլ զըեա-
ֆէթ վէ գապա սագալլը հալիմտէն , էվվէլ էմրտէ պէնի թանըեամատը . վէ
պատէհու իսմիմի վէրտիյիմտէ , պու մէրտ իթթիեարըն հիսս իլլէմիշ օլտուղում
սէվինճ թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր . շիւնքի բէտէրինին պէնի վուրտուղու վէ
Բօզու տալկալարըն զաղապընա թէսլիմ իլլէմիշ օլտուղու կիւնիւն ֆէրտասը կիճէճ
սի , գուլիպէտէքի իլթիեար տօսթումու Սօղըր Հօլ կէօնտէրէրէք ՊապաՃէյմսի
չըղըրթմըլ , վէ սաղ սէլիմ օլտուղումուզու քէնտիսինէ կէօսթէրիպ , օնտան
սօնրաքի թէքմիլ սըրլարըմըգա քէնտիսինի վագըֆ իթմիշ իտիմ իսէ տէ , մէղ-
քիւր պէտպախթ իսեան վագասընտան պէրու , պէնիմ իւղէրիմէ հիշ պիր մա-
լիւմաթ էտինէմէեէրէք , պէօյիք էնտիշէ իշինտէ պուլունմագտա իտի :

Պապա Ճէյմս , պէնի պէօյիք պիր էնտիշէտէն գուրթարտը :

Շէօյլէ քի , պիր կիւն պախթէթէն , թա էսքի Բօմալլըլար կիւնիւնտէն
պագը գալմըլ օլմասը զանն օլունան պու գապրիսթան տիպի մահէլլինէ թէ-
սատիւֆ իթմիշ օլտուղունու տէրիսթըր իտէրէք , պէնի օ կիճէսի ալըպ պու
մահէլլէ կէթիրտի , վէ հէր թարաֆընը պիր էյիճէ կէօղտէն կէշիրտիքտէն
սօնրա , մագսէտիմիլգէ բէք մուվաֆըգ պիր մահէլլ օլտուղունա իսքեաթ օ-
լուպ , սէվինճիմտէն Պապա Ճէյմսի գունճազլատըմ :

Արասը պիր այ կէշմէզտէն , պիրիպիրիմիլգէ խապէր վէրէրէք , հէման նէ
գատար պէնիմ կիպի գաթլէ հիւքմ օլունան աըլաք վար իսէ , պու մահէլլտէ
ճէմ օլտուգ , վէ խայլի միւտտէթտէն պէրու թէքմիլ ճէմիյէթիմիլ իլլէ պուրա-
տա իսքեան իթմէքտէյիլգ :

Կիճէլէրի նէօպէթ իլլէ տիշարը չըգարըլ , վէ պու սուրէթլէ , արա սը-
րա Բօզումուն հիւղընիւ կէօրմէյէ տէ նայիլ օլմագտաեըմ :

Լօնտրա էհալիսինին զաթէն էյի նագար իլլէ պագմագտա օլմատըղը պու

գապրիսթանտան պիւսպիւթիւն անաղընը քէսմէք իշիւն , մալլում օլան տէհչէթ վէրինի թէտպիրլէրի ինրայէ գօյմանեա պաշաւարգ , ֆազաթ պիր կիւն ասաքիր գուվլէթի իլէ պասըլաճաղըմըգը տա խաթըքմըզա կէթիրիպ , օլ հալտէ թէքմիլ գապրիսթանըն պու գըսմընը պէրհաւա խաիպ , տիւշմէնլէրիմիզ իլէ պէրապէր թէլէֆ օլմագ իշիւն քիւլլիեթի պարութ ֆըշըլարը ետրլէշտիրմիշիգ տիր : Անճագ մէգքիւր իսեսան սէպէպի իլէ էրքէքլէրի գաթլ օլունուպ սէֆիլ հալտէ գալմըշ օլան ֆամիլեալարը վէ պիզի պէսլէմէք լազըմ իտի :

Իշթէ պունտան նէշէթ իթտի , ագճէյէ լիւզում կէօրիւլտիւքճէ , մէգքիւր ումումի գաթլ մաստէսինտէ մէտխալլէրի պուլունան լօրտլարըն խանէլէրի սօեօլմասը :

Ֆազաթ ճէմիյէթիմիզին հիյնի թէշքիլինտէն պէրու , եալընըզ պու իհթիկեանը զարուրիտէն մէճպուր օլտուղումուզ մէգքիւր սօյղունլարտան պաշգա , հիշ պիր ճինսայէթիմիզ վագը օլմամըշ , վէ պիր տամլա գան պիլէ տէօքիւլմէմիշ տիր :

Իշթէ բօլիս նազըրը հազրէթլէրի , իսթինթագըմ թէքմիլ օլուպ պիթտի շիմտի նէ՞ էմրինիզ օլուր :

Խաֆի բօլիս նազըրը Բօպէրթ Բարգըր , էլինի խաֆի ճէմիյէթին րէյիտինէ սօղրու ուզաթտը , վէ քէմալի խահիլլէ մէրգուուուն էրինի սըգարազ ,

— Յլէ՛մինկ , տիմէք տիր քի արթըգ պէյնիմիզտէ պիրիպիրիմիզտէն կիզլի սագլանեանագ սըրըմըզ գալմասը , տէտի :

— Էվլէթ Բօպէրթ , շիմտի հէր պիրիմիզին էօմրիւ , պիրիպիրիմիզին էլինտէ տիր :

— Վէ քեաֆֆէմիզ տէ , պու մէրտ էօմրլէրի հիմայէ իթմէք իշիւն սօն նէֆէսիմիզէ գատար էլիմիզտէն կէլէնի ինրա իտէճէյիզ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ Բօպէրթ :

— Վէ արթըգ գըզգարնտաշըմըն եիւզիւնիւ պէնտէն սագլամանեա տա պիր սէպէպին գալմանեանագ աըր տէյի մէմուլ իտէրիմ :

— Էվլէթ Բօպէրթ , եարըն կիճէ , հէմ Բօղունու վէ հէմ տէ քիւշիւք եէկէնիսի , վէ ալէլխուսուս Մաթիլտինի վէ չօճուղունու տա կէօրէպիլէճէքսին : Բօպէրթ սէվինճինտէն Յլէմինկին էլինի սուտագլարընա սօղրու կէօթիւրտի , վէ անըն կէրի շէքմէսինէ վագըթ պըրսագմանարագ , քէմալի աշգլա մէգքիւր էլի էօրտի :

— Յլէ՛մինկ , պու հիմմէթինէ նէ՞ սուրէթլէ նալիլ օլապիլէճէյիմ :

— Եարըն ախլամ , եարը կիճէյէ իքի սաաթ գալարագ , Օպըն ճատտէսին զարպ ճիհէթի ուճունտա Սէյլըս Ասէմպլի նամ մահէլլին քէօյէսինտէ , դապա սագալը սօսթուն Յլէմինկ սէնի պէքլէեթճէք տիր , եարըմ սաաթ սօնրա , իքիմիզ պիրտէն Բօղուն վէ Մաթիլտին խանէսինտէ պուլունանաղըզ :

— Նէ՛ , Բօզ վէ Մաթիլտ իքիսի պիր մահէլլտէ՞ մի իմարը վագթ իթմէքտէ տիրլէր :

— Էվլէթ Բօպէրթ , մէլայիքէլէրի պիրիպիրիտէն անըմագլըզ կիւնահ տէյիլ մի տիր : Զէվճէն ինկիլթէրրայա անագ պասմըշ օլտուղու կիւնտէն պէ-

րու , զըզգարնտաշըն իլէ պէրապէր այնի չաթը ալթընտա ետաւմագտա տըրլար :
Պու իքի տօսթլար , մուքեպէմէնին խիթամընտա , ֆէվգէլատէ պիր մու-
հապպէթ իպրազը իլէ պիրիպիրլէրէ վէտա րէսմինի տէ էյֆա իյէտիքտէն սօն-
րա , սատըզ տօսթլարը Պապա ձէյմս իլէրի շտըրըտը , վէ Ֆլէմինկ մէրգու-
մա տէօնէրէք :

—Ազի'ղ տօսթուժ Պապա ձէյմս , տէտի , խաֆի բօլիս նաղըըը հազրէթ-
լէրինի , կէօզլէրի աչըզ օլտուզու հալտէ , քէնտի մէսնէսինէ շաեան պիր իլ-
թիֆաթլա թէքրարէն տիւնեա երեզիւնէ շըգարմաեա հիմմէթ իթմէլիսին :

Պապա ձէյմս , իքի եումրուզուուու պիրտէն , պիր նէվի պահրիյէ ասքերի
թալիմի իւզրէ սէլամլամագ մանէասընտա օլարագ աննընա կէօթիւրտիւքտէն
օնրա , պիր քազամէթ վէ թէքէպլիւրլէ , Բօպէրթին էօնիւնէ տիւշտիւ :

Օ Ն Ս Է Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ԶԱԼԻԾ ՊԻՐ ՅԸԶԸ

Բօպէրթ գըզ գարնտաշընը վէ զէվճէսինի կէօրմէյէ նալ օլաճաղը կիճէյէ
թէգատտիւմ իտէն կիւնիւ թէքմիլ իտէնէ տէկին խալլի շէյ շէքմիշ իտի :

Թէքմիլ պիր ասըր գատար տէվամ իտէն եէվմի մէղքիւր , նիհայէթ ախ-
չամ օլուպ , սուլար գարարմաեա պաշլատըղընտա , մէրգումուն երերէյի շէտիտ
սուրէթտէ շարքմաեա պաշլատը , վէ հալէա էօնիւնտէ պուլունմագտա օլան
տէօրթ պէօյիւք սաաթլարը տա տէվիրմէյէ մէնպուր պուլունմասը , քէնտինի
մէյիուսիյէթէ տիւշար գըլմագտա իտի :

Բօպէրթ , պիր եէրտէ սուրմագըղըն գապիզ օլամասըղընը կէօրտիւյիւն-
տէ , պու զալիմ սաաթլարը տույմագաըղըն կէշիթէպիլմէքիւզրէ , Լօնտրա շէհ-
րինին հատտ ու հիսապա կէլմէյէն սօգաղլարընտ տիւշիւպ , բօլիս մէվգըլարը-
նը տօլաշմաեա , վէ օ կիւնիւ վուգու պուլան վուգուաթը գապթիյէ իւզէրինէ մա-
լիւմաթ էտինմէքլէ մէշղուլ օլմաեա գարար վէրտի :

Ճօն Բարգըրըն օղու , պու թէտպիրի բէք ալէա տիւշլունմիւշ իտի . չիւն-
քի պու սուրէթլէ իքի պուշուգ սաաթ վաղըթ տահա իւզէրինտէն աթմտեա
գօլալըղլա մուվաֆֆազ օղուպ , քէնտի ճանրարէլէրինէ գավուշմասը իչիւն , ար-
թըզ անճագ պիր պուշուգ իքի սաաթ գալմը իտի :

Վազըթլար կէշտիքճէ , վէ կիճէնին գարանլըղը կլէրուլէյիւպ , Լօնտրա սօ-
գաղլարը պիւսպիւթիւն թէնհալանմաեա պաշլատըգճա , Բօպէրթին երերէք
շարընթըը շիտտէթի տախի , պիթթէտրիճ արթմագտա իտի :

Նիհայէթ , թէհամմիւշիլ գաթ օլմագ տէրէճէլէրինէ կէլէն պու տէլիգան-
լը , գապթիյէ մէրքէզլէրինի տօլաշա տօլաշա , Լօնտրա Գուլէսի եազընլարըն-
տա պուլունան պիր մէրքէզլէրինի տախի վասըլ օլտուզունտա , մէրքէզին գարու-
սունտա , քէնտի միւսթէշարը Մօրիս կլէ երեզ պէ երեզ կէլտիլէր :

—Նազըր էֆէնտի , պէն տէ սիզի արամագտա իտիմ :

- Խայր օլա Մօրիս , միւհիմմ պիր շէ՛յ մի վար :
- Էվլէթ նա՛զըր էֆէնտի , վէ հէմ տէ բէք միւհիմմ պիր շէ՛յ :
- Նէ՞ պիր Լօրտ խանէսի՞ մի պասըլտը :
- Օնտան տահա զիեատէ միւհիմմ պիր շէ՛յ :
- Չարո՛ւք սէօյլէ Մօրիս , մէրազըմը թահրիգ իտէեօրսուն :

— Ուսն Գըք մէյխանէսինտէքի գապա սագալլը էճնէպի , պիր սասթտան էլիմիգտէ օլանագ , վէ պու տէֆա արթըգ գաչմասը գապիլ օլամսեանագ տըր : Խշթէ Լօրտ Գըմպըրլէնտին կէօղիւնէ կիրէճէք սլէա պիր ֆուրսաթ : Չանն իտէրիմ քի , Լօնտրա էհպիսինին զիհնինի դայէթլէ մէշղուլ իտէճէք , վէ իւնիւմիւզի պալէալարա չըգարանագ պիր սվ թուլթմուշ օլանաղըզ , չիւնքի պու հէրիֆին ախղ ու կիրիֆիթի , պէօյիւք էսրտըլար մէյտանա չըգարանագ տըր տէյի մէմուլի գալիմ վար տըր :

— Նէ՞ տէեօրսուն Մօրիս , պիր եանըշըղգ օ՛լմասըն , տէտի Բօպէրթ քէնտիսինի դայպ իթմէք տէրէճէլէրինէ կէլէրէք . չիւնքի գապա սագալլը էճնէպի , Ֆլէմինկտէն պաշգասը օլամաղ իտի :

— Էվլէթ նազը՛ր էֆէնտի . պու սվ արթըգ էլիմիգտէն գաչամսեանագ տըր . պէնտէնիգ գաթընըզ կէօրմէգտէն , էլզէմ օլան թէրթիպաթըն պիր դըսմընը իճրա իյէմիլիմ . պու թարաֆլարը պիր էյիճէ մուհասէրէ թահթընա ալընմըլ օլտուղունտան , քիմէնին նէ պու հուտուտտան իչէրի կիրմէսի վէ նէ տէ տիշարը չըգմասը գապիլ տէյիլ տիր : Օպըն ճատտէսինէ չըգարան եօլլար իչիւն տախի , պազը աճէլէլի թէտպիլըէր էլէ ալմըլմ , վէ պուսուն իքմուլի իչիւն գաթը ալինիգին էմր ու գարարընա միւնթազըր պուլունմագտսեմ :

Բօպէրթ Բարգըր , պու իտէ սօն տէրէճէտէ պէտպաթ պիր թէսատիֆ միւշահէտէ իտէրէք , մէյուսիլէթ քէնտիսինի սարմսեա պաշլամըլ իտի . ֆագաթ շաշըմանըն սըրասը օլմատըղընը , վէ քէնտիսի իչիւն բէք գըյմէթլի օլան էօմրլէրին , վէ հաթթա քէնտի էօմրիւնիւն պիլէ թէհլիքէտէ պուլունտուղունու ֆէհմ իտէրէք , թէքմիլ զիհնինին գուլվէթիին վէ ճէսուրլուղունու իպրազ իտէճէք սըրա , պու սըրա օլտուղունա գարար վէրսի , վէ աալա քէնտիսինի պօզմսեարագ ,

— Մօրիս , հազըգաթէն պուս բէք միւհիմմ վաղա տըր . ֆագաթ պուսուն սահիհէն պէօյլէ օլտուղունա էմի՞միսին , տէտի :

— Սօն տէրէճէտէ էմինիմ նա՛զըր էֆէնտի , վէ չիմտի պու էմնիէթիմի սիգ տախի թաստիգ իտէճէքսինիգ . պուեուրուն իչէրի կիրէլիմ :

Բօպէրթ վէ Մօրիս , մէրքէզ մէմուրունուն օտասընա կիրտիլէր . մէգքիւր օտատա , պիր խաֆի դապիթիլէ մէմուրունտան պաշղա քիմնէ պուլունմսմագտա իտի :

— Ճա՛գ , գապա սագալլը էճնէպիլէ տաիր պանա վէրտյին մալիւմաթը , նազըր էֆէնտիլէ թէքէրրիւր էթ , տէտի Բօպէրթ , մէրգում մէմուրա :

— Էֆէ՛նտիմ , Ուսն Գըք մէյխանէսինի պասթըղըմըզ կիճէսի , պէնտէնիգ , էմրիսիգէ իմթիսալէն , եարըմ սասթ էվլէլճէ մէգքիւր մէյխանէտէ պուլունտուղունտան , օ թէհլիքէլի էճնէպիլի պիր էյիճէ կէօրիւպ , քէնտիսինի ու-

նութմանեանց տէրէճէտէ պէլլէմէեէ մուվաֆֆազ օլմուշ իտիմ, տէտի խաֆի բօլիս մէմուրու, Բօպէրթէ խիթապէն: Տիւն կիճէ, սապահա տէօրթ սաաթ դալարագ, Օպըն ճատտէսինին ուճուճտա պուլունան Սէյլըր Ասսէմպլի նամ էպնիէնին եազըրնտա վագը մէյխանէնին էօնիւնտէն կէչէր իքէն, նակէհան մէյխանէնին գարուսու աշըլը, վէ իքի քիչի տիշարը չըգտըլար: Պէնտէնիզ, մէզքիւր մէյխանէնին իթիթալինտէ պուլունան խանէնին գարուսու էօնիւնտէ իտիմ. իմտի աալա քէնտիմի սէգտիւրմէեէրէք, գարունուն իչինտէ կիզլէնտիմ: Մէյխանէնինին էլինտէ պուլունան ըլըղըն եարտըմը իլէ, պու իքի քիչիլի պիւր էյիճէ կէօրէպիլմէքտէ իտիմ. պիւրիսինի թանըեամատըմ. ֆագաթ տիկէրի, Ուսյն Գըք մէյխանէնինտէ կէօրմիւշ օլտուղումուզ, օ թէհլիքէլի վէ գապա սագալլը էճնէպի իտի: Պո. թէհլիքէլի ատէմ, բարմաղընը մէյխանէնին տօղ-բու ուզաթարագ, էարըն ահլամ էարը կիճէյէ տէօրթ սաաթ գալարագ պաշխա պիւր-սէ իլէ պա տէօրէտէ պուլունանագըմ. ըամարլարըլըմ շէյլէր օլ վաթընա գաթար հազըր օլմուշ րըր, տէտի. պատէհու իքիսի պիւրտէն զայպ օլտուլար:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, պու խըտմէթին ունութուլմանեանց տըր, տէտի Բօպէրթ, եիւրէյինին ալթիւաթլիւյինի կիւճ հալ իլէ դապթ իտէրէք: Մօրիս, արթըզ պու տէֆա, պու թէհլիքէլի ատէմ էլիմիզտէն դաշամեանագ տըր. հագզըն վար, բէք պէօյիւք պիւր ալ իթմիշ օլաճաղըզ. տահա պիւր պուլուզ սաաթ վագթիմիզ վար տիմէք տիւր. սէն Սէյլըր Ասսէմպլի ճիվարլարընը կէօ-զէթմէք իչիւն ետտի սէքիզ նէֆէր խաֆիյէ բօլիպէրի թէրթիպ էթ. Լօնտրա Գուլէսի մուհաֆըզլարընտան տախի զըրգ նէֆէր հագզըր էտէրէք, պուրատա պէնի պէքէ. եարըմ սաաթ սօնրա պէն քէնտիմ տախի կէլիպ, պիւրիքտէ պուրատան հարէքէթ իտէրիզ. պէնիմ զըրհլարըմ էվտէ տիւր. կիտիպ օնլարը ալմալընըմ. սէն քէնտիս տախի զըրհլարընը կիյմէեէ ունութմանասըն:

Բօպէրթ պուլնլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, ալթիթաճիլ տիշարը չըգտը, վէ խանէսինին եօլունու էլէ ալտը:

Հէլէ քի Պապա Ճէյմա, օլ կիճէսի Սօպըր Հօլ մէյխանէսինէ կիթմէյիպ էվտէ պուլունմագտա իտի:

— Պապա՝ Ճէյմա, չարուզ, Ճիլմիսկի պուլմալըսըն:

— Նէ՞ վար Բօպէրթ, եիւրիւնիւն ընկի նէ՞ իչիւն աթմըշ, պիւր ֆէլա-քէթ մի վար տըր:

— Պէօյիւք ֆէլաքէթ, Պապա Ճէյմա. բէք պէօյիւք ֆէլաքէթ, վէ պու ֆէլաքէթին էլինտէն հէքսիմիզի գուրթարմագ սէնին էլինտէ տիւր. չարուզ Ճիլմիսկի պուլմալըսըն վէ սէօյլէմէլիսին քի, պու կիճէ տիշարը չըգտասըն, տէօրթ թարաֆըր դուշատըմըլ տըր. թութուլաճագ տըր. անլատըն մը Պապա Ճէյմա. սօնրա պէն իչին հալինի անլաթըրըմ. ֆագաթ տուր, նէրէյէ գօշա-եօրսուն. Լօնտրա Գուլէսի թարաֆըրնըն եօլլարը թութուլմուշ տուր, Օպըն թարաֆըրնտան տօլալմալըսըն, վէ հէմ տէ զաթէն Ճիլմիսկ տախի օլ թարիգ-տէն կէլէճէյինտէն, իհիթիմալ տըր քի եօլտա քէնտիսի ըապթ կէլիւրսին. էյի տիգգաթ էթ, նագար ու աիգգաթընտան գաշըրմանասըն. հայտէ գահրաման Ճէյմաիմ . . . :

Բօպէրթին սօն սէօղլէրի աղզընտա գալտը , Պապա ձէյմս զայս օլմուշ իտի :

Պու սատրգ իխթիեարըն , Օպըն ճատտէսինէ տօղրու եօլ ալմագտա օլտու- զունու կէօրէն , քէնտիսինի 60 եաշընտա պիր առէմ կէրինէ , 14 եաշընտա պիր ճամպագ չօճուղու զանն իտէճէք իտի : Վէ հէմ տէ իխթիյար տօսթումուղ էմրի պասրէթէ ըիայէթէն , բէք տէ ճատտէ եօլարա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ , քէնտի- նէ մալիւմ օլան սարա եօլարտան գօշմագտա իտի :

Ատի վաղըթտա անճագ եարըմ սաաթտա գաթ իտիլէպիլէն եօլ օն տաղը- գա զարֆընտա գաթ օլունմուշ վէ Օպըն ճատտէսի կէշլիաբտէն սօնրա , եօ- գուշ պիր մահէլլէ վասըլ օլունմուշ իտի :

Ճագաթ արթըգ 15 եաշընտա պիր տէլիգանըլ չէվիքլիյի քէսպ իթմիլ օլան Պապա ձէյմսին հուգուրունտա , եօգուշուն հիւքմիւ օլապիլի'ր մի իտի :

Իքի տագըգա զարֆընտա պու եօգուշ տախի գաթ օլունտու , վէ Պապա ձէյմս , արթըգ տօղրու եօլտա ֆէրահ ֆէրահ ատըմ աթմասա հագըրղանմագ- տա իքէն , պիր տէ նակէհան աեագլարը էօնիւնտէ կէրիլի օլան պիր իր , քէնտիսի թէքէ թագլա եէրէ տէվի'րմէսին մի :

Արթըգ քիւֆիւրիւն սըրաաը իտի , ֆագաթ զէվալլե իխթիեարըն աղըզ աշ- մասընա մէյտան գալմատը :

Տէօրթ նէֆէր իզպանտուտ առէմիլէր , պիշարէ իխթիեարըն օմուղլարընա չէօքէրէք , աղզընը թըգատըլար , վէ ալէթթանիլ քէնտիսի սօեուստուրմանա պաշլատըլար :

Ջէվալլե Պապա ձէյմս , խրրսըղար էլինէ տիւշմիւլ օլտուղունու անլատը- զընտա , պիր ան էվլէլ էլլէրինտէն գուրթուլուպ մահէլլի մագսէտինէ վասըլ օլապիլմէսի իշիւն , քէնտիսի տախի էլինտէն կէլտիյի գատար խըրսըղլարա եար- տըմ իթմէեէ պաշլայըպ , պիր տագըգա զարֆընտա , իւգէրինտէ պիր տօն վէ պիր տէ կէօմիլէքտէն պաշգա պիր շէյ զալմատը :

Է'հ , պու չըպլագ հալտէ տախի քէնտի մէմուրիեթիսի ինրա իտէ'մէզ մի իտի :

Մէրտ իխթիեար , գըլըն շիտտէթլի սօուղունտա , չըլ չըպլագ սօգագտա գալմըլ օլտուղունու սալա պիր իշ եէրինէ գօյմանարագ , քէնտի քէնտինէ , « Պունլար պէնտէն ագըլլե իմիլլէր , շիմտի իւթիւմ խաֆիֆլէնմիլ օլտուղուն- տան տահա էյի սուրէթտէ գօշապիլի'րիմ » տէտի ֆիքրիտէն . չիւնքի աղզը հալէա գարալը պուլունմագտա իտի :

Պապա ձէյմս , արթըգ իշին թէսվիյէ օլմուշ օլտուղունու կէօրէրէք , վէ օլ արա , հայտուտլարտան պիրիսի տախի քէնտիսինի պրրագարագ , սեաղա գալգըպ եօլունտ տէվամ իթմէյէ տալրանտը իսէ տէ , հայըֆ քի , պէվիլենին էն պէօյիւկիւ օնտան սօնրա պաշլանեանագ իմիլ :

Մէկէր իսէ , քէնտիսի պըրագմըլ օլան հայտուտ , պիր սօշ ֆըլը կէթիլմէ- եէ կիթմիլ իմիլ :

Պու զալիմ ֆըլը , եուվարլանարագ , եավաշ եավաշ թա Պապա ձէյմսին եանընա կէլտիյիտէ , տէօրթ իզպանտուտ հայտուտ , պիշարէ իխթիեարըն գօ- լարընտան վէ աեագլարընտան թութուպ , պու ֆըլընըն իշինէ սօգտուլար , վէ

անըն աղղընը մըխաւորգտան սօնրա , եուվարլաերայ եօգուչուն պաշընա գա-
տար կէթիբրտիլէր , վէ տէօրտիւ պիրտէն շէտիտ պիր թէբմէ վուրտուգլարը
կիպի , ֆըշը քէնտի քէնտիսնէ եօգուչտան աշաղը եուվարլանմանա պաշլատը :

Էվիլէլ էմրտէ , պու մէրհամէթսիզ ֆըշը , եուվարլանա եուվարլանա եօ-
գուչտան աշաղը իմէքտէ , վէ հայտուտար տախի դահգահա իլէ կիւլլէքտէ
իքէն , ֆըշը կիթտիքճէ խըզ ալմանա պաշլաերայ , սըշրայա սըշրայա գօշմանա
գարար վէրտի , վէ նիհայէթ եօգուչաւն թա ալթ պաշընա վասըլ օլտուղոթնտա ,
արթըզ սըշրամանըն շիտտէթի օլ աէրէճէյէ վասըլ օլմուշ իտի քի , սօն գար-
պըն շիտտէթիսնէ տաեանամայըպ , ֆըշը խուրտէխաշը օլտու , վէ պէտպախթ
Պապա Ճէյմս , գայ ազըլ վէ գանլարա միւլէմմա օլմուշ պուլունտուղու հա-
տէ , տիշարը տուշիւպ սօգաղըն օրթասընտա սէրիլիպ գալտը :

Կիճէ գարանլըղընտա , էթրաֆտան տուեուլան պու կիւրիւլաիւ , պիր թա-
ղըմ էհալիի տէօշէքտէն տիշարը չըգարմըլ օլտուղու կիպի , եագընտա պու-
լունան պիր գաշ նէֆէր զապթիլէլէր տախի եէթիլիպ մահէլլի մէզպութղա եը-
ղըլտըլար . վէ սէֆիլ իթիեարը տէրհալ պիր խանէյէ կէօթիւրիւպ , աղընը
պաշընա կէթիբրտիքլէրնտէ , հէր քէս պէօյիւք պիր մէրազլա պու , գարայիւպ
վուգուաթըն սէպէպիսնի քէնտիսիսնէ սիւալ իթմէքտէ իտիլէր :

«Ա՛հ , պէտպախթըլզ , պէտպախթըլզ» տէտի , Պապա Ճէյմս , պիր տէֆա
կէօղլէրիսնի էթրաֆընա կէզտիրէրէք , վէ տէրիս պիր ա՛հ չէքէրէք , թէքրա-
րէն քէնտիսիսնի զայպ կլլէտի :

«Հէքիմ , հէքիմ : Հէքիմ չըղըրմալը» տէյի պաղըրտըլար , պիր գաշ քիշ
պիրտէն , վէ պիրիպիրլէրիսնի իթիրէրէք , տիշարը գօշտուլար . պաշալարը տա-
խի , տէրհալ պէօյիւք պիր աթէշ եագարագ , թաղէ շամաշըլար կէթիբրտիլէր ,
միւմքիս մէրթէպէ եարալարընը սարտըլար , վէ պիշարէ իթիեարըն աղընը
պաշընա կէթիբրմէք իշիւն , նէ եարանագլարընը շաշըրմըլար իտի :

Պու էհիլ ըրզ աստմէլէր պիլմէզլէր իտի քի , պու պիշարէ վէ մէրտ իկ-
թիեարըն տէրտի , զահիրտէ կէօրիւլէն ալէամէթլէրտէն գըեաս գապուլ իթ-
մէզ տէրէճէտէ պէօյիւք պիր տէրտ իտի . վէ պունա թէտալի իթմէք , ինսան
գուտրէթիսիսնի մաֆէվգիստէ պուլունմագտա իտի :

Էկէր պունու պիլալէլէր , քէնտիլէրի տէ , ֆըշըտան չըգան պու պէտպախթ
իթիեար իլէ պիրիքտէ , պէպպախթըլէ , պէպպախթըլէ տէյի պաղըրանագլար
իտի :

Հիւքմի իլահի իճրա օլանագ , Ֆլէմիկ թութուլանագ , վէ պու պէտ-
պախթըլըն էօնիւնիւ ալմագլըզ , ինսան գուտրէթիսիսնի տախիլիստէ պուլուն-
մանանագ իտի :

Քէնտի պէտէնիսնի աճըլարընտան զիեատէ , եիւրէյիսնի աճըլարտան մաղ-
լուպ օլարագ , քէնտիսնի զայպ իթմիշ օլան իթիեար Պապա Ճէյմսիմիզի պու-
սէֆիլ հալտէ պըրագարագ , վուգու պուլմասընըն էօնիւ ալընմանան պէօյիւք
մէնզարէլէր մահէլլիսնէ ալտէթ իտէլիմ :

ՕՆ ՏՕԳ ՈՒԶՈՒՆ ՃՈՒ ՊԱՊ

ՖԼԵՄԻՆԿԻՆ ԱՍԸԼՄԱՍԸ

Թամ ետրը կիճէյէ իքի սասթ գալարագ , Սէյւլըր Աստէ'պլէ նամ էպնի-
եհնին քէօշէսինտէ պէօյիւք պիր արպէտա միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Սըրթընը տիվարա տաեաթմը , վէ պաշը աշըգ պիր ատէմ , էյինտէ աշըգ
գըլըն պուլունտուղու հալտէ եէտի սէքիգ գըլընլարա գարըք քէնտինի միւտա-
ֆաա իթմէքտէ , վէ խասիմէրինին պիր իքիսի տախի , ալտըգլարը ետրալարտան ,
եէր իւգէրինտէ գըվըրնըպ տուրմագտա իտիլէր :

Պիր պէշ տագըգա գատար , իշպու նամիւսալի մուհարէպէ տէվամ իթտիք-
տէն սօնրա , պիր ասքէր գալապալըղընն աեագ սէսլէրի իշիթիլմէեէ պաշլա-
տը , վէ օ տա շօգ սիւրմէղտէն , օթուգ գըրգ թիւֆէնքլէրին տէմիրլէրի բար-
լայըշը , գարանլըղըն միւսաատէ իտէպիլէճէյի տէրէճէտէ կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պու ասքէրլէր գօշուպ , պիր գաշ խաթթ իւգրէ պիր մուհասէրէ գօրտօ-
նու թէշքիլ իթտիլէր , վէ պաշլարընտա պուլունան զապիթ , սըրթընը տիվարա
վէրմիլ օլան ատէմէ տօղրու կէլէրէք , անըն իլէ ուղրաշմագտա օլան բօլիս նէ-
ֆէրլէրինէ , կէրի շէքիլմէլէրինի էմր իթտի . վէ պատէհու մէրգում ատէմէ
խիթապէն , «սիլահընը պըրագ վէ թէսլիմ օլ էֆէ'նտի , մուգավէմէթին ֆայի-
տէսի եօգ տուր» տէտի , վէ պիրագ տահա մէրգումա տօղրու եագլաշարագ ,
«գօ'րգմա Ֆլէ'մինկ , գուրթուլահագաըն» տէյի իլավէ իյէտի , զայէթլէ եավաշ
պիր սէս իլէ :

Ֆլէ'մինկ , քիւլլիյէթէ մաղլուպ օլան պիր ֆաթիհ մագամընտա , գըլընը
Բօպէրթէ թէսլիմ իթտի , վէ գօլարը պաղլանարագ , էօնիւնտէն , արգասըն-
տան , վէ եանլարընտան գըրգ նէֆէր միւսէլլահ զապիթիյէ նէֆէրլէրի պուլուն-
տուղու հալտէ , էն եագընտա պուլունան մէրքէղէ տօղրու կէօթիւրիւվէեէ
պաշլանտը :

Մէրքէղէ վասըլ օլունտուղտա , Ֆլէ'մինկի , մախտուս պիր օտայա վագ իյ-
լէտիլէր , վէ գաբուսու վէ բէնչէրէլէրի սըգը սըգըեա մուհասէրէ թահթընա
ալընան պու օտատա , Բօպէրթ վէ Ֆլէ'մինկ եալընըգ պըրագըլտըգլարընտա ,
պու իքի տէլիգանլը , թէաճճիւպլէ պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագտըլար :

— Ֆլէ'մինկ , ֆիքրինտէն ալէյհիմտէ շօգ շէյլէր կէշմէքտէ օլտուղունու պի-
լիրիմ , տէտի Բօպէրթ զայէթ եավաշ պիր սէսլէ . Պապա ճէյմաի սանա կէօն-
տէրտիմ քի իշին հալինի սանա խապէր վէրսին տէյի . զէվալլը իխթիեարա պիր
հալ վագը օլմուշ օլմալը տըր : Ա'հ պէսպախիթլըգ , պէտպախիթլըգ . ֆագաթ
գօ'րգմա Ֆլէ'մինկ , եա սէնի գուրթարահաղըմ , եա եօգսա իքիմիգ պիրլիքտէ
էօլէճէյիգ :

Ֆլէ'մինկ , մէյեուսիյէթլէ Բօպէրթին եիւզիւնէ պագտըղընտա , անըն էմ-
նիեէթպախշ սէօգլէրինէ ասլա իթիմատ իթմէմէքտէ օլտուղու , վէ հաթթա ,
Բօպէրթին խիյանէթինտէն տէ շիւրհէ իթմէքտէ պուլունտուղու , մէգքիւր պա-
գըլընտան աշիքեար միւշահէտէ օլունմագտա իտի :

Ի՛հ , ինսանլար տայիմա գահիրի ալեամէթլէր իւզէրինէ հիւքմ իտէրլէր , վէ գահիրտէ կէօրիւլէն ալեամէթլէրին քեաֆֆէսի տախի , Բօպէրթին ալէյ- շինտէ իտիլէր :

Յլէմինկին եէրինէ հէր քիմ օլսա , պու պէտպախթ : վուգուսթըն , Բօպէրթ թարաֆընտան հազըրլանմըլ օլան պիր տուզագ օլտուղունա ինանմամասը միւմ- քի՞ն մի իտի :

Յէրտասը սապահըը , պիւթիւն Լօնտրա էհալիսի , պու վուգուսթտան խապէրտար օլարագ , գուլիպէտէն պաշլաեարագ , թա սէրայա վարընճայա գա- տար հէր մահալլտէ , գապա սագալլը էճնէպինին ախղ ու կիրիֆթ օլունմասըն- տան , վէ եէնի խաֆի բօլիս նազըըը իլէ միւսթէշարընըն իշկիւզարըընտան պահս օլունմագտա իտի :

Յլէմինկ Հարրիսըն պիր այ միւթէմատիէն մահպուստա գալտըը սըրատա , Բօպէրթ պիր գաշ տէֆա Գապրիսթանըն եէր տիպի տախիսինէ զիարէթ իտիպ , Յլէմինկին գուրթարըլմասը թէտպիրլէրի իւզէրինէ բէք շօգ թէրթիպլէր գու- րուլուպ պօգուլտուգտան սօնրա , նիհայէթ սօն տէրէճէտէ ճէսարէթլի պիր թէտպիրէ գարար վէրիլտի քի , պունուն նէ օլտուղու սըրասը կէլտիլինաէ ան- լաշըլաճագ տըր :

Յագաթ Բօպէրթ Բարգըը , հէր նէ գատար մահպէստէ Յլէմինկի տախի կէօրմիւշ , վէ անըն հուզուրունտա թէպիրիէյի զիմմէթ իլլէմիշ իտի իսէ սէ , Գապրիսթան ճէմիյէթի իլէ վէրիլէն սօն գարարը քէնտիսինէ թէպիլի իթմէեէ մէյտան գալմայարագ , Յլէմինկին մուհաքէմէսինէ գարար վէրիլմիշ իտի :

Լօրտ Գըմպըրլէնտին բիասէթի թահթընտա պուլունան մահքէմէ տիվանը սղալարը իշինտէ , Բօտօլֆ տ'Անսբախ իլէ Համիլթըն տախի պուլունտուլար :

Տիվան հուզուրունտա վուգու պուլան իսթինթագտան , Յլէմինկին , Լօրտ Գիլմարնօգուն Լօնտրատաքի վէքիլլարնը օլտուղը վէ պինաէն ալէյհ , գաթլինէ հիւքմ օլունանլարտան պիրիսի պուլունտուղու թէպէյնիւն իտէրէք , բէֆիզլէ- րինի տէ էլէ վէրմէք իւզրէ պիր թագըմ պէյհուտէ իպրամլարտան սօնրա , պու- նուն սղզընտան պիր շէյ սլընմասը գապիլ օլամայաճաղընա գանաաթ հսթըլ օ- լարագ , վագըթ զայպ իտիլմէքսիզին քէնտիսին տարմասընա հիւքմ օլունտու :

Յլէմինկ Հարրիսըն զէնճիրլէրէ վուրուլմուշ օլտուղու հսլտէ թէքրարէն մահպէսէ կէօթիւրիւլուպ , տէմիր գաբուլար սըզը սըզըեա իւզէրինտէն գարաս տըլտըգտան սօնրա , Լօրտ Գըմպըրլէնտ վէ Բօպէրթ Բարգըը , իքիսի պիրտէն եալընըգճա պիր օտանա գարանաըլար :

— Բօպէրթ , էֆքեարըն նէ՞ տիր . պու հայլագը նէ՞ զէման սապըմ :

— Պէնտէնիզէ գալըբսա պիր տագիգա պիլէ վագթ զայպ իթմէեէրէք , պու իշի պիթիրսէք էյի օլուր :

— Նէ՞ սէպէպլէ :

— Էֆէնտիմ , պունուն խայլի թէվապիլէրի պուլունտուղունա սալա շիւբհէ իթտիրմէեէճէք հագգըլ սէպէպլէրիմիզ վար տըր :

— Օնա շիւբհէ ճայիզ տէյիլ :

— Պունլարըն , քէնտի սէրկէրտէլէրինի գուրթարմահա պիր թէրթիպ տիւ :

շխնմէլէրինէ վազթ պըրագմաեարագ անըն վիւնուտինի օրթ ստան գալտըրմա-
մըզ էյի օլմա՞զ մը :

— Հագգըն վար տըր Բօ'պէրթ :

— Աէ հէմ տէ , սէրկէրտէլէրի թէլէֆ իտիլտիքտէն սօնրա , քէնտի իթ-
թիֆագլարը տախի պօղուլուպ , պիրէր պիրէր էլիմիզէ տիւշմէլէրինէ գօլայլըզ
հասըլ օլմա՞զ մը :

— Էվվէթ , տիւշխնտիւյիւն տօղրու տուր :

— Ձաթէն հավա տախի կիթտիքճէ քէսպի շիտաթ իթմէքտէ , վէ շօգ-
ըուզ պու մէվսիմաէ միւշահէտէ օլոււնմատըլը սուրէթտէ կէօք կիւրլէմէսի վէ
շիմէլէրէր թէհտիտ իտէն շու ֆուրթոււնա սըրասընտա , պու իշի պիթիլիւպ
գուրթուլմամըզ միւնասիպ օլմա՞զ մը :

— Բէք զայրէթլիսին Բօ'պէրթ :

— Իթիֆաթընըզ իշիւն մին զայրը հատտին թէշէքքիւրի ազիմիմի պէեան
իթմէլէրի իֆթիսար իտէրիմ Լօ'րտ հաղրէթլէրի :

— Պէն տէ , մէմուրիեթիսին ինրասընտա իպրազ իթմէքտէ օլտուզուն
զայրէթ իշիւն , կէրէք գրալ հաղրէթլէրի թարաֆընտան վէ կէրէք վիւքէլա
հէյեթի թարաֆընտան թէշէքքիւրիմի պէեան իտէրիմ :

Բօպէրթ Բարգըր տիզ իւզէրինէ կէլէրէք , Լօրտ հաղրէթլէրինին էլինի
պուս իղէտի :

— Բէք ալէճ Բօպէրթ . սասթ գաշտա՞ ասանալսըն Ֆլէմինկ էֆէնսիյի :

— Պու ալշամ գարանըզ պասմազտան եարըմ սասթ էվվէլ :

— Վէ գարանըզ պասմազտան պիր սասթ էվվէլ տախի , գաթլ ֆէրմանը
հազըր օլանագ տըր . արթըք կիթ հաղըրըզ կէօրմէյէ պաշլա :

Հէր նէ գատար Ֆլէմինկին օլ կիւնիւ ասըլանաղը գարարը միւմքին մէր-
թէպէ կիզլի թութուլմուշ իտի իտէ տէ , պու թարզ վագալարտա էսրար նէ-
վիտտէն իշ կէօրէն անայիպ պիր հալ , Լօնտրա էհալիսինին պէօյիւք զըմընը
իշին հալինէ քեամիլէն ալեհահ գըլմըշ իտի :

Շէօյլէ քի , Ֆլէմինկ Հարրիսըն , ախշամ իսթիւ , գարալը պիր արասպա-
եա ըաքիպ իտիլէրէք , ասըլմասը իշիւն Գոււմ մէյտանընա կէօթիւրիւլտիւյիւնս
տէ , մահէլլի մէզպուրտա , խընճախընճ սէյիրճի զալէպէլլիյի միւշահէտէ օ-
լոււնտու :

Հավանըն շիտաթի , կէօք կիւրլէմէսի , շիմէլէրէր , վէ սիճիմ կիպի եաղ-
մագտա օլան եաղմուր , քի սէնէնին օ մէվսիսիտէ քէք նատիր միւշահէտէ օ-
լոււնուր , պու սէյիրճի զալէպէլլիյիին , պիր մէմուրիեթ իպրագը իլէ մահէլլի
մէզպուրտա գօշուշմագտա օլմալտըրընը մէնն իտէմէմիլլէր իտի :

Ցագաթ Բօպէրթ , Ֆլէմինկին ասըլմասը իշիւն , մախսուսէն պու ֆուր-
թոււնալը ախշամը ինթիլապ իլլէտի :

Պոււնուս սէմէրէսի ազ վագըթտան կէօրիւլուպ , գարիուս հագարաթընըզ
տախի , Բօպէրթին իշպու անէլլի թէրթիպիտէն մէմոււն օլանագլար արը :

Ֆլէմինկ Հարրիսըն , գօլարը արգասընա պաղը օլտուզու հալտէ , արա-
պատան աշաղը ինտիլիտիքտէ , սէյիրճիլէր մէրգոււսուս կիւզիւնիւ կէօրմէք ի-

չիւն պիտիպիւրէրին չըղնամագոտա , վէ Մօրիս , մայեթինսէ պուլունան իքի եիւզ նէֆեր ասաքիրին մուավէնէթի իլէ , կիւն հալ ասայիչի հալի պագը սագ-լահապիլմէքտէ իտի :

Ասըլահագ ասեմ իսէ , սալա պիր ֆիւթուր կէօթերմէքսիդին , դավի ա-տըմլար իլէ , դաթլիկահհըն ներսիվէնինտէն եօգարը չըգմահա պաշլատը , վէ Բօպերթ Բարգըր , անը իքի նէֆեր ճէլատըն էլինէ թէսլիմ իլէտիքտէն օօն-րա , գըլըճընը յէքիպ , ներսիվէնին պաշընտա տուրտու :

Գաթլիկահ պիր ազ զիեատեճէ եիւքսերէք եաբըլմըլ օլտուղունտան , Ճը-լէմինկ Հարրիսըն , բարասըն էօնիւնտէ տիզ յէօքտիւլիւնտէ , սէյիրճի էհալինին կէօզիւնտէն զայլ օլտու :

Օ սըրատա , ճէլատլարտան պիրիսի , իքի տիւղէթմէքտէ իքէն , տիկէրի տախի էլինտէ պէեազ պիր պէզ պուլունտուղու հալտէ , Ճլէմինկին կէօզլէրինի պաղլամագ իւզրէ քէնտիսի տէ տիզ իւզէրինէ կէլտիյինտէ , Ճլէմինկին պօղա-ղընա պիր գամըլ գալէմ սօգտու :

Բօպերթին թերթիպաթը միւքէմմէլիյի իւղէրինէ պիր էֆքեար վէրմէք ի-չիւն , շու դատարընը սէօյլէմէք քեաֆի տիր քի , ճէլատ էվլէճէ քիւլիեթլի բարա իլէ պիր էյիճէ տօյտուղտան սօնրա , բարաս տա , դաթէն Գապրիսթան ճէմիյէթի աղալարընտան պիրիսի իտի , վէ Ճլէմինկին կէօզլէրինի պաղլահան ճէլատ մուավինի տախի , պիդիմ Պապա Ճէյմա տօթումուզ քէնտիսի պուլունա մագոտա իտի :

Կէօք կիւրլէմէսինին վէ շիմէքլէրին վէ եաղմուրուն էն շիտտէթլի վագ-թինտէ , վէ մախսուսէն սեալանըպ վագըթ կէչիրիլմէք էսէրի օլան դարանըղըն պաղլամագոտ օլտուղու սըրատա , թրամբէթալար վուրուլմայա պաղլայըպ , տէհ-չէթիլ իք , Ճլէմինկ Հարրիսընը պօղաղընա թագըլտը :

Պիր իքի չապալանըլ միւշահէտէ օլունտու , վէ իքի տագըգա զարֆընտա հէր պիր շէյ պիթտի :

Ճլէմինկին վիւճուտի , արթըզ հիշ սարսըլմամագոտա օլուպ , մօմ կիպի տիք պիր հալ քէսպ իթտիյինտէ , Բօպերթ Բարգըր գըլըճընը եօգարը գալտըրըպ , «իշթէ Իքինճի Ճօրճ գըրալ հագրէթլէրինին սիւշմէնլէրի պու սուրէթլէ դահր օլտունլար» տէյի պաղըրտը , վէ պիւթիւն սէյիրճիլէր տախի շարգալարընը չըգա-րարագ , «Եաշասըն Գըրալըմըլ» պաղըրտըլար :

Ջանն իտերսին քի , օլ ախշամըն տէհչէթլինի տահա զիեատէ արթըրմագ իչիւն , թապիաթ տախի թէքմիլ շիտտէթլինի տիշարը վէրմէքտէ իտի , վէ օէ-եիրճի զալէպէլիյի , պէօյլէ պիր կիւղէլ մէնդարէյի ուզուն միւտտէթ սէյր իյէ-մէսինէ մանի օլան թապիաթըն շիտտէթլինէ գարըլ հիտտէթ վէ պագէն տէ քիւֆըլէր իթմէքտէ օլտուղու հալտէ , Ճլէմինկին տօթլարը տախի , պու ինա-եթթը Բէպպանի իչիւն թէչէքքիւր իթմէքտէ վէ մէմուրն օլմագոտա իտիլէր :

Օն տագըգա սիւրմէզտէն , էհալի շիմէքլէրին վէ եաղմուրուն շիտտէ-թլինէ արթըզ թէհամմիլ իտէմէեերէք , վէ գարանըլ տախի պամագոտա օլ-տուղունտան , քիւմէ քիւմէ տաղըլմահա պաշլատը , վէ պիր շարեք թէքմիլ օլտուղտա , արթըզ քիսէ գալմամըլ կիպի իտի :

Օլ վազըթ , Բօպէրթ Բարգըր , քէնտիսինին տահա օրատա գալանաղընը պէեան իտէրէք , ասքէրինի ալըպ Լօնտրա Գուլէսինէ ալպէթ իլլէմէսինի , Մօրիսէ էմր իթտի :

Ասքէր տախի տաղըլտըգտան սօնրա , Յլէմինկ Հարրիսընըն վիւճուտինի իրտէն աշաղը ալտըլար . վէ արթըզ գարանըգտա կէօզ կէօղիւ կէօրմէզ օլտուղու հալտէ , Գապրիսթան ճէմիյէթի աղալարընտան պիր թագըմը , Յլէմինա կին պաեըլմըզ վիւճուտինի սլըպ Գապրիսթանա տօղրու գաչըրտըզլարը սըրատա , պաշգա պիր թագըմ տախի , մէզարտան հէնուզ չըգարըլմըզ օլան պիր էօղիւ կէթիւրմէքտէ իտիլէր :

Ասըլմըզ աոտէմէրէ մախսուս օլան մէզարըլգտա , Յլէմինկին էօլիւսիւ եէօրինէ պու էօղիւ կէօմիւլտիւ :

Ե Ի Ր Մ Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Ր Օ Ջ Բ Ա Ր Գ Ը Ր

Թամիզ նէհրինին բարլամէնթօ ճիհէթինին գարըթ թարաֆընտա , վէ շիմտիքի Ուօթըրը— Պըթն նամ քէօրրիւյէ եաղըն , նէհրին գըեըլարընտան պիրաղ իչէրի տօղրու եան սօգազլարտան պիրիսինտէ , իւչ օտալը ախապ պիր խանէտէ , պիր միւտտէթտէն պէրու կէնն վէ տիպէր պիր գատըն , քէնտի պէչ եաչընտա պուլոււնան պիր չօճուղու իլէ իսքեան իթմէքտէ օլուպ , խանէսինտէն ասլա տիշալը չըգմամագտա , վէ անճագ իթթիեար պիր սաղըզ պահրիյէ խատէմէսի , հաֆթատա պիր իքի տէֆա մէզքիւր խանէյէ կէլիպ , պու կէնն վատտէ վէ չօճուղուն նաֆագասընը թէտարիք իլլէմէքտէ իտի :

Վուգուֆճու էհալինին քիւլի գահմէթլէ էտինմէյէ մուվաֆֆագ օլտուգլարը մալիւմաթա կէօրէ , զաթէն բէտէր վէ մատէրտէն էօքսիւզ գալմըզ օլան պու կէնն գատըն , էվլէնտիքտէն տէօրթ սէնէ սօնրա կէնն գօճասընը տախի էճէլին հիւքմիւնէ թէսլիմ իլլէտիքտէն սօնրա , Ամէրիգատան ինկիլթէրայա ալտէթ իթմիլ , վէ քէնտի եիրէլինին անըսընտան տիւնեայա գահր իթմիլ օլտուղունտան , պէօլէ պիր թէնհանիլին հալտէ , էօմր կէչիլմէքտէ իտի :

Վուգուֆճու գօնչուլար , պունտան զիեասէ պիր մալիւմաթ էտինմէյէ միւգթէտիր օլամատըզլարընտան , սահիհ եա տօղրու , պու հիքեայէ իլէ իքթիֆա իթմէյէ մէճպուր օլմուլլար իտի :

Պիր միւտտէթ սօնրա , պիր Յրանսըզ գատընը տախի , քի տիլպէրլիք վէ թագէլիք ճիհէթինտէ տիկէրինտէն աշաղը գալմամագտա իտի , Յրանտատան կէլիպ , այնի խանէտէ իսքեան իլլէմէյէ պաշլատը :

Պու Յրանսըզ գատընըն գօճասը տախի , պիր տիւէլլօտա վուրուլուպ էօլմիւլ օլտուղունտան , վէ գօճասընըն թէսլիմը բուհ իլլէմիլ պուլոււնտուղու պիր միւլքտէ եաշամուսը գապիլ օլամատըզընտան , Ամէրիգատա թա չօճուգուզ վագթիւնտէն բէյտա օլոււնուլ պիր իւնսիյէթ միւնասէպէթի իլլէ , կէլիպ մէր

գումէ կէնճ ինկիլիզ գատընն թէնհանիչին էօմրինէ միւլթերէք օլմուշ իտի :
 Վուգուֆճու էհալի , նաշարի , պու գատարնըզ պիր մալիւմաթլա տախի
 իզթիֆա իլէմէյէ մէճպուր պուլունմագտա իտի իսէ տէ , հիքեայէմիզի գրաա-
 թա ըազպէթ պուեուրան զէվաթ , վագալարըն զէնճիրլամէ միւնասէպէթի իլէ ,
 մէրգումէ գատընլարտան էվվէլքինին , Րօզ Ռարգըր , վէ սօնրաքինին տախի ,
 Մաթիլտ քէնտիլէրի օլտուզլարընա գանաաթ կէթիրմիշ օլմալը տըրլար :

Յիլէմինկ Հարրիսընն ասըմըշ օլտուզու կիւնիւն Ֆէրտասը կիճէսի տիր .
 վագըթ տախի եարը կիճէյի պուլմուշ օլմալը տըր :

Պու իքի կէնճ վէ տիլպէր գատընլար , հալէա եաթաղա կիրմէմիշ օլուպ ,
 պիրիպիրլէրինէ սարլըը եան պէ եան օթուրմագտա , վէ պիրիսի , էլինտէքի
 պէեազ մէնտիլի իլէ , պիր տիւզիյէ տիկէրինին կէօզ եաշլարընը սիլմէքտէ իտի :

— Րօ՛զ , էվլատընը տիւլիւն , քէնտինէ մէրհամէթին եօզ իսէ , պիշարէ
 մասումուննօ տա մը աճըմաեօրսուն . վէ հէմ տէ նէ՞ իշիւն պու տէրէճէտէ
 մէյեուս օլուեօրսուն . Ալլահըն ընայթ վէ մէրհամէթինտէն գաթի իւմիտ իթ-
 մէք իրիսթիեանլըզ ըուհունա եագըլմազ , Րօ՛զ : Հագըմըգտա պու գատար
 միւնիզէլէր իլէ քէնտի ինայթ վէ մէրհամէթինի . . . :

— Մաթիլտ , սէվկիլիւ գըզ գա՛րնտաշըմ , գօնչուլարըմըզըն կիւլէրէք օյ-
 նաեարագ գաթլկեահտան ալտէթ իթտիքլէրինի , վէ հէր շէյին պիթմիշ օլտու-
 ղու իշիւն պիրիպիրլէրինէ միւժտէ վէրմէքտէ օլտուզլարընը սէն տախի քէնտի
 գուլաղլարըն իլէ իլիթմէտին մի . պիհուտէ եէրտէ պէնի թէսէլլի գըլմաեա
 շալըշարագ , պի կիւնահ վէ պիճէնապ ելուրէյինի նէ՞ իշիւն իւզէեօրսուն : Ա՛հ
 պէտպախթ գօճամ , սէֆիլ Յիլէմինկիմ , նէ՛ պէօյիւք սէվինն իլէ , Րօպէրթի ա-
 լըպ պուրայա կէթիրէճէյի միւժտէսինի վիրմէք իշիւն եարը կիճէյի կէշիշ օլ-
 տուզու հալտէ կէլիպ պիզի եաթաղըմըգտան գալարըմըշ իտի . մէկ՛ր իսէ , խա-
 յին գարնտաշըմ , էօթէտէ անըն մահվը իշիւն . . . :

- Րօ՛զ , քէնտինէ կէլ : Ա՛հ պու նէ՞ պէտպախթլըզ տըր :
- Մաթիլտ . սահիհէն պէնի թէսէլլի գըլմագ իսթէ՛րմիսին .
- Օ խուսուստա էօմրիւմիւ ֆէտա իթմէյէ հագըրըմ Րօ՛զ :

— Սէն տէ պէնիմ կիպի պէտպախթսըն Մա՛թիլտ . ֆագաթ սէնին սէվտի-
 յին ատէմ հալէա հաեաթտա տըր . վէ պիր կիւն էթտիքլէրինտէն նատիմ գա-
 լարագ , սէնի մէսուտ գըլաճաղընա իւմիտ իտէպիլիրսին . ֆագաթ պէնիմ իշիւն
 հէր պիր շէյ արթըզ պիթմիշ տիր . պէնիմ սէվտիյիմ ատէմ , Մա՛թիլտ , պէնիմ
 իշիւն , պիր բրէնսէ մախտուս օլան վարիտաթընը ֆէտա իթտիքտէն , իքի տէ-
 ֆա էօլիւմ թէհիլքէսի աթլաթտըգտան , վէ սէնէլէրճէ մաղարալար տէրունին-
 տէ սէֆիլ պիր էօմր կէշիրտիքտէն սօնրա , անլատըն մը Մաթիլտ , նիհայէթ
 երինէ պէնիմ իշիւն , գաթիլլէր իրինէ քէնտիսինի թէսիւմ իլէմիշ տիր , վէ հէմ
 տէ պիզգաթ պէնիմ գարնտաշըմ էլի իլէ . . . : Ֆագաթ , Յիլէ՛մինկ , սէվկիլիւ
 գօճամ , իքիմիզի պիրիպիրիմիզտէն տիւնեա իւզէրինտէ աեըմաեա մուվաֆֆագ
 օլան սէֆիլ գարնտաշըմ , ահրէթտէ թէքրարէն պիրլէշմէմիզէ մանի օլամաեաճագ
 տըր : Մա՛թիլտ , պուշաղըմը էլիմտէն տըրըն , ֆագաթ էյի պիր շէյ եարմա-
 տըն սէվկիլիւ գըզգարնտաշըմ , շիւնքի տահա զիեատտէ իշկէնճէլի պիր էօ-

լիւմ իլէ Թէրքի տիւնեա իլլէմէքլիլիմէ սէպէպ օլաճագսըն . արթըզ ետաւմագ-
լըղըմ գապիլ տէյիլ տիր , վէ պուչաղըն հիմմէթի իլէ պիր սէստէ գուրթուլա-
ճագ եէրտէ , պաշըմը տիվարլարա շարրըպ բարալաեարագ տէհչէթի պիր իշ-
կէնճէ իլէ էօլմէքլիլիմէ սէպէպ օլաճագսըն . եալընըզ էվլատըմ վալիտէ օլ-
մագլըղընա սէօզ վէր , եէմին էթ , վէ Բօղուն , քէնտիւնի մէսուտ ատտ իտէ-
րէք , պէօիւք պիր սէվիւնճ իլէ գուճաղընըն իշիւտէ , պու սէֆիլ տիւնեայը
Թէրք իտէճէք տիր :

— Բօ՛ղ , հէր հալտէ քէնտիւնի Թէլէթի իթմէյէ գարար վէրմի՛շ մի սին :

— Հէյ վա՛հ , պաշգա պիր շարէմ գալմամըշ տըր :

— Բէք ալէա , պէն սանա տահա գաթի սուրէթատէ իշիւնի պիթիրէճէք պիր
սիլաչ կէթիրէճէյիմ :

Մաթիլտ պուճու սէօյլէտիքտէն սօնրա ֆըրլանըպ տեաղա գալգաը , վէ
օտատան տիշարը չըգարագ իքի տագըղգատան ավտէթ իթտլիյիւտէ , գուճաղըն-
տա , հալէա ուեուճագտա օլան տիլպէր վէ պէեաղլար կիյիմիշ պիր շօճուգ
պուլուճագտա օլտուղու կիպի , պիր էյիւտէ տախի բարըլ բարըլ բարլամագ-
տա օլան պիր պուչագ պուլուճագտա իտի :

— Բօ՛ղ , իշթէ իւչիւմիւգիւ տէ պիր սէս իլէ ահրէթէ կէօնտէրէճէք սիլաչ
հաղըր տըր . էվվէլա էվլատըն , պատէհու սէն , սիգին արգանըղտան տախի
պէն , քէնտիմիղի պու գալիմ պուչաղա Թէսլիմ իտէճէյիլ . ֆագաթ սէնին էվլա-
տընը վուրմագ մէմուրիեթի պանա տիւշմէզ , էվվէլա սէն քէնտի իլին իլէ
էվլատընը քէսէճէքսին , պատէհու քէնտիւնի վուրաճագսըն , վէ իքիսիղտէն սօն-
րա տըրա պանա կէլէճէք տիր :

— Մաթիլտ , սէնին էվլատըն նէրէտէ տիր ա՛հ , սէն տէ աղլա-
մաեա պաշլատըն , սէն տէ անլատըն քի էվլատ տիմէք նէ՛ տիմէք տիր . . . :

Բօզ , քէնտի սէօզիւնիւ տէվլամ իտէմէտի . վալիտէլիք բուհու , հէր շէյէ
ղալէպէ իթմիշ իտի . Մաթիլտ , սուի գաստը մէն իտէպիլէճէք գուվլէթլէրին
է՛ն ալէասընը ինթիխապ իթմիշ իտի : 3

Սէֆիլ վալիտէ , օլ գուզու կիպի սաքին գատըն , քէնտի տիլպէր վէ չըպ-
լագ գօլլարընը աշըպ , զագապա կէլմիշ պիր արսլան կիպի Մաթիլտին իւզէրի-
նէ աթըլտը , վէ ուեուճագտա օլան պիսուչ շօճուղու իլէ Մաթիլտի իքիսիւնի
պիրտէն գուճագլաեըպ , մուհապպէթի շիտտէթիւտէն ազ գալտը քի իքիսիւնի
տէ պօղաճագ իտի :

Պու հարէքէթին շիտտէթիւտէն շօճուգ քէնտիսի տախի ուեանըպ , սիյահ
կէօզլէրինի վալիտէսինին եիւզիւնէ չէվիրտիյիւտէ , Բօղուն արթըզ գըմըլտա-
նաճագ հալի գալմաեըպ , օլ արա , պիրիսիւնին էլիւսէ հալէա քէսքին պուչագ
բարլամագտա օլան վէ պիրիպիրլէրինէ սարըլան պու իքի տիլպէր վէ թաղէ վէ
նիմ չըպլագ գատընլարը , վէ վալիտէսինին տէ գուճաղընտա պուլուճան օլ պի-
կիւնահ շօճուղուն հալիի կէօրէն , սէմավի պիր մէնզարէյէ Թէսատիւֆ իթմիշ
կիպի , սուրտուղու եէրտէ ատէթա թաշ քէսիլէճէք իտի :

Ֆիլ հագըգա , պու մէնզարէնին ագամէթի , պօշա կիթմէտի :

Օլ հէնկեամտէ , իըրսըզ կիպի պաղչէ գարուսուճու աշըպ իշէրի կիրէն ,

վէ վուգու պուլան ալթիւսթլիքտէն նաչի խանէ տէրունինտէ պուլունանլարըն ապա ֆարգընա վարամատըզլարը սուրէթտէ եօգարը չըգան իքի աոէմ , մէզքիւր օտանըն գարուսու իչինտէ , թաչ քէսիւմիչ կիպի , հարէքէթ իտէմէէէրէք եան պէ եան տուրմուչլար իտի :

Բաֆայէլէր ֆըրչաքընա շաեան պուլունան պու միւնթազամ վէ եիւրէքւէրէ թէէսսիր իտիճի հալ , պէչ տաղըգա գատար տէվամ իթաի :

Պատէհու , Բօզ կէօզիւնիւ եօգարը գալտըրտըղընտա , պիր արա , օլ սիւլպէր պէտէնի կէրի կէրի կէրիմէէէ պաչատը , պունուն արգասընտան , կէրէք գաբուտա տուրան իքի աոէմիչը , վէ կէրէք պու իքի սիւլպէր գատընլար , պիրիպիլլէրինէ տօղրու իւըմ իլէ պիր հարէքէթ իտիպ , օտանըն օրթա եէրինտէ պիրիպիլլէրինէ դավուչտուլար , վէ Բօզ , պիր գօլու իլէ Ֆլէմինկին պօյնունա վէ պիր գօլու իլէ տախի Բօպէրթին պօյնունա սարըմըչ պուլունտուղու հալտէ , սինէսինտէն պիր «ա՛հ» սէտաօը չըգարտըգտան սօնրա , գօճասընըն վէ գարնտաչընըն վէ Մաթիլտին պիրլէչմիչ գուճազլարը իչինտէ պայըլըպ սէրիւտի :

Ե Ի Կ Ի Ր Մ Ի Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ՊԱՊԱ ՃԻՅՄՍԻՆ ՅԻԻԹՈՒՀԱԹԸ

Հիքեայէմիզին գահրամանը սանիսի օլան Պապա ձէյմս տօսթումուզ , պալէատէքի վուգուսթլարտան պիր գաչ կիւն սօնրա , պիր կիճէ , աոէթիինտէն օլտուղու իւզրէ Սօպըր՝ Հօլ մէյխանէսինտէն ալտէթ իթմէքտէ իտի :

Օ կիճէսի , մէրգուճ սասլըգ աքէր չավուչու , քէնտի սաքէրիճէ սէրկիւգէչթլէրի հիքեայէսինէ մէրազլը պիրիսինի եագալայարագ , վազթի խայիճէ կէճիքտիրմիչ , վէ շարապը տախի թապիաթը իլէ պիրազ զիեատէճէ աչըրմըչ իտի :

Թամ եարը կիճէ իտի :

Մէյխանէտէն պիր էլի ալթմըչ ատըմ գատար ուզագտա , պիր եան սօգաղա սարմագտա իքէն , Պապա ձէյմս , աճայիպ պիր սէս իչիթէրէք տուրտու :

Գարանլըղըն իչինտէ պիր շէյ կէօրմէք գապիլ տէյիլ իտի . ֆագաթ պիր թագըմ գըլըճլարըն պիրիպիլլինէ չաթըչմագտա օլմասընըն ֆարգընա վարտըղընտա , շարապըն զօրու իլէ պունտան ապա պիր խէյֆ իթմէքսիզին , աղըր աղըր մէզքիւր գըլըճ սէպլէրինէ տօղրու իլէրուլէմէէէ պաչատը :

Չաթէն իսթէստէ տէ , բէք շարուզ սուրէթտէ իլէրուլէյէճէք հալտէ պուլունմագտա տէյիլ իտի :

Պապա ձէյմս , պիր օն ատըմ գատար իլէրու վարտըգտան սօնրա տուրտու : Գարանլըգտա , սէքիզ օն քիչինին , գըլըճլար իլէ վուրուլմագտա օլտուզչլարընը քէչֆ իթմէք , կիւճ պիր շէյ տէյիլ իտի :

Պապա ձէյմսին , Սօպըր՝ Հօլ մէյխանէսինտէ , քէնտի աթիզ աքէրիճէ սէրկիւգէչթլէրի հիքեայէսինտէն զաթէն թահրիք օլմուչ չպուլունտուղու մէյ .

տանտա իքէն, պու եէնի վուգուաթը հարպիեէ, պիր ազ տա իչէրտէն հիւք-միւնիւ իլէթմէքտէ օլան ճէպխանէնին զօրու իլէ, իչի պիր գաթ տահա գապարթ-տըղընտան, քէնտիսինի պիր Պրանսըզ օրտուսուհա գարըզ պիր մուհարէպէ մէյտա-նընտա զանն իթտի, վէ վար գուվվէթիլէ անաղլարընը եէրէ վուրարագ, «ա՛րչ իլէրու չօճուղլարըմ, շիւճո՛ւմ իտին, վուրո՛ւն, քիմէյի գաչըրմահասը-նըզ) տէյի նէ գատար սէսի վար իսէ, պիր ասքէր գօմանտանը բաթըրտըսը չը-գարտըղընտա, մուհարիպլէրտէն ալթը եէտի քիլիսի շաչըրարագ, մուճէրրէտ ասքէր գօլու եէթիլմէքտէ տիր գօրգուսու իլէ, սօգաղըն տիկէր թարաֆընտան գաչմահա պաշլատըլար :

Պապա ձէյմս իսէ, քէնտի մանօվրասընըն մուվաֆֆագըեթիւնտէն թէշվիգ օլարագ, պօղաղընը հալէա եըրթմագտա, վէ անագ բաթըրթըսընը տէվամ ի-տէրէք իլէրու տօղրու հարէքէթիւնի գաթ իթմէմէքտէ իտի :

Մահէլի մէնգարէեէ վասըլ օլտուգտա, իքի քիլի եէրտէ եաթմագտա, վէ իքի քիլի տախի, սըրթլարընը տիվարա վէրմիշ օլտուղլարը հալտէ աչըգ գը-լըճ էլլէրինտէ անագտա տուրմագտա իտիլէր :

Գահրաման տօսթումուզ, մէգքիւր աչըգ գըլընլարտան ասլա քէնտինէ ֆիւթուր կէթիլմէյէրէք, «գաչտըլա՛ր մը, գաչտըլա՛ր մը, հայ ալշաֆ հայլաղլար հայ, գաչտըլար հէ՛» տէտի, սօլուղու քէսիլմիշ օլտուղու հալտէ :

— Էվվէթ, էֆէնտի, գաչտըլար, թէշէքքիւր իտէրիզ տէտի, տիվարա տանանմըլ ատէմլէրտէն պիրիսի, Պապա ձէյմսին էլինտէն թութարագ : Թամ վագթինտէ եէթիլտինիզ էֆէնտի, եօդսա նէ Համիթընըն վէ նէ տէ պէնիմ, արթըզ պու նա միւսափի մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէք հալիմիզ գալմատըղըն-տան, պիր իքի տագըգանա գատար իշիմիզ պիթմիշ օլանագ իտի : Ասքէրինի՞զ նէրէյէ կիթտիլէր էֆէնտի :

— Նասըլ ասքէր :

— Մայէթիւնիզտէ պուլուհան ասքէր :

— Իլթէ պէնիմ ասքէրլէրիմ, տէտի Պապա ձէյմս էլինի տիղլէրինէ վու-րարագ :

— Նէ՞, սիզ եալըզը՞զ մը իտինիզ :

— Խայըր, գաֆամ տա պէրապէր իտի :

— Պրավօ՛, գահրաման տօսթում, պիր ասքէր օրտուսու գատար եալը-նըզնա իշ կէօրտիւնիզ :

— Պու գաֆա, Ամէրիգատա տախի էրէյիճէ պու եօլտա խըտմէթլէր կէօր-միւշ տիւր :

— Եագընտա պիր մէյխանէ վա՞ր մը տըր :

— Էվվէթ էֆէնտի. Սօղըր՞ Հօշ մէյխանէսի, պուհտան էլլի ալթմըլ ա-տըմ ուզագըլըգտա տըր :

— Պու վագըթ գարուեու աչարլա՞ր մը :

— Պապա ձէյմս իշիւն հէր վագըթ Սօղըր՞ Հօշ աչըգ տըր, էֆէնտիլէր :

— Պապա ձէյմս մի, իամինիզ պո՞ւ մու տուր :

— Միւսատէյի ալինիզ իլէ :

— Բօտօլֆ , հայտէ էֆէնտի իլէ պերապէր , խապէր վերտիլի մէյխանէյէ կիտիպ պիրագ րահաթլանալըմ , տէտի Համիլթըն , պուրատա տուրմամը թէհօ լիքէլի տիր :

Յիւ հագըղա , Պապա ձէյմսին գուրթարմը պուլունտուղու պու իքի տէ լիգանըլար , գրալիչանըն պիրատէրի Բօտօլֆ տ'Անսրախ իլէ , պահրիյէ նէզա- րէթի միւսթէշարը Համիլթըն քէնտիլէրի իտիլէր :

Պունլար , քէնտի սինլէրինին քիպարգատէլէրէ պիլէ մերհամէթ իթմէեէն զայիֆլիյինէ գարըլարագ , օ կիճէսի քէնտիլէրէ լսեըգ օլմահան պիր մահէլլ- տէ ճահիլիլիյէ տալտըգտան սօնրա , եարը կիճէյին եալընըգճա սէրայա ալտէթ իթտիքլէրինտէ , իքինճի ձօրճ գրալ հագըրէթլէրի տէվրինտէ պիրագ սըգճա վուգու պուլան սօգագ խըրսըղըղընա գուրպան կիթմիլլէր , վէ հէլէ քի գը- լըճ գուլլանմագ ճիհէթիտէ իքիսինին տախի մալիք պուլունտուղարը պէօյիւք մէհարէթ , քէնտիլէրինէ էրէյիճէ վագըթ սէքիզ տօգուզ նէֆէր խըրսըղարըն ուղուն պուչաղլարընա գարըը մուգավէմէթ իթմէյէ եարտըմ իթմիլ , վէ հաթ- թա պու էհի ըրգ մախուզլարտան իքիսինի տէ եէրէ սէրմիլլէրիտի . ֆագաթ էկէր Պապա ձէյմս վագըթիտէ եէթիլմիլ օլմասա , պունլարըն տախի իքի նէօ ֆէր խըրսըղար իլէ պերապէր տիկէր տիւնեայա եօլճու օլանագլարը շիւրհէ- սիգ իտի :

Բօտօլֆ , Համիլթըն , վէ Պապա ձէյմս , Սօյլըօ Հօլա վասըլ օլտուղլարըն- տա , մէյխանէնին գարուլարը գարանմըլ իտի իսէ տէ , գահրաման տօսթումու- գուն էմրի ալիտի իւղէրինէ , գարուլար թէքրարէն սըրթ իւսթիւ աշըլտըլար , վէ մէյխանէճի , թանիգ օլմասընըն գարըլըղը օլան միւքեաֆաթտան , զիեա- տէսի իլէ մէմնու Օլմուլ օլմալը տըր . շիւնքի քէնտի պախթընտան , իքի քի- պարգատէլէրին տախի քէսէլէրի հալէա իւղէրլէրինտէ պուլունմագտա իտի :

Պիր գաչ գատէհ շարապ իլիլտիքտէն սօնրա , Համիլթըն մէյխանէճինին չըրաղընը չըղըրարագ , եագընտա պուլունան զապթիլիյէ մէրքէղինտէն օն նէ- ֆէր կէթիրմէսինի էմր իլէտի :

Եարըմ սաաթ սօնրա , պաշլարընտա խաֆի զապթիլիյէ միւսթէշարը Մօրիս պուլունտուղու հալտէ օն նէֆէր ասքէր մէյխանէ գարուսունտան իլէրի կիրտի- լէր , վէ Մօրիս Բօտօլֆու վէ Համիլթընը օրատա կէօրտիւլիւնտէ , հէման շարձ գասընը չըգարըպ եանլարընա կէլտի :

— Պիլզի սէրայա կէօթիւրէճէքսինիգ տէտի Համիլթըն :

— Էֆէնտիմ իսթէրօէնիլ տահա ասքէր կէթիրթտիրէյիմ :

— Խայըր պու գատարը քեաֆի տիր : Գալլ Պապա ձէյմս , կիտէեքթուզ :

— Պէնիմ եօլում պաշգա տըր , էֆէնտիլլէր , պէն եալընըգ կիտէպիլիլիմ :

— Խայըր պերապէր սէրայա կիտէճէյիլ :

— Աման էֆէնտիմ , նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ . . . :

Պիր միւտտէթ , կիտէրիմ կիթմէմ միւնաղաասը տէվամ իթտիքտէն սօնրա , նիհայէթ Պապա ձէյմսի սէօղ իլէ գանտըրմագ գապիլ օլամատըղընտան , ճէպը իսթիմապիլիյէ մէճպուրիլիյէթ հասըլ օլտու . վէ տէօրթ նէֆէր զապթիլիլլէր , մէրօ գումը չէքիլթիրէրէք մէյխանէտէն տիլարը չըգարտըլար :

Ռօտօլֆուն վէ Համիթընըն գուրթարընը , քէնտինի պիր միւնրիմ , պիր դաթիլ կիպի , դապթիյէլէր իլէ գուշատըմը կէօրտիւյիւնտէ , արթըգ մուգա- վէմէթտէն գաթի իւմիտ իտէրէք , քէնտի պաշընա երիւրիւյէրէք եօլ ալմսեա պաշլատը , վէ ըիֆագաթընտա , պիր գըրալիչա գարնտաշը , պիր պահրիյէ նէ- գարէթի միւսթէշարը , պիր խաֆի դապթիյէ միւսթէշարը , վէ օն նէֆէր ասքէր պուլունտուզու հալտէ , տէպտէպէի աղիմէ իլէ , պիր տէվլէթ սէֆիրի կիպի սէրաերն եօլունու էլէ ալտը :

Սէրայա վասըլ օլունտուգաա , Պապա ձէյմսի , եէր գաթընտա միւնթազամ պիր օտայա գարաթտըլար , վէ մէրգում պաշընա նէ կէլէճէյիսի տիւշիւնմէք- տէ իքէն , պիր տէ օտա գարուսու աշըլարագ , նէֆիս եէմէքլէր իլէ տօնա- տըմըլ միւքէմմէլ պիր սուֆրա իշէրի կէթիրիլտի :

Պապա ձէյմս , հէրսինտէն էվվէլ , եալտըզըլ շիշէլէր իշինտէ հըֆը իտիւ- միշ օլան շարապլարըն իւզէրինէ հիւնում իյլէտի , վէ պիր իքի շիշէնին տատը- նա պագտըգտան սօնդրա , տիկէր պիր շիշէտէն տօլտուրտուզու շարապ գատէ- հինի տէ պօշալթտըգտա , իշկի սանաթընտա քէնտինէ մուսվէնէթտէ գուսուր իթմէյէն եումրուզունու պըրըզլարընա կէօթիւրէրէք , պիր միւտտէթ մէզքիւր սօն գատէհին իւզէրինէ պագմայա պաշլատը :

Կէօրիւնիւշէ նէզարէն , պու շարապ , ձօն Բարգըրըն մախգէնինտէ պու- լունան շարապլարա թէգատտիւմ իթմիշ պիր հալտէ իտի . շիւնքի Պապա ձէյմս պիր միւտտէթ տուտազլարընը շարըրտաթտըգտան սօնրա , թէքրարէն մէզքիւր շիշէյի էյինէ ալտը , վէ օ ազշամըսը պաշընա կէլէն գագալարըն . ինթիգամընա պու պիշարէ շարապ շիշէսի գուրպան կիթտի :

Պապա ձէյմսին , մալիւմ օլտուզու իւզրէ , գաթէն էվվէլինտէն տախի դա- ֆասը կէրէյի կիպի տիւմանըլ պիր հալտէ պուլունմագտա իքէն , արթըգ պու միւքէմմէլ սուֆրա պաշընտա իշլէր օ հալէ կէլտի քի , օտա գարուսու թէք- րարէն աշըլըպ , դայէթլէ սիւպիւ կիյինմիշ օլան պիր եավէր քէնտինի տիշարը- եա տավէթ իթտիյինտէ , իթթիեար տօպթումուզուն աեազլարը արթըգ պիր էյի- ճէ պիրիպիրինէ կէշմէեէ պաշլամըլ իտի :

Պապա ձէյմս , քէնտինէ իզն վէրիւմիշ օլմասը գանըլ իլէ , պիր ան էվվէլ քէնտի մախգէնինէ ավտէթ իթմէք վէ բահաթճա եաթաղընտա եաեըլմագ է- մէլինտէ իքէն , պիր տէ պէօյիւք պիր նէրտիվէնին ալթ պաշընա կէլիպ տէ , էօնտէն գրալըն եավէրի եօգարը չըգմաղա պաշլատըղընտա , իթթիեար տօս- թումուզուն պաշընտան աշաղը պուզ ինմէյէ պաշլատը :

Նէրտիվէնտէն եօգարը չըգըլտըգտան սօնրա , դայէթլէ միւզէյեէն պիր սալօնտան կէշտիլէր . վէ իքի տաղըգա սօնրա , իքինճի ձօրճ Գրալ հագրէթ- լէրինին , ալթուն իլլէմէլի պիր սանապլիէ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլտուզու տի- վանիսանէյէ վասըլ օլտուզլարընտա , Պապա ձէյմսին իշմիշ օլտուզու նէֆիս շա- րապլար սու քէսիլտիլէր :

Գրալիչա վիլէշլմինա տ'Անսախս , միւշարիլէյհանըն պիրատէրի Ռօտօլֆ տ'Անս- բախ , վէ պահրիյէ նէզարէթի միւսթէշարը Համիթըն տախի , գըրապ հագրէթ- լէրինին եանընտա պուլունմագտա իտիլէր :

Կէրէք Րօտօլֆ վէ կէրէք Համիլթընըն իւզէրինէ գրալ վէ գրալիչա հա-
զարաթընըն օլ տէրէճէտէ հիւսնի նազարլարը պուլունմագտա իտի քի , պու-
լարըն պաշընա կէլմիշ օլան գազայը իշիթտիքլէրինտէ , կիճէնին օլ վազթիւնտէ
եաթազարընտան չըզըպ անլէրի սաղ սէլիմ կէօրմէյէ գօշմուշլար , վէ պէօ-
յիւք պիւր մէրագլա , քէնտի գուրթարըճըլարընը կէօրմէք արգուսունտա պու-
լունմագտա իտիլէր :

Խուսուսի իլէ գրալիչա հազրէթլէրինին , քէնտի պիւրատէրի իւզէրինտէ
պուլունան մուհապպէթի տէրէճէսինի անլաթապիլմէք իշիւն , շու գատարընը
սէօյլէմէք քէտֆի տիր քի , Պապա Ճէյմսին թէրէտտիւտ իւզրէ վէ սէրսէմ
սէրսէմ գազուտան իշէրի կիրտիյինի կէօրտիւքտէ , վէ Րօտօլֆ իլէ Համիլթըն ,
(«իշթէ գուրթարըճըմըզ պու տուր») տէյի պաղըրտըզլարընտա , քէնտի մէվզը-
սընըն ազամէթիինի պիւսպիւթիւն ունութարագ , հէման ետրինտէն Ֆըրլանըպ
սեաղա գալգտը , վէ Պապա Ճէյմսին եանընա վարարագ , եալընըզ գրալլար
տուտազլարընա լսեըզ պուլունան գար կիպի պէեազ էլինի , պիզիմ մէսուտ
իւթիեար տօսթումուզա ուզաթտը :

Հէլէ քի Պապա Ճէյմս , պիղի քիւշիւք տիւշիւրմէեճէք գատար հէնուզ
աղընը զայպ իթմէմիշ օլտուզունտան , տէրհալ տիզ իւզէրինէ տիւշիւ , վէ
ժէնէրալլարա մախուս պուլունան պիր Ֆիւթուհաթ հիւրմէթի վէ ազամէթի
իլէ , գրալիչա հազրէթլէրինին էլինի պուս իլլէտի :

Գրալիչա պատէհու մէրգումուն գօլունտան թութարագ , չօճուզ կիպի ա-
նը գրալըն հուզուրունա կէօթիւրտիւ , վէ Պապա Ճէյմս , թէքրարէն տիզ իւ-
զէրինէ կէլիպ , քէնտի հիւքմտարընըն տախի էլինի պուս իլլէմէք շէրէֆինէ
նայիլ օլտուզտա , Րօտօլֆ , Համիլթըն , վէ գրալիչա հազրէթլէրի սեազտա
տուրմուշ օլտուզլարը հալտէ , պու սօնրաքի , եանի գրալիչա հազրէթլէրի ,
քէլամէ աղազ իտէրէք ,

— Գրալ հազրէթլէրի . պիզի պէօյիւք պիր գազատան գուրթարմըշ օլան
պու էհիլ ըրզ տօսթումուզա հէր նէ իհսան հիմմէթ պուեուրուր իսէնիզ , պիղ-
զաթ քէնտի շախսըմըզ վուգու պուլան պիր իհսան ատտ իտէճէյիզ , տէտի :

— Բէք ալէա վիլէլլինա , հազըզաթէն պու ճէսուր վաթանտաղըմըզա
հէր նէ էյիլէք իթսէք աղ տըր . վէ քէնտիսինի մէմուն գըլմագ իշիւն , էլիմ
տէն հէր նէ քի կէլէր իսէ իճրա իթմէեէ հաղըրմ : Իսմին նէ՞ տիր իւթիեար
տօսթումուզ :

— Պապա Ճէյմս տիր , հաշմէթլու գրալմ :

— Պապա՛ մը : Է՛հ պու պախթըլը իւնվանը պօշ ետրինէ գազանմըշ օլմա-
սըղըն աշիքեար կչօրիւնմէքտէ տիր : Րօտօլֆումուգու վէ Համիլթընմըզը
գուրթարմագըղըն , ատէթա պէնի վէ գրալիչանը էօլիւմէն գուրթարմագըզ
տէրէճէսինտէ միւհիմմ պիր գահրամանըզ տըր : Պունա մուգապէթէն հէր
նէ միւքեաֆաթ իսթէրսէն , օնա նայիլ օլաճաղընա շիւքհէ ճայիլ տէյիլ տիր :
Սէօյլէ՛ , նէ՞ արգուն վար իսէ սէօյլէ՛ . անճագ գալգըպ տէ Լօրտ Գըմպըր-
էնտին պաշընը թալէպ իթմէյէսին , տէտի գրալ հազրէթլէրի կիւլէրէք :

— Հաշմէթլու էֆէնտիմ . պէն անճագ քէնտի վազիֆէմի իճրա իթտիմ .

միւքեաֆաթա նայիլ օլաճագ գատար պէօյիւք պիր իշ կէօրմիւշ տէյիլիմ :

— Կէօրիւնիւր քի , սէն էքէյիճէ պու եօլտա գահրամանլըդարտա պու լունմուշ օլտուղունտան , արթըգ էօյլէ շէյլէրէ շօլուգ էհէմմիէթ վէրմէ- եօրսուն :

— Հաշմէթլու էֆէնտիմ , էյիմէ ֆուրսաթ տիւշտիւքճէ գրալըմ վէ վա- թանտաշլարըմ իշիւն վազիֆէմտէ գուսուր իթմէմէեէ շալըմըլ օլմագլա իֆիթի- խար իյլէմէքտէյիմ , պու գատարը սատըգ գուլունուգա քեաֆի տիր . վէ պա- խուսուս , հուղուրը գրալինիղէ շըգմագ շէրէֆինէ նայիլ օլմագլըլըմ տախի , շաեան պուլունտուղունմտան հուսուսուղ տէրէճէտէ պէօյիւք պիր միւքեա- ֆաթ տէյիլ մի տիր :

Պիր օն տագըգա գատար տէվամ իտէն պու միւքեալէմտէտէ , Պապա ճէյմ- սին աղգընտան պիր շէյ ալմագ գապիլ օլմայըլ , պունա պիր իհսան գա- պուլ իթտիրմէք իշիւն հէր նէ քի սէօյլէնտի իսէ պօշա կիթտի :

Նիհտէթ դրալիշա հագըրէթլէրի պաշգա պիր մանօլրա տիւշիւնէրէք ,

— Գրալ հագըրէթլէրի , պիր հիւքմտար խանէտանընա պէօյլէ պիր պէօյիւք իըգմէթ իպրագ իթմիշ օլան տտէմի պօշ սալը վէրմէք , տիւնեա իւզէրինտէ մէվճուտ պուլունան պիւթիւն հիւքմտար ֆամիլեալարընա պիր հագարէթ տիր . պունու Պապա ճէյմա տօսթումուղ քէնտիսի տախի իըրար իտէր : Անճագ , թա- լէպ իտէճէյի իհսան պիրագ պէօյիւքէք օլտուղունտան ճէսարէթ իսէմէեօր կի- պի կէօրիւնմէքտէ տիր . իմտի թալէպ իտէճէյի իհսան հէր նէ տախի օլտա գա- պուլ իտէճէյինիղի պէեանէ հիմմէթ իթտիյինիղտէ , պիլի տէ պէօյիւք պիր էն- տիշէտէն դուրթարմըլ օլաճագսընը : Սէօյլէ՛ Պապա ճէյմա , մաթլուպըն հէր նէ տախի օլտա , գրալ հագըրէթլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունաճաղընա պիղ քէֆալէթ իտէրիղ , տէտի :

— Էվլէթ , էվլէթ , պիղ քէֆալէթ իտէրիղ տէյի պաղըրթըլար Բօտօլֆ վէ Համիլթըն իքիսի պիւտէն գրալըն կիւլմէսինտէն թէշվիղ օլուպ քէնտիլէրի տէ կիւլէրէք :

Պապա ճէյմսին իւզէրինէ պու մանօլրանըն թէեսրի միւշահէտէ օլուն- մայա պաշլայըլ , իթթիեար տօսթումուղ կէօղլէրինի եօգարը գալտըրարագ մէյուսուլիէթ վէ իւմիտ նիշանէլէրի իլէ գարըլըգ պիր պաղըլա գրալ հագըրէթ- լէրինին եիւզիւնէ պագտը :

— Սէօյլէ պագալըմ , տէտի գրալ . արգուն հէր նէ իսէ էվլէրինտէն , բէ- շինէն գապուլ իտէճէյիմի վատ իտէրիմ . գրալըգ նամուսում իւզէրինէ վատ ի- տէրիմ . էլվէրիր քի միւքիւնիղ պիր շէյ օլմասըն :

— Հաշ . . . հաշ . . . հաշմէթ . . . լու գըր . . . ալըմ . . .

Ձէվալը Պապա ճէյմա , սէօղիւնէ տէվամ իտէմէեէրէք , գապթ իթմէեէ գուտրէթի գալմամըլ օլան գապա պիր ընչկըրըգ կիւրիւտիւսի իլէ , շօնուգ կիպի աղլամանեա պաշլատըղընտա , գըրալիշա , Բօտօլֆ վէ Համիլթըն իւշի- պիրտէն , պիր նաղըլ շօնուգլարընը օխշար կիպի Պապա ճէյմսին տաղ գաֆա- սընը օվալամանեա պաշլալըլ , գալպիին հէեճանընը պիրագ թէսքին իթտիք- տէն սօնրա , քեաֆֆէտի տախի սօլուգլարընը թութաուլար . շիւնքի Պապա ճէյմա հէման աղգընը աշմանեա տավրանըեօր իտի :

— Հաշմէթըն՝ զրալըմ . . . ֆիլվադը , Թալէպ իթմէեէ ճէսարէթ իտէճէ-
յիմ իհսան , բէք աղըր պիր իհսան տըր . ֆաղաթ պէնիմ իչիւն տէյի տիր :

— Հէր քիմ իչիւն տախի օլսա իհրա կըլէմէեէ սէօզ վէրտիմ , ալիճէնա՛պ
իսթիեար , տէտի գրալ :

— Հաշմէթըն էֆէնտիմ , եալընըզ պէնիմ կիպի պազը սատըզ գուլարը-
նըզա աֆվ իրատէ պուշուրմանըզը ըէճա իտէճէք իտիմ :

— Համիլթըն , պիր քեաղըտ իլէ օգդա գալէմ կէթիր , տէտի գրալ հազ-
րէթլէրի ասլա թէրէտտիւտ կէօթէրմէեէրէք :

Թալէպ օլունան շէյլէր տէրհալ թէտարիք օլունտուղունտա , իքիննի ճօրճ
գրալ հազրէթլէրի պիզգաթ քէնտի էլի իլէ պիր աֆվ ֆէրմանը եազարադ ,
եինէ քէնտի էլի իլէ իմդալասը , վէ ֆէրմանը մէզքիւրու իսթիեար վէ գահ-
րաման տօսթումուզա ուզաթարազ ,

— Ա՛լ ալիճէնապ տօսթում , տէտի : Գնգաթ սէն պունտան տա պէօյիք
պիր միւքեաֆաթա շանան պուլունմագտա իտին . արթըզ օնու տա գրալիչա ,
Րօտօյֆ վէ Համիլթըն քէնտիլէրի տիւչիւնէրէք իհրա իթսինլէր : Աֆվ օլունա-
ճագ ատէմլէրին իսմ եէրլէրինի աչըզ պըրագմըլըմ . սէն արթըզ իսթէտլիյի կի-
պի անլէրին եէրիֆի տօլտուրապիլիւրսին : Պիր միւզայիզան , եախօտ սայիր պիր
իֆատէն օլուր իսէ , սէրայըմն գաբուսու տալիմա օանա աչըզ պուլունաճագ
տըր Պապա՛ ձէյմա : Հիւքմտարըար տախի ալիճէնապըզըն գըյմէթինի թագտիր
իտէպիլիւրէր :

Գըրալ հազրէթլէրի պունըարը սէօյլէտիքտէն սօնրա , քէնտի տայիրէսինէ
չէքիլմէք իւզրէ մախսուս պիր գաբուեա տօղրու վարտըղընտա , Րօտօյֆ վէ
Համիլթըն , վէ արթըզ տիլի աչըլմըլ օլան Պապա ձէյմա տօսթումուզ , եէք ա-
վազ , «եաշասըն՝ գրալմըլ» տէյի պօղըրարըլար :

Գրալիչա հազրէթլէրի , եա պիր բարչա միւճէվհէր , եախօտ պիր մըզտար
ալթուն իհսան խըլէմէեէ չօզ ճահա իթտի իսէ տէ , Պապա ձէյմաէ գապուլ իթ-
տիրմէյէ մուվաֆֆազ օլամատը :

— Միւզայիզամ օլտուղունտա , գրալիչամըն տիլպէր սեաղըրընա գարան-
մագըղա պանա միւսասատէ օլունուեօր , արթըզ նէյէ իհթիեաճըմ օլապիլիր ,
անճագ էկէր միւճէրրէտ պիր իհսան իլտվէսի իլէ տէ գուլունուղու միւչէրրէֆ
գըլմանա հիմմէթ իթմէք իսթէրսէնիզ , օնլարտան տահա զիեատէ գըյմէթլի
պիր իհսան իթմէք իչիւն , շու տիլպէր էլլէրինիզ իլէ , գրալ հազրէթլէրինի
ֆէրմանընտա աչըզ գալան իսմ եէրինի տօլտուրմանա հիմմէթ իտին :

Գրալիչա տէրհալ գալէմի վէ ֆէրմանը էլինէ ալարադ , Պապա ձէյմայի
աֆվ իթտիրէճէք ատէմլէրին իսմլէրինի եաղմանա հազըրլանտը :

Մէզքիւր ֆէրմանա տէրճ օլունան աֆվը գրալիյէ տախիլ օլանըար , Գիւ-
մարնօզ , Պալմէրինօ վէ Լօվա լօրալարըն , կէրէք հաեաթտա վէ կէրէք ահ-
րէթտէ պուլունան քեաֆիֆէյի գաթլէ հիւքմ օլունմուչ թէվապիլէրի իտիլէր :

Րօտօյֆ վէ Համիլթըն պիլմէզլէր իտի քի , պու սուրէթլէ , քէնտիլէրին
օլ գատար տէհչէթինի միւճիպ օլան Գապրիսթան Էսրարը տախի , մահվ օլմագ-
տա իտի :

Ե Ի Կ Ի Ր Մ Ի Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

ՃՕՆ ԲԱՐԳՐՐ

Սուպրգ Ամէրիգա քիւրք թիւճճարը , գաթիլ ճօն Բարգրըն հալինտէ , Բօպէրթին քէնտիսինի եիւզ իւթիւ սէֆիլ պըրագաճաղը թէհտիտինտէն պէրու , էօյլէ պիր ազիմ թէպէտտիւլաթ վուգու պուլմուչ իտի քի , օնտան պէրու բէտէրինին եիւզիւնիւ պիլէ կէօրմէք իսթէմէյէն Բօպէրթ անը թէքրարէն կէօրտիւյիւնտէ , շիւպհէսիլ , գալպի ըիգգաթա կէլէճէք իտի :

Պու սէֆիլ գաթիլին սիմասը օլ տէրէճէտէ սիւզիւլմիւլ իտի քի , քէնտիսիսինի թանըյապիլմէք , ատէթա բէք միւլքիւլ պիր շէյ օլաճագ իտի :

Քէնտի ճինայէթլէրինտէն իֆթիխար իթմէքտէ օլան պու սէֆիլ գաթիլ , օլ վազըթա գատար քէնտինէ նամալիւմ օլան , վէ զամիր թագիեդի թէճմիյէ օլուճան տույղուճուճ շիտտէթինէ շարըլարագ , պիր տագըգա պիլէ ըահաթ եիւզիւ կէօրմէեէ մուվաֆֆագ օլամատըգտան պաչգա , տիկէր թարաֆտան տախի , տիւնեա իւզէրինտէ պիրիճիք իւմիտի վէ օլ գատար ճինայէթլէրինին սէպէպի օլան էվլատընըն տախի քէնտիսինի եիւզ իւթիւ պըրագմըլ օլմասը , վէ տագըգա պէ տագըգա քէնտի ճինայէթ էսրարը մէյտանա չըգմասը իլէ գաթիլէր իբիսին պօղազընա թագըլմասը գօրգուսու , նիհայէթ շէլիքտէն եարըլմըլ օլմասը խէեալաթընտա պուլուճան սէֆիլ վիւճուտիսի բէրիչան իթմիլէր իտի :

Նիհայէթ , արթըգ իլլէր սօն տէրէճէյէ կէլտիյինտէ , տէյիլ աեագտա տուրապիլմէսի , իլլա պիր սանտալիէ , պիր սէտիր իւզէրինտէ օթուրմասը տախի գապիլ օլամաեարագ , պիւսպիլթիւն եաթաղա տիւլտի :

Մէլայիքէ կիպի պիր գարըեա , մէլայիքէ կիպի պիր գըզա , վէ կէօղիւնին նուրուճ օլան պիր էրքէք էվլատա , վէ բրէնսլէրէ մախսուս պիր վարիտաթա մալիք պուլուճմուչ օլան պու սէֆիլին , պէլքի տէ էճէլ խասթէլիյի իլէ տէօրթ տիվար արասընտա եալընըզ վէ քիմսէնին եիւզիւնիւ կէօրմէեէրէք եաթմագտա , վէ քէնտի քէնտինէ սաեըզլամագտա օլտուղուճու կէօրէն , պիզղաթ անըն պուչաղը պթընտա թէպիմի ըուհ իտէն թօմ Հարրիսըն քէնտիսի տախի օլսա , միւճէրրէտ անը աճրեաճագ իտի :

Իչին պու հալինտէ , պիզիմ ալիճէնապ տօսթուճուզ Պապա ճէյմսին ալիւճէնապ եիւրէյի զապթ օլսապիլր մի իտի :

Պահրաման տօսթուճուզ , քէնտի էֆէնտիսինին չօրպասընը կէօթիւրմէք իւչիւն , պիր կիճէ տահա անըն եաթտըղը օտասընա կիրալիյինտէ , ճօն Բարգրը , քէնտինէ զօր վէրէրէք , եաթաղընըն իչինտէ գալըզ օթուրտու , վէ էլինի քէնտի խըտմէթքեարընա ուզաթտը :

Պապա ճէյմս , էֆէնտիսինին , մէվգըսընը տէյիլթիւրմէք իւզրէ քէնտի եարտընընը թալէպ իթմէքտէ օլմասը զանընը իլէ , հէման էլինի , ճօն Բարգրըն էլի իլինէ վագ իլլէր իլլէմէզ , պու սէֆիլ խասթա հէման Պապա ճէյմսին մէրտ էլինի թութտուղու կիպի , մէրգուճուճ կէրի շէքմէսինէ վագըթ պրագ-

մաներագ , տուտագլարընա կեօթիւրտիւ , վէ պիր ազիզ ճաստնոու եագալա՞մ մըլ կիպի , քէմալի խահիլչէ անը պուս էլլէտի :

—Նէ՞ հարընտորունուզ էֆէ՛նտի , տէյի պաղըրտը էհիլ ըրզ խըտմէթ քեար պիր թէլալ կէ , վէ կեօղլէրի տէ տըլարագ :

—Պապա՛ ճէյմս . պէնի անընտորուն . տէյի՛ մի :

—Անընտագ ՚է՞ վար տըր , էֆէ՛նտի : Պու կէչիճի պիր խասթալըգ տըր . ինչալլահ պիր իքի կիւնէ դատար էյիլէչիպ անաղա գալգարտընը . սիգէ պիր հէքիմ՝ կէթիրէյիմ :

—Հը՛ , վիւճուտիմին սէլամէթի իչիւն պիր հէքիմ՝ կէթիրէճէքսին , էօյլէ տէյի՛ մի . ճանըմըն սէլամէթի իչիւն պիր հէքիմ՝ պիլիբրմիսին , ճէ՛յմս :

—Ճանըմըզըն հէքիմի հէր վագըթ եանըմըզտա հագըր տըր էֆէ՛նտի , տէտի Պապա ճէյմս էֆէնտիսինն էօյլէ պիր ազիմ՝ թէպտիլի իթիդատտա պուլունս մասընտան ֆէվզէլատէ թէաճճիւպէ տիւչար օլարագ :

—Էվլէթ Պապա ճէյմս , օ տէտիյին պէօյիւք հէքիմ՝ հէր վագըթ հագըր տըր . ֆագաթ պիլիբրմիսին քիմի իչիւն . . . : Ճէվապ վէրմէտորսուն . հագզըն՝ վար տըր . օ պէօյիւք հէքիմ՝ , պիկիւնահլար իչիւն տիր , պէնիմ կիպի սէֆիլ գաթիլէր իչիւն տէյիլ :

—Ալլահըն ինայէթ վէ մէրհամէթինտէն գաթի իւմիտ իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր :

—Վէր էլինի պիր տահա էօրէյիմ Պապա՛ ճէյմս . . . : Վէրմէք իսթէմէգսին , հագզըն՝ վար տըր . պու մէքրուհ տուտագլարըմ , սէնին բագ էլլէրինէ տօգանմանա շանան տէյիլէր տիր , Պապա՛ ճէյմս . . . : Ա՛հ աղլանտորսուն տա . . . : Սիւպհաս՛ն Ալլահ , պէն տախի աղլամանա միւզթէտիր օլապիլէճէք պէօյլէ պիր բագ էիւրէյէ մալիք պուլունմալը տէյի՛ մի խտիմ : Ֆագաթ պէնիմ՝

էիւրէյիմ , եալընըզ պաշգալարընը աղլաթմագ իչիւն եարատըմըլ տըր : Պու մէքրուհ էլլէրիմ , եալընըզ ֆէնալըզ իթմէք , ճինայէթ իչլէմէք վէ գան տէօքմէք իչիւն եարատըմըլար տըր : Աֆվ էթ , պէնիմ ալիճէնապ տօսթում , պու գանիլ էլլէրիմ իլէ , սէնին բագ էլլէրինէ տօգանտըլըմ իչիւն աֆվ էթ :

—Մէյեուս օլմա Բարգըր էֆէնտի . Ալլահըն ինայէթի պէօյիւք տիր . խէթալարընտան նատիմ օլուպ , սըտո իլէ Ալլահըն ինայէթ վէ մէրհամէթինէ միւրանաաթ իտէնլէր , հուզուրու Բէպպանիտէ . . . :

—Ֆագաթ ինօանլար տա աֆվ իտէրլէ՛ր մի : Պապա՛ ճէյմս , սէֆալէթիմին տէրէճէսինի պիլմէգսին : Խայլի վագըթտան պէրու տըր քի , կիւնտիւղլէրի չէքեալթ զագապը թահթընտա իչկէնճէլէր չէքտիքտէն սօնրա , կիճէ գարանըզընտա սէֆիլ վիւճուտիմին պիրագ բահաթլանահաղը էմէլինտէ պուլունտուգճա , կէօղլէրիմի գարար գարամագ , զէվճէմ , Թօմ Հարրիսըն , Բօզ վէ Ֆլէմինկ , տէհչէթլի չէբլլէր թահթընտա օլարագ էթրաֆըմը սարարլար , էիւզիւթիւ էօթէյէ չէվիրիրիմ , եօրկանըմըն ալթընտա կիզլէնիրիմ , հէր նէ եարամ , մպուլարըն էլինտէն գուրթուլմանըն գապիլի եօգ . պագէն պիրիպիրլէրինէ սարըլարագ էիւզիւմէ պագըպ կիւլէրլէր , վէ պագէն տախի աթէչ քէսիլմիչ օլան կէօղլէրինի , քէմալի զագապլա կէօղլէրիմին իչինէ տիքէրէք , «կէպէր գաթիլ»

տեյի պաղըրբար . օլ վազըթ եաթաղըմըն իչինտէն չըլըն պիր քէլը կիպի սըչրաեըպ գալգարըմ , գօշաճազ , գաշաճազ , գուրթուլաճազ պիր եէր արտա-
րըմ . պուռնար պէնի դօվալաեըպ եախամա սարըլըրլար , իւղէրիմէ պիր պայ-
ղընըզ կէլէրէք քէնտիմի զայպ իտէրիմ . վէ աղըմ պաշըմա կէլտիյիտէ , պա-
գարըմ քի պիւթիւն վիւճուտիմ սու քէսիւմիչ սիր : Ա՛հ , Պապա՛ ձէյմա , սէն
գաթիլ օլմամըչըն քի պուռնարը անլամաղըղըն միւմքին օլսուն : Իյթէ ձօն
Բաթրզըր պու սուրէթլէ պու հալէ կէլտի :

— Իւմիւտիւնի գաթ իթմէ , ձօն Բա՛րզըր :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ Պապա ձէյմա , տիւնեա իւղէրինտէ սէնտէն պաշ-
գա պէնի աճըեաճազ պիրիսի պուլըւնմաեաճազ իմիչ . պուռնու իչիւն տէ ձէ-
նապը Հաֆգա թէչէքքիւր իթմէլիյիմ . սէնին եիւրէյին կիպի ալիճէնապ պիր
եիւրէյին թէվէճճիւհինէ նայիլ օլմազըզ տախի , պէնիմ կիպի ալչազ պիր գա-
թիլէ բէք պէօյիւք պիր նիյմէթ տիր : Արթըզ կի՛թ Պապա ձէյմա . հէեճճանը
գալպիւնի պուռնտան զիեատէ ուզաթմադ տախի , ճինայէթլէրիմին իւղէրինէ պիր
ճինայէթ տաշա արթըրմազ տիմէք տիր : Պէն քիմսէնին հուզուրուստա , շէյ-
թանկարտան պաշգա հիչ պիրիսի հուզուրուստա , մէքրուհ րուհուճու թէսլիմ
իյլէմէեէ շաեան տէյիլիմ . քիմսէնին կէօղ եաշարընա լաեըզ տէլիլիմ : Մէկէր-
չի պէն , օլ միւպարէք գարըմըն վէ քէնտիմէ շաեան պուլըւնան գըզընըն ճէ-
նաղէլէրի իւղէրինէ կէօղիւմտէն պիր տամլա եաշ չըգարտըմ մը . խայըր , խու-
եըր , ձօն Բաթրզըր , պիր սօգազ քէլրի կիպի , քիմսէնին քէնտի իւղէրինէ պազ-
մասընա պիլէ նայիլ օլտմաեարազ , լաեըզ պուլըւնմասըլը էօմրիւնիւ թէրք ի-
տիպ տէֆ օլաճազ սըր : Պապա՛ ձէյմա , սէնտէն պիր սօն իհսան թալէպ իտէ-
ճէյիմ :

— Է՛մր էտին էֆէնտի :

— Էկէր Բօպէրթիմի կէօրէպիլիւր իսէն , պիր տէֆա , անճազ պիր տէֆա ,
քէնտի նալաեըզ բէտէրինին եիւզիւնիւ կէօրիւպ , անը սօն տէֆա թէսէլի գըլ-
մասը իչիւն , պէնիմ թարաֆըմտան րէճա էթ : Խա՛յըր , խայըր . պէնիմ թա-
րաֆըմտան տէյիլ , իլլա սէն քէնտի թարաֆընտան րէճա էթ . շիւնքի սէնին
խաթընը , պէնիմքիւնտէն զիեատէ սաեաճաղընը պիլիլրիմ , վէ հէմ տէ պու-
նուն հազգըլ օլտուղուճու տախի թասաիզ իտէրիմ :

Պապա ձէյմա , պու սէֆիլ գաթիլին սէֆիլ հալինտէն քէնտի իւղէրինէ
հուսուլէ կէլէն թէեասիրի աղիմի օէթր իթմէք իւզրէ , եիւզիւնիւ էթէյէ շէ-
լիտի , վէ աճէլէլի ստըմլար իլէ օտատան տիչարը չըզըպ , նէրաիվէնտէն ա-
շաղը ինմէեէ պաշլատը :

Չաթէն Բօպէրթ տախի , բէտէրինին հալինտէն սօն պիր խապէր ալմազ
իւզրէ , թէհամիւլսիզիւքլէ աշաղըտա , Պապա ձէյմաին սվտէթիւնէ պէքլէմէք-
տէ իտի :

Պու թէպտիլի ախլէազ իթմիչ օլան տէլիդանըլ , բէտէրինին արգուսուճու
տուլտուղուճու , գօշարազ եօգարը չըգտը , վէ անըն եաթմազտա օլտուղու
օտատընա կիրտի :

— Բօ՛պէրթ , սէ՞ն Նի սին . Վ՛հ , սէվիլիւշիւ էվլատըմ , արթըզ մէմնուէն
էնլէպիլիլիմ . եանըմա՛ կէլ , վէ էկէր մէքրուհ վիւճուտիմտէն նէֆրէթ կէթիր-

մէյեճէք գատար քէնտինի զապթ իտէպիլեր իսէն, շու միւպարէք էլլէրինի պեր տէգա եիւրէյիմֆն իւզէրինէ վազ էթ :

Րօպէրթ, բէտէրինին յայլ իւզէրինտէ միւշահատէ օլունան պու խայրըր թէպէտտիւլաթը կէօրտիւյիւնտէ, տէրհալ գօշուպ, անըն եաթաղը էօնիւնտէ տիզ իւզէրինէ կէտի, վէ էլինի թութարագ, էվլատըգ մուհապպէթի խահիւ շի իլէ անը պուս էյլէտի :

Ճօն Բարգըր, էվլատընըն պու մուհապպէթ ալէամէթինի կէօրտիւյիւնտէ, պիր արա պիւսպիւթիւն քէնտինի զայպ իթմէք տէրէճէլէրինէ կէլէրէք, իքի էլլէրի իլէ անըն պօյնունա սարըլտը, վէ բէտէր վէ էվլատ, պու իքի սապըգ գաթիլլէր, հէր շէյի ունութարագ, պիրիպիլըլէրինէ սարըլմըշ պուլունտուզլա-րը հալտէ, կէօզ եաշլարընը տախի պիրիպիլըլէրինէ գաթմագաա իտիլէր :

Պիր օն տագըգա գատար, իքիսի տախի տիհանլարընտան պիր սէօզ պիլէ շըգօրմայարագ, պիրիպիլըլէրի իւզէրինտէ գաբանմըշ գալտըգտան սօնրա, Ճօն Բարգըր, ըսլագ կէօզլէրինի Րօպէրթին եիւզիւնէ տօղրու շէվիբէրէք :

— Սէվիլիւ էվլատըմ, բէտէրինէ աֆիլ իթտիօն մի տէտի :

— Ճէնապը Հագգ պիզէ աֆիլ իթտիքտէն սօնրա, պիղ նէ իշիւն պիրիք պիրիմիզէ աֆիլ իթմէյէլիմ :

— Էվվէթ Րօպէրթ, էվվէթ. սէնին, շու տագըգատա պէնիմ եանըմտա պուլունմագըղըն, միւճէրրիտ Ճէնապը Հագգըն ինայէթ վէ մէրհամէթի էպէրի տէյիլ մի տիր : Արթըգ շիմտի, սահիհէն պէօյիւք պիր իւմիտ իլէ էօլմէյէ հա-զըրլանապիլըլիմ :

— Նէօ իշիւն էօլէճէքսին, աղի՛ղ բէտէրիմ, իքիմիզ տախի, իօրա իլէմիշ օլտուղումուզ ճինայէթլէրին քէֆարէթինի շէքմէք, վէ էլիմիզտէն կէլէպիւ-տիյի գատար էյիբէր իօրա իտէրէք, կէշմիշ իսթալարըմըըր թամիր իթմէք ի-շիւն, եաշամաղա մէնպուր պուլունմագտա տէյիլլիյիլ :

— Հագըն վար տըր, Րօպէրթ, հագգըն վար տըր. վէ հէմ տէ, սէնի կէօրտիւյիւմտէն պէրու, իւզէրիմտէ տահա եաշայանագ պիր գուվլէթ միւշա-հէտէ իտիյօրում տէյի կէլիյօր պանա :

— Արթըգ ինատընըր թէրք իտիւպ, հէքիմ շըղըրլմասընա միւմանաաթ իթ-մէմէլիսին :

— Էվվէթ, եաշամագ իշին, հէր նէ իթմէք լաղըմ կէլիր իսէ, անըն իօ-րասընտա գուտուր իթմէյէճէյիմ :

— Բէք ալէա, թէշէքքիւր իտէրիմ, ֆագաթ հէքիմին մուպէճէսինտէն էվվէլ, սանա օնտան տահա գուվլէթլի, մանէվի պիր մուպէճէ վէրէճէյիմ :

— Աման Ալլահ. սահի՛հ մի սէօյլէյօրուեն, Րօպէրթ,

— Էվվէթ աղիզ բէտէրիմ. սէնի, ճինայէթլէրինին պիրիսի աղըրըղընտան գուրթարանաղըմ :

— Չարու՛զ սէօյլէ, Րօպէրթ :

— Սէն Յիլմինի Հարրիսընը վուրուպ էօլտիւրտիւն, էօյլէ տէյիլ մի :

— Հէյ վա՛հ, էվվէթ էօլտիւրտիւմ :

— Եիւրէյինի օլ գապտէ ֆէրահ թութ, աղի՛ղ բէտէրիմ. Յիլմինի Հար-

րիսըն սէնին գուրչունունտան էօմէմիշ խտի . ֆագաթ պունտան պիր դաշ կիւն էվվէլ , մահքէմէնին հիւքմի իլէ սարլու պ թէսիմը բուհ իլէմիշ տիր . իշթէ ճինայէթլէրինին պիրտի թապերիգինտէն գուրթուլմուշ օլտուն :

— Ծլէմինկ սարլու՛ մը . ա՛հ , օ ճէսուր վէ ալիճէնայ տէլիգանլը , Բօգումուն եանընա՞ մը կիթտի :

— Էվվէթ . ֆագաթ տահա ֆէնասը վար տըր : Ծլէմինկ Հարրիսըն , Գասպրիսթան Էսրարընը վիւճուտէ կէթիրէն պիր խաֆի ճէմիյէթին բէխի իմիլ : Պասպա ճէյմս , պու ճէմիյէթի գուրթարտը . գըրալտան աֆվ ֆէրմանը չըգարտը . գաթլէ հիւքմ օլունմուշ 50-60 նէֆէր պիշարէլէրին էօմրուհիւ խէլաս իթտի . ֆագաթ բէք կէճ . շիւնքի պու աֆվը գըրալի էլտէ խտիտիքտէ , ճէմիյէթին բէխի Ծլէմինկ Հարրիսըն , սէնին ալիճէնայ կիւվէյին , վէ պէնիմ պէտպալսթ գայնըմ , թէրքի տիւնեա իլէմիշ խտի :

— Ա՛հ , պէտպալսթլը՛գ , պէտպալսթլը՛գ : Եինէ պունլարըն սարլ սէպէպի պէն տէյիլմիյիմ : Պու ալիճէնայ տէլիգանլը , Բօգումա մուգապէլէթէն , թէքմիլ վարտաթընը պանա թէրք իթտիյինտէ , իքիսինի տախի էլինտէն ալան , վէ քէնտինի պէտպալսթ վէ պինտէն ալէյհ թէհիլքէլէրէ իլգա իտէն պէն օլմատըմ մը : Ֆագաթ պու նէ՞ աճայիպ շէյ տիր . Ծլէմինկ հէր վաղըթ պէնտէն ախըը ինթիգամ իլէմէյէ , վէ քէնտի վարտաթընը պէնիմ մէքրուհ բէնչէմտէն գուրթարմայա քեամիլէն միւղթէտիր պուլունտուղու հալտէ , նա՞սըլ օլուպ տա պանա հիշ պիր իլիշիք իթմէտի :

— Իշթէ աղի՛ղ բէտէրիմ , պու տախի ճէնասը Հագգըն ազըլ իրտիրիլէմէյէճէք հիքմէթլէրինտէն պիրտի օլուպ , պէլքի պիր կիւն պու էսրարա տախի պիղի վաղըֆ գըլմայա ինայէթ պուլուրաճապ տըր :

— Էվվէթ Բօ՛պէրթ , հագգըն վար տըր . ա՛հ , Կիւքմիւ իլահինին ազամէթի տէրէճէսինէ , նէ՞ իլիւն պու գասար կիւճ վէ պու գատար կէճ իգնա օլտում :

— Թէշէքքիւր իթմէլիյիլ , աղի՛ղ բէտէրիմ , թէյէքքիւր իթմէլիյիլ քի , մէքրուհ թէնիմիլ թօրրադ քէսիլմէղտէն էվվէլ , ճէնասը Հագգ տին վէ իման նիլմէթինէ պիղի նայիլ գըլմայա ինայէթ պուլուրմուշ տուր . պու ինայէթէ շայան պուլունմայա շարլմալընը :

— Վէ պու պասպտէ , Պասպա ճէյմսի պիղէ բէհպէր ալմալընը Բօ՛պէրթ , պիր կիւն պու իսթիեար գահրաման իշիւն , պիղտէն շօք պէօյիւք ստէմտիր , տէտին , Բօ՛պէրթ . օ կիւնտէն պէրու պու իսթարըն խաթրըմտան չըգմամըլ տըր . վէ էվվէլ էմրտէ , սէնին պու հիւքմիւն պանա բէք աղըր կէլտի իսէ տէ , շիմտի , բէք հագգըլ օլտուղունու պէն տէ թաստիգ իթմէքտէյիմ : Էվվէթ Պասպա ճէյմս , բէք պէօյիւք ստէմտիր . էօնիւնտէ տիլ շէօքմէլիյիլ . ֆագաթ , տուր , 50-60 նէֆէր գաթլէ հիւքմ օլունանլարըն էօմրլէրինէ աֆվ իթտիրտի , գըրալտան ֆէրման չըգարթտը ֆիլան տէտին . պունլարըն նա՞սըլ վուգու պուլտուղունու պանա պիլտիրմէյէ հիմմէթ իտէ՞րմիսին , Բօ՛պէրթ . մէրագըմ բէք թահրիք օլտու :

Բօպէրթ , բէտէրինին բէճասընա մէմնունիյէթլէ մուվաֆագաթ իտիպ ,

գարիունը քերամբմը հազարաթեւն զաթէն մարիւմ օլան օլ մուհիմմ վուգու-
աթլարը, ետրի ետրինճէ նագլ իլէտի :

Կերէք բուհանի վէ կերէք ճիսմանի մուարիճէլէր, ճօն Բարգըրըն զաթէն
թապիաթտան գուվլէթլի պուլունան պէտէնի իւզերինէ ֆէվգէլատէ պիր թէ-
էսսիր բէյտա իւտերէք, պիր հաֆթա զարֆընտա այաղա գալգմայա, վէ թէօվ-
պէքեար պիր խրիսթիյանա շայան պուլունան ֆաղիլէթլէր իճրասընա մուպա-
շէրէթ իլէմէեէ նայիլ օլապիտի :

Յլէմինկ Հարրիւընըն ալիճէնապըղը սայէսինտէ, բէտէր վէ էվլատ Բար-
գըրլար, պու իքի ճանավար գաթիլէր, սօն տէրէճէտէ էհլի ըրզ վէ տինտար
խրիսթիյանլար հալինէ կիրմիլէր, վէ պաշղասընա պիր իլիւք իթմէք իլիւն,
պիւթիւն գանլարընը տէօքմէյէ հազըր պուլունմագտա իտիլէր :

Ե Ի Ր Մ Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Պ Ա Պ

Պ Ի Ր Զ Ի Յ Ա Յ Ե Թ

Ճօն Բարգըրըն, օն սէնէտէն զիյատէ պիր միւտտէթտէն պերու, սօֆու-
լար մանասթըրը կիպի սաքին պիր հալտէ պուլունան խանէսի, պիր կիճէ ֆէվ-
գէլատէ բարլագ պիր հալ քէսպ իտիպ, եօգարը աշաղը խանէնին հէր թարա-
ֆը զայէթլէ ըլըգլանմը, վէ պու բարլագըղըն զիեալարը, նէհրին թա գարըը
ղըեըընա գատար սիրայէթ իթմիլ օլտուղու հալտէ, խանէնին նէհր զըեըը
նէվ պէ նէվ սանտալար իլէ իհաթա օլունմուշ օլտուղու կիպի, սօգագ թարա-
ֆը տախի, սրապալարտան մուհաստերէ օլմուշ իտի :

Սօգագտան կէշիպ տէօնմէքտէ օլանլար, պու մէմուլին զայրի հալին սէ-
պէպինի սիւալ իտիպ, ճօն Բարգըրըն օ կիճէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշի-
տէ իթմէքտէ օլտուղու ճէվապընը ալտըղլարընտա, ֆէվգէլատէ սուրէթտէ
թէաճճիւպ իթմէքտէ իտիլէր :

Ճագաթ մէմուլին խարիճինտէ օլտուն տախիլինտէ օլտուն, հազըգաթը հալ
շու իտի քի, քիմսէ իլէ կէօրիւշմէյէն, քիմսէյի խանէսինէ գապուլ իթմէեէն
պու խօտպին սապըգ Ամերիգա քիւք թիւճճարը, սահիհէն օ կիճէսի, զայէթ
մասրաֆը վէ բէք միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վիրմէքտէ իտի :

Պու զիեաֆէթի թէրթիպ իտէն, ասըլ Բօպերթ Բարգըր քէնտիսի օլուպ,
կերէք բէտէրի իլէ պարըմը օլմասընըն, վէ կերէք իքիսինին պիրտէն թէպ-
տիլի մէսլէք իտիպ, ֆաղիլէթ վէ ֆէտաքեարըրգ թարիզինէ դատէմ պասմը
օլմալարընըն եէնի տէվր քիւշատը զիյնէթի իճրա օլունմագտա իտի :

Ճօն Բարգըրըն, միւքէտտէր մէնղարէլէր մէրքէզի օլան մահուտ տիվան-
խանէսի, բէք շաշապը սուրէթտէ թէգեին գըընմըլ օլուպ, տիվանխանէնին
թա օրթասընտա գուրուլմուշ օլան զայէթլէ միւքէմմէլ պիր մասա, նէֆիւ եէ-
մէքլէր վէ ալէա շարապլար իլէ տօլու պուլունմագտա օլտուղու կիպի, պու
մասանըն էթրաֆը տախի, գատըն վէ էրքէք, 50-60 նէֆէր զայէթլէ սիւսլիւ

կէյնմիչ միւսաֆիրլէր թարաֆընտան մուհասէրէ իտիւմիչ, վէ Բարգըր խանէ-տանընըն սէատէթի հալի իչիւն, պիրիպիր արգասը սըրա գատէհլէր պօշան-մագտա իտի :

Թաամ պիշտիքտէն սօնրա, պիր սասթ գատար արամ իտիլտի, վէ պու-նու միւթէագըպէն անագ օեուճու պաշլսյըպ, մէսէրրէթ քէմայիւնի պուլտու :

Տավէթիւլէրին իչինտէ, պիզիմ սատըգ տօթլարըմըղտան պիրիսի տախի պուլունուպ, Պապա Ճէյմսին, օն պէշ հաշընտա պիր տէլիգանլը կիպի իչէրի կիրիպ տիշարը ըզմասընը պիր ազ էնտիչէլի սուրէթտէ տիզգաթ իթմէքտէ, վէ տայիմա ձօն Բարգըրըն հանը պաշընտան այրըմամայա շալըմագտա իտի :

Պու գըսսա պօյլու վէ սիյահլար կէյնմիչ օլան զաթ, Լօնտրա շէհրինին մահուտ գասսամ մէմուրու իտի :

Ձէվալը մէմուրուն էնտիչէտէ պուլունման հագգը տա եօգ տէյիլ իմիչ :

Պապա Ճէյմս, թապիտթը իլէ օ կիճէսի, մէսէրրէթինսէն նաշի, շարապ գատէհլէրինէ պիրազ իլթիֆաթըն տէրէճէսինի արթըրմըլ օլտուղունտան, գա-ֆա կէրէյի կիպի տիւմանլանմըլ պուլունտուղու հալտէ, պիր էլինտէ տօլու պիր շիչէ, վէ տիկէր էլինտէ տախի իքի ատէտ պօշ գատէհլ իլէ պիր տէֆա տահա տիվանխանէնին գաբուսունտան իչէրի կիրիպ, սօլուղունու, սօզրու գասսամ մէմուրունուն էօնիւնտէ ալտը :

Ձէվալը մէմուր, վասիյէթնամէ ֆգրասընը խաթրընա կէթիրէրէք, հէման օ կիճէքի տավէթի գապուլ իթմիչ օլտուղունա բէշիման օլտու իսէ տէ, նէ շա-րէ քի արթըգ իչ իշտէն կէչմիչ իտի :

Պապա Ճէյմս, պօշ գատէհլէրտէն պիրիսինի մէրգունուն էլինէ վէրէրէք,

— Գասսամ էֆէնտի, տէտի : Խայլի վագըթ տըր քի, պիրիպիրիմիղի կէ-րէմէտիյիմիղտէն, թէքրարէն պարըմամըղա պիր ֆուրսաթըմըղ օլամամըլ սըր-ֆագաթ համտ օլտուն, իլթէ պունուն տա վագթ ու սասթը կէլտի, արթըգ պարըշտըգ, էօյլէ տէյիլ մի :

— Ձաթէն տարկընըղըմ եօգ իտի, էհլի ըրպ տօթլում :

— Եօ՞գ . էօյլէ սախթէ իլթիֆաթըր իլէ հագայը սընըրմտա կէլմէգ . էվ-վէլա շու շիչէտէքի շարապը, պիրիպիրիմիղին աշգընա նըֆ նըսըֆա իչիպ պի-թիրէճէյի . պատէհու պիրիպիրիմիղէ օլան խալիսէթիմիղին ալէնի պիր իսպա-թը օլմագ իւզրէ, սէնիլէ իքիմիղ, միւքէմմէլ պիր անագ օեուճու օյնանա-նաղըգ :

Ձաթէն քէյիլէրի իքմալէ վարմըլ օլան ճէմիյէթ, թիթիգմէչրէպ գասսամ մէմուրունուն մէյեուս հալինի, վէ շէմէչրէպ Պապա Ճէյմսին ֆիւթուհաթ իղ-հար իտիին տուրուղունու կէօրտիւքլէրինտէ, պիր գահգահա կիւրիւլտիւսի գօթարըպ, պու սօնրաքիին, հանի Պապա Ճէյմսին հարէքէթիին պիր գաթ տահա թէշլիգ իլլէմէյէ սէպէպ օլտուլար :

Ձէվալը իթիլյար գասսամ մէմուրու, միւտտէթի էօմրինտէ անագ օ-եուճու օյնամըլ ատէմ տէյիլ իտի : Շարապ ճիհէթինէ կէլինճէ, գաթէն սուֆ-րա տիպինտէ իչինի թէքմիլ իթմիչ օլտուղունտան, եհնիտէն պիր գատէհլ տա-հա իլմէեէ հալի գալմամըլ իտի :

— Աղի՛ց տօթում , պանա միւսատէ իթմէյէ հիմմէթ իլլէմէլիսին , տէտի զէվալլը մէմուր , մէյեուսիյէթլէ պիր Պապա ձէյմսին վէ պիր տէ Ճօն Բարզըրըն երեզիւնէ պագարագ , ֆագաթ էֆէնտիսին կիլիւմսէմէքտէ օլտուղունու կէօրէրէք , օնտան պիր իւմիտ գալմատըղընա շարուգ իսքեաթ օլտու :

— Գասսամ էֆէնտի , ուղուն սէօզ իսթէմէզ , ճէմիյէթ պիզէ պէքլէեօր . հէլէ շու գատէհի տէվիր պագաերմ :

— Եարըմ գատէհի զիլէ իլլէյէ գուարէթիմ եօզ տուր :

— Է՛հ , սիզ զահմէթ պուեուրմաերն , պէն քէնտիմ իչիրիրիմ :

Պապա ձէյմս , պունու սէօյլէր սէօյլէմէզ , գասսամ մէմուրունուն տիչինի չէքէճէք տիր կիզի , մէրգումուն գաֆաուընը գօլթուղունուն ալթընա ալմասը իլէ աղզընը ալըպ , պիր գատէհի շարապը պօղազընտան աչաղը տօլտուրմասը պիր օլտու :

Հաղըրուն թարաֆընտան պիր կիլիւշ շամաթասը տահա գօրմուշ խտի :

Պու տէրստէն , Գասսամ մէմուրունուն ազլը պաշընա կէլէրէք , արթըզ մուխայիֆէթին ֆայիտէսի օլմատըղընա քէնտիտի տէ իզնա օլտու , վէ օնտան սօնրա , նէօպէթ իլէ պիր քէնտիտի վէ պիր տէ Պապա ձէյմս պիրիպիրլէրինին աղընա գատէհիլէրի տէվիրմէյէ տէվամ խտիպ , շիչէյի տիպ իթտիլէր :

Փագաթ զէվալլը ատէմ , պու գատարը իլէ գուրթուլամսեանագ խտի . տահա կէրիտէ , սեագ օեուճու պէլասը վար խտի :

Ֆիլ վագը , շարապ շիչէսի տիպ օլուր օլմագ , Պապա ձէյմս , էլինի մէրգումա ուղաթըպ :

— Էյ գա՛լգ պագալըմ , սըրա սեագ օեուճունա կէլտի , տէտի :

— Ամա՛ն ըէճա իտէրիմ :

— Գա՛լգ տէեօրում . . . :

— Մէրհամէթ էթ . . . :

— Նէ՞ . գա՛լգմսեանագմըսըն :

— Ամա՛ն , պէնի շու ատէմին էլինտէն գուրթարըն . . . :

Գասսամ մէմուրունուն սէօզիւ աղզընտա գալտը :

Պապա ձէյմս , պիր համալ իլէ մէրգումուն գօլունտան գալրատըղը պիրլէ , պէշ եաշընտա պիր չօճուգ կիպի եէրինտէն եօգարը ֆըրլաթըպ տիվանխանէնին օրթասընա չէքտի , վէ զօր իլէ աճը պիր իքի տէֆա սըչրաթտըղընտա զէվալլը գասսամ մէմուրունուն ազլը պիւսպիլէթիւն տօլաշարագ , սըրթ իւսթիւ եէրէ տէվրիտիյինտէ , Պապա ձէյմս հինէ չօճուգ կիպի մէրգումու գունագլաերպ , Ճօն Բարզըրըն եանընտա պիր պունճապա տաեաթըպ օթուրթտու :

Պու գօմէտիա խիթամ պուլտուգտան սօնրա , Ճօն Բարզըր վէ գասսամ մէմուրու եան պէ եան օթուրմուշ օլտուղլարը հալտէ , ումում պիր սեագ օեուճունա տահա պաշլանտը , վէ իչ կիթտիքճէ խըզ ալըպ , տէրէճէտի թէքմիլ օլմուշ օլտուղու սըրատա , նակէհան տիվանխանէ գաբուլարը սըրթ իւսթիւ աչըլըպ , թէքրաբէն Պապա ձէյմս իչէրի կիրտիյինտէ , գասսամ մէմուրունուն եիրէյի աթմաեա պաշլատը իսէ տէ , հէլէ քի հէեէճանը շարուգ թէսքին օլտու :

Պապա ձէյմս գաբունուն իչինտէ տուրարագ ,

«Էֆէ'նտիւէր վէ հանըմլար, Իքի չիֆթ եէնի կելին կիւվէյիւէրի գապուլ իթմէյէ հազը'ր օլուն» տէսի պիր տէպտէպէ իքէ :

Կէրէք աեազ օեուհու իլէ մէշղուլ, վէ կէրէք եէրլէրինտէ օթուրմուշ օուան հազըրուունն քեաֆֆէսի տախի, տիւչարը թէաճճիւպ օլարագ, աեազտա պուլունանլար ասքէր խաթթը կիպի Իքի թարաֆա տիգիլտիլէր, վէ եէրլէրինտէ օթուրմուշ օլանլար տախի ֆըրլանըպ աեաղա գալգտըլար, վէ քեաֆֆէսի պիրտէն պէօյիւք պիր մէրագլա գարուեա տօղրու պագմագտա իքէն, ֆիլվագը, եիւզլէրի պէյազ իրէք մասքէլէր իլէ էօրթիւլվիւշ պուլունան Իքի չիֆթ կելին կիւվէյիւէր, գօլթուգ գօլթուղա կիրմիշ օլտուղլարը հալտէ, աղըր աղըր եիւրիւեէրէք գարուտան իշէրի կիրտիլէր :

Էլվիլէ էմրատէ, տիվանիսանէտէ պուլունանլար, պունուն, գէյնէթէ պիր րէֆլապ վէրմէք իշին թէրթիլ օլունմուշ պիր օեուն օլմասը զաննընտա պուլունարագ կիւլմէյէ պաշլամագ իւզրէ իքէն, քէնտի քէշֆլէրինին տօղրու օլմատըղըր կէօրտիւքլէրինտէ, թէաճճիւպ վէ մէրագլարը տահա զիյատէ թահրիք օլունմաեա պաշլատը :

Չիւնքի պու Իքի չիֆթ կելին կիւվէյիւէր, Իքի թարաֆտա ասքէր խաթթը կիպի տիգիլմիշ օլան գատըն վէ էրքէք ճէմիեթիինին իլինտէն, աղըր աղըր քէնտի եիւրիւյիւշլէրինտէ տէվամ իտէրէք, ճօն Բարգըրըն տուրտուղու եէրէ գատար իլէրուլտիլէր, վէ անըն էօնիւնէ վասըլ օլտուզլարընտա, տէօրտիւ պիրտէն տիգ իւզէրինտէ կելտիլէր :

Թէքմիլ հազըրուունն թէաճճիւպի արթըգ սօն տէրէճէյէ վարմըլ իքէն, ճօն Բարգըրըն թէաճճիւպիին արթըգ հուտուտ վազ իլլէմէք գապիլ տէյիլտիտի :

Պէշ տագըղա գատար օրթալըղտա թէքմիլ վէ մէրագլը պիր սուսլըգ հիւքմ իթտի :

Նիհայէթ, մէնգարէնին գօմանտանլըղը իլէ միւշէրրէֆ գըլընան Պապա ճէյմս, գրալվարի պիր աղամէթ վէ թէքէպպիւրլէ, աղըր աղըր իլէրու կելլէրէք, հէր քէսին թէաճճիւպի արթըգ քէնտի իւզէրինտէ մէրքէզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, կելին վէ կիւվէյիւէրին եանընա վասըլ օլտու, վէ պիր էլի իլէ պիր կիւվէյիւին, վէ տիկէր էլի իլէ տախի պիր կելինին եիւզլէրինտէքի մասսքէլէրի չէքիւլ չըգարարագ :

«Ճօն Բարգըր, տէտի : Իշթէ Բօպէրթ օլուն վէ մա . . . մաթ . . . մաթ . . . հա'հ . Մաթիլտ կելինին . գուճաղա քէնտիլէրինի, վէ բէտէրլիյէ մախուս օլան տուվանը գըլ :»

Ճօն Բարգըր, տիվանէ կիպի էվլատընա վէ կելինինտէ սարըլըպ, անլէրի պուս իթտիյիտէ, վէ էլլէրինի եօգարը գալտըրըպ, թէպէրրիւքեաթը (օրհնութիւն) սէմավիյի նիյազ իլլէտիլիտէ, Պապա ճէյմս հազըրուեա տէօնէրէք քէնտի էլինի տախի եօգարը գալտըրտը, վէ թէքմիլ հազըրուն, Պապա ճէյմսին գօմանտաթը թահթընտա օլարագ, «եաշասըն Բօպէրթ Բարգըր վէ քէնտի զէվճէսի Մաթիլտ,» տէյի պաղըրտըլար :

Պու շամաթա, սէրսէմլէնմիշ օլան գասսամ մէմուրուունն տախի աղընը պաշընա կէթիլիպ, թէաճճիւպ վէ գօրգուտունտան, կէօզլէրինի շանագ կիպի :

աչտըղընտա , թա եանը սրտընտա պուլունան Պապա ձէյմս , մէրգումուն գու-
լունտան թութուպ ,

«Պաղըր պագանըմ , սէն տէ պաղըր՝ տէտի պիր թէհտիտ ալէամէթի իլէ-
վէ պու տէֆա , գասսամ մէմուրոն իլէ Պապա ձէյմս եալընըգ իքիսի օ-
ւարագի , եէնի կէլին վէ կիւվէյիեի , «եաշասըն» սէտաօը իլէ ալգըլատըլար :

Պիշարէ գասսամ մէմուրունուն եիւրէյի ըհաթլանմը իտի :

Պու ըհամի մնւամէլէ խիթամ պուլուպ , Բօպէրթ վէ Մաթիլտ աեաղա
գալգտըգլարընտա , թէքրարէն օրթալըղա պիր սիւքիւթ հիւքմ իթմէյէ պաշլա-
եըպ , հէր քէս եինէ պէօյիւք պիր մէրագլա , հալէա եիւզլէրի մասքէլի պու-
լունան տիկէր պիր չիֆթ կէլին կիւվէյիյէ պագմագտա խիլէր , քի պունլար
հալէա տիգ իւսթիւ ձօն Բարգըրըն էօնիւնտէ տուրմագտա խիլէր :

Օլ վագըթ Պապա ձէյմս , պիր տէֆա եոււրուգլարը իլէ պըբըղընը տիւ-
զէլթտիքտէն սօնրա ,

«ձօն Բարգըր , ձէննալը Հաղզըն սանա իհսան պուեեուրմագտա օլան ֆէվ-
գէլատէ ազիմ պիր նիմէթի , թէշէքքիւրի ազիմ իլէ գապուլ իթմէյէ հաղըր
օլ . թէքմիլ ճէսուրըղունու ճէմ էթ , ձօն Բարգըր , Ալլահըն միւնիգէսի
հուղուրունտա պուլունմագտասըն : ձօն Բարգըր , Բօզ գըզընը վէ Յլէմինկ
կիւվէյիյի գուճագլա՛ , տէտի , վէ պիր խըշմ իլէ , կէլին վէ կիւվէյիյին մաս-
քէլէրիյի չըգարտըղընտա , Բօզ վէ Յլէմինկին տիլպէր վէ թաղէ ճէմալէրի
մէյտանա չըգտը :

ձօն Բարգըր , «ա՛հ սէֆիլ էվլատըլըմ» տէյի պաղըրարագ , Բօզ վէ Յը-
լէմինկին գուճագլարընա գարանտը , վէ կէօզ եաշլարը , սէսինի պօղարագ ,
պունտան զիեատէ պիր սէօզ սէօյլէմէյէ իգթիտարը գալմատը , վէ իւշիւ պիր-
տէն պիրիպիրլէրինէ սարըլըպ աղլամագտա իքէն , կէրէք գատըն վէ կէրէք էր-
քէք թէքմիլ միւսաֆիրլէր վէ Պապա ձէյմս իլէ գասսամ մէմուրու տախի ,
կէօզլէրիյի սիլմէքտէ խիլէր :

ձօն Բարգըր , գըզը , վէ կիւվէյիսի պու սուրէթլէ պիրիպիրլէրիյին իւզէ-
րինտէ գարանըպ տուրմագտա իքէն , Պապա ձէյմս սըշրանըպ տիվանխանէտէն
տիշարը չըգտը , վէ թէքմիլ հաղըրուն , մէրգումուն թէքրարէն պիր ֆըրըլ-
տագ չէվիրէճէյիյի անլաեըպ , պէօյիւք պիր մէրագլա նէթիճէսինի պէքլէմէքտէ
իքէն , հաղըգաթէն Պապա ձէյմս գուճագընտա պիր եաշընտա քիւշիւք պիր չօ-
ճուգ , վէ պիր էլինտէ տախի պէշ եաշընտա տիկէր պիր չօճուգ պուլունտու-
ղու հալտէ ալտէթ իտիպ թէքրարէն տիվանխանէյէ կիրտի , վէ սօղրու ձօն
Բարգըրըն թագըմը եանընա վարտը , վէ ,

— ձօն Բարգըր , Թօրունլարընը տախի գուճագլա , տէտի : Իշթէ պու
քիւշիւք մասըմ , Բօպէրթիյին էվլատը տըր . վէ պու պէշ եաշընտաքի չօճուգ
տախի , Բօզունուն օղլու տուր : Բարգըր վէ Հարրիսըն նամլարընըն չէրէֆի
օլաճագ պու իքի նէֆէր էրքէք չօճուգլար իւզէրինէ իլք տուվանը գըլմաեա
միւսարաաթ էթ :

ձօն Բարգըր , մէրգուման չօճուգլարտան պիրիսինի պիր տիգի իւզէրինէ ,
վէ տիկէրիյի տախի տիկէր տիգի իւզէրինէ ալարագ , քէմալի աշղա անլէրին

նուր ճեմալլերին պուս էլլէտի, վէ իբի էլլերին պիրտէն եօգարը գալտըրարագր
 —Եա՛ Աղիմ Ալլահ, պէնիմ կիպի սօն տէրէճէտէ պիր կիւնահքեարա, պու գատար ինայէթ, պու գատար իհասն, բէք վէ բէք շօգ տուր. եալընը պու ինայէթ վէ իհասնընա լաեըգ սուրէթտէ էօմրիւմիւն պագասընա տէվամ իթմէքլիյիմէ գուվլէթ վէ գուտրէթ իհասն պուեուրմագլըընը նիյաղ իտէրէքր էվլատարըմը, կէլինիմի վէ կիւվէյիմի, վէ պու պիկիւնահ չօճուգլարը, վէ ինայէթ վէ մէրհամէթինէ պիր ալէթի լաեըգ օլան Պասպա ձէյմսի, հիմայէյի ազլիմինէ հէվալէ իտէրիմ, տէտի :

—Դալգ մէմուր էֆէնտի, տէյի էմր իթտի Պասպա ձէյմս, գորգուսունտան աալա կէօգիւնիւ քէնտի իւզէրինտէն աեըրմամագտա օլան գասսամ մէմուրունուն զօլուստան թութարագ :

—Նէ՞ . . . Նէ՞ վար տըր :

—Սանա սիւսլ էթ տէ՛մէտիմ. պալգամնա պադ :

—Դալգտըմ, գալգտըմ, տէյի պաղըրտը զէվալը մէմուր, Պասպա ձէյմսին սինիլի էլլերի թագիլգինի հիսս էլլէմէեէ պաշլատըղընտա :

Դահրաման տութումուզ, ուֆաճըգ գասսամ մէմուրունու, պիր սու գանաթասը կիպի, իբի էլլերի իլէ թութտուղու պիրլէ, տիվանխասնէնին թա օրթա եէրինտէ, աեագ իւսթիւ, պիր սանտալիէ իւզէրինէ վազ էլլէտի, վէ հէման ճէպինտէն պիր քեաղըտ չըգարարագ, պիր զուրուրիլէթլէ անը աշտը, վէ գասսամ մէմուրունուն էլինէ վէրիպ, անը օգումասընը մէրգումա էմր էլլէտի :

Պու քեաղըտ, պիր կիւն Պասպա ձէյմսին, քէնտի էֆէնտիսինի եէրէ եաթըրըպ, էլինտէն թապանճասընը ալտըգտան, վէ էվլէլճէ եազըմը օլան պիր վասիլէթնամէյի եըրթտըգտան սօնրա, քէնտի էմրի իլէ եաղտըրմը, վէ հէմձօն Բարգըրա վէ հէմ տէ գասսամ մէմուրունա միւհրէթմիշ օլտուղու մահուտ վասիլէթնամէ իտի :

Ձօն Բարգըր, Բօպէրթ Բարգըր, Բօզ Բարգըր, Ֆլէմինկ Հարրիսըն վէ Մաթիլտ պիրիպիրլէրինէ սարըմը, վէ 50-60 Նէֆէր միւսաֆիրլէր իբի խաթթ իւզէրինէ տիղիլի աեագ իւսթիւ տուրմուշ, վէ Պասպա ձէյմս, ժէնէրալվարի էլինի եօգարը գալտըրմը օլտուղու հալտէ, սէսի տիթրէմէքտէ օլան գասսամ մէմուրու, մէքքիւր վասիլէթնամէյի աթիտէքի սուրէթտէ օգումտեա պաշլատը :

«Պէն, Անտրիու Ձօն Բարգըր, թէքմիլ գուվլէյի պէտէնիէմ վէ գուվլէյի «հաֆըզէմ եէրինտէ օլտուղու հալտէ քէնտի հիւսնի րատէթիմլէ, վէ հիշ պիր «ճէպը թահթընտա օլմաեարագ, Լօնտրա շէհրինին գասսամ մէմուրը հուզուրուստա, ձէնապը Հագգըն ինայէթ վէ մէրհամէթի իլէ վասիլէթ իտէրիմ քի, «պէն վէֆաթ իթտիյիմտէ, էկէր Բօզ գըղըմ հաեաթտա պուլուսմուշ օլուր իստէ, թէքմիլ վարիտաթըմ քէնտիսինէ հասր օլաճագ, էկէր քէնտիսի վէֆաթ «իթմիշ տէ էվլատը պուլուսմագտա իտէ, էվլատընա հասր օլաճագ, վէ էկէր «հէմ քէնտիսի վէֆաթ իթմիշ վէ հէմ տէ էվլատը պուլուսմամը ֆագաթ քէնտի վէրասէթ հուզուգունու պիր պաշգասընա վասիլէթ իթմիշ իտէ օնա հասր

«Օրունահագ , վէ Րօպէրթ էվլաթըմ իսէ , հիշ պիր ագճէ միրասա շէրիք օս
«լամտերպ , եսլընը քէնտի թէայեիւշի իշիւն , թէքմիլ վարիտաթըմա միրասա
«խօր պուլունմուշ օլան թարաֆընտան անըն միւնասիպ կէօրտիւշիւ պիր մըգ-
«տարտա մասշ ալսպիլէճէք տիր :

«Պու վասիյէթնամէմ , հէր վէճէ իլէ գաթի վէ միւթէպէր օլտուղունտան ,
«պուլնտան էվլէլ եախօտ սօնրաքի թարիլէ տիկէր պիր վասիլթնամէմ գու-
«հուր իթտիյինտէ , պու վասիյէթնամէմտէն պաշգասընա հիշ պիր սուրէթլէ ի-
«թիպար օլունմաեաճագ տըր :

Փասսամ մէմուրու , վասիյէթնամէնին գրաաթընը պիթիրտիքտէն սօնրա ,
անը Պապա Ճէյմսին էլինէ թէսլիմ իտիպ , պէօլլէճէ քէտէրսիզ սուրէթտէ
գուրթուլմուշ օլմասընտան մէմուլն օլարագ , քէնտի պուճաղընա կէշտի , վէ
օրատա գըվըրըպ եերլէշտի :

Պատէհու Պապա Ճէյմս , մէգքիւր վասիյէթնամէյի , Րօզ Բարգըրա թագ-
տիմ իլլէտի :

Մէսուտիեթի իքմալէ վարմըլ օլան Րօզ , կիւլիմէյէրէք Ֆլէմինկին եիւ-
զիւնէ պագտըգտան սօնրա , մէգքիւր էվրագը եըրթըպ բարա բարշա իթտի ,
վէ տիհանընտան հիշ պիր սէօզ չըգարմաեարագ , գարնտաղընա սարըլտը , վէ
գարտաշ գըգգարնտաշ , ազիմ պիր մէսէրրէթ վէ մուհապպէթլէ , եէքտիկէրի-
նի պուս իթտիլէր :

Պու ալէնի վէ խալիսանէ կէօթէրիշ , հէր սէօզտէն գուվլէթլի իտի :

Ֆագաթ Պապա Ճէյմսին մէմուրիեթի հէնուզ խիթամ պուլմա մըլ իտի :

Հիքեայէմիզին պու գահրամանը սանիսի , էլինի թէքրարէն ճէպինէ սօ-
գարագ , իքի ատէտ ղիյգըյմէթ եիւզիւքլէր չըգարտը , վէ անլէրտէն պիրիսի-
նի Րօզուլն բարմաղընա , վէ պիրիսինի տախի Մաթիլտին բարմաղընա թագարագ ,
«Իլթէ պուսլար տախի , հաշմէթլու գրալիշամըզ վիլհէլմինա տ'Անսրախ
հազրէթլէրինին իհասն պուեուրտուղու կէլինիք հէտիեթլէրի տիրլէր ,» տէտի-
վէ պատէհու , թէաճճիւպլէրինտէն նաշի պու վուգուաթլարա նէ՝ մանէա վի-
րէճէքլէրինի շաշըրմըլ օլան միւսաֆիրլէրէ տօղըու տէօնէրէք ,

«Հանըմլա՛ր վէ էֆէնտիլէր , գրալ վէ գրալիշա հազրէթլէրինի ալգըլաեըն
պագտըրմ՝ ա՛րշ» տէյիպ էլինի եօգարը գաշտըրտըղընտա , 50-60 աղըզ պիր-
տէն եէք ավաղ , «Եաշասընլա՛ր գրալ վէ գրալիշա հազրէթլէրի» սէտասը իլէ
տիվանիսանէյի կիւրլէթտիլէր :

Պու սլգըլամա կիւրիւտիւսիւնտէն սօնրա , թէքրարէն օրթալըղա ազիմ
պիր սուտըուգ հիւքմ իթմէյէ պաշլաեըպ , հէր քէսին կէօղլէրի վէ նազար ու
տիգգաթլարը , աճէպա տահա նէլէր եաբաճագ տէյի պէքլէնիլէն Պապա Ճէյմ-
սին իւզլէրինտէ մէրքէզլէնմիլ իտի :

Ֆլէմինկ վէ Հարրիսըն իամլէրի իշիթիլտիյինտէ , միւսաֆիրլէր իւզլէրինտէ
աճայիպ պիր հալ վազը օլուպ , հաթթա պագըլարը էյիլիպ անըն եիւզիւնէ
տիգգաթլը սուրէթտէ պագմըլար , վէ պիրիպիրլէրինին գուլաղընտան աշաղը
ղայէթ եավաշ սէսլէ պազը սէօղլէր սէօլլէմիլլէր , վէ պու հալ , կէօղիւնիւ-

տէօրթ աջմըջ օլան Պապա Ճէյմսին նազար ու տիգաթընտան գուրթուլամա-
մըյ իտի :

Իմնի գահալանան տօսթուսնուզ թէքրարէն օրթալըղա հիւքմ իթմէյէ պաշ-
լամըջ օլան ազիմ սուսլուգտան իսթիֆատէ իտէրէք , գասսամ մէմուրուսուն
պօշ պըրագմըջ օլտուղու սանտալիէնին իւզէրինէ շըգտը , վէ աթիտէքի նութ-
գու իլէ . թէքմիլ ճէմիյեթի միւշէրրէֆ գըլմաեա հիմմէթ պուեուրտու :

« Հանրմլա՛ր վէ էֆէնտիլէր :

« Քիլմարնօգ , Պալմերինօ վէ Լօվա լօրտարըն , հաշմէթու գրալըմըղ ի-
քքիննի Ճօրն հազրէթլէրինէ գարըը իսեանա շըգմագ քիւսթախլըղընտա պու-
լըունմուշ օլտուգլարը իչիւն գաթլ իտիլտիքլէրի մախլմիւնիւզ տիր :

« Ալլահ ու թէալա հաշմէթու գըրալըմըղ հազրէթլէրինէ ուզուն էօմրլէր
« իհսան պուեուրտուն , վէ գաթլ օլունան մէրգուման լօրտարըն ըուհունա տախի
« ինայէթ վէ մէրհամէթ իթօին , ամին :

« Հալ պու քի մէրգուման լօրտար իլէ պէրպէր եիւզ էլլի նէֆէր գա-
« տար տախի թէվապիլէրի տէ գաթլ օլունմուշ օլտուգլարը կիպի , պիր գըրգ
« էլլի նէֆէրի տախի , ղըեապլարընտան գաթլէ հիւքմ օլունմուշլար , վէ պուն-
« լարըն իչինտէ պիկիւնահլար պուլունմամագտա օլա տախի , սէնէլէրնէ մա-
« ղարալար վէ իմլէր իչինտէ կէչիմիլ օլտուգլարը սէֆիլ էօմրլէրի . քէնտի իսէ-
« թալարընն քէֆարէթի սանըլմաեա քեաֆի հտի :

« Պու սէֆիլէրին իչինտէ , պիր տէ Ֆլէմինկ Հարրիսըն նամը իլէ մէրտ
« պիր տէիգանը պուլունուպ , պունտան պիր գաշ կիւն մուգատտէմ էլէ կէ-
« շիլիլմիլ , վէ գաթլկեահ իւզէրինտէ ասըմըջ տըր :

« Հազրէթի թէալանըն , ազ իրտիրլէմէյէնէք ինայէթ վէ մէրհամէթի իլէ ,
« գըրալըմըղ խանէտանընա ճիւզի պիր խըտմէթ իթմէք շէրէֆինէ նայլ օյարագ ,
« լաեըգ պուլունմատըղըմ ազիմ պիր միւքեաֆաթլու պանա մուգապէլէ օլուն-
« տու , վէ հաշմէթու գըրալըմըղ , գու կիւնահքեար վէ ֆաքիր գուլուն ար-
« ղուսունա մուվաֆագաթ կէօթէրէրէք , տիւնետա վէ ահրէթտէ , քեաֆ-
« ֆէյի մէրգուման մահքիւմլէրին սուշլարընը աֆվ , վէ ֆէրմանը ալիսինի ,
« պէնիմ կիպի նալաեըգ պիր գուլունա իհսան պուեուրտու :

« Իքի կիւն զարֆընտա , պու սէֆիլ մահքիւմլէրին քեաֆֆէսի տախի մէյ-
« տանա շըգարագ , պիրէր պիրէր Լօրտ Գըմալըլէնտին հուզուրունա շըգմաեա ,
« վէ քէնտիլէրինէ աֆվ օլունմուշ օլմասընա թէշէքքիւրէն , Լօրտ հազրէթլէ-
« րինին էլլէրինի պուս իլլէմէյէ , վէ քէնտի սատագաթլարը իչիւն եէմին իթ-
« ւմէյէ , վէ սերպէսթնէ քէնտի ֆամիլեալարը հանընա տվտէթ իլլէմէյէ նայլ
« օլտուլար :

« Ֆագաթ Ֆլէմինկ Հարրիսըն , օլ մէրտ վէ ալիճէնապ տէիգանը , պիր
« գաշ կիւն էվվէլ գաթիլլէր իրի իլէ թէլէֆ օլուպ կիթմիլ իտի . էօլլէ տէ-
« լիլ մի :

« Տիւն կիճէ , Բօզ վէ Մաթիլտին տիլպէր բարմագլարընա թագըլահագ
« սիրէր կէլինլիք եիւզիւս ախզ իլլէմէք իւզրէ , գրալիշա հազրէթլէրի հու-

«գուրունա չբարդըմտա, Հաղթեթի թէպաւանն պիգի ազիմ պիր միւնիգէյէ
 «նայիլ գըլտըղընը քէնտիսինէ պէեան խտէրէք, Ալլահըն հուգուրունտան կէ-
 «լէն մէրտ վէ սատըգ պիր տէլիգանըեք, քէնտի հուգուրունա չըգարմագ շէ-
 «րէֆինի տէ թալէպ իյլէտիմ, վէ թէքմիլ պօղուլմաեքպ իրտէն աշաղը ալըն-
 «տըգտան սօնրա ազլը պաշընա կէթիրիմիշ օլան վէ աֆվը գրալիյէ տախիլ
 «պուլուննան պու տէլիգանը, հաշմէթլու Վիլհէլմինա տ'Անսարա գըըսլիչամը-
 «զըն գար կիպի պէեազ վէ տիլպէր էլինի պուա իտէրէք, պիր գաթ տահա
 «աֆվը խուսուսիյէ նայիլ օլտու, վէ միւշարիլէյհանըն արգուսու իւզրէ քէնտի-
 «սինէ, եավէր տախի նասպ օլունտու :

«Հանըմլա'ր վէ էֆէնտիլէր, գրայիչա հազրէթլէրինին եավէրինի սէլամ-
 լա'երն») տէյի պաղըրտը Պապա Ճէյմա, խաթմի քէլամ խտէրէք, վէ բարմաղը
 իլէ Ֆլէմինկ Հարրիսընը կէօսթէրէրէք :

Պապա Ճէյման իշպու էմրի գաթիսինէ պէօյիւք պիր մէսէրրէթ իլէ մու-
 վաֆագաթ օլունուպ, թէքմիլ հազըրուն եէք ավազ թէքրարէն շամաթ ալը
 սէսլէրինի պըրազըպ տիվանիսանէյի պիր տէֆա տահա կիւրլէթտիլէր :

Պու շամաթա, «Եաշասըն Ֆլէմինկ Հարրիսըն, վէ ալէմին գուրթարընը-
 րը Պապան Ճէյմա») սէտասընտան իգարէթ իտի :

Գահրաման Պապա Ճէյմա, պէօյիւք պիր նէգաքէթլէ սանտալիէնին իւղէ-
 րինտէն էյիլիպ, ճէմիլէթին իթիֆաթընա թէշէքքիւր իթտի, վէ պատէհու,
 թիւքէնմէքտէ օլան ճէպխանէյի թաղէլէմէք իշիւն տօղրու քէնտի շարապ մախ-
 զէնինէ գօշմուշ օլտուղունու քէշֆ իթմէք իշիւն, չօղուգ զիհն թաղեիգիւնէ
 իւզում գալմատը, չիւնքի մախզէնտէն իշիտիլէն շիշէլէր գըըլմասը սէսի, Պա-
 պա Ճէյման թէքրարէն շարապ ֆըշըլարը վէ շիշէլէրի խտանընա թէօստիւֆ
 իթտիլինի իսպաթ իթմէքտէ իտիլէր :

Օ կիճէ սապահա գտտար, աեաղ օեունու տէվամ իտիպ, հէր քէս սօն
 տէրէճէ մէսէրրէթլէ վագըթ կէշիրտիքտէն սօնրա, ֆէրտատը սապահըը, ա-
 րապալար իլէ Սէյնթ Բօլ նամ ուլու քիլիսէյէ կիտիլիպ, օրատա իքի չիֆթ
 եէնի կէլին կիւվէյիլէրին նիքեահ զիյնէթի միւթանթան սուրէթտէ իճրա խտիլ-
 տի, վէ Բօզ Բարգըր, Բօզ Հարրիսըն նամը իլէ միւշէրրէֆ գըընտըզը կիպի,
 Մաթիլտ տախի, Մաթիլտ Բարգըր նամընա նայիլ օլտու :

Պապա Ճէյման մէսէրրէթի խտէ, արթըգ հուտուա վաղ օլունահագ գա-
 պիտէն տէյիլ իտի :

Պալատէքի վուգուաթլարտան եիրմի սէնէ սօնրա, հալէա Ճօն Բարգըր,
 Պապա Ճէյմա, վէ իքի շիֆթ մէտուա գարը գօճալար, քէմալը աֆիլէթլէ
 սաղ սէլիմ օլտուգլարը կիպի, Ֆլէմինկին վէ Բօպլէրթին էվլասալարը տախի
 պէօյիւմիւլէլէր, վէ Հարրիսըն Էն Բարգըր նամը իլէ զայէթլէ միւթէպէր պիր
 թիւճճար էվի աշմըլար, վէ Ամէրիգա իլէ ճէսիմ մուամէլէի թիւճճարիլէտէ
 պուլունուպ, կիւնտէն կիւնէ քէպի նամ վէ սէրվէթ իթմէքտէ իտիլէր, վէ

219

Ճշմտիկ իւլէ Րօպէրթ խէ, իշտէն չէքիւմիլ զէնկինլէր էօմրիւ կէշիրմէքտէ, վէ
էվլատարընըն իւզէրինէ պագըպ սէվինմէքտէ խօխէր :

Ճշմտիկ վէ Րօպէրթ ալէմէ խայիսէթ վէ մուհայպէթ նիւմունէսի օլմուշ
օլտուղլարը կիսի, պիւթիւն օ ճիւլար էհալիսի, ձօն Բարգըր վէ Պապա ձէյմս
կիսի պիրէր ֆաղըլ, ալիճէնսպ, ճէօմէրտ, էհլի ըրգ, վէ տինտար իթիթիւար.
լար հալիէ նայիլ օլմագլըղա կիճէ կիւնտիւզ տուա իթմէքտէ խօխէր :

Ճշմտիկթը պէշէրիյէ թէվարիթիստէ, սօն ալրէճէտէ պիր ալիճէնսպլըղըն,
ֆէվգէլլատէ ճինայէթլէր ճիւրաթընտա պուլունմուշ օլտան վաշիլիյէ գարըր պէօյ-
լէ պիր աղիմ ֆիւթուհաթը, բէք աղ տէֆա կէօրիլլպիլմիշ տիր :

Ճշմտիկ Հարիսըն տախի պու նատիր իւլ էմսալ ալիճէնսպլըղըն նատիր իւլ
էմսալ գահրամանլարընտան պիրիսի օլմուշ խօխ :

ԽԻԹԱՄ

